A

190

IX.

Göncsi György Énekeskönyve
Debrecen, 1592

I - IV számozott levél } Keresztyéni
1 - 164 " " } ünnek
1 - 20 " " Halott temetéskorra
való ünnek

(utolsó lap hátlapján kézirattos
feljegyzés)

Az R.N.K. Akadémiája Kolozsvári Fiókjá-
nak 2. számú könyvtára
Jelzet: R.N.K. 314, 314a

a hiányzó részeket kézirattal pótolta — az 1620-iki (4-ik) kiadásból, mely ez 1592-iki első-kiadánal teljesen egyezik

Gyüdön (Baranya m.)
1884. Aug. 9.

Kálmán Farkas
tehéz

I

KERESZTYENI ENEKEK,

Mellyek az Gradual mellet, S. ANNELKUL IS AZ HOL azzal nem ęlhetnek, az Magyar nemzetben reformaltatot Ecclesiakban Boktanak mondattatni

MOSTAN UYÖNNAN, DE MERtekletessen, es helyessen többitettek, es illendöb rendben, hogy nem mint ez elött, kibocsattattak.

KOLOSVARI REF. COLL. 1871 KÖNYVTÁRA

Fameszet magyar ornáj czimere

DEBRECZENBEN
Nyomtatta Czaktornyaj Janos, M.D.XCII.

PSAL. 147. & 149.

Dicsirjetek az Urat, mert jo dicsiretet mondani az mi Istenünknek: mert gyönyörüseges es illendö dolog az dicsiret.

Enekellyetek az Urnak uy eneket: az ü dicsireti zengyen az ü Bentinek gyülekezetiben.

Örvendezzen az Izrael az ü teremtöjeben: az Sionnak fiai örvendezzenek az ü Kiralyoknak

PRAEFATIO.

Melyben meg jelentetik az Iste-
NI DICSIRETEKNEK ES ENEKLE-
seknek az Anyaßent-egyhazban haßnos
es Bükseges volta.

Az Szent Pal, 1. Cor: 14. azt parancsollya, hogy az Anyaßent-egyhazban, mindenek eklesen es jo moddal, rend Berint legyenek: Mely mondasaval az Apostol jelenti azt, hogy az Isten hazaban minden Bükseges coelekedetek, ugy mint: Tanitas, Praedikallas, Catechizallas, Enekles, dicsiretnek mondast, es az Sacramentomoknak kiszolgaltatast, ertelemmel, Bep rendel, jo moddal es ekessen legyenek, hogy mindeneknek altala az Isten tißteltessek es dicsöittessek, es az Istennek Anyaßen-egyhaza haßnossan eppittessek. Mely dicsiretes modot ez mi Orßagunkbeli Ecclesiak-is, [illegible] ez oraiglan meg tartottanak, az többi között peniglen ugyan azon dicsiretekkel es eneklesekkel eltenek mind közönseges helyen az Ecclesiakban, Praedikatioknak elötte es utanna, [illegible] magoknak hazoknal leven, Mellyekkel eleitülfogva, az Bent Patriarchak, Prophetak, David, az Angyalok, Christus es az Apostolok eltenek. Mely Isteni dicsiretekneк formajat es [illegible] az Könyvben be foglaltuk, es egynehany uy dicsiretekkel ez könyvet meg öregbitettük, az elebbieket peniglen az menyire lehetet megcorrigaltuk es emendaltuk. Ez fele haszno Bepdicsiretek Anyaßent-egyhazban igen Büksegessek.

Elößör, mert ezekben Istennek avagy lelki testi jokert könyörgünk

gatnak, avagy az elsőtetűre kalakat adunk, mellyel ebal az Istentiszteletünk es dicsőitetik.

Masodsor, mert az hivek ezek altal gyűtetnek az Istennek igaz ismeretiben, felelmeben es tiszteletiben, az idvőllegnek utaban, az hitben, az igaz atyafiui szeretetben, es az poenitentiatartasban.

Harmadszor, mert az regi ktyak-is, az Patriarchak, az Prophetak, Mayses, David, Esaias, Ezechias, Habakuk, Zacharias Pap, Simeon, Maria az Christusnak Annya, Erzsebet Asszony, az Angyalok, Christus ű maga es az Apostolok, ez felechiretetet az Anyaszent-egyhazban megh tartottanak, es azok altal az Istent dicsőitettek, mint az ki jegyzet es meg mutatot helyekből megh tetszik. Exod. 15. Deut. 12. 1. Sam. 2. v. 1. Esa: 12. v 38. Psal 63. 8. 3. Matth. 26. v 30. Luc. 1. v. 2. Eph: 5. v. 13. 16.

Negyedber, mert az Szent Pal azitvan valo kepen Bol es felse Istenii dicsiretek felol, Ephes: 5. mondvan: Tellyetedgyetek be Lelekkel, es ti közöttetek enekekkel, dicsiretekkel, es lelki enekekkel, enek elben es dicsiretet mondvan azti Bivetekben az Istennak. Col. 3. v. 16. Az Christusnak igeje lakozzek ti bennetek gazdagon minden bőlcseseghben, tanitvan es intven egy mast enekekkel, dicsiretekkel es lelki enekekkel, jo kedvel enekelven az ti Bivetekben az Urnak.

Otodsor, mert ez-fele Istenii dicsiretteknek közönseges enekleset altal kezdetet az mi Orszagunkban elsőber is a tanitassal eggyűtt, az Evangeliomnak igaz tudomanya az Istennek igaz ismeretivel egyetemben be allani, a balvanyozas romlani, es a Keresztyenseg növekedni es eppűlni, mint az regi öreg emberek tanu-bizonysagot tehetnek ez felől, kik akkorbeli uidőben éltenek.

Mind ezekből megh tetsik ez dicsiretteknek es enekleseknek hasznos es szükseges volta az Anyaszent-egyhazban, es az közönseges eletben.

Kevantatik tovabba ez enekleshen es az dicsiretteknek mondasaban ime harom dolog: Elsőber, hogy az enekles értelmes nyelven legyen minden nemzetek közöt, hogy az jelen valo hallgatok megerthessek, es abbol lelki epuletet vehessen, az mint Szent Pal parancsollya, 1. Cor. 14. Masodber, hogy józansaggal, mertekletteggel, es csendes erthető beszeddel legyen az enekles.

Harmadszor, hogy lelekben es igazsagban, az az, igaz értelemmel Bivnek bizo indulattyakból igaz hűnek allasa Parancsolattyaban legyen az enekles, Istennek tisztessegere es dicsiretire, mint Szent Pal tanitt. Eph: 5. es Col. 3.

Vetnek azert ezek ellen azok, kik az-fele Istenii dicsiretteknek avagy ellent mind szollanak es szükseges voltat tagadgyak, avagy idegen nyelven, értelem nelkül enekelnek, mint az Nemes Deakok es Papok, Magyarok leven Deakul, értelem es haszon nelkül kintenek, avagy Organa szippal futtattyak az Istenii dicsiretet, avagy nem szükségekben kerisomant es egyeb alkalmatlan helyeken es nelkül es értelem nelkül nagy torokkal vebtegetik az dicsiretet, mellyet Isten kidalmaz es megh tilt. Esa: 5. & 29. v. 9. Amos. 6. v. 5. & 6. Psal: 50. v. 16. Eph: 5. v. 18. 19.

Mind ezeket az Kereszteyen olvasoknak azert szamlallyuk elő, hogy ezekből megmutallyuk az mi Orszagunkban levő Ecclesiaknak az Istenii tiszteletben valo eggyezeset egyeb helyeken valo Keresztyen Ecclesiakkal.

Masodber, hogy azoknak szajokat be dugjuk, es hamis itelettet megczafollyuk, kik minket valami rendelet lenekinek itelnek az Anyaszent-egyhazban valo jo es hasznos rend-tartasban.

Konyörgünk tovabba az mi kegyelmes Istenünknek es Atyankanak, Fiaval es Szent Lelkevel egyetemben, hogy minket vegyen tartson meg az ő igaz ismeretiben, es hogy az Keresztyen olvasok-is ez dicsiretteknek vehesseksok hasznat, lelkeknek epuletire, Amen.

GÖNCZI GYÖRGY, Debreczeni Anyaszent-egyhaznak lelki Pasztora.

MUTATÓ TABLA.

Adgy bekeséget Ur Isten - 163
Adgyunk halat az Urnak. Ibid.
Adgyunk halat mindnyajan 142
Adgyunk halat mindnyajan 116
Adgy Ur Isten Szent Lelked 161
Aldot az Ur Isten örökke 96
Atyanak bőlcsesege 158
Atya Isten tartsmegminket 139
Atya Ur Isten Menybeli 79
Az Attya Ur Isten Adamot 107
Az Christus Menyben Ibid.
Az christus Menyben 54
Az jo hitű ember 67
Az Israelnek nepe 78
Az kereßtyensegben, igaz 119
Az ki akar idvözülni, 60
Az ki az Istent megismerheti, 55
Az ki veti segedelmet, 68
Az kik biznak az Istenben, 150
Az mely embernek jo hitti va: 148
Az mi Mesterünk minket 95
Az mi Urunk Jesus christus 108.
Az Pünkösd innep napjan 110
Az Pünkösdnek jelennapjan, 4
Az Szent David böcsüli 53
Az Ur Isten áll minden 50
Az Ur Istent magasztalom

B

Benned biztam Uram Isten 19
Bodog az fiatsin ki feli az Istent 62
Bodog az ilyen ember ez vil. 21
Bodog az ollyan ember ültet. 61
Bodog az ollyan ember az 1
Bodogok azok kik Istent felik, 69
Buzgo Buból ee feiuid kegyes 136
Bünösök hozzad kialtunk 69

C

Christus Jesus Bületek. 89
Christus föltamada igazsagunkra 101
Christus föltamada, ki ertünk 98
Christus föltamada, ki ertünk 102
Christus föltamada: ő Bent vere 99
Christus föltamanekünk örö. 100
Christus föltai mi bününket. 103
Christus föltai: mi bü: es ki: 105
Christus föltai: mi bü: es ki: 106
Christus Menyben föl mene, 100
Christust megfeljtsek, 164
Christus ki vagy Nap es vilag. 159
Csak te benned thram Isten 97
Csudalatos nagy böltseseg

D

David Doeg gonoszlagat 39.
David Prophetainak imadkoz. 18.
Davidnak ővarosaban, 93
Dicsird az Istent mostan 77
Dicsiretes az Gyerinek 87
Dicsirjed, dolgyad en lelkem 155
Dicsőssег es dicsiret, 94
Drága dolog az Ur Istent dics: 77

E

Ebredgyel föl vilagh bünеid. 160
El be megyünk nagy örömmel, 157
Emlekezzel meg Menybeli 136
Emlekezzel meg Ur Isten, 11
Emlekezzel mi történek. 128
Emlekezzel Ur Isten hiveid. 125
Emlekezzünk ez napon 103
Erős varunk nekünk az Isten, 34
Ez nap nekünk dicsiretes nap, 87

F

Fölséges Isten neked jelentyük 51
Fölséges Isten hozzad kiál: 70
Fölséges Isten Menynek 159
Fohaßkodom hozzad Uram 31

G

Gyakran nekünk kellene 121
Gyarlo emberekkel feddözik 148
Gyermek Bületek Bethlehemben. 93

H

Haborusaga David Királynak 38
Hayts meg Ur Istenkegyes 139
Hálá adassék mi ertünk 104
Hálá adassunkban rolad emle. 143
Halat adgyunk mindnyajan 91
Halat adgunk neked min. 144
Halat adunk te neked örök 100
Halgasd meg Attya Isten, 78
Halgasd meg Jesus christus, 134
Halgas meg minket nagy 113
Halgas meg minket Ur 161
Halgas meg mostan fölleges 135
Halgasd meg mostan mi kö: 162
Halgasd meg Ur Isten mi ke: 142
Hallottuk Ur Isten Attya: 32
Hatalmas Isten künyörgünk 141
Hiszünk mind egy Istenben, 118
Hogy Jerusalemnek dicsa 49
Hogy panaßol Kodik az 35

I

Jaruljunk mi az Istennek: 114
Idvöz legy Ur Isten, 112
Jer dicsirjük az Istennek Fia 122
Jer dicsirjük ez mai napon 80
Jer dicsirjük mindnyajan 112
Jer emlekezzünk kereßtyen 66
Jer mi dicsirjük, aldgyuk 81
Jer mindnyajan örüllyünk 88
Jer mi kerjünk Bent Lelket 115
Jer örvendezzünk az Ur 58
Jesus Christus mi kegyel: 146
Jesus Bületek idvösségünkre 90
Jesus christus Bep fenyes 164
Illyen fogadak tűn az 59
Imadunk mi tegod Bent 117
Intsmost minket David 64
Jollehet nagy fokat Boltunk 30
Jövel Bent Lelek Isten 116
Jövel Bent Lelek Isten 110
Jövel Bent Lelek Ur Isten 146
Jövel legy velünk Ur Isten 43
Irgalmazz Ur Isten imma: 71
Israelnek megh Bomorodot 152
Istenünkhöz fohaßkodvan

K

Kegyelmez meg nekünk 137
Kenyörgünk neked Istennek 140
Kinyörögyünk az Istennek 115.
Kereßtyeneknek Istene, 82
Kereßtyenek kik ez földön 63
Kereßtyenek kik vagyunk 114
Kerlek es intlek mostan 156
Keserves bizvel Magyar 152

L

Lasd meg Uram en igyemet, 31
Legy irgalmas Ur Isten 37

M

Magaßtallyuk Kereßtyenek 113
Megbantunk Isten 161
Meghalgasd az en imat. 44
Megh nyomorodvan ellen: 10
Megh nyomorult Begeny 26
Megh tellyesitsed az Attya Isten 94
Melly hatalmas az mi Urunk 8
Mely igen jo az Ur 55
Mely igen jo legyen 70
Menybeli nagy Isten hozzad 153
Menynek es földnek kegyes 40
Menynek es földnek nemes 150
Mi Atyank Atya Isten 80
Mi Atyank ki vagy men: 120
Mi Atyank ki: te fiaid Bátke: 124
Mi bününk az egy Istenben, 119
Mi kegyes Atyank, kit 120
Mikor az Sido nemzet 131
Mikor David vala keserüség: 16
Mikor ez Beles vilag kar: 86
Mikoron az Bent David meg 72
Mikoron David Saul elöt 24
Mikoron David nagy bujdta 41
Mikor Sennacherib az teremt- 33
Mikor Bent David az fő ne: 56
Minden allat dicsir Ur 74
Minden embereknek mi örömöt 91
Minden embernek illik 126

Mindenek meghallyák a jol 68
Mindenhato Ur Isten mi : 126
Mindenhato Ur Isten Biv: 30
Minden hů Kereßtyenek 66
Minden nepek örülven tap: 35
Mindenkoron aldom az en 23
Minnyajan örüllyünk hů 84
Mint kivankozik az Barvas 29
Mi Urunk Iesus Christusnak, 154
Mondgyatok dicsiretet Kere 162
Mostan hozzad föl kial: 17
Mostan Ur Isten hozzad kial: 145

N

Nagy banatban David miko: 28
Nagy halaadassal magaßtal: 75
Nagy halakat adgyunk az Atya 92
Nagy öröme adatek en lelk: 63
Nagy Ur Isten ne hadgy 138
Ne emlekezzel meg Ur Isten 163
Nekünk Bületek Mennyei 92
Nez mi reank Ur Isten 155

O

Oh en két Bemeimti az Urra 16
Oh Iesus mi idvezitönk 106
Oh Israel Beretö nepem, 117
Oh Mennyei nagy boldogság. 141
Oh mindenhato Isten. ki az 160
Oh mint keseregnek most 158
Oh Ur Isten tekints hozzánk, 11
Öriz meg engemet ben: 14
Örök Isten figyelmezzel 47
Örüllyetek az Istenben, 59
Örül mi Bivünk mikor 67

P

Pünköst napja betelven 109

R

Regen ó törveny ben, 7

S

Saulnak az Davidhor jo Berel: 43
Segitsegül hijnk az menybeli 153
Semmiböl teremte az Ur Is: 94
Semmit ne bankodgyal 154
Siess nagy Ur Isten 48
Sokan vadnak most ollyaten 13
Sok emberek vadnak 21
Sok insegünkben hozzad 50
Sok jo tetemenyen nagyon 45
Sok nilvan valo bizonsa: 25
Sok nyomorusag mi elet 65
Szabadits meg es tarts 12
Szamkivetesre David 6
Szent David kiraly bünei 4
Szent David kiraly haboru: 3
Szent David kiraly habi-panaße 13
Szent David Propheta eneklö 15
Szent David Propheta az Isten 18
Szent David Propheta masodik 1
Szent Elaias igy irt 83
Szent haromsag es csak 111
Szent vagy örökke Atya 162
Szükseg Kereßtyeneknek 133
Szükseg meg tudnunk 116

T

Tanul meg te az uton 127
Te benned bizom Uram Isten 20
Teged Ur Isten mi Kereß: 163
Tekints ream Istenem 9
Tekints reank immar nagy 130
Tellyes Bivvel örvendgyünk, 90
Ti Kereßtyenek dicsirjetek 158

V. U.

Valaki Christusnak vacso: 124
Vedd el Ur Isten rolunk 140
Ur Isten irgalmaz nekem 37
Ur Isten kerünk az te 40
Ur Isten legy most mi 46
Ur Isten veletek 88
Urnak Bolgai no dicsirjetek 71

Z

Zugodik dul ful magaban 2.

Az Psalmusokbol valo ISTENI DICSIRETEK.

I. PSALMVS.

Odog az ollyan ember az Istenben, ki gonoßoknak nem ment tanacsokban, Kegyetleneknek nem jart ü utokban, hamis itilet nem forgotszajaban.

De az Istennek igejet halgattya, erre fökepen vagyon minden gondgya, erre nez neki minden akarattya, ezt eyjel nappal Biveben forgattya.

Mint az folyoviz mellett Bep termöfa, mely leveleit az hideg nem bantya, ü idejeben gyümöliset meg adgya, jo Berencsessen leßen minden dolga.

De nem ugy leßen mind azoknak dolgok, kik az igeröl nem viselnek gondot, mint az Bel hinti Bellet az apro port, azkepen hannya Isten el azokat.

Minden emberek mikor föltamadnak, es eletekröl ha ük Bamot adnak, az Hivek közzül ezel ki hanyatnak, es veghetetlen karhozatra jutnak.

Mert az hiveknek utokat az Isten, birja forgattya kegyelmes kezeben, az kegyetlenek ü kemenysegekben, veßnek es esnek örök sötetsegben.

A

Mikor az Soltart az Bent David ira, ebben az iget
mi nekünk ajanla, bodognak mondgya az ki ezt fo-
gadgya, bodogtalannak az meg utallya.

II. PSALMUS. Nota, Regen ó törvenyben.

Szent David Propheta masodik enekeben, az Bent
Lelek által föl görjede Biveben, es el almelkodvan
Christus Bemelyeben, igaz Istensegeben.

Latvan az Christusnak az menyből le Ballasat, az
emberi testben erettünk aldozasat, sok ellenseginek
es feltamadasat, ki król igy nyuytya Bovat.

De mit zugolodnak vallyon mit morgolodnak,
dühös pogany nepek Christus ellen tamadnak, min-
den hitlen nepek kik az Christus ellen hesagokat
gondolnak.

Mellejök allottak földi hitlen Kiralyok, nagy fejé-
delmekkel mind egyenlö tanatsok, az Ur Isten ellen
es Bent Fia ellen, ez végezesek Bavok.

Ier mi ne engedgyünk az ü tudomanyanak, semmi
helt ne adgyunk beßedenek Bovanak, velsük el mi
rollunk es mind ellent tartsunk, ü kemeny igajanak

Az Ur Isten penig az menyből nezi üket, hogy bo-
londoskodnak, es csak neveti üket, vegre nem tür-
heti de megßegyeniti, es megcsufollya üket.

Akkor Boll ü nekik az ü nagy haragjaban, midön
eyti öket nagy hirtelen rabságban, leßnek nagy rom-
lasban es veßedelmökben, Bantalan sok kenökban.

Ezt mondgya az Attya: en töttem en fiamat, ki-
rallyá

rallyá es Pappá az en ßent-egyhazamban, es minde-
nek ellen en ütet meg tartom, az ö Kiralysagaban.

Az Fiu azt mondgya: keß vagyok megh hirdet-
nöm az te el vegezett örök decretomodat, parancso-
latodat irgalmassagodat, Evangeliomodat.

Mert en Uram Atyam te azt mondottad nekem,
te vagy az en Fiam en ma ßültelek teged, mind örök-
tül fogvan ez mai napiglan, egy Isten vagy en velem.

Te kerjed en tülem es en adom teneked, az Po-
gany nepeket leßnek te örökſegid, ez földnek hata-
rin mindenüt terjeßtem, taplalom te sereged.

Vas veßßövel birod es megh enyhited üket, ößve
töröd üket mint roß föld edenyeket, valakik ellened
tamadnak te neköd, es nem halgatnak teged.

Az Propheta azert igy ßol nektek Kiralyok: itilö
mesterek kik ez földet birjatok, mostan megh ertse-
tek hogy az Christus ellen, ti föl ne tamadgyatok.

Söt nagy felelemmel ö neki ßolgallyatok, ütet ör-
vendezven röttögven tißtöllyetök, az Istennek Fiat
hittel csokollyatok, es ßavat fogadgyatok.

Hogy az ö haragja ne gerjedgyen reatok, nagy
hirtelenseggel es ne ßallyon reatok, mert mikor ez
leßen az kik benne biznak, csak azok az boldogok.

AZON PSALMUS.

Nota: Boldog az. Avagy: Nagy banatban, &c.

ZUgodik dul-ful magaban ez vilag, mikor föl-ta-
mad köztünk az igassag, de ha tekintöd dolgat
csak bolondsag, es mindenkepen el mulando hiysag.

Ezt

Ezt nyilvan lattyuk az hitetlenekben, nem gyönyörködnek az ęlő Istenben, sem az ő tűle ki adott törvenyben, hanem csak az ő kabaſerzeſekben.

Leg ellők ebben az földi Kiralyok, az Fejedelmek es Pap uraſagok, Szent David mondgya nem tagadhattyatok, kik az Ur ellen tanacsot tartotok.

ősve gyűleſtek ha orſagul vagyon, az Ur Istenre ott kicsin gond vagyon, az fő vegezes Chriſtus ellen vagyon, hogy mint romollyon az Evangelium.

Mondvan ne hadgyuk raytunk uralkodni, az ő beſedet közöttűnk hirdetni, mert zabolabol akar mind itatni, ſabad ęletőt mayd nem hágy követni.

Ennekokaert ne uralllyuk őtet, es ne halgaſſuk ugy mint Meſterűnket, ne igazgaſſa az miętetűnket, ne idvőzitſe erdeme lelkűnket.

Rontsuk mindenűt az ő uraſagat, törjűk izenkent nyakunkbol igajat, veſſűk ki ſankbol az ő zabolajat, es ſemmikeppen ne fogadgyuk ſavat.

Im megh mondom már mint leſen dolgotok, az magas menyből Isten nez reatok, ki csak neveti az mit tanacskoztok, es meg csufollya à mire vagottok.

Laſſu beſeddel ſolt ez elől nektek, de jo tanatſat elő nem vőttetek, már nagy haraggal riaſt benneteket, es meg rettenti ti kevelyſegteket.

Az en Fiamat im meg utaltatok, kit fejedelmé tőttem ti raytatok, Sionnak hegyen hogy őt uralnatok, es mindenekben őtet halgatnatok.

Szomat megh mondta es akaratomat, meg beſellette

lette azen tanacsomat, mondvan ennekem az Ur igyen ſollot, En ma ſűltelek tegedet Fiamat.

Legyen mindtijed az föld kereksege, ha aztkevanod minden őrőkſege, az Poganyoknak nagy ſok nemzetlege, te neked adtam am te biry mind vele.

Ha nem engednek ronts mind őſve őket, nagy vas palczaval mint föld edenyeket, ha nem tiſtelnek mind el puſtits őket, à földnek ſinen hogy ne ęlheſſenek.

Serkennyetek föl azert fejedelmek, földnek birai ez vilagi bőlcsek, tanullyatok es vegyetek ertelmet, es kővesſetek Isteni felelmet.

Es ſolgallyatok az nagy Ur Istennek, nagy felelemben neki őrűllyetek, az ű ſent Fiat igen bé űllyetek, csokolgaſſatok igen ſereſſetek.

Mert ha valoban megh nem terenderek ſent igejeben ha megh nem eppültök, az ő ſerzeſet nem kőveretenditek, haragja miat mind el kel veſnetek.

Sőt ideje már hogy ő hi bennetek, es gyakorta int hogy hozza terjetek, tűzzel emeſt meg ha őt nem veſitek, el kel veſnetek bizonnyal hidgyetek.

Boldogok azok kik ő benne biznak, mint Kiralyoknak őrőmeſt ſolgalnak, es ſűkſegekben ő hozza folyamnak, igaz hit altal ő benne nyugoſnak.

Dicsőſeg legyen az Atya Istennek, ő ſent Fianak mi Idvőzitőnknek, es vigaſtalo Szent Lelek Istennek, az Szent Haromſag egy őrők Istennek.

III. PSALMUS.

Ad notam: Nagy banatban David, &c.

SZent David Kiraly haborusagaban, imadkozik vala nagy busultaban, vigasztalvan ő magat nagy buvaban, ez eneket enekle ő uraban.

Uram melly sokan vadnak ellenem, sokan tamadtak en haborgatoim, ellenem rohanvan busitnak engem, nincs nyugalma fejemnek semmi helyen.

Sokan mondgyak busitvan en lelkemet, nincsen ugy-mond remensege sőld sőlet, ő Istene rola el feletkezett, nem szabaditya meg immaron őtet.

Te peniglen Isten en oltalmom vagy, en remensegem es dicsősségem vagy, ęletőmnek te fől emelője vagy, imadsagomnak meg halgatoja vagy.

Nagy könyőrgessel Istenhez kialtek, es az ő szent hegyeről neki szollek, imadsagom tűle meg halgattatek, es en szivemnek vigasag adatek.

En az en ágyamban batran aluttam, az en testemet męly alomtul odtam, es ismeglen alombol fől serkentem: mert az Isten oltalmazot meg engem.

Nem felők semmit ezer ellensegtűl, kik meg környikesztek engem fegyverrel, tamadgy fől Uram Isten segitsegűl, es szabadits meg en ellensegimtűl.

Mert te meg rontottad ellensegimet, kik oknelkűl haborgattak engemet, ősve rontottad ő nekik fogokat, es el vőtted ő nekik hatalmokat.

Mert te nalad vagyon Uram idvősség, es neked adatik minden dicsősség, megh szabaditonak vall Kereszтyenseg, nepednek tűled áldomas adassek.

Habo-

Haborusagaban minden Kereszтyen, igy könyőrög az Istennek szüntelen, mint szent David az ő Soltar könyveben, irva hagya az harmadik reszeben. 4

Dicsirtessek Isten ő fősségeben, Atya, Fiu, szent Lelek nevezetben, harom személy de csak egy állatyában, ezt kerjük tartson meg az igaz hitben.

V. PSALMUS.

AZ szent David őtődik enekeben, Saul Kiraly elől budostaban, nagy felelmeben, ez keppen sol könyőrgeseben.

Meg halgassad Uram en beszedemet, es meg ertsed en gondolatimat, ohaytasimat, meg tekintsed kialtasimat.

Mert Kiralyom Istenem vagy ennekem, azert hozzad vagyon kialtasom, es könyőrgesem, rolad vagyon mindőn enekőm.

Igen reggel fől kelők hozzad megyők, męg jo reggel te hozzad indulunk, es vallast tesők, segedelmet te tűled vesők.

Mert csak te vagy ki az gonosst megh tiltod, gonosz embert melletted nem tartod, tűled tasitod, szemőd előtt meg nem marasztod.

Hitlensegben kik maradnak gyűlőlőd, vegre őket es el nem szenvedőd, de meg büntetőd, hazugokat te mind el vesztőd.

Az gyilkost es az alnokot utalod, az vér szopot szomjuhozot tűled, nagy meszsze vetőd, nagy kemenyen őtet bűnteted.

En

En peniglen bizvan ſok jo voltodban, be megyek tegedet imadasban, ſent Templomodban, teged ſęlven az teſavadban.

Vezerly engem az te igaſſagodban, hogy ellenſegimnek ne eſſem, az ő ſajokba, es igazgas az te utadban.

Nincs azoknak ſajokban az igaſſagh, ő ſivőkben mindenkor csak forog, az nagy hamiſſag, kellő nekik minden gonoſſag.

Torkok ſajok mint az megh nyilt koporſo, mert mindenik csak Iſten karomlo, ellened ſolo, hizelkedő hazugſag ſollo.

El veſſeſſed őket hamiſſagokban, meg eſſenek az ő tanacsokban, gondolattyokban, te ellened tamadaſokban.

Vigadgyanak minden hű Kereſtyenek, kik te benned biznak őrvendeznek, te vagy őrőmők, es csak te vagy ő remenſegők.

Mert te Uram az igazat meg áldod, jo voltoddal mint erős paiſal, megh otalmazod, kőrnyűl veſſed eppen meg tartod.

VI. PSALMUS.

Gregor. Szeged.

SZent David Kiraly bűnei ellen igy panaſolkodik, de az Iſtennek kegyeſſegeben nagy erőſſen bizik, es tellyes hitből kőnyőrgeſebe igyen imadkozik:

Hatalmas Iſten nagy haragodban kerlek ne fedgy engem, te haragodnak nagyſaga miatt ne oſtorozz engem, mert haragodnak nagyſaga miatt kelletik el veſznem.

Deſőt Ur Iſten kőnyőrűly raytam mert csak alig vagyok, tudod Ur Iſten melly beteg vagyok mert nagy bűnős vagyok, gyogyits meg engem ez faydalombol mert gyogyulaſt várok.

Az en teſtemben főlſeges Iſten ſemmi épſeg nincsen, csontaim kőzzűl annyira jutek hogy egy helyen nincsen, minden erőmtűl megh ſogyatkoztam ſemmi jo bennem nincs.

Haboruſaga az en lelkemnek olly igen nagy vagyon, minemű ſél veſz es nagy haboru az tengeren vagyon, de mig ream neſz hatalmas Iſten az csak addig leſen.

Tery hozzam Uram es ſabadits megh el buſult lelkemet, jelents meg bennem te vegheterlen kegyelmeſſegedet, tarts megh Ur Iſten irgalmaſſagodert az en ęletemet.

Vallyon vagyone ki à halalban rollad emlekezzek? pokol feneken kegyeſſegedet nincsen kik emlitſek, mert haragodnak boſſu allaſat akarod hogy ertſek.

Ne hadd Ur Iſten eſni lelkemet őrdőgnek torkaba, kit te ſőrzőttel tiſteſſegedre ne hadd karomlasba, vigy be engemet őrők ęletre te ſent orſagodba.

Mert nem dicsirnek azok tegedet kik vadnak pokolban, de ſőt karomlyak te ſent Nevedet őrők karomlasban, teged dicsirlek ha be vijendeſz őrők orſagodba.

Regulta immar csak veßekedem fohazkodasomban, el nedvesitem az en ágyamat kőny-hullatasimmal, nyoßolyam immar ugyan el aratt az en sitalmimban.

En ßemeimet homaly fogta be keserűseg miatt, immar ezentűl meg emeßtetem sok bűneim miatt, de kerlek teged tekints en ream fogadasod miatt.

Hatalmassagat te ßent igednek adgyad hogy hihessem, ßabadulasat az en lelkemnek adgyad hogy varhassam, igeretedet te ßent fiadban adgyad hogy valhassam.

őrvendez lelkem noha sok bűnőm te benned Ur Isten, mert megh halgattad kőnyőrgesemet hatalmas Ur Isten, bizzal jo fiam az en lelkemben azt mondgya az Isten.

Tavozzatok el azert en tűlem minden ellensegim, mert Isten előtt kellemetesek az en imadsagim, őrvendez lelkem mert sohul nincsen nekē ellensegim.

Mihelt az Isten imadsagomat eleiben veve, ottan lelkemet őrdőgh markabol hamar el ki mente, az en ßivemet bizodalomra ottan fől eppite.

Ellensegimet megh haborita es el ßegyenite, nagy hamarsaggal ßegyen vallassal mind vißßa terite, bizodalomra az bűnősőket en altalom inte.

Senki bűnetől meg ne ijedgyen csak Istenben hidgyen, el bocsattatik ß. áldomassal ha ő hozza megyen, en rolam peldat ez dicsiretbe mind ez vilag vegyen.

Szent David irta Soltar kőnyvenek hatodik reßeben, az bűnősőket bizodalomra inti ez enekben; mindennek vallya őrők ęletet ki hißen Istenben.

VII. PSALMUS.

Greg: Szeged.

SZam ki vetesre David megyen vala, Semei mikor ßidalmazza vala, kűvel es földel hajigallya vala, David ßolgainak ezt mondgya vala:

Ezt en ream az Ur Isten bocsatta, hogy ßidalmazzon neki parancsolta, hißem bűneimert ream bocsatta, azert senki kőzzűletek ne bantsa.

Gondolkodvan David Kiraly magaban, bizik Istennek irgalmassagaban, semmit sem fęl bator igazsagaban, ezert illyen kőnyőrgest tőn magaban.

En Istenem mindenkor benned biztam, mint erős kő-falhoz ugy tamaßkodtam, mindenkor sirvan hozzad fohaßkottam, mikor ellenseg mia nyomorgottam.

Dul-ful ellensegem irigysegeben, mint eh oroßlan kegyetlensegeben, lattya elő menetőmet mindenbe, azert gyűlől illyen igen ßiveben.

Isten te tudod hogy alnok nem voltam, az Saulnak véret nem ßomjuhoztam, ellensegi ellen en hadakoztam, mint fejedelmemet hiven ßolgaltam.

Legyen Isten bizonsagom ennekem, hogy ha en neki marhajat el vettem, vagy tißtessegeben őt meg sertőttem, tűled Ur Isten bár meg itiltessem.

Ellensegemet-is ha meg sertőttem, valakinek egyßer en megh eskűttem, hogy ha męltatlan joßagat el vőttem, bator az Istentűl meg bűntettessem.

Ray-

Raytam eſek ellenſegem fegyvere, ęletemet am
ůldőzze kergeſſe, minden tiſteſſegemet el veſeſſe,
orczamat bator az ſárban keverje.

Igazſagomban tamadgy fől mellettem, igaz Iſten
te álly boſſut erettem, mert nem tudom mit ellene
vetőttem, azt tudom hogy ſokſor velejol tőttem.

Nam ajanlod igaz itiletedet, hogy megrontaſ min-
den kegyetleneket, oltalmazd meg nyomorodott fe-
jemet, hogy dicsirjem mindenkor főllegedet.

Csak te itilhetz meg igazlag ſerint, te ſivemet jol
latod volta ſerint, itily meg engem igaſſagod ſerint,
nem vetőttem nekik tudaſom ſerint.

Iol latod Uram ő alnok ſivőket, kiert minden
nap fenyegetőd őket, mikor hallod kivůl ſep beſe-
dőket, mas felől jol latod alnok ſivőket.

Szůnnyel meg immar ennyi gonoſſagtul, en ellen-
ſegem az kegyetlenſegtůl, hogy nem rőttenſ meg az
igaz Birotul, az ki mayden ſámot veſſőn mindentůl.

Ha meg nem terendeſ nagy hamarſaggal, Iſtennek
fenyegető oſtoraval, bizony meg lő az ő merges nyi-
laval, fegyverrel, ehſeggel es dőg halallal.

Fiat ſogadtal volt az te mehedben, hamiſſagot vőr-
tel volt beſivedben, mayd ſůlſ banatot nagy keſe-
růſegben, kit az utzan karon hordoſ őledben.

En ellenem tanatſot vegeztetők, hogy Uram ha-
ragjat ram ingerlyetők, hogy csak ti magatok Ural-
kodgyatok, de gondolattokban meg csalatkoztok.

Hiſſem azt en hogy ha Iſten akarja, az előbbi tiſtő-
met

met megh adhattya, ha peniglen ő ſelſege azt mond-
gya: nem kelleſ; am legyen ugy mint akarja.

Az melly vermet ti ennekem aſtatok, az árokba
ti magatok be eſtek, mert az ki mas embernek aſand
árkot, ůnnön maga eſik bele tudgyatok.

Halat adok Ur Iſten jo tetedert, hozzam valo nagy
kegyelmeſſegedert, velem jol tőtt igaz itiletedert, el-
lenſegtůl valo ſabadulaſert.

Szent David irta ezt dicsiretiben, az ő kőnyvenek
hetedik reſeben, ki męltatlan ſenved boſſut ęlteben,
azt vigaſtallya David ez enekben.

VIII. PSALMUS.

Nota: O en ket ſemeim: &c.

REgen ő tőrvenyben Moyſeſnek kőnyveben, de-
csirtek az Iſtent ſep lelki enekekben, halat adtak
neki az ő jo voltarol, minden nemzetſegekben.

Ezt eſůnkbe vegyůk es erőſſen hirdeſsůk, hogy
mi Chriſtus altal idvőſſegůnket nyertůk, igazſagnak
utat immar meg eſmertůk, kerlek el ne feleytsůk.

Immar az Ur Iſten az ő nagy dicsőſſeget, el ki je-
lentette es az ő ſent igejet, hogy az hitetlenek Iſten ſe-
ki előtt magokat ne menthetnek.

O felſeges Iſten melly igen csudalatos, te Iſteni ne-
ved mind ez főldőn hallatos, meg dicsőitteteti fől-ta-
madas utan, nekůnk melly haſnalatos.

Mert fől emeltetőtt te nagy hatalmaſſagod, Egek-
nek főlőtte te nagy irgalmaſſagod, mert nekůnk en-
getted te ſent iged altal, az lelki ajandekot.

Az kiſdedek altal dicsirtetni akaral, te ellenſegid-
ert, velek prædikaltatal, hogy hitetleneket teged boſ-
ſontokat ekkepen meg rontanal.

Chriſtus Sz. Mathenal Sz. Attyanak ezt mondgya,
en ſentſeges Atyam legyen neked nag hala, idvöſſeg-
nek utat hogy az kiſdedeknek te adtad meg tudnia.

Azert immar lattyuk az hiv Kereſtyeneket, mi-
kent fejünk fölött az igen ſep Egeket, Iſten hatalma-
val Egen teremtetött Holdot es Csillagokat.

Az mennyei Iſten lakozik az Hivekben, ſenlik es
villamik mint az ſep Nap az Egben, igazſagnak nap-
ja önekik ſöl-tamatt, az ſent igiretekben.

David csudalkozik az emberi allaton, kiröl az
Iſtennek illyen nagy gongya vagyon, embernek ha-
rol hogy kit az Ur Iſten ſok joval latogaſſon.

Ugy-mond Uram Iſten micsoda az emberi allat,
kiröl te ſivedben illyen ſorgalmatos vagy, hogy min-
den idöben te gond-viſeleſed ö rea oly igen nagy.

ötet Angyaloknal ugy tetſik egy ideig, megh aláz-
tad volna földnek nagy melyſegejik, de az Angya-
loknal minden dicsöſſeggel fellyeb dicsöittetik.

Mert ötet mindenek Kirallyavá ſentelted, es min-
dennel ötet mültoſagosba tötted, meg Coronaztattad
es minden allatnal ötet fellyeb ſörzötted.

Ez ember az Chriſtus ki illyen csudalatos, ez vi-
lagbiaknal ö igen utalatos, menyben az Iſtennel igen
dragalatos es igen ſerelmetös.

Az Atya Iſtentül menyböl alá küldetek, itt megh
fogat-

fogattatek ertünk meg öletetek, es el temetteték Si- 8
dok ezt mivelek, de meg elevenedek.

Azert halat adgyunk mi edes bay vivonknak, ſok
ellenſeginktül mi megh ſabaditonknak, bünтül es ör-
dögtül halaltul pokoltul mi edes meg valtonknak.

Ki mi fogſagunkat ö nagy dicsöſſegevel, meny-
ben fogva vive hatalmas nyereſſeggel, kik ö benné
biznak meg ajandekozza öket nagy dicsöſſeggel.

Immar mi örüllyünk kik az Iſtenben hiſünk,
mert mi az hit altal Iſten Fiai löttünk, minden örök-
ſegben az Chriſtus Ieſuſſal köz örököſſe löttünk.

Dicsiret dicsöſſeg legyen Atya Iſtennek, vele e-
gyetemben az ö egy ſülöttenek az Chriſtus Ieſuſnak,
örökkön örökke az Szent Lelek Iſtennek.

AZON PSALMUS.

Ad Notam: Nagy banatban David, &c.

MElly hatalmas az mi Urunk az Iſten, hire terjett
az nagy föld kerekſegen, mert ki legyen jelenti
földön mennyen, ſeki Egben ſamolya à föld ſinen.

Erös hatalmát mindenütt jelenti, az Eget földet
valaki meg nezi, ha nem tutta már bizonnyal hiheti,
hogy erös Iſten vagyon meg ertheti.

Leg nagyob mi volta tetſik az Egen, mert az ſe-
les Eg ereji az földön, az vizeken minden teremtet-
teken, ültet az Eg mind ennyi kerekſegen.

Hogy az csecsemö gyermekeket nezem, nagy böl-
cſeſegedet innen iſmerem, annya csöcsin mint ne
velöd intezöm, kicsinböl naggya mint teſöd itilöm-

Nem.

Nem mondhattya tehat az Istentelen, csak ezt nezze hogy sohul Isten nincsen, minden állat csak ő kejen lőtt legyen, csak tőrtenet az mi esik emberen.

Az Eget földet az ember tekintse, hogy Isten vagyon innet-is ismerje, nem semmiből lőtt mind ez valami vé, nem magatul lesen kicsinből bőlcse.

Gyermek kicsin verből csudan fogonik, annyan belől kivűl mint nevekedik, vastagga mindenben mint őregbedik, nē ember ki ezen nem almęlkodik.

Immar midőn az nagy Egre tekintek, Napot Holdot Csillagokat megh nezek, kezed sennyed miveit el ſőmlelek, az embert hogy tekintem igy beſsellek.

Az embert melly nagy tiſteſſegre fogtad, mikor űtet teremted es alkotad, mi dolog hogy ugyan meg koronazad, mindőn főlőtt ez földőn magaſtalad.

Isteni lelket ő bele bocsatal, mellyet neki te magadbol ſakaſtal, te mindenkor olly igen ra gondolal, minden dolgaimban te igazgatal.

Sereny lelkőt es eſőt bele adal, mellyel egy arant áll az Angyalokkal, mellyel nagyob mindenſęle allatnal, teſte ſerint csak kiſſeb Angyaloknal.

Temerdeki sok jot ez mellett adtal, hogy ęllyen birjon ennyi jovaiddal, győnyőrkődgyőn minden gazdagſagokkal, ſumma ſerint ęllyen nagy uraſaggal.

Ezeket hogy latom igen csudalom, en Istenem te tellad en azt vallom, nincsen olly föld vilag bizonnyal mondom, hol ne hinnek hogy Isten legy azt tartom.

Nyol-

Nyolczad enekben ſent David ezt monda, teremteſről az Istent magaſtala, emberekre melly gondgya volt ezt latá, mi állat az ember azon csudala. 9

X. PSALMUS, Nota: O melly igen, &c. *Greg: Szeged.*

TEkints ream Istenem nyavalyamban, legy gyamolom ſegitſegem gondomban, mert nem tudok mit tennem buſultomban.

Vallyon ſ-mikor veted ream ſemeidet, ſiralmimra ha forditod fűleidet, nem tűrhetem ſanyaru kezeidet.

Az ellenſeg ſejemre tőrekedik, erejeben hatalmaban bizakodik, ſok tűreſſel en lelkem fogyatkozik.

Dicsekedik kerkedik kevelſegben, ſoha nem jut Isten is őeſebe, mert nem vallott ſemmi kartęletebe.

Ebből veſen bizodalmot batorſagot, nagy ſokaig hogy el tűrſ gonoſſagot, mert nem bűntetz hamar kegyetlenſeget.

Fejen vagyon áldomaſod ſegitſeged, en ſejemre hogy űllyon te ſegélled, azert nem ſęl mert ſoha nem bűnteted.

Az ő ſaja tellyes ſok ſidalommal, ſive lelke gerjedez alnokſaggal, nem gondol ő ſemmit nagy haragoddal.

Halalomra csikorgatty a az ő fogat, ál utakon titkon meg vonta magat, hogy nyakamba keritſe ő halojat.

Mint az Farkas juh utan olalkodik, Barany utan Oroſlan ſivalkodik, mindenkor ęsak utanna leſeſkedik.

Az ęsz-

Az gazdagſag kevelyſegre kenſeriti, az ő lelkét karhozattul nem fęlti, hogy Iſten legy ſoha ő azt nē hiſi.

Te erődet hatalmodat ő nem tudgya, hogy irgalmas igaz vagy nem gondollya, minden dolgat csak ſerencsenek tartya.

Indully azert Iſtenem oltalmomra, illy keſőre tekints ream te árvadva, vigaſtally meg ennyi ſok ſiralmomra.

Szent nevednek karomlaſat hogy tűrheted, kevelſegert miert hogy nem bűntetőd, tűreſeddel bűneben kemenyited.

Minden dolgat jol hiſem hogy fől rottad, nyavalyamat ſiralmimat fől irtad, az bűnteteſt utolra halaſtottad.

Az bűn ellen mutaſd meg haragodát, bűnteteſſel jelents igazſagodat, hogy rettegjek mindenek hatalmadat.

Hogy az árvak őzvegyek Iſtene vagy, ſűkſegemben ſememmel hadd laſſam megh, ſabadulaſt moſt azert nekem te adgy.

Ezt Ur Iſten nem kerem boſſuſagbol, csak kevanom tereſet bűneiből, ne tamadgyon ellenem kevelyſegből.

Eſmerje megh por hamu fereg voltat, ſoha tőbbe ne hidgye el ő magat, de ſolgallya alazatoſſan Urat.

Az ſent David igy tanit kőnyőrőgni, az ſomoru ſivet meg vigaſtalni, ſokták tized Soltarban enekleni.

AZON

Michael Starius fecit

AZON PSALMUS. 10

Nota: Dicsirlek tegedet, avagy: Haboruſaga David, &c.

MEg nyomorodvan ellenſegitől ſent David Propheta, hogy ſegedelmet földőn maganak ſenkitűl nem lata, keſerves ſivel az Ur Iſtenhez ekkeppen kialta.

Iſtenem Uram miert en tűlem illy nagy tavol állaſ, miert en tűlem mikent nyomorgok te reytekben állaſ, ellenſegemtűl hogy már engemet megh nem ſabaditaſ.

Csak kevelykedik en ellenſegem es fől ſuvalkodik, raytam naponként kevelſegeből ő kegyőtlenkődik, de meg fogaſſek ő tanatſaba kiről gondolkodik.

Hannya ő magat mert helyén lattya ſive akarattyat, főſvenſegevel untalan tőlti telhetetlen haſat, Iſtent karomlya ſemminek tartya az Iſtennek ſavat.

Az ő homlokát kevelyſegeből ő nagy fől emelte, es mindeneket magahoz kepeſt csak ſemminek vele, nincsen az Iſten gondolattyaban ſiveből ki vette.

Elő-meneti vagyon ő neki minden dolgaiban, nem fęl Iſtentűl vak-merőkeppen bizik ő magaban, ő ellenſegi vadnak ő nala utalatoſſagban.

Lám azt gondollya az ő ſiveben kivel mit gondolok, ſemmit nem fęlek mert en mindenkor ekkeppen maradok, egeſ ęltemben nyomoruſagot ſoha, kárt nem vallok.

Sőt az ő ſaja mindenkor rakva Iſteni karomlaſſal, ragalmazaſſal minden rutſaggal ſitokkal atokkal,

ſok

ſok csalardſaggal ſok hazugſaggal minden alnokſaggal.

Tolvay-keppen ment mint egy puſtaban ő álnok házaban, az artatlanon kegyetlenkődik ő nagy dagállyaban, az ſegenyekőn vadnak ſőmei nagy olálkodasban.

Alnokoskodik mint egy oroſlan titkon barlangjaban, csak olalkodik hogy ſegeny eſſek ő ſoros markaba, kit meg ſaggaſſon mikor eytendi az ő halojaba.

Rontya nyomodgya az ſegenyeket à főldre le vagja, Iſten nem lattya az ő ſiveben lám ő azt gondollya, Iſten ezeket hogy el feledte es ingyen ſem tudgya.

Iſtenem Uram kely fől immaron mutaſd meg magadat, fől magaſtallyad te-is ellenben az te hatalmadat, el ne feleytſed az te nyomorult jo hiv ſolgaidat.

Vegre kezedbe kerited ötet megh bünteted ötet, meg oltalmazod te ſárnyad alatt az te ſegenyedet, es arvaidtul te meg nem vonſod nagy ſegedelmődet.

Senki nem állya megh az ſegennek mert az ő boſſujat, es az arvaknak ſenki nem fogja ez vilagon pártyat, read maradtak azert megh állod azoknak boſſujat.

Főlſeges Iſten tőrd megh immaron hitlennek jobb kezet, gonoſ embernek te ne ſenvedd el ő kegyetlenſeged, mert ha kereſed hamar el veſztőd nem talalod helyet.

őrőkke valo Kiralyunk Urunk csak te vagy minekünk, az hitlen nepek főldedrül veſznek kik rontoink nekünk, azok ellen legy te mi paiſunk oltalmazonk nekünk. 11

Csak te Ur Iſten nyomorultaknak vagy megh halgatoja es igaz hitből az ő ſivőknek vagy igazgatoja, könyörgeſeket csak az te fűled azoknak meg hallya.

Itilereddel ſok nyomorultat immar ſabaditaſ, ez főldőn valo kegyetlenőket itiletre vonſaſ, hogy ſenki többe ne röttegteſſen csak te ellent alhatz.

Tudgyad ezőket Kereſztyen embert ſ. David Propheta, az ő könyvenek tized reſeben ſepen beſoglalta, nyomoruſagban hogy az Iſtenhőz nagy ſirvan kialta.

XII. PSALMUS.

O Ur Iſté tekints hozzank, magas menyből nezz mi reank, es könyörüly te nepeden, nyomorult Kereſztyeniden, mert el fogytak az te ſentid, megh alutt főldőn az igaz hit, minden emberek fiai közt.

Nem hiſnek te ſent igidnek hazugſagh kell csak kedvőknek, az mit talalt az ő ſejők, azzal tegedet tiſtőlnek de hamiſſag az ő dolgok, hazugſag ő talalmanyok, nem kedveſők neked azok.

Veſeſd el Iſten ezeket, ronts megh ő tiſteletőket, 3
kik kevélyen azt kialtyak, batorſaggal nekünk mondgyak: nincsen Iſtentek tinektek, el kell maydan mind veſnőtők, ki oltalmaz meg titőket.

Azert igy ſoll az Ur Iſten: fől-tamadnom ſükſegh 4
nekem, hogy megh rontſam ő fejőket, megh ſabadinekem, hogy megh rontſam ő fejőket, megh ſabaditſam nepemet, mert latom nyomoruſagat, hallottam fohazkodaſat, meg állom neki boſſujat.

5 Nem hagyom az en igimet, el oltani ſem nevemet, de meg tartom en Házamban, es valaſtott Templomomban, hogy meg ſentellye ſentimet, gerjeſſe nekik ſivőket, biztaſſa az ő lelkőket.

6 Az Iſtennek ſent igeje, tiſta minden ő beſede, mint az probaltatott ezűſt, hetſer meg őntetőrt ezűſt, mert ennek az ő ereje, vagyon az kelertetőkben, kereſtnek vileleſeben.

7 Te vagy Ur Iſten oltalmok, hatalmas erős gyamolok, az te hiv tanitoidnak, ſőlődben plantaloidnak, te vagy őrzője nepednek, kegyes oltalma hiveidnek, paiſa te ſent igednek.

8 Azert neked mi moſt adunk, nagy halakat es ezt mondgyuk: Dicsirteſſel Atya Iſten, ſent Fiaddal egyetemben, vigaſtalo ſent Lelekkel, nekűnk edes vendegűnkkel, őrőkke nagy dicsőſſeggel.

AZON PSALMUS.

Azon Notara: Egy rithmuſſal rővidebb.

EMlekezzel meg Ur Iſten, az mi nagy gyarloſaginkrol, tekints reank kegyelmeſſen az te nagy boldogſagodbol, az mennyeknek orſagabol.

Halgaſd meg fohazkodaſat, az te kicsin ſeregednek, ne utallyad könyőrgeſet az te nyomorult nepednek, kik moſt neked eſedeznek.

Mert el fogyatkozott immar, minden igazſag ez ſőldőn, mayd ninesen ſenki olly ember, ki egy-maſon könyőrűllyőn, es igaz beſedű legyen.

Nincs helye az te igednek, es az tejo inteſednek, iz nincs abban győnyőrűſegek, köztűnk nagy ſok embereknek, tegedet mind el kerűlnek.

Az hűnben be merűltenek, tegedet tarſa vőttenek, ſőt inkab meg-is untanak, es tűlled ſemmit nem ſęlnek, ſemmi joban nem eppűlnek.

Hizelkedő beſed vagyon, mindennek az ő ſajaban, ha ſepen ſol barattyanak, ęteli nyajaſſagaban, es az ő reſeg koraban.

Mas felől ha el tavoznak, es egy-mas elől el mennek, kettőſſe leſen ő ſivők megh valtozik az ő nyelvők, mert nincs tőkelleteſſegők.

De el puſtitod Ur Iſten, te mind az hizelkedőket, noha nem ſęlnek tegedet, de te megh rontod mind őket, el veſtőd az kerkedőket.

Mert ha meg ſolitod őket, az te igednek nem hiſznek, az őrők tűznek kennyatul, ſem az őrdőgtűl nem ſęlnek, hanem csak ſabadon ęlnek.

Az igazſagnak Iſtene, nem kedvez ebben ſenkinek, meg csufollya meg neveti, mind az kik csalardul ęlnek, es hamis kenyeret eſnek.

Meg mutatom en magamat, mindeneken Urnak lenni, az hamis tudomannak-is, vegenek kell akkor lenni, az Ur Iſten ezt beſelli.

Az en el puſtult nepemert, az ő keſerűſegejert, az ſegenyek ſiraſajert, es nagy fohazkodaſaert, fől-tamadok az arvakert.

Megh mentem az en nepemet, es meg nyugotom en-őket,

en ők̃et, tiſztan ſogom hirdettetni, kőzőttők̃ az en igemet, es igaz iſmeretemet.

Mint az ereſtett aranyat, es hetſer tiſztult ezűſtőt, mellyet tűzben egettenek, es az főldből ki vőttenek, igy vigaſztalom meg ők̃et.

Tarts megh kőzőttünk Ur Iſten, az te aldott ſent igedet, oltalmazz ez vilag ellen mindenekben Uram minket, hogy dicsirheſsűnk tegedet.

Mert latod az hitetlenek, hogy mindenütt uralkodnak, es az ő ſerencsejekben, minden napon nevekednek, noha tegedet nem félnek.

Ekkeppen könyőrge regen, Sz. David az Ur Iſtennek, mert latá vak-merőſegét, minden rendbeli nepeknek, hogy Iſtentűl nem félnenek.

XII. PSALMUS.

Nota: Mindenkoron áldom az en Uramat, &c.

SZabadits megh es tarts meg Uram Iſten, mert ez főldőn immar ſent ember nincsen, igaz beſed az embereknel nincsen, mert többire minden ember hitetlen.

Tudvan mert olly nagy hivſagokat ſolnak, egymas környűl mindenkor csalardkodnak, mind hazudnak ő felebarattyoknak, ſivők ſerint es csak abban forgodnak.

Az Ur ő nyelvők̃et es ajakokat, elſagaſſa es törőllye azokat, ajakokkal valakik csalardkodnak, es nyelvők̃kel csak nagy kevelyen ſolnak.

Ravaſſagban bizvan az kik ezt mondgyak, hol nyelvők̃et nagyon fől magaſztallyak, ajakokai qázug- 13
ſagra tanittyak, az Ur Iſtent nem félik nem urallyak.

Az Ur Iſten ezek ellen azt mondgya: mayd fől kelők minden ember meg lattya, mert en ſemem az ſegenyeket lattya, hiveimnek fohazkodaſat ſannya.

Idvőzitő ſabadito mert vagyok, ſegenyeket arvakat oltalmazok, beſedemben nagy hűvſeggel meg allok, gonoſokon ezentűl boſſut allok.

Meghidgyetek az Iſtennek beſedet, kik varjatok csak az ő ſegitſeget, mert olly tiſztak az Iſtennek beſedi, kiket hiſnek az Iſtennek hivei.

Igazak es ſinten olly igen tiſztak, mint az ezűſt kit főldből el valaſztnak, az őtvőſők kohokban olvaſztottak, es hetſer meg ereſtven tiſztitottak.

Hatalmoddal tarts meg minket Ur Iſten, őrizz minket kegyetlen nemzet ellen, hogy őrőkke kik leſűnk igaz hitben, meg maradgyunk az te iſmeretedben.

Az hitetlen es kegyetlen Poganyok, mi környűlűnk járnak mint oroſlanok, az egyhazi Fejedelmek gonoſok, azert győznek az hitetlen Poganyok.

Lam ezeket David ira verſekben, enekenek tizenkettőd reſeben, mikor volna nyavalyaban inſegben, Saul Kiraly miatt ſamkiveresben.

XIII. PSALMUS. Nota: Vődd el Ur Iſten rolunk.

SZent David Kiraly haboruſagaban, panaſolkodik Iſtennek buvaban, es im ezt mondgya ő nagy ſiralmaban, ſellyel buvdoſtaban.

Meddig Ur Iſten keſergetz engemet, meddig reyted-

ted el zálban siné̋det, talam órökke igy győrös engemet, nyomorult fejemet.

Meddig sivemet hagyod gondolkodni, es ide soha elnemet hanyodni, az en sivemet sirvan veleködni, mig hadra keserögni.

Ebres föl Uram mert talam el esnem, nyomorusagban talam megis halnek, ha az en sivem nem vigasztaltatnek, tüled nem tartatnek.

Ne késsél Uram en hozzam latnia, mere ellenségem kezdi mondania: megh győztem őet nincsolz talmazoja el kel pusztulnia.

Tekints mostream hatalmas Ur Isten, es könyörgesem vegyed füleidbe, siralmas soim jussonte elödbe, mostani igyemben.

En mindenkoron csak te benned biztam, irgalmassagot csak te tüled vartam, ellenségimmel hasemben sallottam, hozzad sohazkodcam.

Igyen könyörge David ö siveben, sep enekeben igy adgya elönkben, mi-is dicsirjük Istent sükségünkben, minden ételünkben.

XV. PSALMUS.

Nota: Nagy bánatban. avagy: Neked mennyei sent, &c.

SOkan vadnak most ollyaten emberek, kik azt velik hogy ök jo Keresztyenek, noha feslet es nem jambor életök, sőt mindenbe Christusnak ellenségök.

Tülök azert hogy magunkat ohassuk, az sent David kerdesét elö hozzuk, az Istennek felelcit meghallyuk, es magunkat abban igy jol meg lattyuk.

Az Pro-

Az Propheta nagy elmélkodasában, föl kialta Isten az ö irasaban: Ki lakozik Uram te sátorodban? ki nyugszik meg az Anyasentegyhazban?

Rövid szoval ki megyen Mennyorszagba? es ki jesz az ö szök boldogsagban? Monda nekik Isten azonoraban, meg felelven illyen keppen szavaban:

Jo életben az ki magat foglallya, az igazat kezevel bizonyitya, ki siveben az igazsagot sollya, atyafiat az ki nem ragalmazza.

Nem tesön ez gonosz atyafianak, gyalazatyat nem türi somfedgyanak, es nem ádhelt ragalmazok szavanak, oltalmazza hiret atyafianak.

Utállya ez sömben az gonosz embert, es böcsülli az Isten-félö embert, meg eskűsik ö felebaratyanak, es mindenkor Ura lesen szavanak.

Soha penzet uzorara nem adgya, azarvakat es azzal meg nem soytya, sőt mindenben azokat ö taplalya, valamit hoz neki igaz munkaja.

Igaz ellen ajandekot nem vesön, az segenynek es igaz törvent tesön, kiélteben illyeten jambor lesen, Mennyorszagba nyilvan örökös lesen.

Ez enekét az sent David Propheta, az ö Soltar könyvében el be irta, tizen-öted reszben be foglalta, es nünekünk tanulsagunkra hadta.

XVI. PSALMUS.

Nagy hala-adassal magahoz.

ORizz megh engemet benned bizom en edes Istenem, mondgyad ch'en lelkem az Istennek

te vagy en Istenem, semmi jot te neked nem adhatok en edes Istenem.

Oltalmad alá vegy, mert ennekem minden tarsaságom, ez földön lakozo szenteiddel vagyon nyajaslagom, es az te valastott edenyiddel en jo akaratom.

Rettenetes kenok megh sokasul az Balvanyozoknak, idegen Istennek áldozatot kik tenni kevannak, nem áldozom velek neveket-is utalom azoknak.

Mert Isten ennekem çletemben az en erősségem, megh elegsőm vele mert az Isten nekem szep poharom, te őrized Uram sarnyad alatt az en örökségem.

Szep helyre talaltak en nyilaim esnie Ur Isten, mert szep örökségem vagy ennekem te örök Ur Isten, kiben nagy örömmel mind örökke bizik az en lelkem.

Ur Isten tegedet en dicsirlek az te tanacsodert, kit ennekem adtal en sivemben az te szent lelkedert, ki altal engemet eyjel nappal tanitas Fiadert.

Read nezek Uram mindenkoron en nagy szükségemben, en jobb kezem felől allas nekem en vesződelmemben, azert nagy erősséen megh maradok en igaz hitömben.

Az en sivem azert csak te benned vigad en Istenem, sőt az en lelkem-is azert örül es örvendez bennem, hogy bizvast nyughatik oltalmodban Uram az en testem.

Mert meg mentőd Uram rothadastul szent Fiadnak testet, es te sől tamastod koporsobol hamar ő çletet, ennekem-is adod kegyelmedből az örök çletet.

Enge-

Engemet tanitas az çletnek utara igedben, az te vig ortzaddal vigasagot szörözven sivemben, es az te jobb kezed rakva vagyon mindenkor örömmel.

Ezkeppen ajanlá ünnön magat Isten oltalmaban, szent David Propheta Soltar könyvenek tizenhat reszeben, mi-is csak Istennek mi magunkat bizzuk szent kezebe.

XXIII. PSALMUS.

Nota: Sok emberek vadnak, &c.

SZent David Propheta eneklő könyvenek husson harmad reszeben, bizvan az Istennek az ő rea valo nagy gond-viselesében, es halakat advan ő szent fölségenek mind eges çletében, igyen dicsekedik lelkében minden hiv Keresztyenek kepeben.

Tudom hogy pastorom vezerem ennekem az en Uram Istenem, kinek gondgya vagyon testemre lelkemre mert ő teremtett engem, en ő juha vagyok ő hozza halgatok mert ő meg valtott engem, azert benne bizom tudom çlet nelkül hogy en nem szükölködőm.

Az ő mezejenek szep siros füvevel szepen legeltet engem, szent igeretinek edes beszedevel mikor vigasztal engem, Anyaszent-egyhazban es az ő aklaban szepen meg nyugot engem, lopotul sarkastul hamis tanitotul ott meg oltalmaz engem.

Reggel hogy ki visen en előttem megyen igaz tudomanyaval, minden napon ketser engemet megh itat ő lelki italaval, lelki folyo-viznek es çlő kut-fő-

nek sep gyenge folyasaval, Evangeliumnak Anyaszent egyhazban ő prædikallasaval.

Azzal en lelkemet ugyan meghuyjetya es uyjon nn meghadgya, Mennyorszagnak utat es az igaz hitet ennekem megmutattya, az ő Szent Fiaban somorv lelkemet csak egyedül biztattyal, mĺtadansagomban az ő Szent Fiaert irgalmassagat nyuytya.

Illy nagy remenseggel es bizodalommal azert te benned bizom, en Uram Istenem testemet lelkemet en tenneked ajanlom, ha sinte az halal vĺlgye atnyukaban az en fejenet latom, mert te vagy en velem, ſahadulasomat azert te tűled varom.

Meg vigasztalt engem te pastori vesſőd es te pastori botod, az sok nyomorusag mellyel hiveidet meg suytod sanyargatod, mellyel befededhez olly nagy szepen őket oktatod es tanitod, hogy el ne vesſenek ſőt veled legyenek mind őrőkke meg tartod.

Illy nagy kesűlettel ellenſegem előtt asztalt ſőrzes ennekem, az te Szent Fiadnak egy áldozattyaval tapalod az en lelkem, meg vigasztalſ engem mindenkor megadod bőſeggel en ęletem, en ellenſegimnek nagy boſſusagara meg tartod az en lelkem.

Halando testemnek ő gyarlosagatul megſabaditaſ engem, ez vilag sem arthat sem álnoksagaval sem boſſujaval nekem, mert en te altalod fű ellenſęgőmet az ördőgőt meg győzőm, az en ęltemet csak te benned bizvan mindenkor helyhőztetőm.

Az te jo voltodbol kegyelmeſſegedből mind ezőket en

keten varom, mert ezekre valo nagy mĺltosagoma en bennem nem talalom, azert minden napon az en ęletemet en csak te read bizom, es tudom bizonnyal hogy te benned sohar en meg nem csalatkozom.

Lesek mind őrőkke az en Istenemnek es Uramnak hazaba, az en Christusomnak pastorsaga alatt az Anyaszent egyhazba, az ő juhainak igaz hiveinek az ő társasagokba, kikkel egyetemben őrőkke vigadok az őrők boldogsagba.

XXVI. PSALMUS.

Nota: Nagy banatban. Avagy: Neked mennyei sent, &c.

Mikor David vala keserűsegben, Saul Kiraly előt fumkivetesben, ſől kialta Istenhez ő siveben, ő ęnekeben, ő sirasaban, ő imadsagaban.

Itilly megis Uram Isten engemet, csak te lássad az en igaz ügyemet, mert buntelen kergetnek ők engemet, hogy te benned vetőm reménſegőmet.

Csak te rejad biztam Uram magamat, en szivemet bator te megprobullyad, nezesemet azonkepen meglassad, dolgaimat hogy csak te igazgassad.

Hatra vetőm mert en minden dolgomat, ſőmem előtt tartom te jo voltodat, es csak nezem te irgalmassagodat, artatlanul jarom az en uramat.

Alnakokkal nem tartom tanatsomat, sem gonoſokkal en tarsasagomat, ſőt azoktul meg vonſom en magamat, ugy ſolgallak tegedet en Uramat.

Es mikor te Templomodba be megyők, Kereſztyenek

nek ſeregeben lejendek, tiſta kezzel ott en nekod aldozok, ſivem ſerint ſep dicsiretet mondok.

Lam mindenkor Uram rollad eneklők, csudaidrol nagy bizonſagot teſzők, te nepednek ſeregeben őrvendők, dicsőſeges haylekodba ugy megyek.

Főlſeges Ur Iſten kerlek tegedet, gonoſzokkal ne vődd el çletőmet, gyilkoſokkal ne vegezd çletemet, velők eggyütt te ne bűntes engemet.

Ezek azok kik nem ſçlnek tegedet, es ſemminek tartyak te beſzededet alnokſagban mert nagyon őrvendeznek, es hamiſſan ſok ajandekot veſznek.

Csak te benned biztam en Uram Iſten, attatlanul azert jarok çltemben, ne hadgy engem ſabadits meg igyembe, es könyörűly raytam nagy ſűkſegembe.

Igazſagban vetőm minden dolgomat, arra hilak tegedet mint Uramat, mindenkoron diesirlek mint Uramat, es mindenkor hirdetem jo voltodat.

Tűkör gyanant legyen ez mindeneknek, kik Kereſztyen nevet főldőn viſelnek, çletők ben hogy ekkepen çllyenek, Sz. Davidtul az mint innen ertenek.

XXVII. PSALMUS.

Szannya az Ur Iſten, &c.

OH en ket ſemeimti az Urra nezzetők, hogy kegyelmes hozzam mindenkor el hidgyetők, az ő nagy ſzerelmet hozzam nagy jo voltat mindenkor hirdeſſetek.

Uram meg ne utally engemet haragodban, ha immar be vőttel ſent irgalmaſſagodban, kerlek el ne fordits orczadat en rolam, vigy be ſent orſagodban.

Meg foglak tegedet az en igaz hitemmel, read tamazkodom erős remenſegemmel, en el nem ereſztlek az mig meg nem halgatz az en lelki kezemmel.

Fől inditlak teged nagy nyomoruſagimmal, az en bűneimnek ſamtalan ſokſagaval, mind addig kialtok mig be nem kőtz engem ſent irgalmaſſagoddal.

O menybeli Iſten te vagy en reménſegem, kinek hatalmaban kezeben ellenſegem, ott vagy te Ur Iſten en nagy ſegitſegem az hol nincs reménſegem.

Tanits meg engemet te igaz utaidra, hadd laſſak el mennem az te igazſagodra, en ellenſegimet gonoſz ſandekokban ne bocsaſſad ſajokra.

Ha te benned Uram nem remenlettem volna, az nagy banat miatt meg emeſztettem volna, az çletnek földen az te javaidat meg nem lathattam volna.

Azert oh en lelkem ne bocsaſd el magadat, mit tőröd fáraſztod nagy banatban magadat, mayd meg fogod latni Uradnak jo voltat, csak ne hadd el magadat.

Az kik nagy banatban keſerűſegben vadnak, itelet napjara igaz Birot várjanak, de addig magokat igyen vigaſztallyak, mint Davidtul meg hallak.

XXVIII. PSALMUS.

Nota: Csak te benned, &c.

MOſtan hozzad fől kialtok Főlſeges Ur Iſten, mert kű ſálam es oltalmam vagy mindenek ellen, tekents ream ne hadgy engem nagy veſzedelmem-

memben, mert ugy vagyok mint temetni kit vißnek veremben.

Imadſagom kialtaſom kerlek megh halgaſſad, két kezemet fől emelven irgalmaſſan laſſad, igaz hitből az mit kerők ennekem meg adgyad, igereted moſtan azzal te meg bizonyitſad.

Csudakeppen kőrnyűl vőttek moſt az hitetlenek, kik hamiſſan cselekőßnek átkozot emberek, ßőmben nekem ßepet ßolnak de álnok ő ßivek, kerlek ne hadd hogy en legyek eggyik ő kőzzűlők.

Hamarſaggal inkab kerlek hogy őket megh rontſad, az mint járnak ő ſoldgyokat azkeppen megh adgyad, gonoßſagban el merűltek azt te-is jol lattad, azert nekik nagy ſokkeppen kerlek meg torollyad.

Amjol latod hogy nem nezik az te dolgaidat, meg utaltak hatra hadtak, parancsolatidat, ſemmi bőcsben mert nem tartyak az te ßolgaidat, hißem azert hogy meg rontod mint te tolvaidat.

Ezert neked nagy halakat adok mint Uramnak, mert te nalad helye vagyon en imadſagomnak, mondlak teged en erőmnek es en paiſomnak, en ßivemnek csak eggyetlen egy bizodalmanak.

Lam te voltal csak egyedűl nekem ſegetſeggel, es te benned őrvendőzőtt ßivem nagy bőſęggel, azert teged en dicsirlek az en enekemmel, tarts meg engem kerlek Uram az te hiveiddel.

Ez igeket az ßent David be irta kőnyveben, enekenek hußon-nyolczad jo nemes rendeben, ellenſęgit ki meg győze mind egeß ęlteben, mert ő bizek az ia Iſtennek nagy ſegedelmeben.

XXIX. PSALMUS.

Nota: Nagy hala-adaſſal: &c.

SZent David Propheta az Iſtennek nagy hatalmát latvan, es nagy meny-dőrgeſſel, vilamaſſal, zápor eſſőt latvan, meny-űtő kőveknek ő kezeből pattanaſat halvan.

Titeket mind intlek ez vilagon kik nagy Urak vadtok, hatalmas Uraknak Csaßaroknak kik fiai vadtok, az Iſten haragjat mind fejenként ti meg gondollyatok.

Az Iſten hatalmas, azert őtet egyedűl fęllyetek, őtet tißtellyetek imadgyatok mint hadta tinektek, minden ßűkſegtekben csak ő neki ti kőnyőrőgjetek.

Rea gondollyatok ha az Egből meny-dőrgeſt hallotok, nagy zápor eſſővel vilamaſſal meny-űteſſel lattok, hogy raytatok vagyon nagy haragja bizonnyal tudgyatok.

Az Iſten haragja el tőrdeli az nagy Cedrus fákat, az Libanus hegyen Seir hegyen az nagy magas fákat, es te s-tova hannya hamarſaggal mint egy pozdorjakat.

Igen ßőkdetſőlnek es ugralnak hogy egy-maſra hulnak, mint unikorniſnak ő fiai ßinten ugan járnak, Iſten haragjanak hatalmanak mert azok helt adnak.

Iſten haragjanak nagy hatalma az Cadés pußtajat, nagyon rettőgteti mikor lattyuk tűzes villamaſat, akkor ott meg latnad az vadaknak ßellyel futoſaſat.

 Akkor

Akkor az farvasok ijetekben fiokat el hannyak, kik nyólcz holnapiglan ő fiokat mehőkben hordozzak, ő fiazasoknak nehez voltat azzal el mulattyak.

Hatalmas Istennek ő haragja ezőket miveli, az nagy állo fáknak ő ágait főrnyen le fegdeli, az ő nepet ezzel templomaban dicseretre inti.

Az Isten hatalma viz őzőnben jelen volt hidgyetek, ez őrőkke valo Kiralyotok es Fejedelmetők, birja az ő nepet oltalmazza noha nem ertitők.

Legyen őrők hala az Atyanak es az ő Fianak, es az vigasztalo es taplalo Szent Lelek Istennek, ki oltalmazoja taplaloja az Keresztyeneknek.

1579. 1470 ből Szenci Gmkó

XXX. PSALMUS.

Nota: Irgalmazz Ur Isten, &c.

DAvid Prophetanak imadkozasarol, magasztalyuk Istent irgalmassagarol, ei ne feletkezzünk jo tetemenyeről, vegyünk tanusagot szent David Kiralyrol.

Erre tanitani akar az Propheta, micsoda szivünket Istenhez inditsa, az mint harminczadik reszeben meg irta, jo tetet Istennek igyen magasztallya.

Szama nincsen Uram irgalmassagodnak, vége hossza nincsen kegyelmessegednek, azert magasztallak felette mindennek, mert hiszen en lelkem te igeretednek.

Kialtasom Uram tüled el nem veted, az en nyavalyamat csak te magad erzed, Atyai voltodat raytam meg tőkelled, irgalmassagodat mikor meg jelented.

Az po-

Az pokol torkabol te kiszabadital, hogy az en lelkemben mikor meg nyugotal, te igeretedben mikoron biztatal, ottan en szivembem bizodalmot adak. 19

En eyjel es nappal halat adok neked, dicsiretet mondok őrőkke teneked, mind ez vilag előt vallast tesek neked, irgalmassagodert mert te azt érdemled.

En tülem haragod Ur Isten meg vonad, imadkozasomat mihelt megh halgatad, lelkem csendesseget azonnal meg adad, en könyörgesemet mihelt be fogadad.

Szamtalan bünemet mikoron megh latad, mindgyart szemeided tülem el forditad, érzem büneimet mint föveny soksagat, de szent fölsegednek hivem fogadasat.

El ne idegenüllyen fölseged en tülem, tekints fogadasod noha nagy sok bünöm, mert ha az pokolban veted az en lelkem, nem lesen ugy nekem soha vigassagom.

Nem őrdög rabjai tesnek rolad vallast, mert szent fölsegedről solnak csak karomlast, nem várnak te tüled többe szabadulast, de en csak te tüled várok igazulast.

En imadsagomat hiszem meg halgatad, mert en szivalmimat őrőmre forditad, irgalmassagodat raytam bizonyitad, mikor en lelkömet te megh vigasztalad.

Kes minden-ha lelkem neked enekleni, mind ez vilag előt rollad vallast tenni, sok jo teteledről neked halat adni, őrőkkül őrőkke tegedet dicsirni.

XXXI. PSALMUS.

Nota: örök Isten figyel: &c.

BEnned biztam Uram Isten, soha ne gyalaztassam, az te szent igazságodert kerlek szabaditassam, Eyjel nappal en könyörgök, hald meg en keresemet.

Nincs ennekem segitségem Uram te legy oltalmam, batorsagom vagy ennekem es örök bizodalmam, Hayts en hozzã fületdet sies tarts meg engemet.

Erősségẽ ördög ellen vagy te nagy remenségem, §. Nevedert ments meg engẽ, mert nincs nekẽ érdemem, Eyjel nappal en könyörgök, hald meg en keresemet.

De szetnek ellenségim titkon törben eyteni, Uram te vagy remenségem nekik ne hadgy el vésteni, Hayts en hozzam füleidet sies tarts meg engemet.

Im ajanlom kezeidben en szomoru lelkemet, igaz mondo örök Isten oltalmazz meg engemet, Eyjel nappal en könyörgök:

Csak hivsagot követöknek rontoja vagy Ur Isten, benned erősszen hivöknek irgalmas vagy szüntelen, Hayts en hozzam füleidet:

Te jo voltodert örvendek mert latod szegenségem, mindennemü szükségemben vagy te nagy remenségem. Eyjel nappal en könyörgök, hald megh:

Uram hozzad en kialtok legy irgalmas ennekem, keserüség hatot engem oly nagy buban en lelkem, Hayts en hozzam:

Sies hozzam mert el fogytak çletemnek napjai, banat miat el szenyvedtek tetemimnek erei, Eyjel nappal:

Tartnak engem szidalomnak minden en ellenségim, futnak tülem en baratim utalnak nemzetségim, Hayts en hozzam füleidet sies tarts meg engemet.

Holtrol mint nem emlekeznek rollam igy feletkeznek, mint meg veszet hitvan edent engem el vetettenek, Eyjel nappal en könyörgök, hald:

Oh mely sokan kik gyülölnek környül vöttek engemet, szidalmazvan azt vegeztek hogy el vegyek lelkemet, Hayts en hozzam füleidet:

Raytam minden keserüség te vagy nekem segitség, benned biztam mert ennekem vagy kegyelmes Istenség, Eyjel nappal en könyörgök hald:

Dühösködven ellenségim haborgatnak szertelen, Uram minden szükségemben te legy velem szüntelen, Hayts en hozzam füleidet sies tarts meg engemet.

Ertsem immar hozzam valo kedves akaratodat, benned biztam mutasd immar nagy irgalmassagodat, Eyjel nappal en könyörgök:

Ne hadgy engem szidalomban benned biztam Ur Isten, az kik teged nem követnek vesszenek el hirtelen, Hayts en hozam füleidet sies tarts megh engemet.

Sokan szolnak hamissagot kik mind megh nemulyanak, az igazra kik tamadnak hamar el rontassanak, Eyjel nappal:

Isten, mely nagy dicsösséget tartasz szeretöidnek, hol örökke gyönyörködnek es veled örvendeznek, Hayts en hozzam füleidet sies tarts meg engemet.

Soha

Soha nekik mar nem lesen sükségek segęnségek,
tartod őket titkos hazban hol nincs semmi sęlelmek,
Eyjel nappal en kőnyőrgők, hald meg en keresemet.
Vallast tesek halat advan neked kegyes Istenem,
mindennemű sükségemben jelen voltal ennekem,
Hayts en hozzam:
Estem vala nagy kersegbe hogy el hadtal engemet,
de menyisser en kőnyőrgék megh hallad keresemet,
Eyjel nappal en kőnyőrgők:
Raytok Urnak nagy haragja kik ęlnek kevęlségben, az kik penig őtet sęlik, lesnek jo remensegben,
Hayts en hozzam fűleidet sies tarts meg engemet.
Ti mindnyajan kik csak tuttok egy Istenben biznia, batorsagban siveteket hidgyetek nyugodnia,
Eyjel nappal en kőnyőrgők, hald meg en keresemet.
Igy kőnyőrge az szent David egy erős sükségeben,
mikor őtet haborgatnak Isteni sęlelemben, tudnunk
adta Soltar kőnyvnek harmincz-eggyik reszeben.

AZON PSALMUS.

TE benned bizom Uram Isten, igazsagod szerint
ne hadgy vesnem, segyent vallanom ne hadgy
nekem, en Istenem.
En vagyok jay nagy bűnős ember, ellened bűnőm
szantalan ezer, előtted szüntelen be kever, es ug győtör.
Sies haytani fűleider, gyorsan halgasd megh kőnyőrgesemet, te benned hogy megh tarts engemet,
ęletemet.
Istenem Uram legy szabaditóm, te hozzad Uramhoz folyamom, megh szabadicss jol tudom, benned
bizom.
Igen nagy őrőmem te vagy nekem, nagy batorsagom en Istenem, szent nevedert vagy mentsegem,
nagy őrőmem.
Nem hadz engem Uram az tőrben, be esnem kit
titkon en előmbem, utamba meg vettek az lesben,
eletemben.
Istenem Uram kerlek teged, vedd hozzad immar
en lelkemet, mert megh valtottal engemet, eletemet.
Szegyensęg orczankon nagy legyen, szidalom minket be kennyen, dicsőseg Uram tijed legyen, Amen
legyen.

XXXII. PSALMUS.

Nota: Zugodik dul-ful, &c.

BOldog az illyen ember ez vilagon, az kinek bűne bocsanatban vagyon, igazulasa Isten előt vagyon, annak rutsaga be fedőzve vagyon.
Mert az embernek semmi nagy ereje, az Isten előt
nincs semmi erdeme, lesen mindennek eleg segedelme, kit csak egyedűl segęl ő főlsege.
Azert vadollyuk ennek bűneinket, mert csak ő
lattya az mi sebeinket, ő bocsattya meg az mi bűneinket, ha benne vettyűk mi reménségűnket.
Ezert Istenhez minden szent kőnyőrgőt, es senki
tűle hiyjaba el nem ment, lelkenek talált nalla csendesseget, mert neki adta az őrők ęletet.
Ne vess el azert tűled en Istenem, mert te előtted

nincsen hova futnom, földön es mennyen hatalmadat vallom, te hozzad Uram azert en folyamom.

Mind ez vilagnak en vagyok csufsága, noha jol tudom hogy bűnömnek soldgya, de emlekezzel regi fogadasodra, hogy en ne jussak ördög fogsagaba.

Kegyességedből halgass megh engemet, te Szent lelkeddel vigaztald sivemet, hogy követhessem te Szent Fölségedet, mutasd megh nekem az te ösvenyedet.

Noha ostorod vagyon bal kezedben, hissem kegyelem vagyon jobkezedben, azert ostoros engemet testemben, hogy en ne jussak örök sötetségben.

Örvendezzetek mindnyajan az Urban, es örüllyetek örök vigasságban, kes idvösségtek az ö Szent Fiaban, kit megigere az Paradisusban.

Szent David irta ezt az Soltar könyben, dicsiretinek harmincz-két reszeben, kivel biztata lelket fejelmeben, mikor az Isten probalta lelkeben.

AZON PSALMUS.

Nota: Szent David Propheta enekló, &c.

SOk emberek vadnak ez seles vilagon kik tevelygesben vadnak, az Ur Isten elöt az ö erdemekben igazulni akarnak, mert az idvösségről es az boldogsagrol lam ük semmit nem tudnak, Evangeliomnak azert helt nem adnak, sőt inkab ellent tartnak.

Tanullyak megh azert David Prophetatul mint meg igazullyanak, Istennek atkabol es nagy haragjabol hogy megh szabadullyanak, Isten kegyelmeben sine eleiben Christus altal jussanak, örökkül örökke az nagy boldogsagban hogy ük vigadhassanak.

Az David Propheta eneklö könyvenek harminczkettöd reszeben, mikor az Istentöl meg ostorostatvan volna nagy betegségben, az ö büneinek meg ismeretiből volna nagy rettegesben, föl szoval kialtvan im ezt mondgya vala siralmas enekeben.

Rolam most esmerem csak azok boldogok es az igaz emberek, kiknek az Ur Isten irgalmassagabol meg bocsatotta bünök, az ö Szent Fianak közben-jarasaval be sedöztetöt bünök, az Atya Istentül Iesus Christus altal vagyon nekik kegyelmök.

Isten elöt csak az meg igazult ember es csak az boldog ember, kinek Isten bünet semere nem veti hogy legyen igaz ember, kinek ö lelkeben kép mutatas nincsen Isten elöt szent ember, bünét meg ismerte ö Istenehöz tert, akkeppen löt szent ember.

Nagy vesztegleseimmel hogy en hallogattam Istenhöz tereset, az Ur Isten nekem ugyan meg rothazta minden en tetemimet, nagy keserüséggel, es nagy saydalommal çlem en çletemet, mert nagy betegséggel most az nagy Ur Isten igen meg vert engemet.

Vagyok az Istennek hatalmas markaban eyjel napal jaygatok, Ur Isten kezedet raytam sulyositad es nagy kinokat vallok, erőm nedvességem mert el fogyatkozot es ugyan megh saradot, mint az meleg nyarban en nagy aszusagot es saratsagot vallok.

Soksagos bünömet mar el nem titkolom te neked

megjelentem, en hamisságomat es gonoszságomat előtted el nem reytem, vegezem magamban hogy tenéked Uram hamisságom meg vallyam, es bizonnyal hittem hogy te-is azontul meg bocsatod en bűnöm.

De ily valaszteskök hogy az en bűnemert az poklot érdemlenem, irgalmasságodbol hogy ha bűneimnek bocsanattyat nem nyernem, te Szent Fiad altal ingyen azt te tűled igaz hittel nem vennem, minden oltalmamat es bizodalmamat ha te benned nem vetnem.

Ezert minden szentek te hozzad folyamnak kik bűnöket ismerik, es ideje-koran bűnök bocsanattyat hittel te tűled veszik, sok haborusagok ez vilagon leven, őket el nem vezthetik, sőt remenségeket es bizodalmokat csak te benned ők vetik.

Istenem Uram vagy es te en oltalmom minden nyavalyaimban, en neked könyörgök hogy tarts meg engemet en haborusagomban, hogy megszabadulvan en ellenségimtűl meg ez arnyek vilagban, neked szolgalhassak örökkül örökke az en hivatalomban.

Uram Isten nekem igiretet tőttől es nyilvan ezt mondottad, jo értelmet adok jo szolgam teneked azert azt megtanullyad, teged megtanitlak az te életedben csak en utamat járjad, az en szemeimmel teged igazgatlak beszedemet fogadgyat.

Sok szo fogadatlan emberek kik vadtok mind ez szeles vilagon, ne legyetek ollyak mint az Lo es ősvér szo fogadatlansagban, kiket az Ur Isten lam nem reszeltetőt semmi oly okossagban, késerites nelkül hogy magokat adnak valami szolgalatban. Te

Te Ur Isten nekik erős zabolaval szajokat megszoritsad, es ekkeppen őket erő hatalommal meg-is te hozzad vonnyad, az kik tavol vadnak es ide nem jűnek te kezedhez tanitsad, kik sot nem sogadnak te igazsagoddal mind azokat megrontsad. 23

Oh mely sok ostorral az hitetlen embert az Ur Isten meg veri, de ki benne bizik irgalmasságaval mindenkor környül veszi, azert örvendgyetek igaz Keresztyenek mindnyajan az Istenben, es dicsekődgyetők mindnyajan kik vadtok igazak szivetőkben.

XXXIV. PSALMUS. Michael Starinus faciebat.

Nota: Meghalgassad az en, &c.

MIndenkoron áldom az en Uramat, kitől varom en minden oltalmomat, benne vetem minden bizodalmomat, mindenkoron dicsirem mint Uramat.

Igen vigad es örvend az en lelkem, az Istennek segedelmet hogy kerem, nyomorultak meg hallyak azt örvendem, vigadgyanak Istenben arra intem.

Csak egyedül őtet magasztallyatok, mint en tűlem lattyatok es hallyatok, velem ősve neki halat adgyatok, egyetemben mind ő nevét aldgyatok.

Ha valami nyavalyaban en estem, az Ur Istent kialtvan megh kerestem, feleletet azontul tűle vőttem, es mindenből meg szabadult en fejem.

Az Istenhez azert fel tekintsenek, nyomorultak ő hozza siessenek, nyilvan hidgyek hogy megh nem szegyenűlnek, csak en rollam erre peldat vegyenek.

En mikoron Istenhez kialtottam, az Istentül ottan meghalgattatam, ő altala hamar megßabadultam, haborusagimban en meg tartattam.

Lam Istennek Angyala mind Tábortjar, Isten-ſélő emberek körül ő jar, az Istentül azert ki oltamat vár, utaiban mindenüt ő nagy jol jar.

Segitsegül azert Istent hiyjatok, ő jo voltat kostollyatok lassatok, igen nagy jo, azt bizonnyal tudgyatok, benne bizo emberek mind boldogok.

Tüle azert mindenkoron fügbjetek, az kik ßentek vadtok őret fellyetek, ßüksegtekben ti megh nem ßükölködtők, Istennek jovaival bővölködtők.

Az gazdagok nagyon ßükölköttenek, hitlensegben nagyon megeheztenek, de kik hitből az Istentül ſéltenek, minden joval azok bővölköttenek.

Rejam kerlek en fiaim nezzetek, es en hozzam ti mindnyajan jüyjetek, ßomat halvan hozzam figyelmezzetek, az Istennek felelmet mondom nektek.

Iüy előmben az ki oly ember volnal, hogy eltedben the jol élni akarnal, jo napokat földön latni kivannal, Menyorßagban es lakozni akarnal.

Nagyon kerlek legelőßörtegedet, meg tartoztasd gonoßtul te nyelvedet, csalardsagtul oltalmazd ajakidat, meg ne csallyad te felebaratodat.

Valamiglen élß ez árnyek vilagban, ßanßandekkal ne ély az gonoßlagban, sőt eleted foglallyad minden joban, hogy lakozzal Istennek oltalmaban.

Sok jo között bekesseget ßeresſed, es eltedben mindenkor azt keresſed, ez vilagnak bekesseget ne nezzed, mert jol tudod őrdőggel vagyon ügyed.

Fölseges Istennek ßemei vadnak, igazakon az kik ő benne biznak, es valakik tüle oltalmat várnak, kérsekben tüle meg halgattatnak.

Az Istennek haragos tekinteti, ßörnyüképen gonoß-tevőket nezi, es azokat nagy ßörnyen meg bünteti, hireket-is ez földrül ő él veßti.

Csak Istenhez az igazak kialtnak, es ő tüle hamar meg halgattatnak, es minden nagy insegből melyben vadnak, Isten altal azok meg ßabadulnak.

Igen közel az Ur Isten azoknak, töredelmes ßüvel az kik ohaytnak, alazatos lelekkel földön járnak, sok nyomorusagokbol ßabadulnak.

Ezeknek ő őrzi minden csontyokat, es nem hagya megh töretni azokat, meg öleti veßti az gonoßokat, kik gyülölik az jambor igazakat.

Bekességgel igazak meg tartatnak, kik Isten ßolgainak hivattatnak, soha azok nem pußtulnak rontatnak, kik Istennek az ő neveben biznak.

Az gonoßok penigh mind el rontatnak, kik az Ur Isten ellen rugodoznak, es az őrdőgnek mind eltigh ßolgalnak, mind teßteßtül lelkeßtül el karhoznak.

Tanusagra ezt rendele Versekben, Enekenek
harmincz negyed reßében, mikor volna
David nagy őrömeben, ßive lelke
őrvende Isteneben.

AZON

AZON PSALMUS.

Nota; Nagy banatban David mikoron vala, &c.

MIkoron David Saul elől futna, Achis Kiralyhoz be ſaladot volna, Kiraly ſolgai megh eſmertek volna, meg mondak Kiralynak hogy David volna.

Akkor David megh ijede ſiveben, el valtoztata ortzajat ſęlteben, Iſten hatalma nemjuta eſeben, gyarloſagat mutata ijetteben.

Gyermek modra bolondoskodik vala, kezevelő az fálra kapdos vala, nyala ſakallan mind alá fút vala, hogy bolondſaggal magat el titkollya.

Oly igen Kiraly ezt latvan haragvek, hogy az bolondot eleiben vivek, Kiraly hagya hogy előle el ůznek, mert ő bolond nelkůl nem ſükölkődnek.

Csudakeppen Iſten meg ſabadita, noha egy keveſſe maganak hagya, erejeben meg probalni akara, illyen hala-adaſra őt indita.

Irgalmas Iſten őrőkke dicsirlek, ſoha eſemből teged ki nem vetlek, könyörgeſſel hala-adaſſal tiſtellek, oltalmazo Iſtenemnek eſmerlek.

Gyakorta ſok gondom volt ęletemben, ſůntelen forgattam nagy ſok igyekben, de olly igen biztam ſegitſegedben, ſoha te benned nem eſtem ketſegben.

Az en hitemet akkoron probaltad, az fogſagot mikor rejam bocsattad, az fogyatkozaſt bennem meg mutattad, hogy könyörgeſre lelkemet indiſtad.

Soha ketſegbe nem eſtem magamban, noha ſęltem rettegtem en magamban, el hittem hogy velem vagy

vagy fogſagomban, kit moſt latok megh ſabadulaſomban.

Patancsolſ ortan az te Angyalidnak, hiveid környůl hogy Tábort jarjanak, ellenſegtől hogy megh oltalmazzanak, ſabadulaſra utat mutaſſanak.

Az Oroſlanok hamareb ehőznek, ſok kegyetlen Fejedelmek el veſznek, az migh az hivek meg ſükölkődnenek, vagy csak mig igen-is meg eheznenek.

Remenſęge kinek Iſtenben leſen, ſemmi rettegeſe annak nem leſen, csak egy csonttya hiyjaval-is nem leſen, Iſtennek rejaoly nagy gondgya leſen.

Vayha inteſemet meg fogadnatok, ſaim ha engemet halgatnatok, fůleteket en hozzam haytanatok, az idvőſſeg utat meg talalnatok.

Valaki kevan Iſtentůl jo napot, egeſſeget avagy hoſſu ęletet, hitiről tegyen illyen bizonſagot, mindenkor gyůlőllye az gonoſſagot.

Ne gondollyon ſiveben alnokſagot, ne beſzellyen nyelvevel hazugſagot, ne hordozza ſiveben az haragot, ſereſſe mindenkor az bekeſeget.

Ne cselekedgyek ő kegyetlenſeget, megh ne nyomoritſa az ſegęnyleget, az törvenyben ne vegyen ajandekot, hogy el ne forditſa az igaſſagot.

Szandeka mindenkoron jora legyen, az Iſtennek tiſteſſegere ęllyen, Iſtenhőz hala-adatlan ne legyen, hogy nagy hamar veſedelme ne legyen.

Az igazakat az Iſten meg aldgya, könyörgeſeket

igen meghalgattya, viſont az kegyetleneket utallya, minden hireket neveket el ronttya.

Az Ur Iſten ſegęnyek mellet vagyon, kiknek meg kesereder ſivek vagyon, ſereg Angyalival mellettek vagyon, męg csak à csontyokra-is gondgya vagyon.

Az hitetlent haragjaban megh ôli, minden erejet hatalmat el veſti, az nevét is mind ôrôkke el veſti, az bûn ellen haraghjat igy jelenti.

Szent David irta ezt az Soltar könyvben, Harmintz negyedik ſep dicsiretiben, vigaſztalaſert ſerzek ezt verſekben, hogy ne eſsünk haborunkban ketſegben.

XXXVI. PSALMUS.

Nota: Dicsirlek teged: Avagy, Mikor az Sido: &c.

SOk nyilvan valo bizonſagokkal ſent David Prophéta, az ô ſivebôl az gonoſſokat nyilvan altal latya, fel fohaſkodvan az Ur Iſtenhez mikoron azt monda.

Tudom bizonnyal az en ſivemnek ô belſô reſebôl, gonoſ embernek ô gonoſſagat bizonyos lelekbôl, kit en ô benne meg aranzottam Iſten illeſebôl.

Az elſô jele gonoſſaganak vakmerô batorſag, kinek ellene Iſten felelme volna nagy orvoſſag, de nincsen neki ſemei elôt affele orvoſſag.

Reja ha ſolnak gonoſſagaban męgh ô hizelkôdik, bûnbe mint ſárba diſno modgyara ugyan gyônyôrkôdik, mellyel hivekrôl ô gonoſſaga inkab gyûlôltetik.

Igaz

Igaz beſedek lam nem ſarmaznak ki az ô ſajabol, mert hamiſſagbol es alnokſagbol csak ô mindenkor fol, ingyen erteni megh ſem akarja hogy cseleked-nek jol.

Nagy hamiſſagot forgat ſiveben fekven ô ágyaban, meg allapador, megh kemenyedet ô gonoſ utaban, ſemmi gonoſſag nincsen ô nalla utálatoſſagban.

Uram Iſtenem irgalmaſſagod mind az eghig vagyon, the igaſſagod es fogadaſod az fölhôkig vagyon, te irgalmaddal es jovoltoddal az fôld rakva vagyon.

Sôt igaſſagod mind fellyûl halad minden magaſſagot, mint az nagy hegyek fellyûl haladnak minden magaſſagot, tenger męlyſege gondviſeleſed es igazs gataſod.

Fölſeges Iſten tartod taplalod te az embereket, velek egyembe az barmoknak-is taplalod çlteket, idejekoran aldomaſodbol meg ádod etkeket.

Azt en csudalom irgalmaſſagod mely nagy dragalatos, az te jo voltod te hiveidtûl mely nagy kivanatos, hogy nincsen hozzad Mennyen es fôldôn ſenki haſonlatos.

Csak az te ſarnyad alá folyamnak Adamnak fiai, azkik valanak bûnnek halalnak az elôt fiai, ſent fiad altal ôrôk çletnek mar leſnek fiai.

Ingyen çltetôd ôket hazadnak nagy gazdagſagaval, ſentegy-hazadnak te tûled valo nagy ſok javaival, te bûſegednek gyônyôrûſeges lelki italſyaval.

Ezt

Ezt azert vallom mert nalad vagyon çletnek kutfeje, testi es lelki mi çletünknek tüled füg ereje, te vilagodban testben lelekben lát mi ſemünk fenye.

Büſegeskeppen kerlek terjeſſed irgalmaſſagodat, az kik jol tudgyak Szent fiad altal te akaratodat, nagy bőven adgyad igaz hiveknek te igazſagodat.

Az kevely ember az ő labaval engemet ne nyomjon, az gonoſz ember az ő kezevel es meg ne inditſon, hogy hatalmaval engem the tüled el ne ſokaſthaſſon.

Am el ſillyeſſte es mind el veſſte azokat az Iſten, kik alnokſagot cselekettenek az igazak ellen, ki verettenek nem alhattanak ő őrökſegekben.

XXXVII. PSALMUS.

Nota: Neked mennyei, &c.

MEg nyomorult ſegeny Kereſztyen ember, türy es ſenvedgy hogy te lehetſs ſent ember, ne követſd az mit az hitlen ember, es mit mivel az gonoſz hamis ember.

Igen hamar mert mind azok el veſznek, kik az főldön hamiſſan cselekeſznek, ſena fünek modgya ſerint meg aſznak, mint az fának levelei el hulnak.

Csak te bizzal erőſſen az Iſtenben, es magadat tartſad jambor çletben, főldön lak van çly jambor keretſetben, gyönyörkődgyel te csak az egy Iſtenben.

Hogy meg adgya çrtelmet te ſivednek, te utadat ajanlyad Iſtenednek, benne bizzal tartſad gondviſelődnek es ő leſen forgatoja ügyednek.

Az Ur

Az Ur Iſten az te igaſſagodat, ki jelenti mint az napnak vilagar, meg mutattya te artatlanſagodat, ſinten ugy mint Délnek vilagoſſagat.

Ezert bizvan ſenvedgy várd az Ur Iſtent, ne zugodgyal ha latod az hitetlent, hogy jo ſerencsevel ő igen föl ment, csalardkodot az Iſtentül meſſe ment.

Laſſuſaggal meg ſünnyel az haragtul, megh oltalmazd magad dagalyoſſagtul, haragodban minden gonoſz dolgoktul, boſſuſagbol az gonoſz tarſaſagtul.

Sok gonoſzok mert nagy hamar el veſznek, de Iſten felők őrökőſſe leſznek, csak egy keves üdőt váry te megg ennek, az helyet ſem latod az hitetlennek.

Törveny ſerint az kik ez főlden çlnek, egy-ügy üvek es kik Iſtenben hiſznek, ez főlden ük mind örökőſſe leſznek, es az nagy bekeſçgben gyönyörkődnek.

Az hitetlen ſiveben azt gondollya, hogy az igaz embert ő el ronthattya, es ő ellen fogait csikorgattya, de az Iſten őt neveti csufollya.

Reja ime mert el jü az ő napja, mellyen Iſten az hitetlent meg ronttya, az igaznak ő boſſujat meg allya, ſent igijet azzal meg bizonyittya.

Igen nagyon hitlen nepek keſſülnek, ſegyverekkel iyjokkal föl öltőznek, es az ſegeny igaz emberre mennek, igaz ſivü embereket üldőznek.

Noſſa mennyen ő ſivőkben fegyverek, es el törjek kezekben az ő iyjok, job ő keveſe az igaz embernek, hogy nem mint ſok kentſe az hitetlennek.

Vegre ő hatalmokban meg rontatnak, az igazak

penig-

peniglen mēgh tartatnak, kik Iſtennek iſmeretiben vadnak, az ő őrőkſegekben meg maradnak.

Sok gonoß időkben nem ßegyenűlnek, nagy ehſegben ezek meg elegednek, az gonoßok penigh hamar el veßnek, mint kővęrſegh az füſtben le csőpőgnek.

Kőltsőn veßen hitetlen meg nem adgya, de az igaz az nyomorultat lattya, az kin vagyon ßivenek indulattya, melyből neki az övet mind ki adgya.

Oh nagy Iſten az kik tegedet aldnak, ez főldőn-is őrőkſegben maradnak, de gonoßok kik teged ßidalmaznak, győkereſtűl tűled ki ßaggattatnak.

Nagy ſok igyek vagyon az igazaknak, de Iſtentűl azok igazgattatnak, mert Iſtennek nagy ßerelmeben vadnak, es mindenkor az ő kedveben jarnak.

Történetből az igaz hamel eſik, az Iſtentűl főldhőz nem veretetik, mert Iſtentűl akkoron megh aldatik, mikoron ő őrdőgtűl mardoſtatik.

Rollam ennek en bizonſagot vőttem, iſiju voltam es immar megh vęnhűttem, az igaznak el hagyaſat nem lattam, magzattyanak főt taplalaſat lattam.

Az ęlteben irgalmaſſagban vagyon, mindenkoron kőltsőn adasban vagyon, az Iſtennek aldomaſaban vagyon, magzattya-is ő oltalmaban vagyon.

Mar meg ßűnnyel te ember az gonoßtul, ód megh magad az Iſten haragjatul, cſelekődgyel jol az te ęletedben, hogy lakhaſſal őrőkke az menyegben.

Az igazak Iſtentűl ßerettetnek, azert tűle ſoha nem feleytetnek, mind őrőkke tűle megh őriztetnek, de az hitlenek maradeki el veßnek.

Győkereſtűl es mind ki ßaggattatnak, az igazak peniglen meg tartatnak, es főldőknek őrőkſegeben laknak, mert Iſtentűl őrőkke meg aldatnak.

Nam az igaz az igazat gondollya, es nyelvevel az mi igaz azt vallya, es ßiveben Iſten tőrvenyet tartya, alhatatos voltat es meg mutattya.

Ugy leſeli az hamis az igazat, es akarja megh őlni az igazat, de az Iſten nem hadgya az igazat, es kimenti kezeből az igazat.

Mikor igaz hamiſſan itiltetik, az Iſtentűl akkor nem karhoztatik, ſőt az igaz akkoron megh aldatik, mikor az hamiſſaktul karhoztatik.

Oh Kereßtyen az Ur Iſtent meg varjad, az ő utat es te meg oltalmazzad, hogy Iſtennek ſegődelmet meg laſſad, es te magad ő kezeben ajanlyad.

Rejad gondol fől-magaßtal tegedet, hogy te vegyed főldőn őrőkſegedet, es mind addigh megh tart Iſten tegedet, hogy meg latod gonoßoknak veßtőket.

Az vakmerő gonoß embert jol lattam, ő hatalmat magaßtalalat lattam, Cedrus fához őtet haſonlitottam, boroſtyanhoz haſonlatoſnak mondtam.

Batorſaggal ő mellőle el multam, tehat őtet immar helyen nem lattam, meg kereſtem es helyet ſem talaltam, az igaznak penig jo vegét lattam.

Az gonoßok Iſtentűl megh rontatnak, az igazak penig-

peniglen meg tartatnak, az Istentûl ûk megh sabaditatnak, mert Istentûl örökke meg aldatnak.

Tudgyad hogy ezt az sent David Propheta, az ô Soltar könyveben el be irta, harmincz heted reszben be foglalta, mert çlteben ô ezeket jol latta.

XXXVIII. PSALMUS. Greg. Szeg.

Nota: Szamkivetesre, &c.

NAgy banatban David mikoron vala, bûneitûl hogy meg ijedet vala, Isten haragjat sejen lattya vala, azert hozza igyen könyörög vala.

Uram ne fedgy meg engem haragodban, ne ostoroz erôs busulasodban, ne itely megh kemenyï igasságodban, mert nem lehet çletem orßagodban.

Kezeidet en el nem viselhetem, sok ostoridat mar nem ßenvedhetem, merges nyilaiddal kesergettetem, ki miat ingyen mayd meg emeßtetem.

Czelûl vetel engem az ellensegnek, kik mindenkor csak ream lövöldöznek, sok nyilakkal annyira el taglottak, semmi épseget testemben nem hattak.

Nincs ßivemben senkihez reménsegem, csontaimban sohul nincs bekesegem, sok bûneim meg emeßtenek engem, ha kegyelmed elôl nem veßen engem.

Alnoksagim fejem fellyûl halladtak, minden tetemimet ôßve rontottak, es ßivemet igen el busitottak, ez nyavalyat bûneim ream hoztak.

En Istenem im mely nyomorult vagyok, Eyjel nappal buban banatban vagyok, örvendetes napot immar nem várok, azert mindenkoron somorun jarok.

Nincs

Nincs senki gyogyitoja sebeimnek, semmi orvos- 29
saggal nem kötözßtenek, jo baratim engem meg gyülöltenek, minden atyamfiai meg vettenek.

Ezek nekem jomat kivannyak vala, de mar mostan fejemre törnek vala, sembesepet ennekem solnak vala, de hát megûl halot vettenek vala.

En ô nekik azert gonoßt nem soltam, fenyegetesket mind el halgattam, mint egy barany senkinek nem artottam, igasshoz mindenkor tamaßkottam.

Sokan velik hogy en solni nem tudok, mert nyelvemmel senkit nem ragalmazok, boßßu allast az Istenre hallaßtok, igaz birot ô ellenek tamaßtok.

Segitseget en nem varok senkitûl, hanem csak tetûled en Istenemtûl, teged vetlek mindenkor en paitsul, azert en nem felek az ellensegtûl.

Te seleß megh Ur Isten en erettem, tudod hogy igasságban törekôttem, noha mostan haragod erdemlettem, oltalmomat en tûled remenlettem.

Ha tantorodasom nekem történnek, az ellensegnek en csak csufja lennek, nagy sok karomlasra ok adattatnek, segely meg engem hogy ez ne történnyek.

Az en ellensegim rejam dühöttek, halalomra mert vegezest vegeßtek, ha te el hadß engemet ûk el veßtenek, az joert ennekem gonoßt fizetnek.

Könyörgesemet Uram meg halgassad, bûneimet ennekem meg bocsassad, hala-ado voltomat hogy halgassad, ellensegtûl lelkemet sabaditsad.

Sies hamar az en segitsegemre, az ellensegh mert

siet

ſiet ęlętemre, nagy ſok tőrő vagyon veſſedelmémre,
azert figyelmezzel ſegedelmemre.

Szent David irta ezt az Soltar kőnyben, harmincz-
nyolczadik ſep dicsiretiben, mikoron bus vala az ő
ſiveben, ezeket enekle nagy bűkſegeben.

XLII. PSALMUS.

Nota: El be megyűnk nagy: &c.

MInt kivankozik az ſarvas az kut ſejekhez,
Az en lelkem-is ugy az Ur Iſtenhez,
Te hozzad Ur Iſten ęletnek kut ſejehez.
Igen ſomjuhozot lelkem az Ur Iſtenhez,
Mikor jutot ęletnek kut ſejehez,
Es meg jelenven Iſtennek ſemelyehőz.
Kenyerim volcak ennekem kőny-hullataſim,
Es eyjel nappal az en ohaytáſim,
Hol vagyon Iſtenem azt kerdik ellenſegim.
Lelkemet ezt meg emlitven vetem ſirasban.
Mert en megyek csudalatos haylekban,
Anyaſſent-egyhazban, Iſtennek ő hazaban.
Oly nagy vigaſſagos ſoban es dicsiretben,
Iſteni vallasban es tiſteletben,
Lakozom zőngesben, Angyali eneklesben.
Siralmas es nagy ſomoru vagy te en lelkem,
Mire vagy te nagy ſomoru ennekem,
Mire hogy haborgatſ engemet oh en lelkem.
Csak bizzal nagy remenſeggel az Ur Iſtenben,
Mert męg benne bizom nagy remenſeggel,
Az en Iſtenemben es en Idvőzitőmben.

Habo-

Haborodot meg en lelkem en bűneimben; 30
Azert rolla emlekezem ezekben,
Iordannak főlderől igaz ſent kereſtſegről.
Az alazatoſſagrol Hermon kis hegyeről,
Uly tőrveny jőve nekűnk ô tőrvenyből,
Męlyſęg hiy męlyſeget ſok ſentek beſedeből.
Szinte miert te ennyire hogy feleytel el,
Mert jarok en moſt nagy keſerűſeggel,
Mikor ellenſegem űldőz kegyetlenſeggel.
En csontaim hogy mikoron mind megrontatnak,
Akkoron űk engem meg karomlanak,
Az en ellenſegim kik engem haborgatnak.
Ezt monda az David Kiraly imadſagaban,
Iſtenhez valo nagy bizodalmaban,
Haboruſagirol negyven-ket enekeben.

AZON PSALMUS.

Nota: Menybeli nagy Iſten:

IOllehet nagy ſokat ſoltunk Davidrol, ő Soltar
kőnyvenek dicsiretiből, męg-is rővideden ſol-
lyunk Davidrol.

Nagy ſep kőnyőrgelem vegyed eſedbē, David Pro-
phetanak dicsiretiből, hivek allapattyat jelenti ebből.

En ugy kivankozom ugy mond Iſtenhez, mint az
ſomju ſarvas folyo kut-főhőz, ſomoru lelkemnek ő
kut fejehez.

Vallyon ſ-mikor megyek Uram elődben, Szent
teremtő Iſten te kegyelmedben, vallyon ſ-mikor le-
ſek Iſten kedvedben.

En ſe-

En ſemembŏl ki foly kŏny-hullataſom, eyjel es mind nappal kereſegh lelkem, es mindenkor buban áll az en ſivem.

Mert az en ſivemet igen buſittya, az hitlen ellenſeg azzal boſontya, hol vagyon Iſtened ki meg mentene.

Mind ezeket latvan es meg gondolvan, keſerŭſeg miatt annyira juttam, hogy az en teſtemben mar ępſeg nincsen.

Oly nagy ſeretettel es nyajaſſaggal, Uram ajitozom lenni az jokkal, az te ſent hazadban the nepeiddel.

De mire immaron oh te en lelkem, mire vagy ſomoru keſerves ſivem, vallyon ſ-mikor leſen az en ŏrŏmem.

Ne keſeregy azert oh te en lelkem, mert az nagy Ur Iſten en idvŏſſegem, mely nagy ſep kut fŏbŏl legeltet engem.

Azert en oranként teged dicsirlek, menybeli nagy Iſten benned ŏrvendek, nagy ſep enekekkel fŏl magaſtallak.

Te vagy en Iſtenem es en ęletem, en idvŏſſegemnek erŏs kŏ-fála, ne feletkezzel el rollam Ur Iſten.

ŏrvendgy azert immar oh te en lelkem, bizzal ęletednek megh adojaban, adgy halat Iſtennek Idvŏzitŏdnek.

Irta ezt Sz. David ŏ Enekeben, mikoron bus vala az ŏ ſiveben, negyven-kettŏdik ſep dicsiretiben.

Dicsirteſſel menyben teremtŏ Iſten, az te Sz. Fiaddal Ieſus Chriſtuſſal, es az ſ. Lelekkel ŏrŏkke, Amen.

Ugyan

Notaja: Mindenkoron aldom az en Uramat.

FOhaſkodom hozzad Uram Iſtenem, es nagy kegyelmeſſen halgaſs meg engem, Mert the benned ſoha nem volt ketſegem, azert męg-is the hozzad eſedezem.

Latod Uram igen megh nyomorodtam, elŏtted nagy nyavalyara jutottam, de męg te Szent Iſtenſeged-be biztam, ſoha ſemmiben el nem hagyattatam.

Remenſegem męg meg nem fogyatkozott, a te igereted nalam nyilvan volt, hogy ennekem mind ezeket meg adod, mellyet tŭled nag ſivem ſerint varok.

Kiben nem volt nem leſen-is ketſegem, hogy te elŏdbe megyen kŏnyŏrgeſem, azert Uram te hozzad eſedezem, mert nincs tŏbbŏz ſenkihŏz remenſegem.

Tudom hogy megh adod nekem ezeket, meg hallgatvan nekem kŏnyŏrgeſemet, tudod Uram mindenben en ſivemet, az melle kevanod igaz hitemet.

Mert en csak teged hilak ſegitſegŭl, es magamat nem biztatom ſenkitŭl, en lelkemet vigyed nagy vidamſagra, es ſivemet vigyed nagy vigaſagra.

Kiert dicsiretedet en eneklem, jo voltodat ſoha el nem feleytem, mind ezekert Uram halgaſs megh engem, meg tartaſſek tŭled Uram en lelkem.

Irgalmaſſagodat az mikor hallom, akkor el feleytem minden banatom, akkor vagyon nekem nagy vigaſagom, bŭneimnek bocsanattyat hogy varom.

Ielents nekem az te akaratodat, fordits hozzam

ſent irgalmaſſagodat, add nekem moſt az mit en tűled varok, kiert dicsereted teneked mondok.

Dicsiret menybe az Attya Iſtennek, egyetembe az ſoſolo Iſtennek, magas menyorſagaban es Szent Leleknek, egy allatba harom ſemely Iſtennek.

Litem meam discepta o Deus.

XLIII. PSALMUS.

Tholnai Balinte.

Nota: Vindex eſto mihi Deus.

LAſd meg Uram en igyemet, mely męltatlan boſſut ſenvedek ęltemben.

Itely meg igazan engem, es igaſſagomban ály mellem Iſtenem.

Te vagy mindenben ſegitőm, hiſem meg ſabadit, te kegyelmeſſegőd.

őrűlnek veſedelmemen, nem ſannyak ęletem, ſene ellenſegim.

Mordalyſag es nagy alnokſag ſokott meſterſege, fejemre tőrőknek.

Minden undogſag ő bennek, bőven talattatik; nincs jora ſandekok.

En penig Uram altalad, erőt, batorſagot, veſek dolgaimban.

Azert ne űzd el előled, mire tiltod tűlem, regi jo voltodat.

Miert hadſ meg nyomorodnom, miert az banattul hadſ meg emeſtetnem.

De te igirtel oltalmat, mutaſd igaſſagat te igeretődnek.

Igen

Igen kegyes tekintetőd, vilagoſits azert ſinedőt en raytam.

Semmin nincs nagyob banatom, mint hogy templomodban en nem ſoroghatok.

Csak alhatnek az ſent hegyőn, bator męltoſagom, nekem kiſſebednek.

Előtted en meg allanek, es aldozattokkal, teged tiſtelnelek.

Penzem es ſemmi joſagom, tűled nem kemelem, csak legy meg teritőm.

Te benned en őrvendezők, lantom, ſep hegedűm, neked meg zőnditőm.

Az te jo voltodert neked, hala-ado ſolgad, en őrőkke leſek.

Oh oh en keſerves lelkem, mire ketőlkődel, Iſten jo voltaban.

De mit zugodol ellene, miert nyughatatlan vagy nagy ſiras miat.

Emlekezzel Iſtenődnek, reghi dolgairol, es igeretiről.

Vigadgy es bizzal ő benne, mert ő kelletekor, ſokot meg ſegilni.

Szőmeimmel męg meg látom, hogy meg engettetik, hazamban lakaſom.

Sok dicsiret enekleſſel, akkor mind az eghig, őtet magaſtalom.

Igy kőnyőrge az ſent David, mikor orſagabol ki űzetet volna.

Tanit ſam-kivetetteket, kivánkozni haza, Iſten igejehőz.

XLIV.

XLIV. PSALMUS.
Bathizi Andrase

HAllottuk Ur Iſten Atyainktol, regen mit mivel. tel hatalmadbol, velek mit töttel irgalmadbol, ertettük reghi ſent irasbol.

Az Pogant földeböl ki üzed, nepedet helyebe ültetted, es öket le telepitetted, mert az hitert igen kedvelted.

Nem birtak az földet erejekkel, ſem ottak magokat ſegyverekkel, de oltalmaztad jobkezeddel, Ur Iſten te kegyeſſegeddel.

Te vagy Iſtenünk es Kiralyunk, idvöſſeget kiadſ minekünk, es otalmaſ mikor nyomorgunk, Iakob Atyanktul kik ſarmaztunk.

Mikoron hituk ſent nevedet, meg gyöztük mi ellenſegünket, meg vertünk, meg üztünk nepeket, ſemmive tartottuk mind öket.

Nem biztunk mi eröſſegünkbe, ſem penig az mi fegyverünkbe, megh oltalmaztal ügyeinkben ſakmant töttel minket gyülölökben.

Dicserünk Ur Iſten tegedet, es aldgyuk te Szent föliſegedet, imadgyuk hiyjuk Szent nevedet, adgyad nekünk ſegitſegedet.

Mert te moſt el vetöttel minket, el hattad az mi ſeregünket, rejank hozad ellenſeginket, hatalmaztattad raytunk öket.

Hatat vetteſ velünk ellenſegnek; kergetnek, fogdoſnak, köteznek, ſenkinek ebben nem engednek rabokat ſokakat el viſnek.

Kezekbe bocsattal Pogany nepnek, mintjuhokat kiket meg mecznek, közöttök budoſunk nepeknek, kik minket igen fenyegetnek. 33

Aru nekül eladak nepedet, varaſrol varaſra viſik öket, iſijakat, üzek, gyermekeket, öſve kötözve hayttyak öket.

Hataros ſomſedink ſidalmaznak, nevetnek, tapſolnak, csufolnak, fejeket csovallyak orrolnak, beſedbe költünk mind azoknak.

Elöttünk forognak ſegyenink, kiken igen ſirnak ſemeink, ortzáznak idegen baratink, ezt erdemlek mi nagy büneink.

Effelet ſokakat ſenvedünk, de rollad el nem feledkezünk, ſogadaſidrol emlekezünk, mind az altal ne hadgy el veſnünk.

Szivünk nem ſakad el te tüled, jollehet vetkeztünk ellened, de biztunk minden-hate benned, adgyad ne jarjunk te ellened.

Meg alazád mi çletünket, nyomoruſagban eytel minket, ki mia hogy nyitnad ſemünket, es hinnök az te ſent nevedet.

Be borult homalynak arnyeka, buvalunk bokorrol bokorra, puſtabol nagy erdö puſtaba, vegre vadaknak be gyomrokba.

Nem mçltan büntetſe meg minket? mert moſt el feledtünk tegedet, ſivönkbe töttünk Iſteneket, Baalhoz emeltük kezeinket.

Teremtö Iſtent megh utaltunk, igaztiſteleret el

hadtunk, kűlömbeckűlömbet talaltunk, azert most mi nyomorgattatunk.

Tiſteltűnk Teremtő helyeben, teremtet allatot ſivűnkben, nem biztunk csak az egy Iſtenben, azert hadtal el ſűkſegűnkben.

De meg nem elegedtünk ezzel, tellyeſek vagyunk ſok bűnőkkel, mellyeket Iſten nem ſenvedſ el, im lattyuk mint bűntetſ mindennel.

De azert eretted ölettetűnk, es halalt mint juhok ſenvedűnk, poganyoktul ſidalmaztatunk, hogy meg feſűlt embert imadunk.

Tamadgy föl Ur Iſten mellettűnk, mi nagy igyeinkben legy velűnk, ſinedet ne reyts el előttűnk, győződelmet adgy mar minekűnk.

Kely föl mar Ur Iſten te almodbol, ſabadits ki minket nyavalyankbol, az ſegeny ſoglyokat fogſagbol, hozd ki Mahumet orſagabol.

Nem kerűnk Ur Iſten erdeműnkert, de kerűnk teged ſent Nevedert, es az te ſeretős Szent Fiadert, ki magad adad mi bűnűnkert.

Dicsőſeg Atyanak es Fiunak, egyemben ſent vigaztalonak, halakat adunk irgalmadnak, mind az tellyes Szent Haromſagnak.

XLVI. PSALMUS.

Notaja: Ur Iſten ki menyben, &c.

MIkor Sennacherib az Ieruſalemet, meg ſallotta vala, hannya nagy erejet, az hű Ezechias nezi csak Iſtenet, es igy várja belől nepe ſegitſeget.

Az

Az Iſten minekűnk gond-viſelős Atyank, batorſaga velűnk, ſent ſemei rejank, ſok inſeg, hatalom, noha ſiet rejank, oltalmat de vehet tűle edes hazank.

Nincsen felelmők ő követőinek, am bar à hegyek is meg röpedőzzenek, es az földek ugyan ingani kezdgyenek, kik tenger közepin vizben födettetnek.

Mint az megh haragut ſel-veſek es habok, kik az part hegyeket moſni hatalmaſok, es ſárra az egeſ földet el oſlatok, ellenſegnek ime ſandekok ollyanok.

Oh te nagy Uraſagh csak te maradgy velünk, es ſent varaſodat tartsd meg Uram nekűnk, annak ſep vizei mind elegek nekűnk, mert ſent erdemed ott közli magat velűnk.

Meg kedvelted Uram az te Egy-hazadat, es annak közepin lattya lakaſodat, azert ſent ſeregős hiyja oltalmadat, meg nem tantorodik, varja hatalmadat.

Im futkoſnak igen lattyuk az hitlenők, orſagok de hamar bomlik ő nekiek, mert mikor föl úvőlt Iſten ő ellenők, földön ſem lelhetik meg marado helyek.

Az Szenteknek Ura ſeregők Iſtene, mi pártunkra vagyon, allyon ő ellene, ki arthat minekűnk, Vár az ő ſent neve, Iacob ſiainak kedve, ſegitſege.

Nagy ſok ſęle nepek mind idegenűltek, hirdetteſſek az Ur dolga közőttetek, jo voltara, hatalmara tinezzetek, mert lam draga csudat ſőrze közőttetek.

Az fűrű hadakat földre vagattata, es az megh maradot nepet el oſlata, immar Sennacherib fegyvere, Tabora, mind meg ſegyenődek ſok ſokeres hada.

Szaz nyolczvan ôt ezer emberet ott hagyá, kit egy eyjel az Ur Angyala csapdosa, nagy ſegyenbe Kiraly hogy haza ſalada, ünnön fiainak altala meg hala.

Erröl nagy bizonyos ſozatot ad az Ur, hog nalanal egyeb nem lehet ollyan Ur, ki mind ez vilagi neppel egyembe bir, bölcs, jo, mindenhato csak egyedül biro.

Ezt az mennyei Szent Angyalok Iſtene, minekünk-is ezön söldiek Iſtene, kiknel kellemetes Szent Fia erdeme, nalunk tiſteletös legyen azert neve.

Ezt az hivek elöt az Core fiai, az templomban jaro fö Papok ifjai, eneklek mikor el jüttenek innepi, az negyven hatodik Pſalmuſt ez illeti.

AZON PSALMUS.

ERös Varunk nekünk az Iſten, es fegyverünk ellenſeg ellen, meg ſabadit veſedelemtül, kik rank jünek moſt minden felöl, az mi reghi ellenſegünk, haborgat minket, erövel fegyverrel es csalardſaggal, es minden nagy hatalmaſſaggal.

Nincsen nekünk ſemmi hatalmunk, kivel neki ellene allyunk, viaskodik az Ur erettünk, kit az Iſten bocsatot nekünk, ha kerded hogy ki legyen az, Ieſus Chriſtus az, ſeregeknek Ura, kinel nincs töb Iſten, annal vagyon az gyözödelem.

Ha ez vilag mind ördög volna, es el nyelni minket akarna, azert tüle ſemmit ne fellyünk, csak Chriſtus oltalmaban bizzunk, no bator dihösködgyek, no fenekedgyek, ez vilagnak Ura, nincs raytunk hatalma, Urunk Chriſtus ötet meg birta.

Meg

Meg all az Iſtennek igije, es nem alhat ſenki ellene, az nagy Iſten vagyon mi velünk, es ſent Lelke lakozik bennünk, ha teſtünk nekünk el veſ, ha marhank el veſ, hirünk es nevünk, feleſegink, gyermekink, az meny-orſag meg marad nekünk.

XLVII. PSALMUS.

Nota: Adgyunk halat az Urnak.

MInden nepek örülven tapſollyanak,
Az Iakob Iſtenenek vigadgyanak.
Mert ö rettenetes Ur az egekben,
Es fölſeges Kiraly ez ſeles földön.
Meg haytot ö minekünk ſok nepeket,
Es labunk ala ſok nemzetſegeket.
Kiket ſent igijevel egyben gyütöt,
Az Evangeliom ala meg haytot,
Es valaſta maganak ö mind minket.
Es örök fiaivá ſerze minket,
Es ſörze ö minekünk örökſeget,
Az Iakob aldomaſat es ſepſeget.
Föl megyen az Ur Iſten nagy örömben,
Es nagy trombita ſonak zengeſeben.
Az az, Chriſtus Urunk magaſtaltatik,
Mikoron az irasban hirdettetik.
Dicserjetek az Iſtent dicserjetek,
Es az mi Kiralyunkat tiſtellyetek.
Mert ö nagy Kiraly mind az ſeles földön,
Dicserjetek azert ötet nagy bölcsen.
Orſagol az Ur Iſten ſok nepeken,

Es

Es regnal ő Kiralyi ſent ſekiben.
Nepeknek Fejedelmi egybe gyűltek,
Abraham Iſtenehőz eggyeſűltek.
Ezek ez vilagnak bőlcs tanitoi,
Ez főldnek nagy erős otalmazoi.
Oh mely igen az Iſten dicsirtetik,
Mindeneknek felőtte emeltetik.
Dicsiret legyen az Atya Iſtennek,
Chriſtuſſal egyetemben Szent Leleknek.

L. PSALMUS.

Nota: Az hatalmas Iſten, Kit:

HOgy panaſolkodik az hatalmas Iſten, főldőn mind kik vadtok gyűllyetek előmben, Nap kelet, Nap nyugat jűyjőn itiletben, az mit nektek mondok legyen tőrveny ebben.

Ez panaſt az Iſten jelente Sionbol, az Ieruſalemből az ſent Prophetakbol, mert ő dicsőſege ſarmazik azokbol, akarattya neki mondatik irasbol.

Főldet mennyet hiyja hozza ſierſeggel, fenyegeti nepet erős itilettel, mellyet akar tenni retteneteſſeggel, tűz viz jar előtte akkor ſebeſſeggel.

Mondgya az nepeknek, jűjetek előmbe, ſok jo tetemenyim adtam kőzitekben, cſelekedetteket hányom ſemetekben, kűlső aldozattal juttok csak előmben.

Ebben mind az mennyek igazat itelnek, hogy engem mindenben igaznak beſelnek, es minden dolgokban mondnak itelőnek, de emberek főldőn gonoſul tiſtelnek.

Azert

Azert halgaſſatok kik vadtok en nepem, ſollok 38
moſt tinektek ertſetek beſedem, ſok jo tetemenyim
vőttetek ennekem, kőztetek mindenkor volt kegyelmeſſegem.

Nem aldozatokrol veletek en feddem, kikkel en felette immar tiſteltettem, alnok ſiveteket el nem ſenvedhettem, ti ſok gonoſſagtok utalatos nekem.

Metzek Egy-hazbeli ſok kialtaſtokkal, kűlőmb kűlőmb fele ſok aldozatokkal, tudgyatok hogy birok minden allatokkal, egen főldőn valo vadak, madarakkal.

Nem ez vegre regen hadtam atyatoknak, barmoknak verevel nekem aldoznanak, Lelki igazſagot hogy ebből varnanak, jővendő Chriſtuſrol de hogy tanulnanak.

Mi nem mint az ember ſoktam meg ehezni, vadmadár barmoknak kontzaival elni, tulkoknak veret nem ſoktam ſonjuhozni, jollehet mindennel akarok en birni.

Ha kevantok engem igazan tiſtelni, hitből tiſta ſűből mindenkor ſolgalni, tudgyatok ennekem jokrol halat adni, minden ajandekotok kedves fogh igy lenni.

Mikor kőnyőrőgtők nyomoruſagtokban, kialtotok hozzam nagy karvallaſtokban, en megh ſabaditlak irgalmas voltomban, kiert dicsirtek engem hala-adasban.

Kedveſek ennekem kik csak bennem bíznak, minden gonoſſagot kik hamar el hadnak, minden

ſűkſe-

Es regnal ſ Kiralyi ſent ſekiben.
Nepeknek Fejedelmi egybe gyültek,
Abraham Iſtenehöz eggyeſültek.
Ezek ez vilagnak bölcs tanitoi,
Ez földnek nagy erös otalmazoi.
Oh mely igen az Iſten dicsirtetik,
Mindeneknek felötte emeltetik.
Dicsiret legyen az Atya Iſtennek,
Chriſtuſſal egyetemben Szent Leleknek.

L. PSALMUS.
Nota: Az hatalmas Iſten, Kir:

HOgy panaſolkodik az hatalmas Iſten, földön mind kik vadtok gyüllyetek elömben, Nap kelet, Nap nyugat jüyjön itiletben, az mit nektek mondok legyen törveny ebben.

Ez panaſt az Iſten jelente Sionbol, az Ieruſalembol az ſent Prophetakbol, mert ö dicsöſege ſarmazik azokbol, akarattya neki mondatik irasbol.

Földet mennyet hiyja hozza ſietſeggel, fenyegeti pet erös itilettel, mellyet akar tenni retteneteſſeggel, tüz viz jar elötte akkor febeſſeggel.

Mondgya az nepeknek, jüjetek elömbe, ſok jo tetemenyim adtam közitekben, cselekedetteket hányom ſemetekben, külö aldozattal juttok csak elömben.

Ebben mind az mennyek igazat itelnek, hogy engem mindenben igaznak beſelnek, es minden dolgokban mondnak itelönek, de emberek földön gonoſul tiſtelnek.

Azert

halgaſſatok kik vadtok en nepem, ſollok 36
nektek ertſetek beſedem, ſok jo tetemenyim
tek ennekem, köztetek mindenkor volt ke-
ſſegem.
aldozatokrol veletek en feddem, kikkel en
immar tiſteltettem, alnok ſiveteket el nem
edhettem, ti ſok gonoſſagtok utalatos nekem.
Metzek Egy-hazbeli ſok kialtaſtokkal, külömb
külömb fele ſok aldozatokkal, tudgyatok hogy bi-
minden allatokkal, egen földön valo vadak,
madarakkal.

Nem ez vegre regen hadtam atyatoknak, barmoknak verevel nekem aldoznanak, Lelki igazſagot hogy ebböl varnanak, jövendö Chriſtuſrol de hogy tanulnanak.

Mi nem mint az ember ſoktam meg ehezni, vadmadár barmoknak kontzaival élni, tulkoknak vért nem ſoktam ſomjuhozni, jollehet mindennel akarok en birni.

Ha kevantok engem igazan tiſtelni, hitböl tiſta ſüböl mindenkor ſolgalni, tudgyatok ennekem jokrol halat adni, minden ajandéktok kedves fogh igy lenni.

Mikor könyörögtök nyomoruſagtok ban, kialtotok hozzam nagy karvallaſtokban, en megh ſabaditlak irgalmas voltomban, kiert dicsirtek engem hala-adasban.

Kedveſek ennekem kik csak bennem biznak, minden gonoſſagot kik hamar el hadnak, minden

ſükſe-

ſükſegekben csak hozzam folyamnak, ſemmi kereſekben ezek kart nem vallnak.

De az hitetlennek Ur Iſten igy ſolla, mire igaſſagomat mondod te hejaban, ſent igeretemet hordozod csak ſadban, ſemmi remenſeged de nincs neked abban.

Gyűlőlted mindenkor kegyes inteſemet, es hatra vetőtted minden tőrvenyemet, orvoknak kővetted gonoſz ęletőket, hazaſſagh tőrőkkel kőltőtted idődet.

Minden ektelenſeg ſarmazot te ſadbol, alnokſag csalardſag gerjedez ſivedből, ragalmas beſzedet te atyadfiarol, ſoltal hamiſſagot anyad magzattyarol.

Alitottal engem hozzad haſonlonak, mert nem hittel engem nagy boſſu-állonak, de hamar megh latod voltat haragomnak, fulyſagat meg erzed boſſu-allaſomnak.

Szollok en ti-nektek, kerlek meg ertſetek, Iſteni jo voltom kik el feledtetek, az artatlanſagot ti megh kereſſetek, hogy az idvőſſeget el ne veſeſſetek.

Ha ki akar engem kedvemre ſolgalni, minden dolgairol tudgyon halat adni, Iſteni jo voltom tud. gya magaſtalni, ennek boldogſagom akarom mutatni.

Irta ezt ſent David ő Soltar kőnyveben, az ő őtvenedik nagy ſep Enekeben ád ő tanuſagot mindeneknek ebben, mint igazan Iſtent ſolgallyak ęltekben.

LI. PSAL-

VR Iſten irgalmaz nekem, az te irgalmaſſagod ſerint, moſd es tőrőld el bűnőmet, mellyet en banok ſivem ſerint, hogy te ellened vetkeztem, banom es keſerű ennekem, męltan engem meg itilhetſ, azert te igaz Iſten lehetſ.

En az bűnben fogantattam, bűnben anyamtul ſarmaztam, te csak ſeretſ igaſſagot, es igirſ irgalmaſſagot, hints megh engemet Iſoppal, honal fejerb leſek előtted, vigh leſen lelkem te benned, teremim megh vidulnak tűled.

Ne nezd Uram bűneimet, tőrőld el minden vetkeimet, teremts bennem tiſta ſivet, es adgy ennekem ſent Lelket, ne veſs el engem elől, es ne vedd el tűlem ſent Lelked, adgy ennekem idvőſſeget, es jora viſelő ſent Lelket.

En miattam ſok emberek, az te utadra terűlnek, kik ő bűnőket el hadgyak, es eletőket megh jobbityak, ſabadits Uram engemet, vedd el rollam itileted, oldgyad meg az en nyelvemet, hogy magaſtalhaſſon tegedet.

Aldozatot tennek neked, ha kedves volna előtted, de csak kivanod en tűlem, hogy legyen tőredelmes ſivem, tekints Ur Iſten lelkemre, es tegy kegyelmeſſen ő vele, tegy jol az te Egyhazaddal, ki teged ſolgal igaſſaggal.

Nota: Ier diesirjúk az Istennek, &c.

LEgy irgalmas Ur Isten minekúnk, mert ellened alnokul vetkeßtúnk, de te benned vagyon remenſegúnk, kit haragra búnnel ingerlettúnk.

Ved el rolunk męltó haragodat, mutaſd hozzank irgalmas voltodat, hogy iſmerjúk ebból jo voltodat, ved el rolunk ezkeppen atkodat.

Derek-keppen te meg tißtits minket, moſd el rolunk fertelmeſſegúnket, az el veßtet ßep ółtózetúnket, reank advan ved hozzad lelkúnket.

Undokſagat faytalanſagunknak, mind jol lattyuk ſok alnokſaginkat, gonoßſaginkat elóttúnk forognak, kik elótted ßúntelen vadolnak.

Voltakepen ellened vetkeßtúnk, lataſodra gonoßt cselekettúnk, igaz vagy te, nem kel ketelkednúnk, gyózedelmes vagy mikor itiltetúnk.

Igaſſaghi te itiletidnek, ebból tetßnek hogy be tellyeſednek, azert az kik tegedet itilnek, kegyetlenek túled meg gyózetnek.

Csak bún az mi gyarlo termeßetúnk, alnokſagban mert mi ßúlettettúnk, veßedelmes itt az mi ęletúnk, el karhozunk ha meg nem terendúnk.

Vetkeinkról fordits el ßinedet, es tóról el az mi búneinket, ne akarjad latni mind ezeket, kikkel ſokßor meg bantunk tegedet.

Sies belenk uy ßivet adnia, ßent Lelkeddel megh uyjitania, tißta hittel ajandekoznia, add órókke ßinedet latnia.

AZON

Nota: Diesirlek teged menybeli, &c.

HAboruſaga David Kiralynak egykoron nagy vala, mikor búneról Nathan Propheta meg feddette vala, keſerves ßivel ſirvan, Istennek igy kónyóróg vala.

Atya Ur Isten kónyórlúly raytam te nagy jo voltodert, ſok búneimet bocsaſd megh nekem irgalmaſſagodert, ne hadgy Ur Isten kerlek el veßnem az te ßent nevedert.

Rut vagyok Uram ſok búneimmel mind ez vilagh elót, de męg ennel is en rutab vagyok Istenſeged elót, mert fellyúl haladt en alnokſagom az en fejem fólótt.

Templomodat en meg ßeplóſitem es męg ferteztettem, paraznaſagban es gyilkoſagban en magamat eytem, ßemeid elótt ſoha Ur Isten el nem reytezhetem.

Ime Ur Isten mind talpig vagyok az búnben elótted, mint tißta vęrben be ferteztetven, ugy allok elótted, mint az nyar level en ugy reßketek feltemben elótted.

Anyam mikoron az ó meheben engemet fogada, nagy ſiralommal es faydalommal ez vilagra hoza, búnben fogada, rolla rejam-is az bún el árada.

Nincs hova lennem, nincs hova fognom el veßet fejemet, feli, rettegi el buſult lelkem, az en Istenemet, vallyon ſ-mikoron moſſa el rollam az en búneimet.

Im eleiben tamaſtom neki az en bűneimet, laſſa ő maga az en Szent Atyam halalos ſebemet, kőſſe be nekem orvoſſagaval keſerves ſivemet.

Inditſon erre teged Ur Iſten igaz fogadaſod, Iakob Atyankra ſállot Iſteni őrők aldomaſod, hogy dicsirteſſek moſt es őrőkke ſent irgalmaſſagod.

Mely igen tiſta lennek Ur Iſten ha meg moſogatnal, bizony az Napnal, Holdnal csillagnal, ſebb lennek az honal, ſenki nalamnal fejerb nem lenne ha meg tiſtitanal.

Rolad Ur Iſten ily feledeken többe en nem lennek, kegyelmes Atyam ha te kedvedben ez utan lehetnek, jo pelda ado az bűnőſoknek kedves ſolga lennek.

őrőmet nekem mikor mondanal es megh vigaſztalnal, es kegyelmedben hogy ha mind vegig engem meg tartanal, oly nagy ſel ſoval ſep dicsiretet en tűlem hallanal.

Hogy ha kevannad aldozatomat minden joſagomat, meg nem tartanam, ſem kemellenem tűled en marhamat, de tudom Uram hogy csak kivanod igaz vallaſomat.

Halgald meg azert fohazkodaſat az te hiveidnek, kik moſt en velem ſirvan ohaytvan, eggyűt könyőrőgnek, hatalmat venni ne hadgy mi raytunk az mi bűneinknek.

Vegezd el Urã magas kő-ſalat az te egy-hazadnak, adgyad kezekhőz mar az orſagot aldot haidnak, bizodalommal nagy remenſeggel kit regulta varnak.

Szent

Szent David Kiraly az ő lelkeben igy könyőrőgh vala, az Iſten elől mikor bűneről vallaſt teſen vala, őtven-eggyedik dicsiretiben ezt be irta vala.

UGYAN AZONROL.

Nota: Atyanak bőſcseſege, &c.

MIndenhato Ur Iſten ſivűnk retteg ſűntelen, legy irgalmas minekűnk ne legy hozzank kegyetlen, mert mi nagy bűneinkben, es hitetlenſegűnkben, nem iſmertűnk tegedet az te dicsőſſegedben.

Bocsaſd meg bűneinket, batoritſad ſivűnket, ertjük alnokſaginkat es hitetlenſeginket, bűnnek ſamtalan volta keſergeti lelkűnket, es mi nagy bűneinkkel csak ronttyuk mi hitűnket.

Csak bűnt es hamiſſagot te elődben vihetűnk, mert fejenkent Anyanktul mi bűnben fogantatrunk, tudgyuk igazat ſeretſ, ne aly boſut mi raytunk, de igereted ſerint legy irgalmas minekűnk.

Chriſtus Urunk halala bűneinknek valtſaga, dragalatos Szent vęre Idvőſſegűnknek árra, minden fertelmeſſegtűl minket megh moſogata, veſet nyomorultakat, halaltul ő meg valta.

Kerűnk azert Ur Iſten ily nagy ſűkſegűckben, legy ſegitſeg minekűnk mi erőtlenſegűnkben, uyjitſad megh ſivűnket, Szent Lelek Ur Iſtenben, az mi nagy bűneinkben hogy ne eſsűnk ketſegben.

Vigaſtallyad Ur Iſten mi ſomoru ſivűnket, iſmerheſsűnk megh nyilvan az mi idvőſſegűnket, ne ta-

maßßuk elődben, az mi ſok erdemünket, bizhaſſunk az Chriſtusban, őregbitſed hitünket.

Ments meg minket Ur Iſten minden hitetlenſegtűl, ßakadgyunk el immaron ßem-feny veßtő vilagtul, idvőſſeget ne varjunk ily nagy ſok Iſtenektől, eſmerheſſük meg hogy csak hitet kivanß mindenektűl.

Batoritſad nyelvünket hogy vallhaſſunk tegedet, tamaß oly embereket kik hirdeſſek te ßent Igedet, ßenteltteſſek közőttünk az te dicsőleges neved, töredelmes ßiveken maradgyon meg az te kedved.

Oh Mennyei boldogſag, dicső Szent Haromſag, kinek nem kel hamiſſag, es tettetet jamborſag, legyen köztünk igaſſag, veßßen el az hamiſſag, iſmerheſſünk tegedet, ki vagy őrők boldogſag.

LII. PSALMUS.

Scaricza Matthe.

Nota: Szam-kivetelre, &c.

DAvid Doêg gonoſſagat hogy lata, Saul előtt arultataſat halla, magat ſemmikepen meg nem tarthata az Doêget illyen modon ßollita.

Oh te gonoß ember mit dicsekődől, te gonoſſagodban mit kevelykődől, eyjel nappal csak azon meſterkődől, Iſtenedről ſoha nem emlekezől.

Gonoß nyelvedet te igen ßeretőd, mint az beretvát ugyan eleſitőd, hamis beßedekőn ßabadon hagyod, atyadfiat mindenkoron arulod.

Tißteſſeged vagyon hazugſagodert, męltoſagot nyertel hizelkedeſert, ſokat hazudß az nagy jővedelemert, de meg bűntet Iſten teged ezekert.

Gonoßt inkab ßoktal jonal ßeretni, hazugſagban akarß csak győnyőrködni, igaſſagot te nem akarß kővetni, hazug nyelvnek mert igen tudß te hinni.

Csak veßedelmet ßeretß te nyelveddel, ezzel rontaß engem mint ęlős törvel, Saul Uram előtt hamis beßeddel, el veßteni igyekezől mindennel.

Az Iſten el ront teged mindeneſtől, es ki vonßon ßep irott palotadbol, ki vęt hamiſſan keresőt marhadbol, ki ßaggat tegőd ęlőknek földeből.

Ezt mikoron az igazak meg lattyak, meg ijednek es raytad csudalkoznak, nagy veßedelmődben vegre csufolnak, rolad akkor űk mind ekkeppen ßolnak.

Ez ember nem bizot volt az Iſtenben, hanem csak az ő nagy gazdagſagaban, hatalmas volt ez csak az csalardſagban, azert Iſten el veßtőtte űt abban.

En peniglen az Iſtennek hazaban, ugy allok mint ßep zőld olay faabban, remenſegem csak Iſten jovoltaban, mindenkoron erőſſen bizom abban.

Magaßtalom az Iſtent mind őrőkke, minden jot várok mig ęlek ő tűle, megh ſegit jol hißem ő ßent Fölſege, nem art nekem ellenſeg dűhőſſege.

Ez Eneket David az ő könyveben, meg irta mint megh hallok illyen rendben, mikor ſeddik vala az Doêg ellen, bannya vala hogy ő jarna ſejere.

LIV. PSALMUS.

Nota: Vedd el Ur Iſten rolunk, &c.

VR Iſten kerünk az te ſent Nevedert, hogy ne karhoztaſs minket büneinkert, ſabadits minket az te Szent Fiadert, Chriſtus Urunkert.

Halgasd megh Iſten az mi kereſünket, hayts ide hozzank az te fületeidet, kegyelmes ſemmel tekintſed nepedet, ne utaly minket.

Mert raytunk vadnak az mi ellenſeginк, es föl-tamadtak hatalmas rontoink, élnünk nem hadnak kegyetlen ſomſedink, ſinnel baratink.

De bizodalmunk vagyon csak Iſtenben, megh ſegit minket minden mi igyünkben, es nem hágy minket eſnünk mi éltünkben, kegyetlen kezben.

Vegre meg fizet mi ellenſeginknek, fejökön tölti az kegyetleneknek, az törben eyti kit nekünk vetteнek, hogy el veſſenek.

Aldozunk neked azert igaz hitből, tiſtellyük az te ſent nevedet ſüből, mert irgalmas vagy te es jo mindeneſtül, veghetetlenül.

Megh ſabaditaſ minden ellenſegtül, keſerüſeges nyomoruſaginktul, ſemnek lattara haborgatoinktul, es az ördögtül.

Dicsöſſeg neked menyben örök Iſten, ki Szent Fiadat külded ertünk teſſben, hogy meg ſentelne Szent Lelek Iſtenben, mi életünkben.

AZON PSALMUS.

Nota: Ier emlekezzünk Kereſtyen, &c.

MEnynek es Földnek kegyes Iſtene, benned bizoknak zoknak te vagy erőſſege, ſegitſegül jüy lelkünk re- 41
menye, es ſabadits meg ſenteknek vezere.

Ime moſt minket az Pogany nepek, kik ellenſegi az te ſent igednek, mint Oroſlanok környül vöttenek, te ſent Egy-hazad ük meg környekeztek.

Csak te vagy nekünk mi remenſegünk, nagy banatinkban te vagy vigaztalonk, ſomoruſagban megh vidamitonk, te vagy minekünk az mi igazgatonk.

Ha velünk nem leſs ſegedelmünkre, minden mi dolgunk jut veſſedelemre, de ha jövendeſs ſegedelmünkre, ellenſeg ellen leſs győzedelmünkre.

Azert mi moſtan neked könyörgünk, Földeges Iſten neked eſedezünk, te Szent Fiadert hozzad ohaytunk, az ellenſegtül hogy meg ſabadullyunk.

Es hogy kegyelmes legy ſent Nevedert, hald meg mi ſonkat irgalmaſſagodert, mert te igerted tennen magadert, hogy te meg halgatſs az te Szent Fiadert.

Lam meg halgatad Samuel annyat, ſüntelen valo hozzad kialtaſat, Ægyiptombeli ſanyaruſagat, lako nepednek hozzad kialtaſat.

Sok ſent Kiralyok es Fejedelmek, te meg ſegitven, hadat megh vertenek, ellenſegekön erőt vöttenek, ſent Egy-hazadnak daykai löttenek.

Ugy mint regenten Ieruſalemet, hitetlenſegert meg vered nepedet, ſörnyü rabſagot es nagy inſeget, reajok hozad Babilon tömlöczet.

Csak balvanyoknak imadaſaert, te ſent igednek

megh utalaſaert, bűnteted ők et hitetlenſegert oſtoroſ minket az mi bűneinkert.

Laſſad Ur Iſten te Szent Fiadert, ne bűnteſs minket az Chriſtus Ieſuſert, te jovoltodert kegyeſſegedert, ne aly boſſut mar irgalmaſſagodert.

Iollehet bűnűnk ſamtalan nekűnk, mert bizony romlott az mi termeſetűnk, de kerűnk teged kegyes Iſtenűnk, hogy el ſeleytſed mit ellened tőttűnk.

Oh Atya Iſten kerűnk tegedet, az magas menyből hogy te meg laſs minket, ne tarts mi raytunk ellenſegűnket, kevelyſegekert ronts meg mar mind ők et.

Segely megh minket te ſent Nevedert, tegy jol mi velűnk nagy dicsőſegedert, mind el kel veſnűnk mi bűneinkert, ha nem kőnyőrűlſ raytunk Szent Fiadert.

Iſten ſegitſeg azert minekűnk, ha benne bizunk ő az mi Hadnagyunk, minden dolgunkban ha benne bizunk, ő leſen nekűnk nagy rős bay-vivonk.

Dicsiret legyen Atya Iſtennek es ő Fianak mi Idvőzitőnknek, Vigaſtalonak az Szent Leleknek, moſt es őrőkke egy bizony Iſtennek.

LV. PSALMUS.

MIkoron David nagy buſultaban, barati miatt volna banatban, panaſolkodvan nagy haragjaban, illyen kőnyőrgeſt kezde ő magaban.

Iſtenem Uram kerlek tegedet, forditſad rejam ſent ſemeidet, nagy ſűkſegemben ne hadgy engemet, mert meg emeſti nagy banat ſivemet.

Csak

Csak ſivok, rivok nagy nyavalyamban, el fogyatkoztam gondolatimban, megh keſerőttem nagy buſultomban, ellenſegemre valo haragomban. 42

Hogy ha ennekem ſarnyam lőtt volna, mint az galamb el rőpűltem volna, hogy ha az Iſten engedte volna, innet en regen el futottam volna.

Akarok inkab puſtaban laknom, vadon erdőben ſellyel budoſnom, hogy nem mint azok kőzőtt lakoznom, kik igaſſagot nem hadnak ſollanom.

Eyjel es nappal azon forgodnak, engem mi modon megh foghaſſanak, beſedem miatt vadolhaſſanak, hogy fogſagomon űk vigadhaſſanak.

Latod jol Uram alnok ſivőket, csak ſőmben valo ſep beſedeket, de ſabolázd meg az ő nyelvőket, ne tapodgyak le hiremet nevemet.

Ugyan ſemőmmel jol latom őket, en ream valo gyűlőſegőket, fűlemmel hallom karomlaſokat, igaſſlag ellen fől tamadaſokat.

Egeſ ez varas rakva haraggal, egymaſra valo nagy boſſuſaggal, el hireſedőt az gazdagſaggal, hozza foghato nincsen alnokſaggal.

Gyakorta kőztők gyűleſők vadnak, őzvegyek, arvak, nagy boſſut vallnak, Iſten ſavaval űk nem gondolnak, mert joſagokban fel fuvalkodtanak.

Keſerűſegem ennyi nem volna, ha ellenſegtől nyavalyam volna, bizony kőnnyebben ſenvedtem volna, magamat attul megh ohattam volna.

En barotomnak az kit velek volt, nagy nyajaſſa-

gom kivel eggyűt volt, jo hirem, nevem, tiſteſſegem volt, fű ellenſegem moſt latom hogy az volt.

Csuda ſerelmet en hozzam lattam, kivel ſokaig mind eggyűt laktam, az Iſtent vęle eggyűt ſolgaltam, ily alnokſagat ſoha nem gondoltam.

Keſerű halal ſallyon fejere, ellenſegőmnek iteletire, alnokſaganak bűnteteſere, hitetlęſęgnek ki jelęteſere.

En penigh Uram hozzad kialtok, reggel es delbe eſtve kőnyőrgők, meg ſabadulaſtte tűled varok, az ellenſegtűl mert en igen ſelők.

Meg ſegtek ezek eskűveſeket, regen el hadtak az ő hitőket, nem hiſem immar egy beſedeket, mert meg probaltam hitetlenſegőket.

Ezőknek ſajok ſirosb az vaynal, ſikosb ajakok az fa-olaynal, ęlősb az nyelvek az ęlős kardnal, ſajokba nincsen egyeb alnokſagnal.

Te azert lelkem gondolatodat, Iſtenben veſſed bizodalmodat, rollad el veſi minden terhődet, es meg halgattya te kőnyőrgeſedet.

Igaz vagy Uram itiletedben, az vęr-ſopokat ő idejőkben, te meg nem aldod ſerencsejőkben, hoſſu ęletők nem leſen ez főldőn.

Az igazakat te mind megh tartod, az kegyeſeket meg oltalmazod, az ſegenyeket fől magaztalod, az kevelyőket ala hajigalod.

Ha egy keveſſe megkeſeritőd, az eghő tűzben el be taſitod, nagy hamarſaggal onnet ki vonſod, nagy tiſteſſegre iſmeg fől emeled.

Szent

Szent David irta az Soltar kőnyvben, őtven-ődik dicsiretiben, melyből az hivek keſerűſegben, vigaztalaſert ſőrzek igy verſekben.

LVII. PSALMUS.

Nota: David Prophetanak, &c.

IRgalmazz Ur Iſten immaron ennekem, irgalmazz Ur Iſten immaron en-nekem, mert te benned bizik Uram az en lelkem, es te benned nyugſik Uram az en ſivem.

Szarnyad ala vetem az en remenſegem, mig el mulnak tűlem az en ellenſegim, es mig el tavoznak tűlem en bűneim csak te benned leſen Uram en őrőmem.

Te hozzad kialtok hatalmas Ur Iſten, mert nincsen en velę ki moſt jol teheſſen, en ellenſegimtűl engem meg mentheſſen, es en dolgaimban ki jora viheſſen.

Velem en Szent Atyam nagy ſok jokat tőttel, mert menyből en nekem őrizőt küldőttel, en ellenſegimtűl engem megh mentőttel, es az en ſivemben őrőmet ſőrzőttel.

Az hatalmas Iſten nagy hatalmaſſagat, en hozzam bocsata ő nagy igaſſagat, es meg mondhatatlan nagy irgalmaſſagat, hozzam meg jelente nagy jo akaratyat.

Nekę ellenſegim mind az kik valanak, fene Oroſlanok mind meg rontatanak, es te velem leven ők nem arthatanak, mert el vőtted Uram erejet azoknak.

De ennek felőtte emberek kőzzűl-is, en rejam tamadtak ſokan kőzzűlők-is, hamiſſagot ſoltak ellenem azok-is, de nem arthatanak en-nekem azok-is.

Ezőknek ő nyilok es az ő fegyverek, de femmi nem egyeb hanem az ő nyelvek, vermet áftak nekem es úk bele eftek, csalardfagok miat únnőn magok veftek.

Azert teged Uram en fől magaftallak, te dicsőffegedben hatalmafnak mondlak, mind ez vilag előtt irgalmafnak vallak, es jo akaromnak en tegedet hijlak.

Keß moft az en ßivem neked enekleni, keß moftjo voltodert nagy halakat adni, es mindenek előtt tegedet vallani, ßent Nevedet neked őrőkke dicsirni.

Kely fől azert moftan en nagy dicsőfegem, legy mindenben nekem moft-is fegitfegem, erőtlenfegemben legy en erőffegem, es vefedelmemben legy oltalmam nekem.

En fől magaftalom irgalmaffagodat, es mindenkor vallom te igaffagodat, mind ez egeß főldőn hatalmaffagodat mindenkor hirdetem az te jo voltodat.

Szent David Propheta az ő enekeben, ő Soltar könyvenek őtven-het reßeben, könyőrőg Iftennek keferűfegeben, ellenfege előt valo rettegesben.

Egyetemben vele az miß űkfeginkben, nyomorult voltunkban, ez főldőn laktunkban, dicsirjük az Iften ő dicsőfegeben, az Szent Angyalokkal enekellyűnk Menyben.

LXIII. PSALMUS.

SAulnak az Davidhoz jo ßerelme, hogy megh ßegek hozzaja reghi kedve, előtte futvan egy kietlenbe, fejet nehezen menthete meg tüle.

Csak

Csak ohaytozik firvan Iftenehőz, mert nem bizhatik lam fohol fenkihőz, de hogy közel nincs ßent feregehőz, azt bannya hogy nem juthat az igikhőz. 44

Azert firalmas ßoval im igyen ßol, Iftenem Uram ßolgad ime hol ßol, el hitte hozza hogy itt nem alufol, azert tegedet nem hiyjaban unßol.

Remenfegemben hilak Uram Iften, reggeli oram rolad ál ßivemben, teftőm-is ohayt hozzad ez helyben, hol çltető viz nincs ez kietlenben.

Illendőkeppen ennek puftafaga, az ßent igenek ritkan halgatafa, Iuda főldenek sirja, joßaga, mçltan igednek ßivemben vilaga.

Csudamra vagyon ßepfege hazadnak, vayha ot volnek hol tegőd ßolgalnak, orvoffag en lelkőm faydalmanak, az lőnne őrőm könyvező orczamnak.

Eleßtő neked nagy draga beßedőd, melyben dicsőfegődet ki jelentőd, embernek ßivet azzal emelőd, ßent biztatafra mikor kenßeritőd.

Velem viselőm ot-is izçt annak, valahol nekem nyugodalmot adnak, csak jokat tűlem mindenűt halnak, edőffegedben ajakim mozognak.

Sőt mind egeß jővendő çletőmben, aldlak dicsirlek tegedet őrőmben, çlet vagy, azert tißteletődben, hozzad emelőm kezeimet hitben.

Mint dragalatos illatu kenettel, es bizodalmas győnge eledellel, ugy vidul lelkőm eleteſeddel mikor vigaftalß Angyali őrőmmel.

Azert ajakim csak teged dicsirnek, ßajam es nyel-

nyelvem rollad enekelnek, ágyamban-is veled beſzelgetnek eyjel es nappal teged emlegetnek.

Te vagy ki nekem valtſagot igerhetſz, ki engemet ſzent ſárnyad ala reythetſz, velem egyedül minden jot tehetſz, előttem Uram ſoha el nem mehetſz.

Te igeretedhőz mert tamaſzkodom, az en lelkemben csak te benned bizom, en árvaſagom azzal taplalom, hogy jobkarodnak árnyekaban nyugſzom.

Ha kik lejendnek nekem ellenſegim, halaloskepen meg dűhőtt hoherim, veſzelyben jutnak ollyan emberim, mert leſzen tudom te oltalmod enyim.

Eggyen ketten mind ſegyver miatt veſznek, az ő teſtőkben vadak etki leſznek, rokak es ſarkák raytok ehetnek, ekkeppen űk hirőkben-is el eſsnek.

Io Iſtenemnek de ſzent Varoſaban, hiſzem be allok en Kiralyſagomban, őrőmem leſz ſzentſeges hazaban, meg vidul lelkem iſmeg ez vilagban.

Ellenſegemnek ſzajat be petſetled, hogy nagy kegyelmęt hozzam meg jelented, ezt latam hogy mind azert miveled, dicsiretemet hogy gyakorta venned.

Ez ſzokot amaz nagy buzgo Propheta, kinek fű gondgya Iſtenenek uta, tanúſagunkra minekűnk adta, hatvan-harmadik Soltaraban irta.

LXIV. PSALMUS.

Nota: Mindenkoron aldom az en:

MEGhalgaſſad az en imatſagomat, nagy Ur Iſten en ſohazkodaſomat, mert csak read biztam ennen magamat, tűled varom en minden oltalmamat.

Im

Im rettegtet az ellenſeg engemet, tarts megh tűle kerlek en ęletemet, lam te adtad mind teſtemet, lelkőmet, kerlek azert otalmazz meg engemet. 45

Csalardkodnak ő titok tanacsokkal, tanacskoznak alnok gondolattyokkal, ronts el es oltalmazz engem azoktul, es azoknak az ő alnokſagoktul.

Hamiſſagaval ęlősetik nyelvőket, ugy mint az ő kęt ęlű fegyvereket, es megh vontak ſzajokat mint ijokat, lővőldőznek keſerű beſzedeket.

Az artatlant űk titkon lővőldőzik, alnokſagra es halalra kereſik, nagy hirtelen az ſzegęnt altal lővik, mert az Iſtent csak egy ſzálnye ſem felik.

Ezek azok kik ſzemben ſzepet ſzolnak, de ſzivekben alnokſagot forgatnak, ſzegenyeknek űk titkon mind tőrthánnak, ő ſzivekben ekkeppen gondolkodnak.

Lam ezekben ezek ſemmit nem tudnak, dolgainkban es űk ſemmit nem latnak, azert tudgyuk hogy mind kezűnkben vadnak, mert el reytet tőreinkben akadnak.

Sokkal inkab azert űk gonoſzkodnak, alnokſagban nagyobba gyorſalkodnak, az ſzegenyők utan űk olalkodnak, mindenkoron nagy álnok ſzivel jarnak.

Te Ur Iſten de altal lővőd őket, nagy hirtelen es meg bűnteted őket, rajok eyteſz nagy halalos ſebeket, meg emészted mind teſteket lelkeket.

Az ő nyelvek leſzen ő rontojok, es halalok az ő alnok tanácsok, kiert męltan meg ſzakad az ő nyakok, mind eltiglen mert voltanak alnokok.

Rajok nezven oly igen csudalkoznak, az emberek es mind el almęlkodnak, ő ſivekben reſketnek ſohazkodnak, mert Iſtentűl ily boſſu allaſt latnak.

Iſtennek ő nagy hatalmat hirdetik, tetemenyit es ekkeppen meg ertik, az Ur Iſtent az utan ők-is ſelik, gonoſſagban magokat el nem hiſik.

Nagy őrőmmel az igazak vigadnak, igaz ſivel az kik ez ſőldőn vadnak, az Iſtenben es annal inkab biznak, es ő neki mindenkor halat adnak.

Vegęt lattyák ugy az hitetlenőknek, ő ſivekben őrvendnek, dicsekednek, igaſſagban es inkab ſerenkednek, kiben ęlven minden jot cselekednek.

Sok enek kőzt az ſent David Propheta, hatvannegyed reſzeben ezt be irta, az Iſtenhőz mikor ő ſől kialta, Iſten neki nagy ſegiſeget nyuyta.

LXV. PSALMUS.

SOK jo tetemenyen nagyon csudalkozvan, Szent David Propheta es el amelkodvan, az nagy Ur Iſtennek nagy halakat advan, ſől ſoval kialta im ezkepen mondvan.

Tegedet Ur Iſten illet az dicsiret, az Sionnak hegyen innepi ſentelet, az Ieruſalemben aldozat tiſztelet, Anyaſent-egyhazban tijed az dicsiret.

Az te ſent igedet ott prædikaltatot, irgalmaſſagodat azzal megh mutatod, hogy imadſagomat nekem meg halgatod, minden nemzeteket te hozzad jutatod.

Raytam hatalmaztak ſokſagos bűneim, ellenem tamadtak ſamtalan vetkeim, latom hogy az poklot nyilvan

nyilvan erdemlenem, de Szent Fiad altal el tőrlőd 46 bűneim.

Igen nagy boldog az kit te valaſztottal, hiveid kőzibentе melled ſamlaltal, az te ſent hazadban neki lakni hadtal, minden jovaiddal elegedni hadtal.

Nagy igaſſagodon igen almęlkodunk, hogy te vagy minekűnk meg tarto Iſtenűnk, minden ſűkſegűnkben mi nagy remenſegűnk, mert te meg halgatod ha neked kőnyőrgűnk.

Valakik lakoznak ez ſeles vilagban, ez egeſ vilagnak minden hatariban, nagy meſſe az ſeles tenger ſigetiben, hozzad remenkődnek, vadnak te kezedben.

Sok hegyek havaſok te tűled tartatnak, az te hatalmaddal meg gyamolitatnak, tengernek habjai azzal ſallitatnak, nepeknek hadai azzal le nyomatnak.

Fęlnek es rettegnek ſőldnek hatariban, csuda telidnek gyakran lataſiban, az Napnak es Holdnak ſől-tamadaſaban, minden nepek vadnak nagy vigaztalasban.

Ez ſőldet meg latod, eſsővel őntőződ, ſep ſiros fűvekkel meg ajandekozod, termő gabonaval es megh gazdagitod, az folyo-vizeket ſepen meg áraſtod.

Csudalatoskepen az te jo voltoddal, az egeſ eſtendőt nagy ſok fele ſirral, te meg gazdagitod ſok aldomaſoddal, puſztakat, halmokat, ekes ruhazattal.

Iuhokkal barmokkal az mezőt be tőltőd, ſok fele vadakkal es meg bővesited, egi madarakkal ſőllyűl ekeſitőd, az buzat vőlgyeken nagy bőven teremtőd.

Te neked mind ezek oly igen ôrvendnek, az ô modgyok ſerint neked enekelnek, az te jo voltodert tegedet dicsirnek, nagy hala-adaſra neked minket intnek.

Szent David Propheta az ô enekeben, az nagy Ur Iſtenhôz valo ôrômeben, ezeket be irta nagy ſepen verſekben, enekló könyvenek hatvan-ôt reſeben.

LXIX. PSALMUS.

Nota: Tudni hadta Iſten, &c.

Sles nagy Ur Iſten en ſegitſegemre, es legy figyelmetes az en beſedemere, emlekezzel reja ſent igeretedre, haytſad fûleidet en könyörgeſemre.

Tiſta ſiból Uram folyamom te hozzad, nagy bizodalommal fohaſkodom hozzad, ſüntelen oh Atyam kialtok te hozzad, kerlek kialtaſom föl haſſon te hozzad.

Ezen te Szent Fiad meg eskût minekünk, hogy te ſent orczadot nem reyted el tülünk, ſôt az ô neveben az mit tüled kerünk, minden ketſeg nelkül megh adod minekünk.

Parancsolta nekünk ſent Mathe könyveben, hogy az legyen dolgunk mindennek elôtte, hogy ſent orſagodat az ember kereſſe, ~~az után az teſti hogy~~ minden meg lenne. *es az után minden teſti jó megh- lenne.*

Hûtből tiſta ſüből azert arra kerlek, enged ſ. Igedből hogy iſmerheſſelek, tellyes çletemben hogy dicserheſſelek, minden dolgaimban teged nezheſſelek.

Az en çletemet tarts meg ſent nevedert, az te Szent Fiadnak kedves ſerelmejert, nagy halakot adok tenéked ezekert, ha meg halgatſ Urã engem jo voltodert. 47

Nem kerem az vegre hoſſu çletemet, hogy itt ez vilagban hizlallyaã teſtemet, es hogy ôregbitſem hiremet, nevemet, ſôt hogy dicserheſſem te Iſtenſegedet.

Vilaghi çletem csak arnyék énnékem, mint az ſep ſolyo-viz el mulik en tülem, de az te orſagod ôrôk lako helyem, melyben Ieſus Chriſtus altal helyheztetem.

Szent Fiad vallara rakád bûneimet, ôrdög rabſágából meg váltál engemet, erette Fiaddá fogadál engemet, ôrôkôſſé tévél ô érte engemet.

Bizváſt merek azert neked könyörgeni, az en ajakimval aldozatot tenni, mint kegyes Atyamval te veled ſollani, minden ſüklegemet es meg beſelleni.

Az te nepeidet Uram immar ſand meg, az te oſtorodat tülünk immar vond meg, te nagy haragodat ſent Atyám enyhitſd meg, gyülekezetedet immaron eppitſd meg.

Rutſágát Ur Iſten bûnünknek ne nezzed, hanem Sz. Fiadnak halálát tekentſed, es aldozattyának Sz. erdemet nezzed, ſegeny fiaidat immar meg ſegellyed.

Az te jo voltodert mind ôrôkke aldunk, irgalmaſſagodert es föl-magaſtalunk, haladatlanſagot tavoſtaſs el tülünk, uy es tiſta ſivet teremts mar mi bennünk.

Tijed legyen Iſten mindenben dicsôſeg, az te Szent Fiaddal es minden tiſteſſeg Sz. Lelek Iſtennel egyenlô Fölſegben, az Sz. Haromſagban mind ôrôkke, Amen.

LXX. PSALMUS.

Nota: Benned biztam Uram, &c.

ORők Isten figyelmezzel az en segitségemre, Uram Isten sies hamar nekem segedelmemre, aldot Isten oltalmazz meg Szent Fiadnak neveben.

Mind meg szegyenülteſſenek, es meg gyalaztaſſanak, kik keresik en lelkemet es el veszteni akarjak, aldot Isten oltalmazz meg, &c.

Hatat adni visſza futni mind keseriteſſenek, kik akarnak nekem gonosst meg szegyenülteſſenek, aldot Isten oltalmazz:

Es leg ottan pironſaggal visſza veretteſſenek, kik en raytam bosſszut teſznek nyavalyamon örülnek, aldot Isten oltalmaz:

örüllyenek mind te benned, kik tegedet keresnek, kik szeretik Szent Fiadat magastalvan dicsirik, aldot Isten oltalmaz:

En peniglen szükölködö nyomorult szegeny vagyok, te Ur Isten segely engem, mert csak egyedül vagyok, aldot Isten oltalmaz:

Te vagy nekem nagy segitöm te vagy meg szabaditom, de te sies Uram Isten te vagy en oltalmazom, aldot Isten oltalmaz:

Igy könyörge az Szent David Chriſtus Urunk kepeben, moſt könyörög Keresztyenseg ö nagy veszedelmeben, aldot Isten oltalmazz meg Szent Fiadnak neveben.

AZON

Nota: Sies most hozzank, &c.

VR Isten legy most mi velünk, mert sokan támadtak ellenünk, ninesen kihez az mi fejünket, szükségünkben haytanunk.

Remenségünk, bizodalmunk, mindenkor csak te voltal oltalmunk, azert most-is te fölségednek, bátorsaggal könyörgünk.

Az te Szent fiadert kerünk, hogy nekünk paisunk legy otalmunk, selelmünkben szarnyaid alat, hogy tudgyunk meg maradnunk.

Mert meg indult ellenségünk, vegezest vegezet mi ellenünk, hogy még hirünk se maradgyon megh ez földön soha nekünk.

Nagy karomlaſt szol ellenünk, párt üteſt, tamadaſt mond felölünk, bosſzusagbol mindent rank kialt, az mit nem hallot-is tüllünk.

Az mi föl nevelt fiaink, kebelünkben föl tartott magzatink, vensegünkre szolgalatunkat, im lasd mivel fizetik.

Kemelleſt nem teſznek raytunk, mind tüzzel segyverrel vadnak raytunk, el veszteni igyekeznenek hogy nevethessenek raytunk.

Nagy erös Fejedelmeket, rank támasztottanak nagy Urakat, hogy mi raytunk minden ok nelkül, ki töltsek bosſzusagokat.

El vegeztek egy tanatsbol, hogy ki kergessenek orszagunkbol, de azt hiszszük hogy nem ertöttek, Föl-

Meg

seged tanatsabol.

Meg gyűlőlt az Iſten minket, azt mondgyak nem ſeretſ Uram minket, bűneinkert nagy haragodbol meg akarſ verni minket.

Ezeket mi mind erdemlyűk, vetkeinket ha elő ſamlallyuk, az bűn ellen nagy haragodat, akarod hogy iſmerjűk.

Tudgyuk az kik velűnk voltak, moſt reank ugyan azok tamadtak, de męg eddig akaratod ellen, nekűnk ſemmit nem artottak.

Im Uram mire jutottunk, vęnſegűnk idejen kel budoſnunk, mikor minden ędes erőnktől, immar meg fogyatkoztunk.

Ne hadgy azert vęnſegűnkben, nam ſoha nem hadtal ſűkſegűnkben, hogy meg teſſek hatalmaſſagod, nagy erőtlenſegűnkben.

El fáradtunk, nem futhatunk, teneked ſűkſegűnkben kőnyőrgűnk, bűneinknek erdeme ſerint, hogy mi ne veretteſsűnk.

Kőnyőrűly immar mi raytunk, lelkűnkben kik rejad tamaſkodtunk, ſabadits meg, ellenſegűnknek, kezeben hogy ne eſsűnk.

Ellenſegink el terjenek, tűled olly igen megh rettennyenek, kik lelkűnknek gonoſtkivannak, mind meg ſegyenűlteſſenek.

Nagy hatalmadat hirdettyűk, ezert jo voltodat magaſtallyuk, Szent nevedet mindenek előt, nagy fői ſoval dicsirjűk.

Ennyi nagy időtűl fogva, nem hadtal Anyank mehe-

mehetűl ſogva, moſt ſem hadſ el Uram el hirtűk, ő- 49
rők üdőtűl fogva.

Kemellelen ſokſor vertel, de hamar iſmetlen hozzank tęrtel, hogy lelkűnkben inkab tiſtullyunk, tűzben azert vetettel.

őrőkke lam el nem hadtal, az te Szent Lelkeddel vigaſtaltal, moſt ſe hadgy el kegyelmes Atyank, ha ſiadda fogattal.

Mikoron meg ſabadulunk, kit immar bizonnyal mi remenlűnk, dicseretet nagy hala-adaſt, mi te neked eneklűnk.

Szent David az Soltar kőnyvben, Abſolon fia előt futtaban, igy kőnyőrge mint irvan vagyon, hetven eggyik reſzeben.

LXXIV. PSALMUS.

Scarieza Matthe.

HOgy Ieruſalemnek draga templomat, el dulata regen es ő varoſat, az Antiochus ki bira Syriat, az hivek tőnek ily panaſolkodaſt.

Miert Uram Iſten ugyan el vetel, hogy ſent kezeiddel nem fedezgetel, miert nepedtűl el idegenedel, hogy ellenſegnek minket igy engedel.

Tery meg haragodbol legy oltalmazo, ſegeny juhaidnak legy igazgato, ki valogatvan csak te neked valo, te ſent helyedőn es hegyedőn lako.

Lam neki Sionban maradaſt adal, ſőt vele egyembe te-isot lakal, de mar tekents megh hogy mire jutatal, te-is helyedtűl ſinte meg foſtatal.

Nagy ſőrnyű kialtaſt lako Templomod, es vallatekozlaſt te ſent Varaſod, igy volt el hittük te ſent akaratod, haragodat hogy bűntetesben hagyod.

Zaſlojokat oltar főliben rakak, nalunk győződelmes jelőket hagyak, mint regen hazad ſok miveſők rakak, igy vegre puſtan nem keveſen hagyak.

Erdőllők modgyara feyſe ſok vala, pőrőly kalapatſal elegyes vala, tűz egeteſre czifra megyen vala, ez kar Nevednek csak ſidalom vala.

Fottig meg alazak ekős hazadat, főldig le vonanak ſok egy-hazakat, rettegjük illyen ſőrnyű tanacsodat, hogy el fogyattyak te maradekidat.

Nincsen mar előttünk ki tanitana, jővendő dologrol bizonyitana, vigaſztalasban ki jora ſollana, es Templomodban ſin helyőn allana.

Mikor jű el immar ezeknek vege, vallyon nepeidnek hol leſen helye, ellenſegünknek mig hat el ereje, ha jut meg Uram nekiek erdőme?

Mit halogatod mar itiletedet, vond ki kebeledből te kezeidet, jelőntſd meg hozzank az te jo kedvedet, te vagy Kiralyunk el ne hadd nepedet.

Tengernek, Ur Iſten, te birod vizet, melyben el merited Pharaho fejet, te ſarkányoknak Czet halaknak fejet, egeſ ez főldnek tartod erős ſőget.

Lam nagy csudakepen adad ęletet, az puſztaban tartvan Iuda nemzetet, te ſoghatod meg ki folyo kut-fejet, es nagy vizeknek elteted ő eręt.

Tijed az nap es ey, ſötet es vilag, te rendeleſődben vagyon ez vilagh, tęl es meleg Nyar altal azon nem ſo hagh, valamit nekik Szent Uraſagod hágy.

Gondold meg Uram mar te ſidalmadat, es ſent hazaidnak puſztaſagokat, te nepeidnek ſannyad halalokat, kiket tartal mint Gerlicze madarat.

Kerűnk ne feleyts el ſinten annyera, frigyődnek hogy eſſek valami heja, tekints ez főldnek ſok nyomorultira, kiknek vilagok csak merő nyavalya.

Fogadd ſegenyeknek ohaytaſokat, uyjetſd meg őrőmre gyalazattyokat, had dicserheſſek az te jo voltodat, ellenſegidből te tehetz foglyokat.

Mert csak ſidalomban Nevedet hozak, hogy veſődelőmben napedet hagyak, ime őrőkke lam ugyan el ſokak, türeſed eddig de miert koſtolak?

Aſaph maradeka igy imadkozek, hogy nyomoruſagban Sido nep eſek, hetven-negyedik Soltar iratatek, Iſtenhőz eſni ember igy intetek.

AZON PSALMUS.

Nota: Főlſeges Iſten neked, &c.

SOK inſegünkben hozzad kialtunk Főlſeges Ur Iſten, mert parancsoltad hogy meg kereſsünk, az mi ſük ſegünkben.

Tudgyuk hogy męltan mi bűneinkert te megvertel minket, mert nem tiſteltük, ſőt ingerlettük te Szent Főlſegedet.

Az mi atyaink mi velünk őſve ellened vetkeſtek, azert hogy teged ük nem iſmertek, teged nem tiſteltek.

Read maradtunk mert mindenektűl mi el hagyat-

tattunk, az ellenſegtûl oſtromlattatunk, naponkent rontatunk.

Igiretedbôl te ſent igedbôl teged meg iſmertûnk, Szent Fiad altal neked kônyörgûnk, legy kegyelmes nekûnk.

Ne hadd, tekints meg igiretedet es az te nepedet, kik tiſta ſibôl moſtan dicsirik, az te ſent Nevedet.

Vegyki immaran ez nagy inſegbôl ez idegön kezbôl, hogy te ſent Neved magaztaltaſſek, mi nemzetſegünktûl.

Sok halat adunk mint Iſtenünknek es mi teremtönknek, te Szent Fiadnak es vigaztalo Szent Lelek Iſtennek.

LXXVII. PSALMUS.

Nota: Magaſtallak en Iſtenem, &c.

AZ Ur Iſtent magaſtalom; jo voltarol emlekezem, mindenkor hozza folyamom, mert megh halgat azt jol tudom.

Szamtalan kenokban valek, bûneimert kit erdemlek, de iſmeg meg könnyebûlek, mihelt vigaztalaſt hallek.

Nagy haboruſag lelkemben, ſok retteges volt ſivemben, nyomorult valek teſtemben, tellyes minden életemben.

Elterjeſtven kezeimet, kialtottam Iſtenemet, csak be ſem huntam ſememet, nem leltem ſohol helyemet.

Magamban en dolgaimrol, elöbbeni életemröl, nagy kedves nyajaſagomrol, gondolkodtam enekemröl. 51

Ennel inkab buſitottam, magamat ſomoritottam, lelkemben csak haborodtam, tuſakodvan ezt mondottam:

Tûle Iſten mind örökke, hiveit el vethetije, kegyelmet meg vonhattya-e, vallyon meg tagadhattya-e.

Iſtennek nagy eskûveſe, Fia altal tött köteſe, egyſer valo vegezeſe, el mulhatike beſede?

Fökeppen lelkem magaban, azt forgattya buſultaban, irgalmaſſagat magaban, tarhattya-e haragjaban.

Ez lön az en betegſegem, ſivemben nagy gyötrödeſem, de mas felöl batorſagom, vagyon oly nagy vigaſſagom.

Regi nagy irgalmaſſagat, hiſem Iſtennek hatalmát, hozzam nagy jo akarattyat, mely el forditya haragjat.

En bûnömet latom vala, ſivem azert retteg vala, mikor magara nez vala, batorkodni nem mer vala.

Nagy erôſſen igaz hittel, magam Iſten beſedevel, kegyelmes igeretivel, batoritam ſent lelkevel.

Csoda irgalmaſſagodat, hiſem Uram hatalmadat, onnat veſen bizodalmat, eö lelkem minden oltalmat.

Erös Pharaho erejet, Iſraelnek ellenſeget, mind el veſted nagy ſereget, mutatvan karod erejet.

Neked Uram felelemmel, mind ſolgalnak nagy örömmel, az vizek is ſietſeggel, utat adnak retteges-ſel.

Erős hegyek indulanak, trombita ſok hallatānak, à hegy altal kik valanak, mindnyajan meg futamanak.

Kezeidben es markodban, ęlet, halal birtokodban, meg mutatad hogy markodban, vagyon minden oltalmadban.

Erős vitez mint nepeit, az ember ő kęt ſemeit, mint jo paſtor ő juhait, ugy oltalmazza hiveit.

Az hiveknek ſamok vagyon, nevek nala irva vagyon, hajok ſala ſaman vagyon, rajok oly nagy gondgya vagyon.

Ne ſęly azert haborudban, oh en lelkem nyavalyadban, erős legy bizodalmadban, mert Iſtennek vagy kedveben.

Megh ſamlalta futaſodat, feljedzette ſiralmadat, mind fől irta nyavalyadat, ugy viſelte nag gondodat.

Ha keveſſe oſtorozott, azzal tūle el nem ūzętt, inkab kezchőz tanitott, mint jo Atya ugy oktatott.

Az Sz. David Soltar kőnyvben, hetven-hetedik reſzeben, hiveket keserűſegben, igy vigaſtal ez igikben.

LXXIX. PSALMUS.

Nota: Urnak ſolgai no dicsirjetek.

Főlſeges Iſten neked jelentyűk mi nagy nyavalyankat, panaſolkodvan előtted mondgyuk mi boſſuſaginkat.

Mert el be jűttek az pogan nepek te őrőkſegedben, meg ferteſztettek Sz. Templomodat az te hiveidben.

Mind el puſztitak Ieruſalemet az Kereſztyenſeget, mas felől benne Chriſtuſt kergetik az egy idvőſſeget.

Te ſolgaidnak verek teſteket eghi madaraknak, ſz es te ſentidnek tagjait adak kegyetlen vadaknak.

Ki ontak ſellyel mint az bű vizet ezeknek vęreket, nem talaltatek ki el temetne az ő holt teſtőket.

Vagyunk immaron csak nagy ſidalom mi ſomſedſaginknak, es meg csufolas minden nepek kőzt kik kőrnyűlűnk vadnak.

Meddig haragſol főlſeges Iſten vegetlen ellenűnk, boſſu allaſod mint az ſebes tűz fől gerjed ellenűnk.

Forditſad immar te haragodat az pogan nepekre, kik nem iſmernek teged Ur Iſten ő idvőſſegőkre.

Az orſagokra kik ſegitſegűl Nevedet nem hiyjak, mert űk megevek Kereſztyenſeget, helyet el puſztitak.

Ne emlekezzel regi bűnűnkről de hamarſag minket, elől vegyenek irgalmaſſagid, mert meg nyomorodtunk.

Oh idvőzitő ędes Iſtenűnk ſegely meg mar minket, az te nevednek dicsőſegejert, ſabadits meg minket.

Es legy kegyelmes te ſent nevedert az mi bűneinknek, hogy ne mondhaſſak az Pogany nepek, hol vagyon Iſtenűnk.

Ielenteſſek ki minden nepek kőzt mi ſemeink előt, boſſu allaſod te ſolgaidnak, vęrek hullaſaert.

Iuſſon előben ſohazkodaſok az ſegeny foglyoknak, te hatalmaddal mentſd meg mind az kik halalra tartatnak.

Bűnteſd meg à mi ellenſeginket hetkepen Ur Iſtę, az ſidalomert kit raytad teſnek Főlſeges Ur Iſten.

Mi

Mi penig földön kik te nepeid es juhaid vagyunk, kiket legeltetß te ßent igiddel, neked halat adunk.

Es nemzetſegről nemzetlegekre tegedet hirdetűnk, tißteſſegedet dicsőſegedet mind őrőkke, vallyuk.

Igyen könyőrög Anyaßent-egyhaz ellenſegi ellen, mint irvan vagyon az Soltar könyvnek, hetven-kilencz reßeben.

LXXX. PSALMUS.

Nota: Oh Ur Iſten tekints reank, &c.

KEreßtyeneknek Iſtene, te vagy hiveknek őrzője, nepeknek kegyes vezere, mindennek gondviſelője, jelents hatalmaſſagodat, es tarts megh te juhaidat, lathaſſuk oralmadat.

Ur Iſten tekints meg minket, bocsaſd meg mi bűneinket, ad meg lelkißűkſegűnket, Chriſtuſt mi ldvőſſegűnket, miglen haragßol Ur Iſten, te ßolgaidra ily erőſſen, halgas meg minket hitben.

Siralmas nekűnk kenyerűnk, keſerves minden çletűk, ßomßedinktul boßßontatunk, ellenſeginktűl rontatunk, tęrits meg minket Ur Iſten, las mi hozzank kegyelmeſſen, hogy el ne veßßünk bűnben.

Iuſſon eßedben regenten, atyank hogy volna inſegben, az Poganſagnak kezeben, Ægyiptusbeli erőben, ki hozad az te nepedet, el ſokaſitad itt ez földőn, meg ßaporitad őket.

Ur Iſten az te haragod, ime moſt mi reank ßallot, orßagunk meg pußtittatot, te ßent Templomod el romlot, tery hozzank hatalmas Iſten, könyőrgűnk neked keſerveſſen, ne hadgy el veßnűnk bűnben.

Otalmazd az te nepedet, nyomorult Kereßtyenidet, fordits rank kegyeſſegedet, hadd laſſuk te ßent ßinedet, Chriſtus Ieſuſnak erdemet, kit nekűnk adtal idvőſſegre, tartſon meg minket hitben.

Mutaſd immar hatalmadat, Chriſtuſt az te Szent Fiadat, vedd el rolunk haragodat, tavoztaſd az Poganyokat, hogy ßolgalhaſſunk tegedet, dicsirheſſűk te Nevedet, tarthaſſuk te ßent igedet.

Szent David az Soltar könyvben, Kereßtyenekнek kepeben, könyőrgeſt teßen ekkeppen, mi-is kőveſſűk űtebben, hogy Iſten az Poganſagot, rollunk el vegye az fogſagot, es adgyon ßabadſagot.

LXXXII. PSALMUS.

Nota: Dicsirlek teged menybeli, &c.

AZ Ur Iſten áll minden Biraknak gyűlekezetekben, akarja latni mit cselekeßnek tőrveny-tetelekben, rajok figyelmez hogy űk mint ßolnak ő iteletekben.

Eleit veßi igaſſagaval ő alnokſagoknak, es hatalmaval ellene tamad męltatlanſagoknak, es ő ezt mondgya moſt es mindenkor az hamis Biraknak.

Miglen iteltek ti hamis Birak mindent alnokſaggal, mert lam rollatok kőzſeg azt mondgya: ſemmit igaſſaggal, rakva kezetek es erßenyetők ſok hamis birſaggal.

Igazat azert ti itellyetek az nyomorultaknak, tőr-

veny-tetelben ti ne artſatok az ſegeny arvaknak, ne kedvezzetek az ajandekert hamis gazdagoknak.

Es meg mentſetek az ſegenyeket az hatalmaſoktul, az igazakat es ózvegyeket minden kár-vallaſtul, ſegeny kőſſeget, hamis raváſtul es ſok fizeteſtűl.

Iſtenek vadrok itt ez vilagon az Iſten azt mondgya, mert ő kepeben hagyot titeket az iras azt tartya, jol meg laſſatok mit cselekőztek nektek ő azt hadgya.

Vadtok mindnyajan az Főlſeges Ur Iſtennek fiai, es igaſſagot ha ti iteltők neki maradeki, oltalmazaſban es bűntetesben kedves jo ſolgai.

De ti ezeket mind hatra vetven meg nem gondollyatok, hogy az mi volna az ti tiſztetek abban el jarnatok, azert ki tetſik ez vilag előt minden alnoktagtok.

Meghidgyetek azt, ti alnok birak hoģ meg gyalaztattok, az Iſten előtt mikor allotok ott meg ſegyenűltők, itilet napjan hitetlenekkel ti mind el karhoztok.

Mert nem alhattok az halal ellen hatalmaſſagtokkal, es az Iſtennek haragja ellen ti alnokſagtokkal, meg kel halnotok egyenlőkepen ti gonoſſagtokkal.

Itt ez vilagon az nyomorultak Iſtenhez kiaſtnak, Birak rolatok az Ur Iſtennek illyen ſokat ſolnak, kely fől Ur Iſten tegy itiletet ez gyarlo vilagnak.

Mert te lakozol őrőktűl fogva magas meny-orſagban, es uralkodol ſent iged altal az te hiveidben, tegy itiletet itt ez vilagon főldi emberekben.

Szent David irta ez beſedeket ő Soltar könyvében, mellyet ki ada dicsiretinek nyolczvan ket reſeben, hogy jobbullyanak az hamis birak ő itiletekben.

LXXXVI.

Scaricza Matheje.

AZ jo hitű ember ſelid ez vilagon, ſenkire nem tamad bator boſſut laſſon, meg elegſik azzal hogy az Urra ſuſſon, ellenſegi ellen es im igyen ſollyon.

Figyelmezzel Uram kerlek ide hozzam, mert ha meg tekinted nagy az en nyavalyam, ſegeny fejem immar ſinten meg alazam, hogy ellenſegimnek magamat le haytam.

Az artatlanſagnak ellene nem vétek, türeſemmel inkab ſok ideig élek, de te read nezven maydan ő merülők, meg ſabadulaſert miglen hozzad érek.

Azert te ſolgadnak ſies otalmara, hogy az gonoſokkal ne juſſak halalra, csak tegedet várlak az en valtſagomra, es raytok erettem boſſu-allaſokra.

Engemet-is immar vidamits meg egyſer, hoģ el vegye ſoldgyat az faytalan ember, hiveid romlaſat ne őrüllye tőbſőr, kiert meg epedtem en nagſok ezerſer.

Vigaſtald meg az te ſolgadat Ur Iſten, mert lelkem te hozzad emelem ſűntelen, lam csak te vagy az jo kegyelmes Ur Iſten, mindenekhez az kik vadnak igaz hitben.

Veghetetlen az te jo teted'mi hozzank, menyből-is az főldre ſemeid mi reank, mikoron imadunk ſies ide hozzank, hoģ meg ne emeſſen ſamtalan nyavalyank.

Sok Iſtenek közzűl kiket ez vilag nez, nincs ſenki haſonlo hozzad ki csudat teſs, temerdek ſok nepet mellyet egyedűl birſs, ſ. tiſteletedre csak te magadert hijſs.

Azert engedelmes neked minden allat, valamely te ßeles kezedben akadhat, de fellyeb az ember, okos es fő allat, jo voltodert teged mindenűt imadhat.

Mert csak te vagy főlseg ez ßeles vilagon, kinek másla nincsẽ uralkodasaban, mindent arra vihetß, hatalmasságodban, kiket egyedűl birß, ßabad akaratban.

Utaidra oktass engemet Ur Isten, hogy çllyek ez főldőn te ismeretedben, erősits naponként az te felelmedben, hogy en ßivem aldgyon teged igaz hitben.

Dicsirlek-is inkab ßivemből őrőkke, mert jo voltod latom hozzam mindenestűl, hala legyen neked en tűlem veg nelkűl, hogy meg mented lelkem halalos insegből.

Sok faytalan nepek ime ram omlanak, kik nagy erőßakkal rejam tamadanak, de hogy ßent Neveden semmit nem adanak, azert mind fejenkent meg gyaláztatanak.

Mert keß vagy Ur Isten te az kegyelemre, haylando az jora misegitsegűnkre, de sok tűres utan ha terß bűntetesre, gonoßok el veßnek csak hamar vegtere.

Te nagy jo voltodban es fogadasodban, kőnyőrűly en raytam az en nyavalyamban, reßelteßd ßolgadat te aldomasodban, tarts meg ßolgalodnak fiat az halalban.

Hogy az kik gyűlőlnek, çletemet bánvan, legyenek miattam mind meg gyalaztatvan, lassak megh hogy engem ßeretß Uram nyilvan, keserűsegemből őrőmre tamaßtvan.

Ezek

Ezek az Davidnak kevely nepe ellen, buzgo imadsagi ez főldőn çlteben, irta be nyolczvan-hat ßep dicsiretiben, hogy nyomorusagban tanullyunk mi ebben. 55

XCI. PSALMUS.

AZ ki veti segedelmet az Istennek hatalmaban, az oly ember batorsagos az mennyei oltalomban.

Vallast teßen az hiv ember, te vagy nekem en Istenem, te vagy nekem batorsagom, benned bizom en Istenem.

Mert engemet te meg mentel, ellensegimnek tőretűl, az kemenyseges igektűl, tőrvennek rettegesetűl.

Visel teged az Ur Isten, ő ßent vállán arnyekaban, hogy mindenkor te bizhassal, Istennek ßarnyai alatt.

Iesus Christus egy igassag, kőrnyekez teged paisul, semmit ne çly az eyjeli hitetlen rettegesektűl.

Semmit ne çly nyilvan valo, haborunak nyilaitul, titkon valo kesertettűl, deli őrdőgtűl, vaksagtul.

Te mellőled bal kez felől, ezeren mind el hullanak, jobkez felől tiz ezeren, te neked nem arthatanak.

De maga te ßemeiddel, ott meg latod, megh ismered, hogy az Isten az bűnőkert, boßßut áll, embert meg bűntet.

Mert te bizol az mennyei nagy Istennek hatalmaban, batorsagod helyhezteted, igen nagy hatalmas Urban.

Nem jarulhat neked soha semmi gonoß romlasodra, es hazadhoz nem kőzelget veßedelemnek ostora.

Mert parancsolt te felőled, ßolgalo Szent Angyalinak,

nak, hogy minden te vtaidban, őrizzenek ne hadgyanak.

Az Iſtennek Szent Angyali, viſelnek teged kezekben, hogy megh ne vſd labaidat, tőrtenet ſerint az kőben.

Aſpis kigyon, es az merges Baſiliskus kigyon tejarſ, mert az tőrveny es az bűnők, te raytad nem uralkodnak.

Talpad alat megh nyomodod, az Oroſlant es őrdőgőt, es az Sarkant az nagy halalt, az poklot, az kárhozatot.

Szol az Iſten az emberről, mert az en bennem remenlet, meg ſabaditom, meg mentem, mert megh iſmerte Nevemet.

Ha en hozzam fől kialtand, meg halgatom es megmentem, vele vagyok banattyaban, es őtet megh dicsőitem.

Neki adok hoſſu napot es az őrők boldogſagot, es meg mutatom ő neki Idvőzitő Chriſtuſomat.

Ezt megirta az Szent David Soltar könyvnek közepiben, kilenczven eggyik reſzeben, hogy minden bizzek Iſtenben.

XCII. PSALMUS.

Nota: Nagy banatban David mikor: &c.

MEly igen jo az Ur Iſtent dicsirni, főlſegednek es Uram enekelni, Szent Nevedet dicsirven magaſtalni, es mindenűt ez vilagon hirdetni.

Igen reggel irgalmadat hirdetni, igaſſagod es eyjel kialtani, hegedűvel Orgonaval zőngetni, minden 56
eneklő ſerſammal tiſtelni.

Csudakepen meg vigaſtal engemet, mindennemű te nagy cselekedeted, kezeidnek munkajaval őrvendek, teremtőmnek, meg valtomnak őrvendek.

Ha ſivemben lelkemben meg gondolom, mely nagyoknak dolgaidat en latom, męlyſegeſnek jo tetedet itilem, Uram azon oly igen csudalkozom.

Az eſtelen ember ezt nem iſmeri, az hitetlen bolond ember nem erti, kinek rolad nincs igaz iſmereti, Szent Fiadban mert nincs ő neki hiti.

Ez vilagon gonoſok győkereznek, kik mindenkor hamiſſan cselekeſnek, mint az fűvek viragoznak, terjednek, hogy őrőkkőn őrőkke el veſſenek.

Lam ezeket Főlſeges Uram Iſten, meg bűnteted mert te vagy őrők Iſten, kik tamadnak az te ſent iged ellen, viaskodnak az te hiveid ellen.

Sokan vannak kik ritkan emlegetnek, kik ſohanem engednek beſedednek, ime Uram mely nagy hamar el veſnek, es nagy hamar tűled meg bűntetetnek.

Te vagy azert kegyesęltetőm nekem, ki ne őrűlő bűnőſnek el veſeſen, de inkab őrvendeſő meg teresen, es mind őrőkke valo ő ęleten.

Az en birodalmom oly erős leſen, Unikornishoz hogy haſonlo leſen, ellenſegimen győződelmet veſen, gonoſoknak el veſteket en nezem.

Rollad Uram az kik meg emlekeznek, az igazak kik igaz hitben leſnek, mint az Palma ſinten ugy meg

meg zöldűlnek, mint Cedrus fak ugyan megh gyökereznek.

Istennek ő hazaban plantaltatnak, Anyaßent egyhazban meg viragoznak, mindenkoron neki gyümöltset hoznak, igaz hittel jambor çletet valnak.

Nagy vçnsegben ük-is meg gyökereznek, nagy ßep zöldek es igen pyersek leßnek, igaz hitben mert erőssek ük leßnek, eletőkben tőkelleteßek leßnek.

Vallast teßen minden emberek elől, hogy az Isten igaz mindenek elől, hamissagot soha nem cselekedet, mint kű-ßiklan ád ő nagy erőssegől.

Soltar könyvnek kilenczven-ket reßeben, ezt meg irta ßent David enekeben, az ő nepet inti ez dicsiretben, Ur Istenben ne essenek ketsegben.

XCIV. PSALMUS.

Nota: Megh nyomorodvan, &c.

MIkor ßent David az fő nepeknek gonossagat lata, es azok miat az ßegeny ők fortatasat lata, azon busulvan az Ur Istenhez ezkepen kialta.

Istenem Uram ki gonoßoknak vagy boßßu-álloja, az özvegyeknek es az arvaknak vagy otalmazoja, te ßemelyednek es hatalmadnak legy meg mutatoja.

Csak te magad vagy ez egeß földnek ő igaz biraja, föl magaßtallyad azert magadat hogy minden meg lasla, az kevelyeknek, kegyetleneknek, mely nagy ő romlasa.

Hamissagokban ezek Ur Isten vallyon miglen çlnek, gonoßsagokban ennyi ideig miert örvendeznek, nek, hogy kemenykepen immar te tűled megh nem itiltetnek?

Az ő ßajokkal nagy hamissagot kik mindenkor solnak, minden rutsagot hiveid ellen torokkal kialtnak, hamissagokbol az kik mindenkor nagyon hányakodnak.

Ezek Ur Isten az te nepedet rontyak nyomorgattyak, ßamtalankeppen orők segedet nagyon dullyak sortyak, sok alnoksaggal az ßegenyeket nyuzzak ostorozzak.

Lam özvegyeknek es az arvaknak hajokat ßaggattyak, ßegeny jöveveny jo embereknek vçreket ki notyak, ő ßallasokrol ki tasigallyak es ugyã le vagjak.

Sok gonoßsagot hogy cselekeßnek akkor ezt gondollyak, Isten nem lattya es ezt nem erti lam ük azt alittyak, azert çltőkben soha magokat ük meg nem jobbittyak.

Ti ßegeny kaba bolond emberek kik fű nepek vadtok, miert valaha ti magatokat meg nem jobbittyatok, es magatokban ßep ertelemmel azt meg nem hannyatok.

Az ki embernek ő fület adta hogy nem hallana-e, à ki embernek ő ßemet adta hogy jol nem latna-e, minden dolgokat emberek kőzőt hogy jol nem tudna-e?

Igaz tudomanyt es mesterseget ki embernek adgya, nagy okossaggal es ertelemmel meg ajandekozza, de velitőke hogy nem ertene mindent jol nem latna?

Nagy hatalmával az embereknek ſivet altal lattyà, gondolattyokat csak az Ur Iſten mind azoknak tudgya, hiyjaban valo akarattyokat ſandekokat tudgya.

Valakit Uram te tanitandaſ csak az boldog ember, te ſent igedből kit meg tanitas csak az aldot ember, es az te ſolgad es tanitvanyod hiv Kereſtyen ember.

Sok gonoſ időn nagy bekeſſegben azt Ur Iſten tartod, miglen az vermet az hitetlennek ſepen mind meg aſod, es nagy kemennyen gonoſlagaert ott meg oſtorozod.

Csak te egyedûl az te nepednek mert gondgyat viſeled, az te nepednek örökſegeket ſoha el nem hagyod, ha benned biznak nyomoruſagbol te meg ſabaditod.

Oly hamarſaggal az igaſſagot itiletre vonſod, igaz törvennyel az te nepedet mert megh ſabaditod; es igaz ſivû jo hiveidnek azt követni hagyod.

Nyomoruſagban mikor en vagyok ki tamad mellettem, az gonoſokkal ha viaskodom ki fogja en velem, à hamiſſakkal haellenkedem ki leſen en velem?

Te vagy Uram csak lam en mellettem az en ſegedelmem, ha te nem voltal volna ennekem az en ſegitſegem, megh öltek volna el veſet volna ez en hirem nevem.

Rettegeſemben hogy mondom vala immar mayd el eſem, el nem ſaladok ellenſeg előtt immar el kel veſnem, az te jo voltod Uram Iſtenem volt en ſegedelmem.

Az

Az nagy ſok gondban mikoron valek igen nagy banatban, ſokat gondolvan ott en magamrol az en ſiralmimban, az en lelkemet nyugotom vala vigaſtalaſimban. 58

Igaz vagy Uram az hamis törvenyt mert te nem akarod, hamis biraknak alnok ſekeket mi nem jova hagyod, törveny ſinevel kik nyomorgatnak hogy mar meg nem rontod.

Meg ſeregölnek az igaz ellen hamiſſat itilnek, az artatlan vért hogy karhoztaſſak arra igyeköznek, es ugy tettetik hogy mindenöknek igaz törvent teſnek.

Patvaroſoknak ellenök te vagy ennekem gyamolom, Uram Iſtenem azert te hozzad mindenkor folyamom, te benned bizom mert te vagy nekem erös kû-oſlopom.

Igaſſag ſerint meg elegited ö hamiſſagokat, az ö fejökre teritöd, vonſod, ö alnokſagokat, mellyel rontani akarjak vala ük az jamborokat.

Oly nagy bizonnyal tellyes hitemmel mondom en ezeket, hogy az Ur Iſten gonoſſagokban mind el veſti öket, még-is azt mondom hogy az Ur Iſten mind el veſti öket.

Sok Eneke közt ſent David Kiraly ö Soltar könyveben, ezt-is be irta kilenczven-negyed ſep ekes reſeben, bizvan Iſtennek nagy oltalmaban es ſegitſegeben.

XCV. PSALMUS.

Nota: Ier emlekezzünk, &c.

IER örvendezzünk az Ur Istennek, es enekellyünk az ö ßent nevenek, idvösseg felöl egy remenyünknek, mi otalmunknak kegyes ęltetönknek.

Siessünk hozza dicsiretekkel, hala-adassal es könyörgesünkkel, eneklesünknek ßep zöngesevel, ßent Angyaloknak nagy sok seregevel.

Mert az IEHOVA mi nagy Istenünk, ö nagy Kiralyunk erös Fejedelmünk, minden Istenek felött mi velünk, igaz otalmunk es mi segedelmünk.

Csak egyedül ö bir mindeneket, az męlysegeket es az nagy hegyeket, minden hatalmas erössegeket, az ördögöket es az embereket.

ö teremtette az ßeles tengert, es benne valo nagy ßep ßigeteket, csak ö formalta az ßaraz földet, es azon valo draga ßepsegeket.

Ier haytsunk fejet terdet nekie, es borullyunk le arczal ö elötte, az Ur Istennek nagy tißtessege, forogjon ßankban ö ßep dicsirete.

Mert csak ö az mi kegyes teremtönk, minden dolgunkban bizot gond-viselönk, mint ö nepenek ö vedelmezönk, es juhainak csak ö megh örizönk.

Az ö ßozattyat mikor hallyatok, ti ßiveteket nekie adgyatok, ugy halgassatok es fogadgyatok, hogy kisirtetben soha ne jussatok.

Mert jol tudgyatok regen mint jartak, az kik ellene igen rugodoztak, az igert földre be nem juthattak, mert ßot fogadni ük nem akartanak.

Dicsiret neked Atya Ur Isten, legyen dicsöseg neked Fiu Isten, tißtesseg neked Szent Lelek Isten, harom ßemelyben egy örök Ur Isten.

C. PSALMUS.

Nota: Istenünkhöz fohazkodvan, &c.

ÖRüllyetek az Istenben, ßolgallyatok üt örömben, valakik vadtok ez földön, gyüllyetek vigan eleiben.

Mert csak ö az mi Istenünk, es ö teremtetti vagyunk, neki kedves nepe vagyunk, mezejenek nyaja vagyunk.

Templomaban mind be gyüllyünk, dicsiretet neki mondgyunk, ott neki halakat adgyunk, es csak ö Sz. nevét aldgyuk.

Mert kegyelmes az Ur Isten, meg bocsattya büneinket, kegyelmenek vege nincsen, jo voltaban-is vęg nincsen.

Ezt meg irta nagy örömben, ßent David az Soltar könyvben, adta ki ßazadik reßben, hogy dicserjük Istent ßivben.

CI. PSALMUS.

Nota: Nagy hala-adassal, &c.

ILlyen fogadast tün az ßent David az nagy Ur Istennek, az ßamkivetesben fia elöt mikoron budolnek, hogy ha orßagaban az Istentül ismeg be vitetnek.

örök Atya Isten az mig ęlek csak teged dicsirlek, Ke-

Kegyelmeſſegedert ſoha többe en el nem ſeledlek, igallagodert-is ſemeni elöt mindenkor viſellek.

Az en bünöm ellen oſtorodat noha meg mutattad, mint erös Oroßlan csontaimat mind öſſve rontottad, minden remenſegem haragodban tüled el fogyattad.

Nam mas felöl iſmeg mint egy Atya raytam könyörültel, az te jo voltodert meny-orßagbol en ream tekintel, ßinten halalomkor vigh orczadat nekem meg jelented.

Nem feledem ſoha en-is illyen kegyelmeſſegedet, de te ßent igedböl meg jobbitom gonoß çleremet, es föl magaßtalom mind örökke az te ßent nevedet.

Ezt bizonnyal tudom ßin-mutato ember nem kel neked, en-is attatlanul igaſſagban ſolgalok te neked, az en nepemnek-is peſda ado leßek te elötted.

Semmi hamiſſagot itilerben en elö nem veßek; ajandekert ſoha hamiſſagot igazza nem teßek, az gazdagoknak-is ßemelyekre törvenyben nem nezek.

Gyülöli en lelkem mindenkoron az ki gonoßt teßen, az en nyajaſſagom paraznaval gyilkoſſal nem leßen, nem lakik en velem ſoha eggyüt az ki Iſtentelen.

Im udvarombol-is ki üzetem az kik ragalmaznak, mint kik alattomban vermet aſnak attyok fiainak, es kik elegyitik kenyereket huſokkal azoknak.

Csak hizelkedöt-is nem ßenvedek az en nepem közöt, haboruſagokat kik ßörösznek en nemzetim közt, es kiknek alnokſag es csalardſag kedves ßemek elöt.

Szivemben ütalok kevelyeket, fel fuvalkodtakat, de örömeſt latom orßagomban az Iſten felöket, az legyen en ſolgam, ki követi az árvak törvenyet.

Igen gyorſaſaggal en ki törlöm az gonoß tevöket, az Ur varoſaban nem ßeretek alnok embereket, az kik reank hozzak az Iſtennek kemeny itileret.

Igy könyörge David maga felöl az nagy Ur Iſtennek, peldajat megirvan ez igekben jo Fejedelmeknek halgaſſa meg Iſtē kereſeket az Kereßtyeneknek.

CIII. PSALMUS.

Nota: Ier emlekezzünk, &c.

AZ ki az Iſtent meg iſmerheti, jo teremenyit eßében veheti, annak Szent Lelek ßivet gerjezti, hala-adaſra ötet ſerkengeti.

Bizonſag nekünk erröl ßent David, ki meg iſmereaz ö teremtöjet, teremtöjenek jo teremenyit, im illyen modon kezde el Eneket:

Dicsird en lelkem minden erövel, az nagy Ur Iſtent az ö ßent Nevevel, aldgyad az Iſtent mind çletedben, el ſe feleytſed jo teremenyiben.

ö bocsatya megh minden bünödet, ö gyogyitya meg te betegſegedet, es karhozattul megh ment tegedet, meg koronazza te neked fejedet.

Te neked fejed az ö Szent Fia, bünnek, halalnak erös bay-vivoja, es az örögnek ö megh rontoja, es mind Iſtennek ßent irgalmaſſaga.

Ki minden joval teged meg latott, inadſagodban

teged

teged meg halgatot, mint az kefelyűtki mar meg aggot, nagy bűneidből ugyan meg iſſijtot.

Iollehet neha megh ſanyargatott, ſok keſertetet te read bocsatott, mint kegyes Atya meg oſtorozott, de ezzel teged kezehez tanitott.

Mas felől iſmeg hozza fogadott, ellenſegiden erted boſſut allot, hogy ezt hiheſſed ſok peldat adot, az Sido nep kőzt kit meg ſabaditott.

Bizzal en lelkem az Ur Iſtenben, igen irgalmas ő termeſetiben, es kefedelmes az bűntetesben, csak hogy meg jobbuly az te ęletedben.

Ha egy keveſſe haragot mutat, az ő haragja mi nem vegig marad, fęnyegetefe nem őrőkke tart, irgalmaſſaga iſmeg teged meg lát.

Nem bűnűnk ſerint teſen mi velűnk, nem bűnűnk ſerint fizet ő minekűnk, mely igen magas az egh mi tűlűnk, ollyan igen nagy irgalmas minekűnk.

Oly igen meſſe vette bűnűnket, az Nap nyugathoz mely tavoly Nap-kelet, hogy immar az bűn hatra nem terhet, immaron minket pokolra nem vethet.

Mikent az Atya fiait ſannya, az-kepen Iſten hiveit nem hadgya, mert nem Angyalok azt igh jol tudgya, ő teremtette mely gyarlok jol lattya.

Földből teremte főlde kel lenni, mikent az fűnek ugyan meg kel aſni, mint az viragnak el kel hullani, Adam fiainak ugyan meg kel halni.

Az mi teſtűnk ből lelkűnk ki mulik, oſtan ez főldre nem

re nem emlekezhetik, ſent David mondgya hinnije 61 illik, azert egy ſent-is nem imadtathatik.

Az Ur Iſtennek irgalmaſſaga, Iſten-felől ől mind őrőktűl fogva, furol fura mi reank ſalla, Chriſtus Ieſuſnak meg igazitaſa.

Kik őtet fellyűk mondaſat tegyűk, parancsolatyat neki megh őrizzűk, neki engedgyűnk ezt emlegeſſűk, ennyi jo voltat hogy el ne veſeſſűk.

Vigaſagh nekűnk haboruſagban, mert vagyon Urunk magas menyorſagban, mindenekkel bir Kiralyſagaban, őrőkke valo hatalmaſſagaban.

Azert mindentűl megh otalmazhat, az bűn az őrdőg az halal nem arthat, az tűz es az viz megh nem gyalazhat, tőmlőtz es fegyver minket el nem ronthat.

Mint ezt meg irta ſent Pal minekűnk, kinek iraſat mindnyajan kel hinnűnk, ha Iſten velűnk Chriſtus mellettűnk, akarnam latni ki volna ellenűnk.

Ha Chriſtus Ieſuſt mi nekűnk adta, ki ő nekie nagy kintſes ladaja, ſemmi nincs nala oly igen draga, kit az Chriſtuſſal mi nekűnk nem adna.

Ti Szent Angyalok Iſtent aldgyatok, mert ő altala vattok haralmaſok, mindenkor neki ſa vat hallyatok, meg fogadgyatok neki ſolgallyatok.

Ti Fejedelmek meg halgaſſatok, Iſten Uratok neki ſolgallyatok, akaratiyaban ti el jarjatok, mert tiſtetekről ſamot kel adnotok.

Egy hazi nepek ti-is kik vattok, Iſtent aldgyatok

mert Paſtori vattok, ügy kialtſatok, prædikallyatok, mint egy trombita ugy hangicsallyatok.

Te ſegeny kőſſeg te igen gyors legy, gyakran hallgaſſad Iſtennek igijet, tűled-is Iſten ugy dicsirteſſek, hogy alab valo mindennęl te ſe legy.

Minden allatok Iſtent aldgyatok, ő teremtőtők mindnyájan vallyatok, ez egeſs földön valahol vartok, teremtőtőket őrőkke aldgyatok.

De kivaltkepen ohte en lelkem, aldgyad az Iſtent te minden időben, mert teged adot az ſegeny teſtben, Szent Fia altal iſmeg hozza veſſen.

CXII. PSALMUS.

Az első Pſalmuſnak notajara. G. SZ.

BOldog az ollyan ember ő lelkeben, à ki az Iſtent hiſi beſedeben, fęli tiſteli őtet igaz hitben, ſent David mondgya, ezt az Solrar könyvben.

Ennek mindenkor nagy győnyőrűſege, csak ő Uraban kegyelmes beſede, nincs rettegesben ſoha az ő ſive, mert mindenkoron bizik Iſteneben.

Noha vetkezik tudatlanſagabol, el eſik gyakran erőtlenſegeből, nem marad fől kel hamar az vetekből, az Ur Iſtennek nagy ſegedelmeből.

Ennek ez földön ſok joſaga leſen, bűſeg, gazdagſag ő hazanal leſen, Iſten aldaſa haza nepen leſen, kevesből neki mindenkor ſok leſen.

Dicsirik őtet tellyes ęleteben, őrűlnek neki előmenetiben, kara nem leſen hireben neveben, melle te leſnek nagy tiſteſſegeben.

Igen taplallya ő az ſegenyeket, jelesben penig az ő Kereſtyeneket, ſenki nem lattya az ő ſükſegeket, Iſten aldaſa gazdagittya őket.

Cselekedeti csak az Iſtentűl fűgh, gazdagſagaban ſel nem fuvalkodik, kar-vallaſaban ő nem boſſonkodik, hiſi Iſtentűl hogy csak probaltatik.

Tamad reaja ſok fęle kiſirtet, ſok hamis hir nev, ſok gonoſ izenet, de ſoha ſive attul megh nem ijed, Iſtenben bizot ſemmit nem retteghet,

Vigaztalaſa nagy vagyon ſivenek, mert erőſſege nagy vagyon hitinek, noha reaja lokan irigykednek, de ſandekokban elő nem mehetnek.

Sok nyomorultnak volt ő taplaloja, tudgya micsoda az ő hivatallya, haza nepere ſorgalmatos gondgya, hogy ſükſegeket ſenki ne mondhaſſa.

Puſtaſagarol ő ſentegy-hazanak, nagy ſük voltarol az hiv Tanitonak, fő gondot viſel hogy maradekinak, menyegben gyűytſen kintſet ſiainak.

Az ſegenyeknek nagy gondgyat viſeli, ſomjuhozni nem hadgya ehezni, Iſtennek akar joſafara lenni, csak azert akar mindennel jol tenni.

Parancsolattyat Iſtennek hogy fęli, vęres veritekkel az kenyeret eſi, marhajat adgya igazan es veſi, azzal joſagat ſaporava teſi.

Iſten beſede nala nagy gazdagſag, az keves joſag nala nagy ſokaſag, bekevel lakas nala nagy uraſag, de nagy ſegenyſeg nala haboruſagh.

Kereſtyenſeget hiyjaban nem hannya, az kiben az hit

hit magatki mutattya, hiyjaban valo Keresztyennek mondgya, kiben gyümölcsöt az hit nem mutattya.

Innen megertyük keresztyenségünknek, bizonyos jegyet mi idvösségünknek, mert az szeretet pecseti hitünknek, az nagy irigyseg hitetlenségünknek.

Ezeket irta szent David könyveben, szaz es tizenketszep dicsiretiben, hogy az Keresztyent meg ismerd hitiben, kivül peniglen cselekedetiben.

AZON PSALMUS.

Nota: Mit bizik ez vilag, &c.

BOldog az firfiu ki sęli az Istent, az ö parancsolattyaban gyönyörködik, mint az jambor Fiu enged az Atyanak, nem külömben ez-is az nagy Ur Istennek.

Aldottak lesznek ez földön ö fiai, az Isten böviti az ö jossagokat, nem lesznek ö nekik valami szükségek, mikepen az Isten nekik meg igirte.

Dicsiret gazdagsag lesznek ö hazaban, minden joval ötet szereti az Isten, az ö ęleteben lesznek fegyhetetlen, az ö igassaga örökke meg marad.

Fęnlik az ily ember ö jamborsagaban, az töb nepek között mint az vilagossag, batorsagos minden cselekedetiben, irgalmas mindenhez es nagy bekessęges.

Könyörül ez illyen minden nyomorulton, minden jossagabol büseggel oktogat, tudvan hogy az Isten öt tette safarra, hogy gondgyat viselye az szükölködöknek.

Minden beszedeben vagyon nagy igassag, minden szollasaban Istennek igije, mert ez neki minden nagy gyönyörüsege, senkit nem ragalmaz ö nem gyülölködik.

Bekeseges lesznek az ö Isteneben, nem retteg semmit az hitetlenek között, nem sęli az ö nagy fęnyegetéseket, oltalma ö neki az örök Ur Isten.

Örök emlekezetben lesznek az Istennel, ki az ö hiveiről el nem feletkezik, igireti szerint ö nekik megfizet, az ö jo voltabol Christusnak altala.

Nem sęl ez valami gonosz izenettül, nę retteg semmit ez mikor haborgattyak, minden remensege az egy bizony Isten, ki ötet biztattya es meg oltalmazza.

Bator az ö szive Istennek altala, hogy kisirtetiben meg ne botrankozzek, dicsekedgyek inkab az ö ellensegin, vilagon, érdögön, testen es az poklon.

Istennek Szent Lelke fęnlik az emberben, dicsirtetik ez az igaz emberektül, meg Koronaztatik az nagy Ur Istentül, es boldog lesznek Istennek orszagaban.

CXIII. PSALMUS.

KEresztyenek kik ez földön lakoztok, neveteket az Istennek adtatok, az ö nevét szüntelen ti aldgyatok, vele vegre hogy ti uralkodgyatok.

Mind ez vilag az ö Nevét dicsirje, legyen aldot az ö neve azt kerje, ellensęginket minekünk el törje, es bünöket nekiek el ne türje.

Nap kelettül fogvan Nap nyugatiglan, az ö Nevét dicsirjük mind addiglan, mert Neve neki vagyon hathatatlan, jo voltabol mi tülünk foghatatlan.

Az Isten uralkodik mindeneken, ez vilagon mind az po-

az Pogány nepeken, dicsőſege vagyon neki Mennyegben, őrűlnűnk kel nekűnk ezen ſivűnkben.

Kicsoda oly hatalmas orſagaban, mint az Chriſtus ki lakik magaſſagban, mindeneket nez ő nyavalyajaban, es lelkenek igen nagy faydalmaban.

Föl emeli földön az ſegenyeket, az ganeyban ferengő bűnőſőket, hogy hatalmaſſa teheſſe mind őket kik ő benne helyheztetik ſiveket.

Az meddűket az Ur Iſten meg aldgya, magzatokkal őket bűvőn meg lattya, çleteket nekik meg ſaporittya, mind őrőkke çletekben taplallya.

Mert Chriſtuſnak meny-orſagban az tiſti, földön mennyen ala valokat nezi, az kevelyeket ſejenkent meg tőri, es vilagi bőlcseget ſegyeniti.

Az erdemes ſenteket ő utallya, az kep mutatokat-is karhoztattya, az felelmes ſiveket vigaſtallya, meny-orſagnak boldogſagat nekik adgya.

Szent David irta ezt az Soltar könyvben, enekenek ſaz tizen-harom reſeben, Anyaſent-egyhaz enekli dicsiretben, az Iſtennek ő nagy dicsiretiben.

CXVI. PSALMUS.

Nota: Fohazkodom.

NAgy őrőme adatek en lelkemnek, vigaſſaga jöve az en ſivemnek, mert kegyelmes lűn Iſten kereſemnek, es lűn meg tartoja en çletemnek.

Immar lelkem el keſeredet vala, ki pokoltul nem igen meſſe vala, tellyes çletem haborodot vala, az halalra immar menendő vala.

Akkor

Akkor az Uratſegitſegűl hivam, fel kialtvan ő nekie ezt mondam, ſies kerlek Uram immar en hozzam, ne hadd lelkem el veſnie kialtam. 64

Kegyelmeſſen az Iſten meg halgata, Atyai-keppen hamar hozzam hayla, Szent Lelkevel engem meg latogata, banatimban engem meg vigaſtala.

Mely kegyelmeſſeget mindennek adgya, nagy kegyeſſen emberekre ki nyuytya, az kik benne biznak meg vigaſtallya, minden haborutul meg ſabadittya.

Bizzal azert en lelkem az Iſtenben, vegy nyugalmat ő ſent igiretiben, bizzal az ő erős ſegitſegeben, veled leſen őrőkke igyeidben.

Te Ur Iſten engem ki ſabadital, az halalnak nagy kinnyabol ki valtal, keſerű ſiralmimbol vigaſtalal, minden haborumban meg otalmazal.

Nagy őrőmben vagyon azert en lelkem, ő ſentivel vigan lakik çletem, Iſten ſegitſegebe nincs ketſegem, es ebben vagyon nekem tellyes hitem.

Iollehet en megh keſeredtem vala, ſok haborutul meg ijedtem vala, de Iſtenben nagy bizodalmam vala, ſegitſeget csak tűle varok vala.

Mert csoda kenokban győtrődem vala, mely miat mayd ſinten el veſek vala, mindazaltal azt meg iſmertem vala, hogy ember hamis, hazug, latom vala.

Mert az ember mar ketſegben eyt vala, az Iſtentűl el vonni akar vala, hogy ő benne ne bizzam kialt vala, de Iſtennek Szent Lelke vigaſtala.

Azert mit fizeſſek ő jo voltaert, tűle el vőtt ſep

ſent

ſent ajandekáert, mit adhatnek neki ő oltalmaert; hozzam valo nagy kegyelmeſſegejert.

Nagy örömmel dicsiretit eneklem, ő jo tetét mindeneknek hirdetem, ſent gyülekezet közt ezt en beſellem, lelkemnek ezzel nagy otalmat veſem.

Fogadaſt otalmaert neki teſek, mellyet erős hittel megtellyeſitek, mindeneknek ebből en pelda leſek, ketſeg nelkül meg latnyak minden nepek.

Az Iſtennek az ő nepe nagy kedves, es ſentinek vere igen ſerelmes, mind életek halalok kellemetes, életeben kit lát hogy nem fertelmes.

En penig te ſolgad vagyok Iſtenem, kerlek add meg ennekem ezt kegyeſſen, hogy örök ſolgad leheſſen életem, ſolgalo leanyod legyen en lelkem.

Az Iſtennek ſent nevét en dicsirem, mindeneknek fölötte magaſtalom, az mit fogadtam en be tellyeſitem, minden nepek között ezt en hirdetem.

Hala-adaſt az hivek elöt teſek, melyből minden nepnek jo pelda leſek, en Iſtenem csak tegedet tiſtellek, örökkön örökke teged dicsirlek.

CXVII. PSALMUS.

INT moſt minket David Prophetа à Soltar könyvben, illyen modon ſaz tizen-het el oſtrott rendeben.

Dicsirjetek az Ur Iſtent ti Pogany nepek, dicsirjetek ötet minden nepek nemzetſegek.

Mert mi raytunk bizonyittatik irgalmaſſaga, es meg marad mind örökke Urnak igaſſaga.

Igaz es hiv az Ur Iſten ő beſedeben, tökelletes alhatatos ő igiretiben.

Azert bizzunk Iſtenünknek fogadaſaban, nem vesſünk el ha hiendünk irgalmaſſagaban. 65

Fellyül mullya minden dolgait irgalmaſſaga, minden bünöket fellyül hallad kegyes gazdagſaga.

Innet ertyük veghetetlen kegyelmeſſeget, Chriſtus Ieſuſert hozzank valo Atyai ſerelmet.

Mert ő minket ingyen valo ajandekabol, el valaſta fiaivá irgalmaſſagabol.

Es megh valta minket veſet nyomorultakat, az vakſagbol Poganyokat, balvany imadokat.

Föl-tamaſta ſent igijenek öröm zaſlojat, Chriſtus Ieſuſert kialtata bününk bocsanattyat.

Hogy valakik Chriſtus Ieſusban tiſtan hinnenek, örök életet birhatnanak es el ne veſnenek.

Vagyon nekünk ſabadſagunk büntül, halaltul, Chriſtus Ieſuſert, az törvenytül, örök karhozattul.

Ier dicsirjük azert ötet mi-is örömmel, magaſtallyuk örvendezven hitbeli örömmel.

Aldot legy te Atya Iſten edes teremtönk, igazgaſſad életünket kegyelmes Iſtenünk.

Dicsirteſſel Ieſus Chriſtus edes megh valtonk, engeſtellyed Szent Atyadat mi egy közben-jaronk.

Oh Szent Lelek dicsirteſsel mind egyetemben, vigaſtallyad batoritſad ſivünket lelkünket.

CXX. PSALMUS.

Nota: Mikor az Sido, &c.

SOk nyomoruſag mi életünkben hogy megh kelerite, es ez vilagon nyugodalmunknak nem lün

ideje, az nagy inſegben Iſtenhez ſirvan ſivũnk igy ivõlte.

Tudgyuk Ur Iſten hogy te hatalmas es igaz Iſten vagy, az mi ſivũnknek Szent Lelked altal igazgatoja vagy, ellenſegũnknek gondolattyanak te meg rontoja vagy.

Eretnek ember csalard nyelvevel boſſu beſedet ſol, az mi fejũnket ala hajitottuk, mẽg-is minket vadol, kerũnk Ur Iſten hogy ſabadits meg nagy álnokſagokbol.

Patvarkodoknak hamis nyelvekkel vallyon te mit haſznalſ, ſemmi jot abban mikent õrdõgben nem tudgyan nem talalſ, ſent fõlſegednek dicsiretire ſemmit attul nem várſ.

Haragra indit mereggel rakva mint az Aſpis kigyo, hatra vẽt teged, nem hiſzen neked mert õ csak haborgo, az õ ſiveben mint az Tengerben vagyon ſok Scorpio.

Az hatalmaſnak merges nyilakkal tegze mint rakatik, mordaly embernek es mint õ tõre reytekben tartatik, álnok embernek az õ ſajaban nyelve ugyan fekſik.

Nem gondollya meg az artatlannak nagy nyomorult voltat, ſem az árvaknak ſegitſeg nelkũl megh fogyatkozaſat, nagy hamiſſaggal nyelvet forgattya, rejtattya ſajat.

Vadon erdõben mely nagy kegyetlen az fene vad fia, mayd ſinten à hoz mar haſonlatos az embernek fia, csalard nyelvevel ki az igazat titkon ragalmazza.

Sõt az fenyõ fa mely mar ſokaig ſárazon tartatik, ſebes tũz langtul mely nagy hirtelen õ fõl gyulazratik, ennek õ nyelve az igaz ellen ugyan ẽleledik.

Laſd meg Ur Iſten az mi napinkat rõviditſd meg õket, mert az ellenſeg meg kõrnyekezte mi lako helyünket, mint az veremben az Oroſlanok regenten Danielt.

Aldot Ur Iſten te vagy mi nekũnk mind Atyank es Anyank, noha el hadgyot nem iſmer minket az mi fõldi Atyank, csak te ſerettel es hozzad võttel hogy Poganyok valank.

Sok ideiglen az mi ẽletũnk csak ſam-kiveresben, oly nepek kõzõt à kik nem ẽlnek te tiſteletedben, kit meg peldázal az Iſmaelnek minden nemzeteben.

Csak nyomoruſag boſſu ſenvedes kõveti lelkũnket, mert az bekeſeg gyũlõlõ nepek haborgatnak minket, jay azert nekũnk kik ſok ideig vonſuk ẽletũnket.

Ollyanok ſinten ũk mi ellenũnk, mint az Saſsk eſelyũ, õrũl halalnak es termeſete haboruſagh ſerzõ, hadakozaſra nagy vẽr ontaſra haragra ingerlõ.

Ved el mar rolunk ſok oſtorokat es gyũlõlſegeket, kik ſemmi okkal de nagy bũntelen haborgatnak minket, az te haragod mint az ſebes tũz emeſſe meg õket.

Ime Ur Iſten az te ſemeid az bũn ellen vannak, kik nem akarnak teged kõvetni mayd gonoſul jar-

nak, az te földedben örökſegedben azok nem lakoznak.

Ne had Ur Iſten kerünk tegedet az te egy-hazadat, meg nyomorodot Keresztyenidet job felől allaſſad, ez meg nyomorult nyögö idöben mar megh ſabaditſad.

Ved füleidben az te nepednek ſirvan kialtaſat, ſannyad immaron Keresztyenidnek reghi arvaſagat, az igirtetöt jo nemes földre öket be ſallitſad.

Sok nyomoruſag David Prophetat hogy rettenti vala, es mind azoktul meg ſabadulni igen kevan vala, Soltar könyvének ſaz huſz reſzében ezt be irta vala.

CXXI. PSALMUS.

Nota: Az ki az Iſtent meg iſmerheti, &c.

IER emlekezzünk Keresztyen nepek, az nagy Iſtennek az ö jo voltarol, mert csak ö nekünk minden jo tevönk, mennyen es földön csak ö igazgatonk.

En föl emelem en ſemeimet az nagy hegyekre es az nagy völgyekre, hogy ſegedelmet honnet kel varnom, de nem talalek többet az Iſtennel.

Csak ö ennekem en ſegitſegem, büntül halaltül rettenetes kéntul, es karhozattul meg ment engemet, ki teremtette mennyet es az földet.

Nem hágy tegedet az kiſirtetben, az te labodat gonoſra nem viſi, mert az Ur Iſten vigyaz te read, mert meg iſmerted ö aldot ſent nevét.

Ime Keresztyen mely nagy örömünk vagyon minekünk nekünk az nagy Ur Iſtenben, mert nem alusik csak 67 reank vigyaz, es csak ö minket öriznie akar.

Aldot Ur Ieſus meg öriz teged, es el be fedez az ö ſent kezevel, minden terhedet ö el viſeli, es el fedezi az te bünedet.

Az Nap az napon teged el nem ront, es az etſakan az Hold el nem emeſt, mert az Ur Iſten teged megh öriz, minden gonoſtul lelkedet meg menti.

örizzen teged az nagy Ur Iſten, minden dolgodban tegedet meg aldgyon, valahol te jarſ az ö nevében, meg otalmazzon moſt es mind örökke.

Szent David irta az Soltar könyvben, ö enekenek ſaz huſon egy reſzében, mikor az Iſtent ö meg iſmere, ſok jo voltarol nagy halakat ada.

CXXII. PSALMUS.

Nota: Fölſeges Iſten hozzad. &c.

ORül mi ſivünk mikor ezt hallyuk az Templomban megyünk, az Ur Iſtennek ſent igijet hallyuk.

Megh alnak labunk örök Ur Iſten az te Templomodban, es tiſta ſivel dicsirünk tegedet.

Ald meg Ur Iſten az te nepedet kik teged ſeretnek, tarts meg közöttünk az gyülekezeted.

Legyen bekeſseg Fölſeges Iſten Anyaſent-egy hazban, oltalmazz minket minden nyavalyankban.

Dicsiret neked Atya Ur Iſten az te ſent Fiaddal, es ſent Lelekkel örökkön örökke.

CXXVI. PSALMUS.

Nota: Adgyunk halat mindnyajan.

AZ Iſraëlnek nepe regenten ő Tőrvenyben, az Ammon Pogany nepnek eſet vala inſegeben, de megh ſegite az Iſten, az ő nagy ſűkſegekben, es el nem hagyá igyőkben.

Azert nagy halat advan, Iſtennek eneklenek, ő ſabadulaſokert, illyen modon őrvendenek, mondgya ezt moſt az Iſrael, az ő Szent Iſtenenek, mint kegyelmes vezerenek.

Hogy ha az nagy Ur Iſten velűnk nem leſen vala, mondgya ezt az Iſrael, mindnyajan el veſűnk vala, hogy ha az mi jo Iſtenűnk kőztűnk nem leſen vala, bizony mind el veſűnk vala.

Mikor az hitlen nepek, reank tamadtak vala, netalam elevenen minket mind be nyelnek vala, midőn az ő nagy haragjok reank fől gerjet vala, kőnnyen meg emeſtnek vala.

Ar-vizkepen jű vala, reank az ő erejek, nagy rettenetes vala haragos fenyegeteſek, mar ſinten el borit vala az ő kegyetlenſegek, ſertelen nagy dűhőſſegek.

Nem vala emberektűl, ſohonnan remenſegűnk, hanem csak te egyedűl Iől Ur Iſten ſegitſegűnk, aldot legy azert mi Urunk, es kegyelmes Iſtenűnk, mi eggyetlen egy vezerűnk.

Hogy minket meg mentettel, az ellenſeg torkarul, az hitetlen nepeknek reank csikorgo fogoktul, mint az madarat megh mentel az ő nagy halojoktul, es őſſ ſok alnok tanacsoktul.

Megrontad te Ur Iſten tőret az ellenſegnek, megh ſabaditoja Iől te nyomorult hiveidnek, mind megh csufolod azokat, az kik ellened ęlnek, alnok tanacsot vegeznek.

Csak te vagy őrők Iſten az mi erős gyamolunk, csak az te aldot neved mindenűt az mi hatalmunk, menynek ſőldnek egy Uranak, mi csak tegedet vallunk, azert mind őrőkke aldunk.

Ezt az Szent David ira, regen az Soltar kőnyvben, az ő dicsiretſinek ſaz huſon-negyed reſeben, hogy az hivek ne eſſenek, ketſegben ő igyőkben, mikor forognak inſegben.

CXXV. PSALMUS.

AZ kik biznak az Iſtenben, el nem veſnek eletőkben, Idvőzűlnek hitből.

Az Iſtennek beſedeben, kik maradnak ſerzeſeben, Idvőzűlnek hitből.

Ezek leſnek erőſſegben, mint egy kő-ſal kemenyſegben, Idvőzűlnek hitből.

Sokſor eſnek kiſirtetben, de űk el nem veſnek abban, Idvőzűlnek hitből.

Moſtan az jok felelemben, tartatnak es fenyiteksben, Idvőzűlnek hitből.

Tegy ezekkel jol Ur Iſten, az kik biznak Szent igedben, Idvőzűlnek hitből.

Az kik

Az kik penig hitetlenſegben, çlnek es nagy kevelyſegben, mind el veſznek ebben.

De az hivek bekeſegben, leſznek örök dicsöſségben, Idvözülnek hitből.

Ezt Szent David az Soltar könyvben, 8az es huſon öt reſzeben, irta dicsiretiben.

CXXVII. PSALMUS.

Nota: Siralmas ennekem, &c.

MIndenek meg hallyak es jol meg tanullyak, kik ſegedelmeket Iſtentül nem varjak, nincsen Iſten nelkül ſegitſeg es idvöſſeg.

Valamely varoſnak avagy haznak nepet, Ur Iſten nem örzi, hidgyed annak veſztet, nincsen Iſtennel:

Csak hejaban leſzen reggel föl keleſtek, nektek kik erösſen Iſtenben nem hiſztek, nincsen Iſten nelkül ſegitſeg es idvöſſeg.

Ezkeppen történik mindnyajan tinektek, munkavalbanattal, kik kenyeret eſztek, nincsen Iſten nelkül ſegitſeg es idvöſſeg.

Nagy könnyen az Iſten ád mindent azoknak, kik csak benne biznak, neki könyörögnek, nincsen:

Mint az ſebes nyilak hatalmas kezeben, erösſek az hivek Iſten otalmaban, nincsen Iſten nelkül:

Boldog az ki lelket hittel erösſiti, minden ellenſeget erösſen meg gyözi, nincsen Iſten nelkül:

Irta ezt ſent David ö Soltar könyveben, 8az huſon heted'k ekes enekeben, nincsen Iſten nelkül ſegitſeg es idvöſſeg.

CXXVIII.

Nota: Mindnyajan örüllyünk, &c.

MInden hiv Kereſztyenek meg hallyatok,
Mi legyen tökelletes boldogſágtok.
Fellyetek Uratokat Iſtenteket,
Az ö parancsolattyat kereſſetek.
Ellyetek igazan kezi munkaval,
Igy çltek jól es igaz boldogſaggal.
Ti nektek feleſegtek hazatokban,
Szül jambor fiakat gyarapodasban.
Kikkel meg ekeſiti hazatokat,
Mint az ſölö gerezdek veſſöjöket.
Aſztaltok környül ülnek ti magzattok,
Mint az ſep olay-fanak ekes ágok.
Ezkepen aldgya meg az embert Iſten,
Valaki fçli ötet igaz hitben.
Aldgyon meg titeket az örök Iſten,
Ki lakik az ti gyülekezetekben.
Az Iſten ſaporitſa joſagtokat,
Es adgyon fiatoknak jo fiakat.
Bekeſeg legyen Anyaſzent-egyhazban,
Ugy legyen, mondgya minden ember bizvan.

AZON PSALMUS.

BOldogok azok kik Iſtent fçlik, es igaz hittel kik ötet veſik, parancsolattyat nekie teſik, kezek munkajat kik igazan eſik.

Kezek munkajat Iſten meg aldgya, eledeleket meg

ßaporittya, es ęleteket meg hoßßabittya, az igaz utra ȯket igazgattya.

ȯ felesegek hozzajok illendȯ, hazokban leßen mint jo termȯ ßȯlȯ, fiai neki hitben nevekednek, aßtala kȯrnyůl mint olay-fa veßßȯk.

Meg aldgyon teged az kegyes Isten, es ȯregbitsen az igaz hitben, hogy te valhassad idvȯsseged menyben, tegedet vigyen ȯrȯk dicsȯsegben.

Es hogy lathassad fiaidnak fiait, nemzetsegidnek ßaporodasit, es bekesegnek draga gyůmȯlcset, Kereßtyeneknek hitben eppůleset.

Ezkeppen ald meg embert az Isten, ki fęli ȯtet minden idȯben, es az ki bizik ů igiretiben, tamaßßa leßen az ȯ ęleteben.

Sz. David irta ezt à Soltar kȯnyvben, ekessen mȯdgya ßaz hußon nyolcz reßeben, mert kellemetes hazassag Istenben, kit meg koronaz ȯrȯk dicsȯsegben.

CXXX. PSALMUS.

Nota: Kereßtyeneknek Istene, &c.

Bůnȯsȯk hozzad kialtunk, Ur Isten kȯnyȯrůly raykunk, niysd meg az te fůleidet, halgasd meg kȯnyȯrgesunket: mert ha mind megh itilended, az mit vetkeztůnk te ellened, mind el karhozunk elȯtted.

Nagy az te irgalmassagod, az bůnt te meg bocsathatod, nincs nekůnk semmi erdemůnk, nincs semmi ártatlansagunk, nincs ki dicsekedgyek elȯtted, felůnk mindnyajan tegedet, es kȯnyȯrgůnk te neked.

Azert bizzunk az Istenben, es nem az mi erdemůnk-

můnkben, nyugodgyek ȯ benne lelkůnk, ȯ legyen mi remensegůnk, lam nekůnk nyilvan igeri, hogy akar oltalmunk lenni, azert hidgyůnk ȯ neki.

Legyůnk erȯssek hitůnkben, bizzunk csak az Ur Istenben, ne essůnk benne ketsegben, ne ßomorkodgyunk lelkůnkben, legyen erȯs minden Kereßtyen, ki meg uyjult ßent Lelekben, es bizzek az Istenben.

Ha nekůnk sok bůnůnk vagyon, Istennek tȯb kegyelme vagyon, nincs ȯ irgalmanak vege, noha embernek sok bůne, ȯ minekůnk kegyes paßtorunk, ki ȯriz minket Pokoltul, es meg ment karhozattul.

AZON PSALMUS.

Nota: Kȯveti vala nep, &c.

Fȯlseges Isten hozzad kialtunk nagy keserůseggel, kȯnyȯrgůnk neked hogy legy segitseggel.

Tekints mi reank kerůnk Ur Isten ily nagy ßůksegůnkben, es segely minket erȯtlensegůnkben.

Mikent az foglyok tȯmlȯtz feneken erȯssen kialtnak, senki sem hallya sem kȯnyȯrůl raytok.

Pokolnak kennya, bůnnek soksaga, důhȯskȯdik raytunk, legy segitseggel hogy mind el ne veßßůnk.

Ha bůneinket te meg tartandod fȯlseges Ur Isten, vallyon ki leßen elȯtted bůntelen.

Nincsen ártatlan nincsen bůn nelkůl senki te elȯtted, azert kȯnyȯrgůnk utunkat vezerlyed.

Mert csak te nalad vagyon kedvessegh es nagy irgalmassag, Christus Iesusert bůnȯkbȯl ßabadsag.

ȯrven-

őrvendez ſivűnk, fölſeges Iſten te igiretedben, es hozzank valo nagy kegyeſſegedben.

Oh męltoſagos nagy irgalmaſſag, kedveſſęg miraytunk, bűnnek, őrdőgnek nincs hatalma raytunk.

Megſabadultunk az Chriſtus altal őrők kathozattul, nincsen felelműnk immar az halaltul.

Oh egy remenſeg menybeli Iſten, bizony egy ſegitſeg, te ſolgaidnak adgy őrők ęleter.

Dicsiret neked Atya Ur Iſten az te Szent Fiaddal, es mind őrőkke Szent Lelek Iſtennel.

CXXXIII. PSALMUS.

Nota: Mindnyajan őrűllyűnk hiv, &c.

MEly igen jo legyen az egyeneſſeg,
Hallyuk meg es ertſük meg Kereſtyenek,
Meg irta nekűnk ezt ſent David Kiraly,
Mikeppen aldgya meg ezeket Iſten.
Kik őtet ſęlik mint kegyes Attyókat,
Es ſeretettel ük egy-maſt halgattyak.
Atya-fiuſaggal es akarattal,
Io ſivel Lelekkel vadnak egy maſ-hoz.
Meg aldgya ezeket az őrők Iſten,
Hogy ük ęllvenek mikepen ő hadgya.
Az igaz hitben es az jo ęletben,
Nagy egyeneſſegben, aldot erkőltsben.
Kegyeſſen ęlik ezek ez vilagot,
Nagy bekeſſegben es jo ſerencseben.
Nincs harag ő kőztők nincs viſſa vonas,
Nincs ſolas, gyűlőſeg, ſem haboruſag.

De

De minden időben az nagy ſeretet,
Iſteni ſelelem es boldog ęlet.
Ez azert ôh hivek az egyeneſſeg,
Kinel job nem lehet az emberek kőzőtt.
Ez nincsen aranybol es gazdagſagbol,
De Iſteni aldasbol es adomanybol.
Kerjűk azert őret hogy adgyon nekűnk,
Illyen jo ęletet es draga kintſet.
Ezt mondgya bizonnyal minden hiveknek,
Kik vallyak az Iſtent ő igejeből.
Hogy ſoha nincs job az egyeneſſegnel,
Kik Iſtent ſęlik es egy-maſt halgattyak.
Segiti ezeket az őrők Iſten,
Es őket nem hadgya ſemmi dolgokban.
Dicsőſeg legyen az Atya Iſtennek,
Fiaval egyetemben Szent Leleknek.

CXXXIV. PSALMUS.

Nota: Fölſeges Iſten neked, &c.

VRnak ſolgai no dicsirjetek mindnyajan az Urat, magaſtallyatok es meg aldgyatok mindnyajan az Urat.

Ti kik allotok Urnak hazaban őrők dicsőſegben, no dicsirjetek Iſtennek Fiat az egy igaz hitben.

Emellyetek fől ti kezeteket Ur ſolgalattyara, es az mint lehet ti dicsirjetek, es magaſtallyatok.

Viſont az Iſten kiteremtette mennyet es az főldet, meg ajandekoz főldőn es mennyen ezekert titeket.

Mikent őrőktűl te dicsirtettel fölſeges Ur Iſten, moſt es mindenkor te ſent Fiaddal aldaſſal Ur Iſten.

Dicsiretnèked Atya Ur Iſten az te Sz. Fiaddal, nèked ſent Lelek egy örök Iſten, az ſent Haromſaggal,

CXXXVII. PSALMUS. S. M.

IZraelnek meg ſomorodot nemzetſege, es Iſtennek el oſlot nepe, mikor Babyllonnak kemeny inſegeben, el fáradot volna ſinten.

Ime ugy mond ez mely nehez az mi ſivünknek, hogy nincs vegeſök gyötrelmünknek, kik közzülünk az földre ſirvan eſtenek, rolad Sion emlekeznek.

Noha vagyon ſep draga varosban lakaſunk, es itt ſep ſiros földet lakunk, es Euphrateſnek köz folyaſaban iſunk, de mas fele mi ohaytunk.

Oh te Sion Iſtennek örök ſent-egyhaza, es Ieruſalemnek Temploma, kit bünéinkert földre mind le rontata, az ellenſeg puſtan hagya.

Még-is velünk itt tarttyuk az mi hegedünket, kik dicsirjük azzal az Iſtent, es az viz mellet fakra föl rakvan öket, vettyük rea ſemeinket.

Meg hirvadot nagy varakozasban mi ſivünk, remenſegben el fogyot lelkünk, ha leſen immar az mi földünkben helyünk, es nyájas ſep enekleſünk.

Nincs helye moſt itt reghi jotiſteletünknek, nincsen modgya mi enekünknek, az ellenſeg közt kik reank dühöttenek, vagyon ſidalma ſejünknek.

Karomlyak ük az mi ſokot dicsiretünket, még-is igy kenſeritnek minket, mondgyatok nekünk az Sionnak eneket, az Iſtennek ſent igijet.

Oh Ur Iſten te jól latod hiſſük ezeket, es méltatlan &

lan & kereſeket, hogy enekellyük mi ott az ſent igeket, hol idegen föld tart minket. 72

Vayha lenne még vegre valo ſabadſagunk, es iſmet hazankban lakaſunk, nagy ohaytaſſal honnan elki buydoſtunk, akkor ſünnék meg ſiraſunk.

Mindazaltal ha megh laſſodunk ſegelmünkben, hozzad Ieruſalem ſivünkben, mi job kezünk-is csonka es benna legyen, es ſemmi jot ne teheſſen.

Es inyünkhöz bár legyen ragadva mi nyelvünk, hogy ha rolad el feletkezünk, es ha te kedvesb es dragab nem leſ nalunk, hogy nem mint az minnen ſejünk.

Mert immaron nincs nekünk ſemmi vigaſagunk, kik az ſam-kivetesben élünk, hanem csak az mit lelki dolgokban tudunk, kit az ſent Templomban hallunk.

Ez vilagnak mind el rothadando joſagit, alnokſag öregbiti kéntſet, de boldog az ki Iſtenben veti hitit, jokban gyakorlya életet.

Könyörüly mar te Ur Iſten az mi voltunkon, boſſut ály az árultatokon, ellenſegünket mi reank hogy indullyon, föl indittyak minden modon.

El puſtitak az mi lakoedes hazankat, el rontak te ſent Templomodat, azok örülven terhelik mi kénunkat, meg csufollyak nyavalyankat.

Mert ſivök hogy meg nemelek baratinknak, nalunk kik ſokaig lakoztak, de reank inkab mas felöl tamadtanak, ſomſedink alnokok voltak.

De ſi-

De fizes meg te fölſeges Iſten ezeknek, vegét vet-
ſed az bünteteſnek, ellenſegink-is mi velünk ör-
vendgyenek, kik igazan teged hiſnek.

Legyen annak az mennyei boldogh ſerenese, le-
gyen mindenüt aldot hire, ki Babyllonnak ezt vegre
meg fizeſſe, az mit raytunk ö mivele.

Boldog leſen ki raytad ezt meg tellyeſiti, hogy te
magzatidat föl veſi, es az kü-falhoz nagy kemeny
ſivel veri, es el romlaſodat eri.

Ezt mi ſivünk nem męltatlan boſſura keri, de
Iſten tanatſabol erti, mely oſtoraval Atya Fiat megh
veri, az tüzre kel annak menni.

Ezt enekle az Iſtennek nepe regenten, ki nagy pel-
da az mi idönkben, vagyon meg irvan Soltar könyv-
nek rendiben, ſaz es harmincz-hetedikben.

CXLVIII. PSALMUS.

MIkoron az Szent David meg iſmere,
Az Ur Iſtent ezkepen ö tiſtele.
Dicsirjetek az Iſtent az mennyegből,
Dicsirjetek ötet az magaſſagban.
Dicsirjetek öret ti Szent Angyalok,
Dicsirjetek ötet minden ſeregi.
Dicsirje öret az fęnyes Nap es Hold,
Dicsirjek mind az vilagos csillagok.
Dicsirjetek öret mind az ſep egek,
Es az magaſſag fölött valo vizek.
Dicsirjek az Ur Iſtennek Szent nevét,
Mert mind ö altala teremtettenek.

Mind

Mind helyekre rendelte ö ezeket,
Az ö parancsolattyat el nem hadgyak.
Dicsirjetek az Ur Iſtent ez földről,
Merges Sarkanyok es ſötet męlyſegek.
Tüz es kü eſső, ho, es minden parah,
Az ö ſavanak engedö forgo ſel.
Az hegyek, völgyek, es minden termö fák,
Es az nagy Cedrus erdejenek faji.
Vadak es minden oktalan allatok,
Mind csuſo maſo es ſárnyas allatok.
Földi Kiralyok es minden köz nepek,
Fejedelmek es az földnek biraji.
Az iffiu nepek es jambor ſep ſüzek,
Az vęn nepekkel minden jo gyermekek.
Dicsirjek az Ur Iſtennek ſent Nevét,
Mert csak az ö Neve magaſtaltatik.
Az ö dicsöſege az földön mennyen,
Es az ö jo volta minden helyeken.
Az ö nepenek ſarvat föl emele,
Mikor az ördög ellen idvözite.
Dicsiret legyen mindenüt azoknak,
Kik az ö irgalmaſſagaban biznak.
Dicsiret az Izrael fiainak,
Es az Iſtenhez közel jaro nepnek.

CXLIII. PSALMUS.

HAlgaſd meg Atya Iſten, à mi ſükſegünket, bocsaſ-
ſad fuleidben, nagy könyörgeſünket, az te fogada-
ſodban, es Sz. igazſagodban, halgaſs meg Chriſtusban.

es meg te fölseges Isten ezeknek, vegét vesz-
untetesnek, ellensegink-is mi velünk ör-
nek, kik igazan teged hißnek.
n annak az mennyei boldogh ßerencse, le-
denüt aldot hire, ki Babyllonnak ezt vegre
le, az mit raytunk ö mivele.
g leßen ki raytad ezt meg tellyesiti, hogy te
dat föl veßi, es az kü-ßalhoz nagy kemeny
ti, es el romlasodat eri.
ni ßivünk nem męltatlan boßßura keri, de
atsabol erti, mely ostoraval Atya Fiat megh
tüzre kel annak menni.
nekle az Istennek nepe regenten, ki nagy pel-
idönkben, vagyon meg irvan Soltar könyv-
diben, ßaz es harmincz-hetedikben.

CXLVIII. PSALMUS.

oron az Szent David meg ismere,
Az Ur Istent ezkepen ö tißtele.
tek az Istent az mennyegböl,
irjetek ötet az magassagban.
jetek ötet ti Szent Angyalok,
irjetek ötet minden seregi.
e ötet az fęnyes Nap es Hold,
irjek mind az vilagos csillagok.
jetek ötet mind az ßep egek,
z magassag fölött valo vizek.
jek az Ur Istennek Szent nevét,
ert mind ö altala teremtettenek.

Mind

Mind helyekre rendelte ö ezeket,
Az ö parancsolattyat el nem hadgyak.
Dicsirjetek az Ur Istent ez földröl,
Merges Sarkanyok es sötet męlysegek.
Tüz es kü essö, ho, es minden parah,
Az ö ßavanak engedö forgo ßel.
Az hegyek, völgyek, es minden termö fák;
Es az nagy Cedrus erdejenek faji.
Vadak es minden oktalan allatok,
Mind csußo maßo es ßárnyas allatok.
Földi Kiralyok es minden köz nepek,
Fejedelmek es az földnek biraji.
Az iffiu nepek es jambor ßep ßüzek,
Az vęn nepekkel minden jo gyermekek.
Dicsirjek az Ur Istennek ßent Nevét,
Mert csak az ö Neve magaßtaltatik.
Az ö dicsösege az földön mennyen,
Es az ö jo volta minden helyeken.
Az ö nepenek ßarvat föl emele,
Mikor az ördög ellen idvözite.
Dicsiret legyen mindenüt azoknak,
Kik az ö irgalmassagaban biznak.
Dicsiret az Izrael fiainak,
Es az Istenhez közel jaro nepnek.

CXLIII. PSALMUS.

HAlgasd meg Atya Isten, à mi ßüksegünket, bocsas-
sad fuleidben, nag könyörgesünket, az te fogada-
sodban, es Sz. igazsagodban, halgass meg Christusban.

Szol-

Szolgaid teged kerűnk, meg ne itilteſsűnk, kegyelmes legy minekűnk, hogy mind el ne veſſűnk, nincs ęlő ember főldőn, elődbē ki meheſsē, es igaz leheſſen.

Mert ellenſeg ſivűnket, mi termeſetűnket, haborgattya lelkűnket, birja ęletűnket, joktul minket meg foſtot, Chriſtuſtul el ſakaſtot, karhozatra haytot.

Mint à kik őrők tűzre, nagy veſedelemre, ezkepen ſetetſegre, ſantalan ſok bűnre, vitt minket ellenſegűnk, kiben meg rettent ſivűnk, keſeredet lelkűnk.

Regi időt emlitűnk, dolgaid iſmerjűk, irgalmaſſagod hiſſűk, igaſſagod ertyűk, gonoſokat megrontaſ, jokat kezedben tartaſ, es meg boldogitaſ.

Azert hozzad kialtunk, nekűnk legy otalmunk, mint az főld meg ſaradtunk, joktul el tavoztunk, lelkűnk vigaſſagh nelkűl, vagyon igaſſagh nelkűl, Chriſtus Ieſus nelkűl.

Sies halgas meg minket, tőlts be kereſűnket, batorits mi ſivűnket, ald meg ęletűnket, megh fogyatkozot lelkűnk, Chriſtus tavol ment tűlűnk, nem lakik mi bennűnk.

Haragod vedd el rolunk, kőnyőrűly mi raytunk, ſent ſined had meg latnunk, legy immar mi velűnk, mert maydan el kel veſnűnk, kel karhozatra mennűnk, kit pokolnak ertűnk.

De te engedgyed tudnunk, idejen meg latnunk, irgalmaſſagod raytunk, ki maradgyon nalunk, mert te vagy mi otalmunk, minden hatalmaſſagunk, csak te benned bizunk.

Mutas

Mutas jo utat nekűnk, hogy ne tevelyegjűnk, mert te vagy ſegedelműnk dolgunkban vezerűnk, azert hozzad kialtunk, tűled otalmat varunk, nincs hova folyamnunk. 74

Ments meg az ellenſegtűl, az hitetlenſegtűl, őrdőgtűl es az bűntűl, minden tevelygeſtől, tanits teged kővetnűnk, akaratodat tennűnk, te vagy idvőſſegűnk.

Sz. Lelked minket tartſon, hitben batoritſon, utunkban igazgaſſon, Chriſtusban biztaſſon, Sz. Neved igaſſagunk, legyen vigaſtalaſunk, őrők boldogſagunk.

Ments ki ſomoruſagbol, minden haborubol, tents megh igaſſagodbol irgalmaſſagodbol, az mi ellenſeginket, kik haborgatnak minket, kergetik lelkűnket.

Mind el veſeſſed őket, mint gonoſ tevőket, kik akarjak lelkűnket, birni ęletűnket, mert ſolgaid mi lőttűnk, tűled otalmat kerűnk, mar ne hadgy el veſnűnk.

Szent David igy kőnyőrge keſerűſegeben, eſőt vala bűnőkben, oly nagy felelemben, irta meg Soltar kőnyvben, ſaz negyen harom reſben, hogy tanulyunk ebben.

CXLIV. PSALMUS.

Nota: Irgalmazz Ur Iſten, &c.

MInden állat dicsir Ur Iſten tegedet, fęli es rettegi fenyegeteſedet, es fől magaſtallya te Szent Főlſegedet, azert en-is aldom az te ſent nevedet.

Mert te igazgatod minden dolgaimat, viſeled az

hadban igyemet, gondomat, forgatod kezemben az hartzon ſablyamat, te tanitod vijni az en vyjaimat.

Csak te benned vagyon minden bizodalmam, te vagy en Iſtenem az en diadalmam, te vagy batorſagom en erős kű-varam, csak te vagy paiſom bizonyos otalmam.

Kezemben adod męg en ellenſegimet, ki moſtan el hordgya edes nemzetemet, ſertelen puſtittya ſep firos főldemet, gyakorta le vagja erős vitezimet.

Menyi ſok jót tőttel Uram mar en velem, te ſent Főlſegedtűl honnan erdemlettę, en halando bűnős tűled tiſteltetę, ſok ajandekidat mert naponként veſem.

Iollehet meg bantot az en Aryam teged, es nagy ſok bűnőkkel karomlot tegedet, minden nemzetſegem vetkezet ellened, en-is ſok bűnőkkel bantottalak teged.

De ha teremtettel ő bűnős verekből, ez vilagra hoztal te nagy jo kedvedből, megh mentettel engem ördőgnek kezeből, mikor ki tiſtital az en bűneimből.

Nem ſegyenlem Uram rolad emlekeznem, mind ez vilag előt benned dicsekednem, minden állatokkal tegedet dicsirnem, lelki teſtijokat csak te tűled kernem.

Tudom mint az árnyek el mulik ęletem, minden tehetſegemes cselekedetem, mint az ſep folyo-viz el múlik en tűlem, de męg-is kőnyőrgeſt haly Uram en tűlem.

Ha te minket tartaſ te őrőkſegednek, az Chriſtus Ieſusban valaſtor nepednek, ne adgy martalekra 75 idegeneknek, kik mind azon vannak hogy megh emeſſenek.

Noha meg erdemlyűk az oſtort te tűled, mind az altal minket ha el vetz előled, es az te nepedet ha meg nem kemelled, hanem fogytig őket mind az foldhez vered.

Mit fognak mondani à Poganyok rolad, à nag ſok karomlaſt Uram oſtan hallyad, otalmazni az te nepedet nem tudtad, az ő eh torkokban azert taſitottad.

Nem mondgyake Uram ezt az hitlen nepek, de vallyon ſhova lőtt moſt az ő Iſtenők? mi remenſegűnkert csufolnak bennűnket, es az mi hitűnkert meg pőkdőſnek minket.

Kegyelmez megh azert az te ſeregednek, kit ſok nemzetſegek moſt kőrnyűl vőttenek, mint az tenger vize minket mayd el nyelnek, ha ſent Főlſegedtűl meg nem rettentetnek.

Tekints reank immar à magas mennyegből, mutaſd meg magadat irgalmaſſagodbol, az te hiveidet ments ki az rabſagbol, az pogany nepeknek ő vaſs igajok bol.

Te adſ diadalmat az te Kiralyidnak, te adſ bőleſeſeget az ő tanacsinak, legy vezere azert az mi Kiralyunknak, legy batoritoja az ő hadnagyinak.

Ved el batorſagat mi ellenſegűnknek, ronts megh erejeket az pogany nepeknek, mutaſſad magadat mi Fejedelműnknek, erős Hadnagyunknak, es mi vezerűnknek.

Hogy meg menekedven az nagy ellenſegtől, teged dicsirheſsünk mi tellyes ſivünkből, neked halat adgyunk nagy lelki örömből, mint kiket ki vöttel ennyi ſok inſegből.

Es az mi magzatink te neked çllyenek, ſent iſmeretedben föl nevekedgyenek, te Szentegy-hazaddá mind éppülheſſenek, az örök çletben hogy veled legyenek.

Engedd eppiteni romlot hazainkat, forditſad örömre mi ſok ſiralminkat, ſaporitſad Uram minden joſaginkat, es uyjits meg immar az mi napjainkat.

Ez vilag hai azt mondgyak boldognak, az mely nepnek ezek teſt ſerint meg vannak, de mi Keresztyenek azt tarttyuk boldognak, az kik az hatalmas Ur Iſtenben biznak.

Az Sz. David Kiraly igy könyörög vala, hog ellenſegivel ſemben megyen vala, kik ellen otalma csak az Iſten vala, ſaz negyven negyedik enekeben hadta.

CXLV. PSALMUS.

Notaja: örök Atya Iſten, &c.

NAgy hala-adaſſal magaſtallak teged en Iſtenem, kegyelmeſſegedről valamikor en meg emlekezem, örökön örökke minden napon teged kel dicsirnem.

Oly nagy tiſteletre dicsiretre tülem mçlto volnal, ha hozzad illendö tiſteſſeget en nalam tanalnal, de nincsen mit adnom többet Uram az hala-adaſnal.

Időrül időre en hirdetem hatalmaſſagodat, az Idvözitesben, teremtesben valo jo voltodat, mert nagy ſerelmedből nem kemelled tülem Szent Fiadat. 76

Megh jelented nekem örökkül fogvan valo titkaidat, az te vigaſtalo batorito örömm mondaſodat, te Szent Lelked altal, onnan ertem jo akaratodat.

örök dicsöſſegre tiſteſſegre hogy engem hivatal, az en büneimnek nagyſagabol mikor ki tiſtital, akkoron mutatad hogy magadnak engem valaſtottal.

Pecsetes gyürödel Sz. Lelkeddel, magadnak foglalal, erös remenſeggel igaz hittel ſepen föl ruhazal, örökös rarſavá mert Chriſtuſnak engemet valaſtal.

Vala Uram nekem te elötted nagy ſok adoſſagom, kiert te Sz. Fiad Ieſus Chriſtus lön ertem valtſagom, azert vagon moſtan en ſivemben illyen batorſagom.

Sokſor emlekeztem jo voltodrol en nagy fükſegemben, kit meg-is köſonni en nem tudok tellyes çletemben, azert kialt hozzad az en lelkem ö nagy örömeben.

Föltte irgalmas mert kegyelmes kegyes Iſtenem vagy, az megh büntetesre, vereſegre, haragra kelö vagy, hoſſu ideiglen ſenvedhetö irgalmas Iſten vagy.

Ream ſive ſerint mint hara Atyam nem haragſik, erötlenſegemben mikor vçr-is kedve ellen eſik, ha ſanyaru kezzel nyul-is hozzam mçg-is jomra eſik.

Az ö nagy jo voltat az Ur Iſten nem csak ram terjeſte, jokra gonoſokra Napot, holdot, ö kiſeleſsite, földet es az Mennyet çletünkre mi nekünk teremte.

Nincs

Nincs nagyob jo-teted ſoha velem irgalmaſſagód-nal, nagy kegyelmeſſeged fellyeb árad te igaſſagod-nal, Sz. Fiad erdeme nagyob Uram en alnok ſagimnal.

Csuda jo-voltodbol meg tamaſtod az kik el eſne-nek, kegyelmeſſegedbŏl fŏl emeled kik immar el eſ-tek, erŏtlenſegekbŏl el nem ŭzŏd az kik vetkeztenek.

Im minden allatnak ſok ſemei csak te read nęz-nek, ŏ nagy ſŭkſęgekben ehſegekben tegedet kereſ-nek, teremtŏ ęlterŏ Iſteneknek tegedet jelentnek.

Segelled etellel es itallal minden ſŭkſegekben, az hollo ſiaknak eledelt adſ az ŭnnŏn feſkŏkben, miko-ron annyoktul el hagyatnak ŏ nagy ehſegekben.

Csak meg vonſod Urā az ſŭkſegben erŏs hatalma-dat, iſmeg ha akarod az bŭſegre ki nyujtod karodat, kegyelmeſſegedet igy mutatod hozzank jo voltodat.

Igen igaz mondo vagy Ur Iſten minden dolgaid-ban, kit egyſer meg mondaſ ſoha ſenki nem ér teged masban, az nagy vigaſſaga en lelkemnek minden ba-nattyaban.

Nagy kŏzel vagy hozzam en Iſtenem, mint Atya fiahoz, az en kialtaſom fel inditſon az megh halgata-ſhoz, mert tiſta lelekbŏl megyek hozzad mint edes Atyamhoz.

En akaratomat cselekedted jo akaratodbŏl, igaz tŏrvent tŏttel en felŏlem Uram mindenekbŏl, ſok-ſor le vetettel, meg fel vŏttel kegyelmeſſegedbŏl.

Meg ŏrizted Uram mind azokat kik teged ſeret-tek, hala legyen neked el nem veſtek kik benned hitte-

hittenek, kiert mind ŏrŏkke minden ſentek teged di-csirnek.

Erŏs oltalma vagy es gyamola az ſegeny arvak-nak, az nyomorultaknak hivattatol egyedŭl Attyok-nak, legy meg ſabaditonk Uram moſt-is minekŭnk foglyoknak.

Te neked Ur Iſten mind ezekert adok nagy hala-kat, kerlek hogy mind vegiglen meg tartſad ebben az fiakat, kik teged tiſtelnek mind ŏrŏkke mint edes Attyokat.

Illyen hala-adaſt David Kiraly tŭn az Soltar kŏ-nyvben, ŏ dicsiretinek ſaz es negyven ŏtŏdik reſe-ben, hogy halakat adgyunk az Iſtennek mindenkor ſivŭnkben.

CXLVI. PSALMUS.

Dicsird az Iſtent moſtan oh en lelkem, dicsirem ŏtet mig leſen ęletem, ſejedelmekben remenſe-gem, nem leſen ember en idvŏſſegem.

Mert ŭk megh halnak iſmet fŏlde leſnek, ez fŏl-diekrŏl meg ſem emlekeznek, azert boldogok azok leſnek, az kik Iſtenben erŏſſen hiſnek.

Ennek nagy gondgya vagyon mindenekre, mind menyre fŏldre, es az nagy tengerre, ezekben valo ſok rendekre, ez fŏldŏn valo ſok ſegenyekre.

Az igazaknak ŏ megŏrizŏje, kegyetleneknek erŏs bŭntetŏje, az ſegenyeknek ſegitŏje, az ehezŏknek ŏ ęltetŏje.

Meg ſabaditya Iſten az foglyokat, vilagoſitya az ſegeny vakokat, föl emeli tantorottakat, igen ſereti az igazakat.

Es meg őrizi az jővevęnyeket, ſegeny arvakat es az őzvegyeket, de megh bűnteti bűnőſőket, földről el tőrli ő őſvenyeket.

Uralkodoi te azert Uram Iſten, te Szent Fiaddal őrőkke mennyegben, az Szent Lelekkel egyetemben, dicsirűnk teged dicsőſſegedben.

Szent David irta ezt az Soltar könyvben, ſaz negyven es hatodik Enekeben, halakat ád ez dicsiretben, mi-is dicsirjűk Iſtent lelkünkben.

CXLVII. PSALMUS. S. M.

DRaga dologh az Ur Iſtent dicsiroi, ſine elől kegyeſſen enekelni, ekes dolog ſent Nevét magaſtalni, az hiveknek ő előtte ſolgalni.

Az Ieruſalemet lam ő ſereti, Anyaſent-egyhazat ſepen éppiti, tőrvenyevel boldogul ekeſiti, az Izrael ſiait egyben gyűyti.

ő gyogyit meg ſomorodot ſiveket, vigaſtallya az meg alęlt lelkeket, ő enyhit megh ſok keſerűſegeket, mind teſti es lelki betegſegeket.

Nagy ſamot tart ő valaſtot nepere, mert tudtara csillagoknak-is neve, gondot vifel ennyi ſamtalan rendre, azert hogy ne tekintene nepere.

Főlſeges Ur az mi mennyei Urunk, oly nagy erős es hatalmas Kiralyunk, kinek bőlcseſegetől tavoly állunk, ertelmeben mert veget nem talalunk.

Ez ő

Ez ő neki csudalatos tanatſa, hogy az ſelideket föl- 78
magaſtallya, de az kevely gonoſokat utallya, es őket mind az földig le gyalazza.

Enekellyűnk neki hala-adaſſal, vigaſagos hangi-csalo ſerſammal, beſelgeſſűnk az mi kegyes Urunkal, magaſtalvan őtet imadſagunkal.

ő vonſa be az egeket felyhőkkel, es az kődőt megh terheli eſſővel, mellyet le ſarmaztat az földre ſellyel, hogy gyűmőlcsőt, füvet hozzon bűſeggel.

Az hegyeken, völgyeken, telekeken, ő ád az barmoknak eledeleket, az hollo fiaknak-is ehſegeket ő tőlti be, meg adgya kereſeket.

Semmi ő magaban akar mi erő, az lonak ereje neki nemkellő, ſem emberi ſerenſegre nem nez ő, mert egyedül elegſeges ſegitő.

Kedve vagyon csak az őtet felőkben, győnyőrködik az igaz emberekben, hatalmas azoknal minden kicsinben, oltalom ez vilagi erő ellen.

Dicsird azert Ieruſalem Uradat, magaſtald kereſztyenſeg megh valtodat, aldgyad Sion mennyei Kiralyodat, hiveknek ſerege te Szent Atyadat.

ő te neked batorſagod mindenben, kapuid zarjait birja erőſſen, polgaridat megh aldgya eggyeſſegben, reſeſitven ſok jo tetemenyeben.

Hataridat ſereti bekeſeggel, meg aldotta földeidet bűſeggel, megh nem fogyatkoztat ſemmi ſűkſeggel, taplal teged lemlye, czipo kenyerrel.

Hamarſagos az ő parancsolattya, mindenhato ből-

cseſeges tanatſa, az fődre-is ala ſarmazik ſava, es leg ottan meg leſen akarattya.

Mint az fejer es ſalangozo gyapjat, ő męltattya ſep gyengeden az havat, es mikęppen egy povalyozo hamvat, ſep apronkent zuz-marazokat ſorhat.

Mikent iſmet az darabos jegeket, ide ala hannya az kő eſőket, egyetemben hordoz nagy hidegeket, kiket ſoha lam ſenki el nem tűrhet.

Viſont mikor parancsolattyat adgya, leſen mind azoknak el tagulaſa, ha eleſtő ſeleit fől-tamaſtya, az jegeket folyo-vizze olvaſtya.

Iakobnak ki mutattya ſent ſőrzeſet, ſiaival kőzli aldot igejet, ő Főlſege az Izraelnek nepet, igazgattya neki advan tőrvenyet.

Nem cselekedet igy ſemmi nemzettel, meg nem ekeſitet ennyi ſentſeggel, mikent reank tekinte nagy jo kedvel, kiert aldgyuk őrőkke dicsőſeggel.

Ez igiket az Szent David Propheta, ſaz negyven heted Enekeben irta, tanuſagul es ki nyilatkoztatta, mert az Urnak ſerelme arra vonta.

INNEPEKRE
valo Enekek.
ADVENTRE.

AZ Kereſtyenſegben, igaz vallas az hitben, hogy hidgyűnk egy Iſtenben, Atya, Fiu es Szent Lelekben, Menynek főldnek tengernek ő teremtőjeben.

Hiſzűnk

Hiſzűnk az Chriſtusban, Iſtennek egy Fiaban, mi kegyes ſoſollonkban, Idvőzitő Ieſus Chriſtusban, kit Adamnak igire az paradicsomban.

Gabriel Archangyal, Nazarethben küldetek, à ſűz meg gyűműlcsőzek, Szent Lelektűl terehben eſek, jo hir nekűnk mondatek, hogy meg valtonk ſűletnek.

Bethlemben ſűletek, Angyalok meg jelentek, paſtoroknak hirdetek, hogy Ur Chriſtus nekűnk ſűletek, nagy őrőm hirdettetek, idvőſſeg meg adatek.

Iaſolban fekűvek, az paſtorok megh Lelek, az Angyalok dicsirek, dicsőſſeget ott meg jelentek, bekeſeg jo akarat, főldre hirdettetek.

Ez Chriſtus ként valla, az kereſt-fán megh hala, ő ſent vęre ki omla, mi halalunk ottan meg romla, harmad nap főltamada, minket meg igazita.

Mennyegben föl mene az őrők dicsőſegben, ott nekűnk helyet ſerze, el jővendő az itiletre, ott megh fizet mindennek, ki mint erdemlette.

Hiſek Szent Lelekben, vigaſtalo Iſtenben, hiſem az ſent-egyhazat, ſenteknek ő gyűlekőzetit, hiſem Chriſtus kedvejert, bűnőm bocsanattyat.

Hiſem az holt teſtnek, teſtben föl tamadaſat, hiſem az dicsőſſeget, hiſem en az őrők ęletet, ez hittel batoritom minden ęletemet.

A ZON NOTARA.

AZ Atya Ur Iſten, Adamot hogy teremte, ki beſeder meg ſege, Szent Fiat neki meg igire, idő bellyeſedven, bűnőſőkert ereſte.

Ezt nagy ſok regiek, lam kevantak el jöni, ez vilagra jelenni es ö erettek fülettetni, bünöſöket valtani es meg igazitani.

Mi Kereſztyen nepek, immar hidgyünk el jötben, erettünk fületöben meghelt es föl tamat Chriſtuſban, menyben mer Chriſtus ban, Uralkodo Iſtenben.

Varjuk immar vigan mi nyajan ez vilagra, ki ki mind halalara, es az itiletnek napjara, mert csak ö lön minekünk, idvöſſegünknek árra.

Ki eljü itilni jokat ſabaditani, minket igazitani, es az mennyegben el be vinni, gonoſokat meg törni es elkarhoztatni.

Rettenetes leſen az Chriſtuſnak ſollaſa, erös ſententiaja, de azjoknak vigaſagara, es minden gonoſoknak leſen firaſara.

Isvetek el ugy mond, Atyamnak aldottai, esö kedves fiai, igaz hitü ſelid juhai, mert örök dicsöſſeggel akarok meg fizetni.

Tavozzatok el ti Atyamnak atkozrai, es hitetlen ſolgai, boſſu tevö alnok nepei, az örök karhozatnak leſtek ti mind fiai.

Vege leſen akkor az itiletnek napjan, joknak nyavalyajoknak, es nagy keſerü firaſoknak, mert örökö ſi leſnek az örök boldogſagnak.

Dicsöſſeg Atyanak, dicsret Szent Fianak, legyen Ieſus Chriſtuſnak, mi kegyelmes edes valtonknak, Szent Lelek Ur Iſtennek, az Szent Haromſagnak.

MAS.

MI Atyank Atya Iſten, vezerünk Fiu Iſten, es Szent Lelek Ur Iſten, vigaſtalonk mindenben, kik vagyunk igaz hitben, Chriſtuſnak ö kedveben, jer dicsirjük Enekben.

Jo Iſten ez vilagot, hogy teremte Adamot, es az Paradicsomot, hagya parancsolatot, mellyet Adam el hagyot, mikor örögböz haylott, Iſtentül el ſakadott.

Csudalatos nagy eſet, veſe emberi nemzet, hogy ſemmi jot nem tehet, csak bünnel rakva lehet, kivel nem idvözülhet, meny-orſagban ſem mehet, csak az pokolra mehet.

Haragja az Iſtennek, vagyon ſejen mindennek, kik vilagra ſületnek, bünös Adamtul leſnek, mert mindnyajan vetkeznek, mégh hogy Annyokban leſnek, rabjai az ördögnek.

Az irgalmas Ur Iſten, mierthogy nem kegyetlen, ezt kialtya ſüntelen, nincsen ſenki büntelen, en vagyok igaz Iſten, terjetek meg hirtelen, leſek irgalmas ingyen.

Ezert küldc Szent Fiat, ez vilag meg valtojat, es meg ſabaditojat, ki megh alaza magat, Adamnak abrazattyat, fel vöve ö allattyat, ſenvede bünnek kénnyat.

Legyen örök dicsöſſeg, az Atyanak ki fölſeg, az Fiunak tiſteſſeg, Szent Leleknek egy hüſeg, Haromſag egy Iſtenſeg, kerünk hogy legy ſegitſeg, Legyen köztünk bekeſeg.

AZ

AZ CHRISTUSNAK TEST SZERINT
valo ſűletéſének Hiſtoriaja es haſna.
B. And.

IEr dicsirjük ez mai napon az mi Urunkat, bizony męlto dicsiretünkre nagy tiſteſſegre, mert ſületek ez nap nekünk idvösſegünkre.

Az Auguſtus Romai Csaſar Uralkodik vala, Sidoſagot ki birja vala es Galileat, parancsola ez vilagot levelbe iratni.

Mennek vala minden felől ö varaſokbol, eredet ſerint, nemzetſeg ſerint ö hazajokbol, hogy be iratnak ö magokat Csaſar leveleben.

Ez hir halvan az ſent Ioſeph ſűz Mariaval, el indula Galileabol az Nazarethből, David Kiralynak Varoſaban az Bethlehemben.

Immar az ſok vendeg neppel mind az ſallaſok, az varosban be töltek vala, azert ſent Ioſeph, el be ſalla jegyeſſevel egy iſtalloban.

Tiſtaſagban mi Urunkat az ſűz Maria, ſüzen ſüle nekünk vilagra az iſtaloban, be polalvan helyhezetette üt az jaſolban.

Szent Pal irja bizony beſed mellyet hinnünk kel, Ur Chriſtus jöve ez vilaghra ennek-okaert, hogy ö minket bünöſöket idvözitene.

De ha irgalmaſſagabol el nem jöt volna, mi mindnyajan el veſtünk volna, karhoztunk volna, mert mind fejenkent Ur Iſtennek valank haragjaban.

Az

Az mi elſö Atyank Adam mikor vetkezek, Ur Iſtennek parancsolattyat hogy ö meg ſege, magat eyte es fiait Iſten haragjaban.

Minden lelkek kik ö tölle ſarmaznak vala, eſnek vala Iſten atkában, ö haragjaban, fogantatvan ſületetven eredendö bünben.

Senki jo cselekedetiből ſem erdemeből, meny-orſagban nem mehet vala, es Ur Iſtennek, meg nem engeſtelheti valo ö nagy haragjat.

Eſaias ſent Propheta örömet monda, hogy mi nekünk, gyermek ſületnek, fiu adatnek, ki Iſtennek nagy haragjat meg engeſtelne.

Angyal paſtoroknak eyjel hogy meg jelenek, ez ſot monda hirdetek nektek en nagy örömet, mert ſületek ez nap nektek Idvözitötök.

Nagy ſereggel az Angyalok eghben eneklik, Ur Iſtennek dicsöſeg menyben es itt ez földön, bekeſeg es jo akarat az embereknek.

Az paſtorok mind fel kelven el be menenek, Bethlehemben es megh talalak az Szent Ioſephet, ſűz Mariaval az gyermeket ott az jaſolban.

Dicsöitek es dicsirek Iſtent mindenben, mellyeket ük hallottak vala, es lattak vala, azert mi-is dicsiretet nekie mondgyunk.

Atya Ur Iſtennek fia emberre hogy lön, ö altala hogy mi emberek az igaz hitben, ſejenkent lennenk Ur Iſtennek aldot fiai.

Vigaſſagnak es örömnek ez az nagy napja, kin

ſrűlnek mind az Angyalok, no azert mi-is adgyunk halat ez gyermeknek mint mi Urunknak.

Atya Ur Iſten ő fiat nem azert kűlde, ez vilagot hogy megitillye es el veſeſſe, de meg tartſa ſabaditſa es idvőzitſe.

Bizonſaggal ez vilagra azert ſűletek, hogy valakik ő benne biznak tellyes lelekkel, őrők ęletet varhaſſanak Iſtent lathaſſak.

Ez gyermek lőn Ur Iſtennel mi kőzben-jaronk, es mi nekűnk ő ez ſot monda: ſerető fiam, hidgy en bennem, meg bocsatom minden bűneidet.

Azert hidgyen minden ember Ieſus Chriſtusban, mert kik biznak ő erdemeben ſűleteſeben, nem karhoznak de vitetnek be meny-orſagban.

Oh te aldot es ſep gyermek Ur Ieſus Chriſtus, halat adunk ez nap te neked: es kerűnk teged, tekints reank magas menyből mint fiaidra.

Adgyad nekűnk ajandekul Szent Lelek Iſtent, hogy valhaſſunk teged őrőkke, es dicsirheſſűnk, holtunk utan meny-orſagban teged lathaſſunk.

Dicsirteſſek Szent Haromſag ez mai napon, Atya, Fiu es az Szent Lelek, egy bizony Iſten, dicsiretet mind őrőkke neki mondhaſſunk.

AZ MODULISEMUS NOTAIARA.

Titum 3.

IER mi dicsirjűk, aldgyuk es fől magaſtallyuk, mindeneknek teremtőjet, az Atya Ur Iſtent, ki nem mi erdeműnkből, de az ő jo-voltabol, kőnyőrűle ſ2 raytunk, az ő ſerető Szent Fiat ez vilagra kűlde.

Philipen. 2.

Szűz Mariatul teſtet, igaz emberſeget, magat igen meg alazvan, fel vőve reaja, hogy minket meg valtana, es meg ſabaditana, mi ellenſeginktűl, bűntűl, halaltul, őrdőgtűl, őrők karhozattul.

Geneſis 3.

Adamtul fogvan regi el mult nagy időben, megh igirte vala nekűnk ezt az Atya Iſten, kigyonak mikor monda, aſſonyi-allat magva, megh tőri fejedet, el veſi birodalmodat, minden hatalmadat.

Geneſis 26.

Abraham Patriarchanak ugyan azt monda, megh ſokaſitom en neked te keves magodat, mint az eghnek csillagit es tengernek fővenyit, mert az te magodban, meg aldatnak minden nepnek hivő nemzetlegi.

Numerorum 24.

Mar fől tamadot Balamnak ſęnyes csillaga, kit jővendőkepen Sido nepnek mondot vala, hogy Iacob nemzeteből tamadna ſęnyes csillag, es Sidoſag kőzzűl, ſarmaznek az Ieſus Chriſtus emberſege ſerint.

Deuteronomii 18.

Ez vala azert az hatalmas nagy Propheta, kit Moyſes Sido nepnek meg jelentet vala, Iſtennek igiretit mikor nekik meg monda, en ti kőzzűletek, tamaſtok egy nagy Prophetat nektek valſagtokra.

Pſal. 131.

David Kiralynak ezen vegre meg eskűvek, hogy

az igirt Iesus Christust nekie meg adna, mikor ez kepen monda, hogy megh ne csalatkoznek, en az te fekedre vetek Kiralyi mehednek draga gyümölcsében.

Esaiæ 11.

Szent Esaias erről igy prophetalt vala: veszsző sarmazik Iessenek nemes gyökereből, kiből egy ekes viraguyjonnan nevekedik, kin Istennek lelke, bölcsesége es tanatsa igen meg nyugosik.

Matth. 1.

Ez lön az Fiu kiről az Angyal ezt monda mikor Ioseph süz Mariat el akara hadni: Davidnak fia Ioseph, vedd hozzad az Mariat, mert ez oly fiat sül, ki meg szabaditya nepét gonosz bűneitül.

Lucæ 2.

Ez sületesnek ö nagy dragalatos voltat, meg jelentek az Angyalok szegeny pastoroknak, mikor nekik mondanak, hirdetünk nagy örömet, ki lesen tinektek, es ez eges földön valo bűnös embereknek.

Iohan. 1.

Ez vala az Atya Istennek ö Igije, ki kezdettül fogva az Atya Istennel vala, mindenek ö altala, es ö miatta vadnak, kit ez gyarlo vilag, az ö okosaga miatt meg nem ismer vala.

Es tulaydoni közze ez vilagra jöve, de ötet vilagh fiai nem akarak venni, es az kik ötet vevék, hatalmat ada nekik, Isten fiaiva lenni, valakik az ö neveben bizonnyal hinnenek.

Lucæ

Simeon Prophetanak jövendö mondasa, Marianak az mit monda im be tellyesedek, ez gyermek vesedelmere, es sokak idvösségere, vetetet sidok közt, es jegy-keppen kinek sokan ellene tamadnak.

Galat. 4.

Szent Pal ajanlya ez sületesnek nagy voltat, megh jelente ö minekünk hasnalatossagat, idö be tellyeledven, el külde Atya Isten, eggyetlen egy fiat, hogy mi valaszott fiai Christus altal lennenk.

Psal. 22.

Örüllyünk azert es mi Lelekben vigadgyunk, nagy halakat advan immar az Iesus Christusnak, ki ö sületesevel minket meg vigasztala es meg batorita, ki dicsösségevel rakva földnek kereksége.

Rom. 9.

Erről az iras tanu-bizonsagot tesen, hogy valakik benne hisnek meg nem csalatkoznak, de az örök életet es örök dicsösséget igirte azoknak, holott velünk uralkodik örökkön örökke.

MAS.

Ad Notam: Keserves sivel, &c. *Esa.* 11.

SZent Esaias igy irt Christusnak sent sületeseről, hogy egy vesszö sál föl nevekedik Iesse gyökerről.

Ennek gyökeren egy viragocska ugymond nevekedik, kin az Istennek ö Szent Attyanak lelke meg nyugosik.

Gyözödelmesnek, nagy hatalmasnak, irgalmasnak

vallya, az kegyelemmel es igassaggal ŏt tellyesnek mondgya.

Ez altal leßen az Ur Istennel nekünk bekesęgünk, mert kŏzben-jaronk Szent Attya elŏtt, ŏ leßen minekünk.

Draga joßagot es ŏrŏkseget ßerez ŏ minekünk, adossaginkat, nagy gazdagsaggal meg fizeti ertünk.

Igassagaval mind ez vilagot itilnie fogja, mert Atya Isten az itiletet kezeben bocsattya.

Nagy bekeseget lelki ŏrŏmet hoz ŏ ez vilagra, mert Kiralysagot nagy birodalmat veßen fŏl vallara.

ŏ mia leßen hogy az baranyok az farkassal laknak, semmi bantasok oroßlanyoktul nem leßen juhoknak.

Semmi fęlelmek Kereßtyeneknek ŏrdŏgtül nem leßen, kiknek Christusban nagy bizodalmok, remensegek leßen.

Nagy sok gyors Pardok az baranyokkal mind eǵgyüt nyugoßnak, vad Oroßlanok ßilid ŏkrŏkkel eǵgyüt eßnek, ißnak.

Kegyetleneket az ßilidekkel eggyessęgben hozza, ŏket elŏtte az kicsin gyermek beßedevel haytya.

Gyŏzŏdelmenek hatalmassagat valakik latangyak, Christus Iesusnak Isteni voltat mindenek imadgyak.

Nagy batorsaggal ßegeny bünŏsŏk akkor kŏnyŏrŏgnek Christus neveben lelki es testi ajandekot kernek.

Az ŏ zázloját fŏl emelteti ŏ Szentegy-hazaban, es ßent igijet prædikaltattya, ez ßeles vilagban.

Az po-

Az pogan nepek nagy batorsaggal eleibe mennek, nagy batorsaggal ük ajandekon, hitet tŏlle kernek.

Meg hal akkoron az Kiraly Christus, az mi büneinkert, de harmad napon ismet fŏl tamad igazulasunkert.

Vilagossagat az Atya Isten ime fŏl tamaßta, kit ez vilagnak regen igirt volt, immar el bocsatta.

Kik lakozanak ŏrŏk halalnak sŏtét arnyekában, vilagossagot tamaßta nekik az ŏ Szent Fiaban.

Azert ŏrüllyünk mint az aratok az ßep aratasban, ugy vigadozzunk mint az vitezek, az el nyert prædaban.

Mert az pallernak nehez igaját nyakunkbol ki vonta, az bünt es halalt, az tŏrveny átkat, az Christus el ronta.

Meg ßabadita mindnyajan minket ŏrdŏg orßagabol, ßent orßagaban behoza minket irgalmassagabol.

Nagy ßabadsaggal es nemesseggel megh ajandekoza, mind fiaiva es jegyeseve ez Kiraly valaßta.

Ez vilagi had nagy sok zŏrgessel, es attogassal leßen, es vęrben kevert nagy sok ŏltŏzet ütkŏzetkor leßen.

De ez Kiralynak Christus Iesusnak lelki hada leßen, ŏ halalának az ellensegen gyŏzŏdelme leßen.

Az mint Gedeon Madianokat üze kürtŏlessel, ugy üzi Christus hitetleneket ŏ ßent igijevel.

Fút az Amalek az lámpasoknak zŏrgetese elŏt, igy fút az ŏrdŏg nagy rettegessel Christus Iesus elŏt.

Az kis gyermekek kezeket nyujtyak, ŏrdŏg barlang-

langjaban, az ő orßagat az földre rontyak űk nagy batorſagban.

Nagy dicsőſeggel immar ßűletet ez gyermek minekűnk, az mi Kiralyunk Iſtenünk Fia adatot minekűnk.

Fejedelemſeg nagy hatalmaſſag az ő vallan vagyon, mint Atya Iſten megjelentette illyen neve vagyon.

Nagy csudalatos tanacsoſſa ez az Atya Iſtennek, nagy erős Iſten, ő leßen Attya jővendő ęletnek.

Iſtennel valo bekeſegűnknek őrők fejedelme, birodalmanak orßaglaſanak ſoha nincsen vege.

David Kiralynak Kiralyi ßekit maganak foglallya, igazan valo itiletivel igaſſaggal birja.

Ezt cselekedi az ſeregeknek Ura es Iſtene, az Ur Iſtennek reank áradot buzgo nagy ßerelme.

Szűleteſeről Chriſtus Ieſuſnak azert emlekezzűnk, bizodalommal halá-adaſſal rayta őrvendezzűnk.

Nagy vigaſſagunk őrvendezeſűnk legyen az gyermekben, mert idvőſſegűnk vagyon mi-nekűnk ßent ßűleteſeben.

Dicsiret legyen Atya Iſtennek es Fiu Iſtennek, az vigaßtalo, vilagoſito, Szent Lelek Iſtennek.

melius

MAS.

MIndnyajan őrűllyűnk hiv Kereßtyenek,
Nagy halakat advan az Ur Iſtennek.
Őrűllyűnk Chriſtuſnak ßent ßűleteſen,
Mert ő föl öltőzőt az mi teſtűnkben.

Le

Le ßalla az egből az ßolo fiu,
Es meg teſteſűle az Iſten Fia.
Iſtennek ő fia lőn ember fia,
Egy ßemely az ember es Iſten Fia.
Vegezeſe lűn ez az nagy Iſtennek,
Hogy az Fiu lenne valtſag hiveknek.
Szent Lelek Iſtentűl ő fogantatek,
Mert az ő teſtet formalta Szent Lelek.
Firfiu mag nelkűl ő fogantatek,
Az ßűznek meheből tißtan ßűletek.
Ebben az nagy Iſtennek ő ßerelme,
Tetßek meg Atyanknak hozzank jo kedve.
Csudalatos ßerelme az Atyanak,
Hogy foglal Szent Fiaban ő maganak.
Iſtennel az ember meg haraguvek,
Az őrdőg miatt lőn rabja tőrvennek.
Tißtatalanná es bűnőſſe lőnek,
Az Iſten ellen mindenek vętenek.
Iſten mert hogy minket valaßtot vala,
Maganak ő minket teremtet vala.
Nem hagyhata minket bűnert el veßnűnk,
Jo kedvet akara mutatni raytunk.
De hogy minket Iſtentűl az bűn ſ-őrdőg,
El ßakaßtot vala engedetlenſeg.
Eggyeſſe Iſtennel az embereket,
Semmi teremtet allat nem tehete.
Buzgo nagy ßerelme indita Iſtent,
Valtſagra nekűnk Szent Fiat keßite.

Y

Rea

Rea az Fiu terhűnket fől vőve;
Istennel ő minket meg bekeltete.
Ezert fogantatek az Szent Lelektűl,
Mert ő megh tiſztita minket az bűntűl.
Csudakepen Istenhez minket kőte,
Mint az emberſeget magahoz kőte.
Ezkepen velűnk frigyet es kőteſt tűn,
Mert velűnk lakozo Istenné ő lőn.
Nem csak erejet onta ő az teſtbe,
De ugyan magat-is az teſthez kőte.
Mert nem lőn eleg egy termeſetiben,
Hogy valtſag leheſſen csak emberſegben.
Istent es embert kelle őſve hozni,
Hát ket termeſetnek kelletek lenni.
Szamtalan es veghetetlen fizeteſt,
Kelletek Chriſtuſnak tenni az bűnert.
Ezert lőn ő ember es igaz Isten,
Mert ket termeſetet az valtſag kivan.
Rabſagunkbol es az mi bűneinkből,
Meg ſabadita Chriſtus az halaltul.
Az ő ſűleteſe lőn tiſztaſagunk,
Isten joſagival gazdagulaſunk.
Ez lőn az meg igirt mag Abrahamnak,
Ez lőn az Meſsias Fia Davidnak.
Bálámnak csillaga es nagy Propheta,
Ez Chriſtus lőn az mi lelkűnk valtſaga.
Cserele az Chriſtus az emberekkel,
Meg bekeltete minket az Istennel.

őrők

őrők dicsőſeget ſ. őrők çletet,
Igaſſagot ſerze nekűnk ſentſeget.
Tőrveny atkabol ő minket ki mente,
Es emberre leven mi lőnk Istené.
Az őrdőgtűl, pokoltul, karhozattul,
Szabadita minket Ur haragjatul.
őrőmet es nagy bekeſeget ſerze,
Mind fottig ellenſegünket el veſte.
Az mi ô ſűleteſűnket el ronta,
Az ő ſűleteſevel meg gyogyita.
Ezert mi enekellyűnk az Chriſtuſnak,
Dicsiretet mondgyunk ő Szent Attyanak.
Es kerjűk fohazkodvan ő felſeget,
Halgaſſa meg az mi kőnyőrgeſűnket.
Szentellyen maganak ſent Templomava,
Tartſon meg az hitben ſent orſagaba.
Az ő Fiabol reank ontott kedvet,
Tartſa meg mi bennűnk az ő joſagat.
Es ſent igijeben tartſon meg minket,
Szent Lelekkel vigaſtallya ſivűnket.
Dicsirteſſel őrőkke Atya Isten,
Fiuval ſent Lelekkel egyetemben.

MAS AZONROL.

MIkor ez ſeles vilagh karhozatban eſet volna, es minden nemzet az őrők tűzre valo volna, es mind az pokolra ſallana.

Az kegyetlen halal mindeneket meg ől vala, mert

az ő nagy fomoru arnyekaban vifel vala, az nagy tűzre kęnſerit vala.

Nagy örömet ada nekűnk az mennyeknek Kirallya, az aldot Atya Iſten az menyből jo kedet mutata, ez földet meg vilagoſita.

Ala külde nekűnk az önnön Igijet, es az ő allattyanak termeſet ſerint valo Fiat, az ó dragalatos nagy kintſet.

Ezt hogy el bocsata vilag kezdetitűl fogva, igire es hirdete az Sz. Atyaknak altala, az ő nepet ugy vigaſtala.

Kinek eljövefet nagy ohaytaſſal vartak, es nagy fohazkodaſſal ezert űt mindenkor imadtak, csak hogy ez nagy Kiralt lathatnak.

Mert ez altal hittek ez vilagnak ſabadulaſat, az bűnnek es halalnak örökke valo meg romlaſat, mindeneknek meg uyjulaſat.

Mikor ez vilagnak dolga ekkeppen volna, egy ſeplőtelen ſűzet Iſten Sido nemből valaſta, abbol vőn teſtet ő magara.

Az Romai Auguſtus Csaſar hogy uralkodnek, es mind ez ſeles vilag ő birtokaban ſamlaltatnek, es leveleben irattatnek.

Akkor Sidoſagban David Kiraly varoſaban, Micheas Prophetanak mint vala az ő iraſaban, ſűletek Ieſus Betlehemben.

Azon tartomanyban mikoron paſtorok volnanak, es az ő nyayjok mellet eyjel őrizven vigyaznanak, Angyali ſőzatot hallanak.

Ne

Ne fellyetek immar ti bűnős emberek, im örömet 87
mondok az nagy Iſtentűl en tinektek, ma ſűletet Idvőzitőrők.

Az Angyallal lőnek azontul mennyei ſeregek, kik nagy dicsiretet az Ur Iſtennek eneklenek, ez uy Kiralynak örvendenek.

Ki altal emberekkel Iſten meg bekellet, es jo akaratot ő ellenſegihez jelentet, mikor nekik megh kegyelmezet.

Adgyunk halat azert mi-is nagy örömmel ennek, es tellyes lelekkel örvendezzűnk ez kis gyermeknek, mint mi kegyes Idvőzitőnknek.

Hala legyen teneked kegyes Atya Iſten, vegyed dicsiretűnket meg valto Fiu Ur Iſten, aldgy megh minket Szent Lelek Iſten.

MAS.

DIcsiretes az gyermek ki ez nap ſűletek, egy ſeplőtelen ſűztűl vigaſtalaſűnkra, ha nem ſűletet volna, mi mind el veſztűnk volna: Oh mi idvőſſegűnk, eggyetlen egy Ieſuſunk, ki mi ertűnk ſűletel oltalmazz pokőltul.

Eſaias Prophera ezt regen meg irta, ſűlettetik egy ſűztűl ugy-mond az Meſsias, kinek ſent ſűletelen az Angyalok örűlnek, mely Idvőzitőnek, ſűleteleről valo örömet űk jelentnek, előſőr paſtoroknak.

Vegyűk azert eſűnkben Angyalnak mondaſat, ki aztmonda Ioſephnek őtet vigaſtalvan, im fogad ſűz Mria Szent Lelektűl magzatot, kit Ieſuſnak ne-

Y; vez,

vez, az az, Idvőzitőnek halalaval ki minket karhozattul meg ment.

Ezen mi mind őrűllyűnk es Christust dicsirjűk, mert mi ertűnk ſűletet, hogy mind el ne veſſűnk, halat adgyunk ő neki, hitet ő tűle kerjűnk, hogy benne bizhaſſunk, mert kik Christusban biznak megh nem ſegyenűltetnek itiletnek napjan.

M A S.

EZ nap nekűnk dicsiretes nap, bizony vigaſſagnak napja, es idvőſſegnek bizodalma, mert ſűletek ez nap nekűnk mi valtſagunkra, az Christus Ieſus Iſtennek Fia: Aaronnak veſſeje meg viragozek, tiſta ſűztűl gyermek ſűletek, Mennyei Kiralyul nekűnk adatek, Christus Ieſusnak neveztetek.

Ez gyermek volt az meg igirt mag, mi elſő Atyainknak, Adam Atyanknak, Abrahamnak, kiben minden Nemzetſegek meg aldatanak, őrők ęletre fől tamadnak: Aaronnak veſſeje meg viragozek, &c.

Meg tőretek ez gyermek miat, az őrdőgnek hatalma, az halal, az bűn, őrdőgh orſaga, megh nyittatek Meny-orſagnak erős kapuja, Iſtennek kedve mi reank ſalla: Aaronnak veſſeje meg viragozek, &c.

Nincsen nekűnk ſemmi fęlelműnk, ſemmi nyomoruſagtul, bűntűl, őrdőgtűl, karhozattul, az Moyſes tőrvenyenek ő nagy atkatul, őrők halaltul, karhozattul: Aaronnak vaſſeje meg viragozek, tiſta ſűztűl gyermek ſűletek, Mennyei Kiralyul nekűnk adatek, Christus Ieſuſnak neveztetek.

Meg

Meg tőretnek az pogány nepek, kik ez gyermekben nem hiſnek, az nagy Iſtennek nem kellenek, az őrdőgnek hatalmaban őrőkke eſnek, az kik az bűnnek veget nem vetnek: Aaronnak veſſeje meg viragozek, tiſta ſűztűl gyermek ſűletek, &c.

Halat adgyunk az Ur Iſtennek, Atya, Fiu, Szent Leleknek, es mind őrűllyűnk ez gyermeknek, nagy őrőmet az Angyalok nekűnk hirdetnek, dicsirven Iſtent enekelnek: Aaronnak veſſeje meg viragozek, tiſta ſűztűl gyermek ſűletek, Mennyei Kiralyul nekűnk adatek, Christus Ieſuſnak neveztetek.

M A S.

VR Iſten veletek, kereſtyenek őrűllyetek, igaz hittel ha ti fől keſűltetek, bűneitekből ki tertetek.

Iſtennek Sz. Fia, ez vilagnak meg valtoja, az őrők karhozatnak el rontoja, Meny-orſagnak meg nyitoja.

Nekűnk ſűlettetek, bűn kőzzűlűnk ki vettetek, igaſſag uyjonnan meg eppittetek, az őrők ęlet igirtetek,

Adamnak ő vetke, lűn mindennek veſedelme, de az Ur Christus Ieſuſnak ſűletese, mindeneknek lűn hijedelme.

Ezen mi őrűllyűnk, mert az Christus nagy remenſegűnk, ha ő benne igazan mi hijendűnk, nagy bűneinkből ki terendűnk.

Az hit azt kivannya, hogy az Christus legyen jutalma, jamborſagban ne legyen bizodalma, jollehet ſoha azt el ne hadgya.

Kik Christusban hiſnek, minden jótűk meg eselekeſ-

lekeßnek, de az altal idvözülni nem igyekeznek, kit csak Chriſtusban lelhetnek.

Hidgyünk az Chriſtusban, Atya Iſtennek ſent Fiaban, mi termeſetünknek uyjetojaban, bünnek megh rontojaban.

De igazan hidgyünk, büneinkből el ki feſellyünk, jamborſagban hamar el föl öltözzünk, meny-orßaban be mehetünk.

Diesöſsegh Atyanak, eggyetlen egy Szent Fianak, mind ezeknek nemes ajandekanak, tellyes Szent Haromſagnak.

MAS.

IER mindnyajan örüllyünk, es ßivünkben vigadgyunk, mert ßületek Ur Ieſus nekünk.

Kit az Atya Ur Iſten, könyörülven emberen, el bocsata hatodik idöben.

Mert meg vala igirven, męg az elſö idöben, teremteſnek ö kezdetiben.

Az mi elſö Atyanknak, Adamnak fiainak, es utanna maradekinak.

Az utan Abrahamnak, Iakob Patriarchanak, vegezetre David Kiralynak.

Kinek nemzetſegeből, mehenek gyümölcſeből, ßületek ßeplötelen ßüztül.

Kinek neve Maria, Ur Ieſuſnak ſent Annya, es ö neki ßolgalo leanya.

Ez ßep ßüztül ßületek, Atya Iſtentül adatek, es mi nekünk ajandekoztatek.

Angya-

Angyali ßep zengeſek, es ekes enek leſek, jelenek Mennyei ſeregek. 89

Hirdetven paßtoroknak, juh mellet vigyazoknak, vigadnanak az Ur Ieſuſnak.

Mert csak ö idvözitö, mindenekkel jol tevö, ſenkit penig hatra nem vetö.

Hozza hij mindeneket, gonoß bünben çlöket, meg bocsartya az ö bünöket.

El hagyá gazdagſagat, veghetetlen orßagat, hogy erettünk adna ö magat.

Azert jöve hogy çlnenk, es meg engeſteltetnenk; erdemeből kegyelmet nyernenk.

Nagy ſeretet mindenekhez, hogy Iſten emberekhez, jöve ſertelmes bünösökhöz.

ö çletnek adoja, ßivnek vigaßataloja, lelkünknek vilagoſitoja.

Az kik benne nem biznak, ſöt bizni ſem akarnak; örök halallal ük mind meghalnak.

Mi azert ez felſegnek. emberre lött Iſtennek, hidgyünk mi nagy remenſegünknek.

Ki nekünk igirtetek, es erettünk ßületek, mondgyunk neki uy dicsireter.

ö Atyaval egyetemben, Szent Haromſag mennyegben, dicsirteſſek egy igaz hitben,

MAS.

Azon Notara.

CHriſtus Ieſus ßületek, Atya Iſtentül küldetek, ez vilagra nekünk adatek.

Ket ember valaſtatek, Adam elſö adatek, az Chriſtus az utan ſületek.

Minnyajan az Adamban, eſenk örök halalban, Iſtenſegnek nagy haragjaban.

Elsö Atyank minekünk, Adam nagy veſedelmünk, lön minekünk örök halalunk.

De az kegyelmes Iſten, ki irgalmas mindenben, iſmeg be vön az ö kedveben.

Igire ez vilagra, Szent Fiat az halalra, mindeneknek nagy valtſagara.

Kezdetben vala Ige, az Chriſtus ö felſege, ſent Attyanak eggyetlen eggye.

Leſalla Meny-orſagbol, Attya akarattyabol, Iſtenſegnek gazdagſagabol.

Iſteni bölcseſegböl, Szent Lelek illeſeböl, ſületek az ſüznek meheböl.

Ez vilagra adatek, ez nap nekünk ſületek, emberi Nem hogy meg valtatnek.

Atyaknak aldozaſok, Prophetaknak iraſok, ezt bizonyittya ö mondaſok.

Ez az Iſtennek Fia, ki jött moſt ez vilagra, mindeneknek meg valtaſara.

Mind Adamban keſergünk, az Chriſtusban vigadunk, mert ö nekünk minden örömünk.

Mert Adamban megh halank, de lön Chriſtus mi Atyank, ki altal iſmeg föl tamadank.

Vigadgyunk es örvendgyünk, Iſtennek halat adgyunk, hogy halalbol ęletre megyünk.

Dicsir-

Dicsirteſſel Ur Iſten, Chriſtusban telgidben, ſent Lelekkel egy Iſtenſegben.

M A S.

IEſus ſületek idvöſſegünkre, az mint regenten vala igirve, Atya Iſtennek nagy ſerelme, emberi Nemhez tetſek ebben kegyeſſege.

Elsö ſüleink vetkei miat, es az ördögi csalardſag miatt, nyerenk magunknak örök halalt, es karhozatot, pokol kinnyát, ſok nyavalyat.

Senki oly nem lön ki meg mentene, de az te ſent Atyad meg könyörüle, teged igire es idö telven, ſabaditoul nekünk Menyböl ala külde.

Völ mi eretünk az ſüztöl teſtet, kiben ſenvedel es tül eleget, el vöved az mi büneinket, nyerel mi nekünk örök ęletet, dicsöſſęged.

Sies mar hozzank meg valo Urunk, aggyad hogy vegigh benned bizhaſſunk, es ſent Atyaddal eggyüt lathaſſunk, Menyben te veled lakozhaſſunk, vigadhaſſünk.

Legyen tiſteſſeg te fölſęgegnek, es ſent Atyadnak mi teremtönknek, es egyetemben Szent Leleknek, dicsöſſeg az ſent Háromſagnak, egy Iſtennek.

M A S. N. K. T.

TEllyes ſivel örvendgyünk, es lelekben vigadgyunk, Mert ſületet Chriſtus nekünk, Mi kegyes idvözitönk, Alleluja.

Kit az Iſten regenten, Megh igirt volt Adamnak, Abrahamnak es Iſaknak, Iakobnak es Davidnak, Al:

Hogy

Hogy ſzerelmes ſz. Fia, Ez vilagra el jöne, Es ſüztül teſtet föl venne, Nekünk valoſagunk lenne, Alleluja.

Ebben Iſten kegyelme, Emberekhez jelennek, Haragja engeſzteltetnek, Vig kedve meg tetſzenek, Alle:

Mert mindnyajan Adamban, Eſtünk vala halalban, Az ördögnek foglagaban, Törvennek ö atkaban, Al:

Sem éghen Angyalokban, Sem földön emberekben, Kinek volna ö neveben, Idvöſſeg erdemeben, Alleluja.

Nem talaltatek többen, Hanem csak az Chriſtusban, Az Iſtennek egy Fiaban, Davidnak ö magvaban, Alleluja.

Eſaias Propheta, Erröl jövendöt monda, Hogy Iſai törzsökeböl, Es ennek gyökereböl, Alleluja.

Veſſö ſal nevekednek, Es fiatal ſarmaznek, Az David Kiraly házabol, Meg tarto adattatnek, Alleluja.

Kin Iſten ſent Lelkenek, Meg nyugodnek vig kedve, Bölcseſege es ertelme, Tanatſa es ereje, Alleluja.

Az Prophetak regenten, Sőt hirdettek mindnyajan, Hogy az Chriſtus jövendöben, El jöne egg az teſtben, Alleluja.

Atyanak kebeleböl, Ala hozná mennyegböl, El reytet nagy draga kentſet, Az Evangeliomot, Alle:

Es hiveknek kepekben, Az törvennek mindenben, Szolgalna hogy eleſeggel, Es engedelmeſſeggel, Alleluja.

ö magat áldozatra, Vinne az kereſt-fara, Hogy el venne büneinket, Meg gyözne halalunkat, Alleluja.

Föl menne meny-orſagban, Ajandekot hogy onnan, Saſarlana böven nekünk, Es el jöne itelnünk, Al:

Az uy Teſtamentomban, Töltenek be Ieſusban, Lam mindenek valoſaghban, Marianak Fiaban, Alleluja.

Iol mondgya tehát ſent Pal, Hogy Chriſtus ez mai nap, Tagnapon es mind örökke, Volt, vagyon es meg marad, Alleluja.

Erröl az Apoſtolok, Es az Evangeliſtak, Mind bizonſagot töttenek, Kit ük csak hirdettenek, Alleluja.

Azert hogy Atya Iſten, Szent Fiat adta teſtben, Meg kegyelmezet mindenben, örülyünk miſivünkben, Alleluja.

Kerjük hogy igaz hittel, Bizhaſſunk az Chriſtusban, es reſeſüllyünk az jokban, Iſtennek kegyelmeben, Alleluja.

MAS.

MInden embereknek mi örömet mondunk, az kik az Chriſtusban igazan bizunk, beſedere figyelmeſſen halgatunk, neki engedünk, az ü ſentſegével igazan ölünk, ſent Lelkevel tartatunk, jamborul ölünk.

Ieſus Chriſtus ez világgra nekünk ſületek, ki Atyatul öröktül ſületek, minnyajunknak igirtetek, adatek, Prophetaltatek, ſok aldozatokkal az ö törvenyben, ſepen meg peldaztatek, ertünk aldozek.

Chriſtus Ieſuſt vallyuk mi csak egy ſemelynek, Iſtennek es az igaz embernek, ſent Attyanak ö egy-

gyetlen eggyének, ſűztűl ſűlőtnek, mi kőzben-jaronknak, mi meg valconknak, es mi idvőſſegűnknek, Szentnek Szentenek.

Hamis çleteből hogy minden meg terjen, az Chriſtuſnak lelkeben őrvendgyen, beſedinek tiſta ſivel engedgyen, igazan çllyen, egeſ eleteben az őrdőgh ellen ſzűntelen vitezkedgyen, jo hitben legyen.

Az itilet napjan ő ſemmit ne fellyen, meg dicsőült teſtben es ő fől kellyen, job kez felől Chriſtus mellet ő legyen, ő rea nezzen, ő ſent orſagaban ő vele mennyen, az Szentekkel őrvendgyen: őrőkke çllyen.

Ennek ſok ſent iras tanubizonſaga, nagy Iſtennek ő irgalmaſſaga: de nem lattya ez vilagnak vakſaga, nagy alnokſaga, kiknek kel az őrdőg nagy hazugſaga, vilagnak ő vakſaga, ſok gonoſſaga.

Legyen nagy dicsőſegh az Atya Iſtennek, egyetemben az Fiu Iſtennek, Szent Leleknek egy Iſtennek, es kűlőn haromſemelynek, kit az ſent Angyalok ſok Szentekkel, mind őrőkke dicsirnek, neki engednek.

HALA-ADAS.
Az Ieſus Chriſtuſnak teſtben valo ſűleteſeért.

HAlad adgyunk minnyajan az Ur Iſtennek, ki az ő ſűleteſevel, megh ſabaditot őrdőgnek hatalmaſſagabol:
Halat: &c. Halat: &c.

Ennek illik hogy enekellyűnk az Angyalokkal, 92
Dicsőſſeg magoſſagban Iſtennek:

KISKARACSONRA,
Avagy Chriſtus kőrnyűl-metelkedeſe napjara.

NEkűnk ſűletek Mennyei Kiraly, kit idvőzitőnek monda az Angyal, Uy Eſtendőben mi vigadgyunk, ſűletet Ieſuſt mi imadgyuk.

Regen meg irtag ezt az Prophetak, hogy fiat ſűlne egy nemes virag, Uy Eſtendőben mi vigadgyunk, ſűletet Ieſuſt mi imadgyuk.

Szűz Mariatulgyermek ſűletek, de Szent Lelektűl ő fogantatek, Uy Eſtendőben mi, &c.

Es nyolczad napon kőrnyűl-metſetek, az nagy Iſtennek tőrvenye ſerint: Uy eſtendőben mi vigadgyunk, ſűletet Ieſuſt mi imadgyuk.

Nagy hatalmas lőn ez kiſded gyermek, meg tőretenek ſok ellenſegek, Uy Eſtendőben mi, &c.

Győződelmet vőn az kárhozaton, győződelmet vőn őrők halallon: Uy Eſtendőben mi, &c.

Nincsen az bűnnek hatalma raytunk, kiknek az gyermek leſen oltalmok, Uy Eſtendőben mi, &c.

Halad adgyunk az Ur Iſtennek, es idvőzitő Ieſus Chriſtuſnak, Uy eſtendőben mi vigadgyunk, ſűletet Ieſuſt mi imadgyuk.

VIZ-KERESZTRE.

NAgy halat adgyunk az Atya Iſtennek, menynek es főldnek ſent teremtőjenek, oltalmazonknak kegyes çltetőnknek, gondviſelőnknek.

Hala

Hala teneked menybeli nāgy Iſten, hogy ſent igedet adtad mi elmenekben, es hogy ez altal viſ ismeretedben, te kegyelmedben.

Az romlas utan nem hagyal bűnűnkben, az te Fiadat igired igidben, hogy bocsatanad őtet mi kőzinkben, az mi teſtűnkben.

Meg emlekezzel Iſten beſedidről, es hozzank valo kegyelmeſſegedről, bizonſagot tűl menyből ſent Fiadrol, Chriſtus Ieſuſrol.

Ez az Meſsias kit en megh igirtem, en beſedemet moſtan be tőltűttem, es csak ez altal meg engeſteltettem, es meg bekeltem.

Minden emberek őtet halgaſſatok, az mit parancsol azt cselekedgyetek, ha nem hallyatok, mind el tevelyedtek, es mind el veſtek.

Főlſeges Iſten teneked kőnyőrgűnk, hogy meg mutaſſad ſent Fiadat nekűnk, hogy őtet latvan mi benne bizhaſſunk, idvőzűlheſsűnk.

Adgyad hogy laſſuk az vilagoſſagot, te ſent igidet az egy igaſſagot, az Chriſtus Ieſuſt őrők vigaſagot, es bodogſagot.

Es ne iſmerjűnk tőbbet az Chriſtuſnal, ne ſeretheſsűnk tőbbet az Ieſuſnal, maradhaſſunk meg az te ſent Fiaddal, Chriſtus Urunkal.

Adgy igaz hitet az te ſent Fiadban, es jo ęletet minden utainkban, es vigy be minket az te ſent Lelkeddel, az bodogſagban.

Dicsőſeg neked menyben őrők Iſten, ki dicsirtetel az te

ben, es Szent Lelekben.

MAS.

Notaja: Puer natus, &c.

GYermek ſűletek Bethlehemben, kin őrűl az Ieruſalem, kin őrűl az Ieruſalem.

Emberi teſtet fől vőve, az Atya Iſtennek Igeje, az Atya Iſtennek Igeje.

Gabrieltűl izentetek, ſűz fogada ő Szent Fiat, ſűz fogada ő ſent Fiat.

Szűz Mariatul ſűletek, Firfi meg nelkűl adatek, Firfi mag nelkűl adatek.

Az Kigyonak merge nelkűl, az mi verűnkből ſarmazek, az mi verűnkből ſarmazek.

Hozzank teſtben haſonlatos, csak hogy bűn nelkűl ővala, csak hogy bűn nelkűl ő vala.

Minket bűnős embereket, magahoz haſonlatoſſa tűn, magahoz haſonlatoſſa tűn.

Meſſűnnen Bőlcsek jővenek, Aranyat, Tőmjent, Myrrhat hoznak, Aranyat, Tőmjent, Mirrhat hoznak.

őrőmmel hozza be menenek, kőſſőnnek ez uy Bironak, kőſſőnnek ez uy Bironak.

Ezen valo őrőmünkben, halat adgyunk Ur Iſtennek, halat adgyunk Ur Iſtennek.

Dicsirteſſel Szent Haromſag, Atya, Fiu es Szent Lelek, Atya, Fiu es Szent Lelek.

DAvidnak ő varoſaban, ſűletek Bethlehemben, mi valtſagunk az jo Ieſus, Dicserteſſek az Ur Iſten.

Szep ſűz Anyatul ſűletek, mert megh hirdettetek, hogy ő lenne à nagy valtſag, Dicserteſſek az Ur Iſten.

Kigyonak fulakja ellen, ſűletek bűntelen, ölőzek az mi teſtűnkbe, hogy lenne aldozat bűnűnk ellen.

Ez ſekſik ſoros jaſolban, ſenan kemeny agyon, de hatalma veghetetlen, mert ő orſagol minden nepekē.

Sidogſag őtet meg vete, es vegre megh őle, De ez vala hatalmas Ur, ki Attyat nekűnk megh engeſztele.

Meſſűnnen Bőlcſek jővenek, őt ajandekozak, arannyal draga kenettel, Tomjennel, vallaſſal, imadaſſal.

Hogy kedveſſe ſent Attyanal, minket ő Fiait, es reſeſſe meny-orſagba, koronazna az nagy dicsőſeggben.

Ez Ieſuſnak ſületeſen, mar moſt mi örűllyűnk, es dicsirjűk ſent Atyanakat, mert ertűnk ada aldot ſent Fiat,

Atya Iſten te legy aldot, moſt es mind örökke, ſent Fiadert mi könyörgűnk, batorits minket az ſent Lelekkel.

Atya Iſten dicserteſſel, moſt es mind örökke, ſent Fiadert aldgy megh minket, es vigybe az te nagy örömedbe.

MAS.

Nota: Natus eſt hodie, &c.

SEmmiből terennte, az Ur Iſten az embert, De meg valta tulajdon ő magaval, kik hiſnek az ő Nevében.

Teſtet ő rea vőn, ő magat megh alazvan, es ekkeppen minket fől magaſtalvan, kik hiſűnk az ő Nevében.

Ada olly hatalmat, hogy lehetnenk Iſten Fiai, kik az előt valank-örőg fiai, csak hinnenk az ő Nevében.

Rola ſol az Iras, hogy valaki ő benne hiſen, nyilvan tudgya örők ęletet veſen, es pokolba nem megyen.

Ieſus Chriſtus ugy-mond, csak az mi Kőzbe jaronk, igaſſagunk, utunk, es mi ęletűnk, valakik ő benne hiſűnk.

Ne bizzunk emberbe, erdeműnkbe, tetemenyűnkbe, mert nem megyűnk be az örők ęletbe, ha nem bizzunk Iſtenbe.

Valtozo az ember, minden cselekedetiben, De valtozhatatlan az Ur Iſten, minden ő beſediben.

Semmit mi ne fellyűnk, kik tiſtan ő benne bizunk, es ekkeppen minden jot cselekedgyűnk, Mert örők ęletet veſűnk.

MAS.

MEG tellyeſite az Atya Iſten, ſent igeretit be tőlte ſepen, Uy eſtendőben mi vigadgyunk, &c.

Im hozzank kűlde ſentſeges Fiat, Annyanak valaſza az ſűz Mariat, Uy eſtendőben, &c.

Gsuda keppen ertűnk ſűletek, az ſent Lelektől mert ſogantatek, Uy eſtendőben, &c.

Hideg időben ſűleteſe lőn, az barmok jaſla ő bőltſője lőn, Uy eſtendőben, &c.

Az gyermek Ieſus fől nevekedek, es ember korba hogy nevekedek, Uy eſtendőben. &c.

Ellene monda ſok haralmaſſag, az halal, őrdőg, hitetlen vilag, Uy eſtendőben, &c.

Latvan őket ertűnk meg verç, nagyerejeket ſemmivetőve, Uy eſtendőben, &c.

Tamadgy mellenk moſt-is Ur Iſten, Es uralkodgyal ellenſeginken, Uy eſtendőben, &c.

Verd meg őket te vaſs veſſőddel, ſadbol ſarmazot draga Igeddel, Uy eſtendőben, &c.

Biztas minket te ſent Fiaddal, kit ertunk adtal Ieſus Chriſtuſſal, Uy eſtendőben, &c.

Adgyunk halat az jo Iſtennek, Attya, Fiunak, es ſent Lelek, Uy eſtendőben, &c.

VIRAG VASARNAPRA VALO
Enekek, Deakbol forditatott.

DIcsőſſeg es dicsiret, te neked megh valto Kiralyunk, kinek gyermeki ſep ſeregh, monda ekős eneket.

Iſraelnek te vagy Kirallya, es David Kiralynak magzattya, ki Atya Iſtennek neveben, aldot Kiraly hozzank jűttel.

Meny-

Meny-orſagnak ſent Serege, Menyegben dicsi- 95
nek tegedet, es ez főldőn valo emberek, es minden teremtet allatid.

Sidoſagnak ſerege, Palmakkal jővenek elődben, azert mi-is dicsiretekkel jelen vagyunk moſt előtted.

Az Sidok neked kin-vallonak, adanak dicsiretnek jegyet, mi immar Menybeli Kiralyunknak, mondunk neked ekes eneket.

Azok kedveſek lőnek te neked, kelleſſek mi dicsiretűnk-is, Oh kegyelmes Kiraly Chriſtus, kinek minden jok kellenek.

NAGY PENTEKRE VALO ENEK.
Melyben vagyon az Chriſtus kinſenvedeſenek Hiſtoriaja, Nemetből magyarra forditatott.

AZ mi Urunk Ieſus Chriſtus, mint ſenvede mi erettűnk, es fől tamada nekűnk, jer ertſűk meg kereſtyenek, es Iſtennek nagy irgalmat, tekintſűk meg jo voltat. Az bűnnek ő undokſagat, az őrdőgnek-is hatalmat, Pokolnak keſerves kinnyat, gondollyuk nehez igajat, adgyunk halat az Iſtennek, es meg ſabaditonknak.

Meg irtak Evangeliſtak, mint Chriſtus az Iudas altal, ſemben ſalla halallal, az Papi fejedelmeknek, harmincz ezűſt penzkedveeret, mind eladatek árert. Az fegyveres vitezektűl, viretek kőtve latroktul, az Cajafashoz fő Paphoz, kinel valanak begyűlven, az tőrveny-tudo fű nepek, es az meg aggot Venek.

Oᵗᵒ ellene egy ſűbŏl, hamis tanukat allatni, akaranak alnakul: ebben fűg minden ſandekok, hogy Chriſtuſt megh feßitheſſek, es fŏldrűl el veßtheſſek. Nem talalhatnak ellene, ſemmi erŏs bizonſagot, azert dűhŏſſŏn zugodnak, es kialtyak karomlonak, halalra męlto bűnŏſnek, ſok ŏrdŏggel tellyeſnek.

Attatlan Chriſtus orczajat, nemellyek undok nyalakkal, rucittyak pŏkdŏſeſſel: nemellyek csapdoſsokkal, illetik csuf beßedekkel, ſanyargattyak veßßŏkkel. Latvan ez dolgot ßent Peter, megh gyŏzetik ſelelemtűl, csak nem ßakadad el Chriſtuſtul, kit meg tagada haromßor, keſerves ſiraſt bűnerŏl, az utan tűn vetkerűl.

Pilatus az Chriſtuſt kerdi, mond meg moſt nek em hate vagy, az Sidoknak kirallya: es ſemmi bűnt az Chriſtusban, halalra valot nem lelven, meg moſa kezet vizben: Attatlan vagyok ezt monda, az igaz ember veretűl, ti laſſatok mit miveltŏk, az kŏzſegh igy kialt, mondvan: az ŏ vęre legyen raytűnk, es az mi fiainkon.

Meg oſtorozvan az Chriſtuſt, adgya vitezek kezeben, kik kenoznak teſteben: azok csufollyak Urunkat, vetkŏztetik ruhajabol, ſejet verik nád ßallal. Fŏl feßitek kereßt-fara, keſerű merget etzettel, adanak nekie innya, ruhajaval oßtoznia, ezt irtak feje feliben: Ez az Sidok Kirallya.

Sok boßßuſagos rut ßokkal, ßidalmazzak karomlaſſal, ezt mondgyak csuf beßeddel, te vegye az ki el tŏ-

el tŏrŏd, az Iſtennek nagy Templomat, es harmad nap 96
ſŏlrakod: Moſt ſegeld megh te magadat, ha Iſtennek egy Fia vagy, ha Izrael Kirallya vagy, ßály alá az kereßt-farol, es mi-is hißűnk te neked, oßlmazd meg magadat.

De lam az Chriſtus ßenvedven, nagy ſetetſegh mind ez fŏldŏn, tamada minden helyen: hat oratul fogvan dellyeſt, mind egeß kiſenez oraig, eynek ſetetſege lŏn. Akkoron Iesus fŏlßoval, kialta Attyahoz mondvan: En Iſtenem, en Iſtenem, miert hagyal el engemet? hogy ez ßokat igy meg monda, ßent lelket ki bocsata.

Az teremtŏ Chriſtus kennyat, teremtet allatok latak, mert im lŏnek nagy csudak: az Templomnak ßep enyeztŏ tarka karpittya ket reßre, hirtelen elßakada, az fŏld reßkedven indula, az kŏ-ßik lak repedenek, az koporſok meg nyilanak, es holt ßentek tamadanak, kik az ßent varosban menven, ſokaknak jelenenek.

Az Hadnagy-is ßolgaival, es az tŏb neppel egyemben, igen rettene mondvan: bizony ez kit megh feßitenk, az Iſtĕnek Fia vala, de mi nem hißűk vala. Az Ioſeph Chriſtuſnak teſtet, ßep gyolesban be takargata, es koporſoban fektete, kit Pilatus pecsetelni paranesola harmad napig, vitezekkel ŏrizteini.

Harmad napon az Mariak, Chriſtuſt kereſik az kertben, koporſohoz ki menven, az Angyaltul tanitatnak, hogy az ęlŏt ne kereſsek, az tŏb meg holtak

kŏzŏt,

kőzőt. Ezek onnat vißßa térven; es Ierusalemben menven, talalak Christust jelenven, kit imadanak rettenven, kiknek Christus, ne fęlnenek, hadgya hogy meg tęrnenek.

Az Isten nagy irgalmabol, Szent Fiat külde menyegből, bűnősekert valtsagul: oh mely nagy ßerelme innet, hozzank jelenek Istennek, mint mi kegyes Atyanknak, ki az bűnben eset ember: vetkektűl megh dőglőt bűnőst, őrdőgtűl el foglalt adost, megh ßana, rendele orvost, ki altal lenne gyogyulas, es bűnből ßabadulas.

Az Atya ertűnk ßent Fiat, az Fiu-is űnnőn magat, ada mint valtsag árrát, sem eghen sem pedigh főlden, nem vala mi bűneinkert, ki eleget tehessen. Mert az bűnnek undogsaga, mi esetűnnek rutsaga, veghetetlen nagy kenokra, minket kőtelezet vala, mivel hogy Istent haragra, fől inditottuk vala,

No azert mi Istenűnknek, adgyunk nagy halat Atyanknak, kőßßőnnyűk az Christusnak, hogy bűnűnket el tőrlőtte, es az őrdőgőt meg győßte, ű Attyat engeßtelte, Szent veret ertűnk ontotta, igassagat rank rűhazta, Szent lelket belenk oltotta, es maganak őrűksegűl, meg ßentelt hogy ęletűnkben, neki ßolgallyunk hitből.

MAS, AZONROL.

Patris sapientia, &c.

ATyanak bőlcsesege, bizony Istensege, Christus Ember fogatek, Vecsernyenek idejen: az ő Tanitva-

nitvanyitul hamar el hagyattatek, Sidoknak arultatek, igen meg kenzattatek.

Első oran Ur Iesus Pilatushoz vitetek, hamis tanusagokkal igen be vadoltatek: arczul es nyakon verek, kőtőzve viseltetek, ßent orczajat pőkdősek, Menynek vilagossagat.

Harmad oran Ur Iesust feßiteni kialtak, csufolvan őltőztetek űtet barson ruhaban: ő ßent fejet liggatak tővisses koronaval, kereßt-fajat visele, az nagy kennak helyere.

Hatod oran Ur Iesust kereßt-fara feßitek, kennya miatt ßomjuzek, mereggel itattatek, fűgven az tolvajok kőzt, hozzajok hasonlittatek, eggyik űtet karomlya, męlto az karhozatra.

Kilencz oran Ur Iesus ez vilagbol ki mulek, ő ßent Attyat kialta, lelket neki ajanla: ßent oldalat egy vitez dardaval meg őklele, főld ottan meg indula, az Nap meg homalyosodek.

Kereßt-farol le vevek vetsernyenek idejen, es meg erősitetek Istennek malaßtyaval: illyen hallat ßenvede ęletnek remensege, dicsőssegnek Kirallya, mert halva fekßik vala.

Completanak idejen koporsoban tetetek, Istennek nemős teste ęletnek remensege: kenettel megh kenetek, irasok be telenek, legyen emlekőzetre Christus te ßent halalod.

Ez ßentsegős igeket nagy ahitatossaggal, nekőd Christus mi mondgyuk, kegyős ohaytassal: mint ki

 ertűnk

ertűnk ſenvedel oly nagy buzgoſaggal, legy nekűnk vigaſtalonk, halalunknak orajan.

MAS, AZONROL.

CSudalatos nagy bőlcseſeg, hogy Iſten az embereken, kőnyőrűle bűnőſőkőn, Dicsiret Iſtennek.

Teremtes előt jol lata, hogy tűle el haſonlanek, az ember es el karhoznek, Dicsiret Iſtennek.

Orvoſſagot azert ſerze, kivel az ember ęlhetne, es magaban el ne veſne, Dicsiret Iſtennek.

Fiat az Iſten valaſta, ſerelmeből ertűnk ada, kőzzenk őtet el bocsata, Dicsiret Iſtennek.

Mennyei kintſet be zarla, es hatalmat neki ada, nekűnk őtet ugy ajanla, Dicsiret Iſtennek.

Vegeze ezt az Ur Iſten, Fiat hogy emberi teſtben, őltőztetne mint fegyverben, Dicsiret Iſtennek.

Kezes leven emberekert, ő tenne elegh fizeteſt, embereknek valtſagaert, Dicsiret Iſtennek.

Az fizetes im-igy lenne, hogy őrők kint ő ſenvedne, bűnt es halalt el veſtene, Dicsiret Iſtennek.

ő mindent meg uyjitana, helyere es mindent hozna, kit Adam meg rontot vala, Dicsiret Iſtennek.

Bayt vijna tőrveny atkaval, bűnnel es az karhozattal, nagy Iſtennek haragjaval, Dicsiret Iſtennek.

Meg győzne es el rontana, az bűnt, halalt, le tapodna, poklot es el karhoztatna, Dicsiret Iſtennek.

El jőve azert az teſtben, Chriſtus erettűnk őltőzven, es ertűnk meg feſitetven, Dicsiret Iſtennek.

őrők

őrők halalt kint ſenvede, tőrvennek atkat el tőre, haragtul minket meg mente, Dicsiret Iſtennek.

Annyera teſtben kinzatek, ęp ſemmi benne nem tetſek, ęppen ő meg tőrettetek, Dicsiret Iſtennek.

Megh taglak es megh faggatak, megh pőgdőſek es csufolak: ſőrnyen őt meg oſtorozak, Dicsiret:

Ez vilag bűnei ſoldgya, mint az vizeknek ſokſaga, az ő fereje borula, Dicsiret Iſtennek.

Mint az cserep ugy el ſarad, haragnak tűſe ſent teſtet, el ſaraſtotta tagjait, Dicsiret Iſtennek.

Nincsen ábrazat ő rayta, mint feregh taglaſnak miatta, fetreng az ſok nyavalyaban, Dicsiret:

Az bűnteteſnek ſogſaga, bűneink ſamtalan ſoldgya, tőrvennek nagy ſok fulyſaga, Dicsiret Iſtennek.

Igy fizete megh erettűnk, adoſſaginkat az Urnak, Igy ada meg valtſagunkat, Dicsiret Iſtennek.

Kinnyaval es halalaval, az bűnt, poklot, tőrveny atkat, el ronta az karhozatot, Dicsiret Iſtennek.

Hogy minekűnk bekeſſeget, Iſtennel gazdag kegyelmet, es ſerzene ſep menteſeget, Dicsiret:

Hatalma mar az őrdőgnek, nincsen mi raytunk az bűnnek, pokolnak es karhozatnak, Dicsiret Iſtennek.

Az Iſtennel bekeſſegben, mi Atyanknak ſerelmeben, vagyunk immar jo kedveben, Dicsiret:

Nem felűnk az karhozattul, nem felűnk mi az ſok bűntűl, es ſemmi ellenſeginktűl, Dicsiret Iſtennek.

Diadalmat mert Chriſtusban, vettűnk immar mi ezekben, őrűl mi lelkűnk Iſtenben, Dicsiret:

Csufollyuk mi-is az halal, csufollyuk az bűnt az poklot, mienk el hidgyűk az Chriſtus, Dicsiret, &c.

Azert halala Chriſtuſnak, lőn el rontaſa pokolnak, bűnnek az őrők halalnak, Dicsiret, &c.

Chriſtuſſal eggyűt meg holtunk, eggyűt vele meg feßültünk, hogy eggyűt vele mar çllyunk, Dicsiret:

Az ő halala ereje, immar el hatot lelkünkre, diadalmunk hogy igy lenne, Dicsiret Iſtennek.

Fől tamadaſa Chriſtuſnak, eleßteſe lőm holtaknak, es ßabadſag az hiveknek, Dicsiret Iſtennek.

Mert meg hoza çletünket, meg igazita igy minket, es fől tamaßta lelkünket, Dicsiret Iſtennek.

Igaſſaga es çlete, minden erdeme ereje, el hatot mar mi lelkünkre, Dicsiret Iſtennek.

Boßßontſuk az bűnt csufollyuk, halaltul mar mi ne fellyünk, mert nincs fulakja jol tudgyuk, Dicsiret:

Bizonnyal immar Chriſtusban, fől tamadtunk mi Urunkban, uralkodunk orßagaban, Dicsiret, &c.

Lelkünk fől tamad az bűnből, bizony teſtünk-is az porbol, fől tamad mar az ſok kinbol, Dicsiret, &c.

őrökke eggyűt Urunkal, uralkodunk az Chriſtuſſal, es çlünk nagy vigaſſagban, Dicsiret, &c.

Dicsiret Atya Iſtennek, ő eggyetlen egy Fianak, Dicsiret az Szent Leleknek, egy bizony Iſtennek.

HUSVET, AVAGY, CHRISTUS fől tamadaſa napjara. Bat. And.

CHriſtus fől tamada, ki ertünk megh holt vala, mi bűnünkert kçnt valla, minket megh igazita,

Kerűnk

Kerűnk teged mi Urűnk Ieſus Chriſtus irgalmazz nekűnk.

Egy Adamnak vetkeert, engedetlenſegeert, az alma meg etelert, őrők halalt erdemlenk, Kerűnk, &c.

Ot el veſe ßentſegűnk, es ártatlan çletűnk, Iſteni bőlceſeſegűnk, es minden igaſſagunk, Kerűnk, &c.

Termeßetűnk meg romla, ßepſegünk meg rutula, nagy bűn ott reank ßalla, Iſtennek nagy haragja, Ker:

Ki űzetenk az kertből, tiſteſſegnek helyeről, ki eſenk az çpſegből, az Iſtennek kedvéből, Kerűnk:

Meny-orßag be-ßarlatek, Adam földre vettetek, hogy ő ot veriteznek, ekkepen kenyert ennek: Ker:

De irgalmas az Iſten, bőlcs haralmas mindenben, okot lele ezekben, meg ßana el veßtünkben, Kerűnk teged mi Urunk Ieſus Chriſtus irgalmazz nekűnk.

Igeretet akkor tőn, meg mentene őrdőgtől, mely nekűnk nagy jo hir lőn, mert remenſegűnk ott lőn, Kerűnk teged mi Urunk Ieſus Chriſtus, &c.

Akkor illyen ßotßolla, aßßony-iallat magva, kigyo fejet meg rontya, mert őt kigyo meg csalta, Ker:

Sok eßtendő be telek, az magzat meg adatek, ßűztül gyermek ßületek: Ieſuſnak neveztetek, Ker:

Ez gyermek lőn hatalmas, Iſten ember es igaz, mindenekhőz irgalmas, ſok gonoßtul oltalmaz, Ker:

Teſtben ertünk meg hala, bűntelen nagy kint valla, harmad nap fől támada, minket meg vigaztala, Ker:

Egy embernek vetkeert, eſtünk vala haragba, az Chriſtuſnak kedveert, eſenk nagy bodogſagba, Ker:

Ellenſegűnk meg romla, Lucipernek tabora, halal az bűnnek ſoldgya, az tőrvenynek hatalma, Ker:

Immar nekűnk tiſt-tartonk: Iſten előt ſo-ſolonk, egyedűl kőzbe-jaronk, eggyetlen egy oltalmunk, Ke:

Ninçsen nekűnk felelműnk, ſemmi nyomoruſagtul, karhozattul őrdőgtűl, es az teſti halaltul, Ker:

Mar mi-is főltamadgyunk, minden gonoſt el hadgyunk, igeſſagnak ſolgallyunk, es az bűnnek megh hallyunk, Kerűnk teged mi Urunk:

Halat adgyunk Iſtennek, mi edes Meſterűnknek, es Szent Lelek Iſtennek, mind őrőkkőn őrőkke, Kerűnk teged mi Urunk Ieſus Chriſtus Irgal:

M A S. Azon Notara.

CHriſtus főltamada, mi bűnűnket el moſa, ő ſzent vçre-hullaſa, lőn vetkűnknek romlaſa, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Iſtennek bőlceſege, hozzank valo ſzerelme, jelenek dicsőſege, el reytet nagy kegyelme, Csak ő:

Nagy lűn Adamnak vetke, mellyet halal kővete, parancsolatnak ſzegeſe, mindeneket ſebhete, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Az kegyelmes Ur Iſten, kőnyőrűle emberen, hatalmat vőn őrdőgőn: mi nagy ellenſegűnkőn, Csak:

Lőn elſő őrőm mondas, Adamnak nagy vidulas, el eſetnek tamadas, el tőrőtnek uyjulas, Csak ő:

Hűn az ember Iſtenben; ő nagy igiretiben, hozza valo kedveben, bizek nagy ſzerelmeben, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Chri-

Chriſtus ártatlan Barany, ki mi ertűnk aldozvan, roo bűnűnkből ſzabaditvan, es çletre Uyjitvan, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

El vőve halalunkat, ő meg tőre poklunkat, megh ſzerze orſzagunkat, mi nagy bodogſagunkat, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Ez az nagy irgalmaſſag, mondhatatlan vigaſag, ki vala halhatatlanſag, lűn ertűnk ſzidalmaſſag, Csak:

Csudalatos had vala, hol az çlet megh hala, de nagyob csuda vala, hogy ő föl tamadt vala, Csak ő:

Szenvede mi bűnűnkert, vçret onta vetkűnkert, megh hala mi eretűnk, föl tamada mi nekűnk, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Hallyunk megh bűneinknek, veget veſsűnk vetkűnknek, çllyűnk mi uy çletnek, adgyunk halat Iſtennek, Csak ő nekűnk:

Mçlto azert vigadnunk, mi ſzivűnkben őrűlnűnk, Chriſtus Ieſuſt dicsirnűnk, es őt föl magaſtalnunk, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

Dicsirteſſek ſzivűnkben, Szent Haromſagh mennyegben, vallyunk Iſtent çltűnkben, maradgyunk meg az hitben, Csak ő nekűnk az Atya Iſtennel kedves ſo-ſolonk.

M A S. Azon Notara.
Batizi Andraſe.

CHriſtus fől tamada, nekűnk őrőmet ada, vçre reank arada, haſna raytunk marada, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus Szent Atyad előtt.

Chri-

Chriſtus meg holt bűnűnkert, fől tamadot ęltünkert, mi vigaztalaſunkert, es igazulaſunkert, Nyery:

Chriſtus kennya erdemünk, ſent halala valtſagunk, vęre ártatlanſagunk, es fől kőlte vigaſſagunk, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus, &c.

Ez az Iſten Baranya, valtſagunknak aranya, halalunknak halala, az kigyonak rontoja, Nyery, &c.

Az ő fől tamadaſa, lűn pokolnak romlaſa, az ű őrőm mondaſa, lelkünknek vidulaſa, Nyery, &c.

Ez lűn az őrőm mondas, es az meg vigaztalas, hogy az egy fől tamadas, lűn az meg bodogulas, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus &c.

ő megh mente bűnűnktűl, az tőrvennek atkatul, Iſtennek haragjatul, az őrdőgtűl, pokoltul, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus, &c.

Azert mi-is bűnűnkből, fől tamadgyunk vetkűnkből, ez vilagi kinunkből, es mi nagy halalunkbol, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus, &c.

Kőzben-jaro Chriſtuſunk, Atya Iſtennek ſent Fia, kerjed te ſent Atyadat, hogi idvőzittſen minket, Nyery irgalmat kőzben-jaro Ieſus Chriſtus ſent Attyad előt.

MAS.

CHRiſtuſt meg feßitek, kegyetlen Sido nepek, ki mi ertűnk ſűletek, menyből nekűnk adatek, Kegyelmes Chriſtus irgalmazz nekűnk.

Halalanak utanna, harmad nap fől tamada, hogy mi ertűnk megh hala, őrők halalt megronta, Kegyel:

Regen azt beßellettek, Prophetak azt hirdettek, hogy az Chriſtus ſűletnek, ertűnk meg feßittetnek, Kegyelmes Chriſtus, &c. 101

Tanittatunk Iſtentűl, ne rettegjűnk kopoltul, es ne fellyűnk őrdőgtűl, meg rontatek Iſtentűl, Kegyel:

Vagyon nagy bizodalmunk, mert mi-is fől tamadunk, Chriſtuſſal uralkodunk, vele őſve vigadunk, Kegyelmes Chriſtus, &c.

Szegyent nagyot vallottak, erdemekben kik biztak, mert Chriſtuſt meg csuſoltak, halalat megh rutoltak, Kegyelmes Chriſtus, &c.

Sokan biznak magokban, kik nem biznak Chriſtusban, tevelyeknek utokban, reßek nincs meny-orſagban, Kegyelmes Chriſtus, &c.

Vigaſſagok nagy volna, ha Chriſtuſt hittek volna, bűn bocsanattya volna, Iſtennel reßek volna, Kegy:

Remenſegűnk nagy legyen, hitűnk gyűmőlcsős legyen, mas Iſtenűnk ne legyen, mely pokolra ne vigyen, Kegyelmes Chriſtus, &c.

Ezt ſent Mathe meg irta, hogy Chriſtus meg farada, fige fat megh atkoza, mert gyűmőlſe nem vala, Kegyelmes Chriſtus, &c.

Az Chriſtus fől tamada, minket igen biztata, imatkozni tanita, kiſirtet ne talalna, Kegyelmes, &c.

Szalla le az pokolra, ſokaknak valtſagara, poklot hagya banatban, mert nincsen bizodalma, Kegyel:

Igaſſagot ßereſsűnk, hamiſſagot ne tegyűnk, ßegenyek et ſegellyűnk, Chriſtus nevęt dicsirjűk, Kegyelmes Chriſtus irgalmazz nekűnk.

Teged kerünk Ur Isten, adgy hitet mi sivünkben, hogy bizzunk te nevedben, es legyünk szerelmedben, kegyelmes Christus, Irgalmazz nekünk.

M A S.

CHristus föl tamada igassagunkra, utat szerze Meny-orszagra, örök bodogsagra.

Az elsö Atyankban mind bünben esenk, az Istennek jo kedvéhöl ottan el ki esenk.

De az Christus Iesus kedveben eyte, emberre lün es az bünnek ottan veget vete.

Mind ez vilagh terhet vallara vöve, az hatalmas Atya Istent ertünk meg könyörete.

örödögnek hatalma vala mi raytunk, mert mind az elsö emberrel az almaban ettünk.

Mind az alma miat fogunk meg valék, reank falla az nagy bünert minden keserüseg.

Gyülölseg, irigyseg, minden kevelyseg, faratsagos nagy fok munka, es minden betegseg.

De lam ezt nem erti az haladatlansag, emberekre honnan szallot ennyi nyomorusag.

Azert nem fogadgya Isten befedet, jora intö szent Igejet, Christus idvösseget.

Christus föl tamada igen kialtyuk, de az bünnek undoksagat mi meg nem urallyuk.

Tudvan az bünben ejlünk, semmit nem felünk, azert az Christus halala nem hasznal mi nekünk.

Tamadgyunk föl testben azert az bünböl, ki miat ki rekesztetünk az nagy dicsösegböl.

Vegyük

Vegyük nagy jo kedvel Christus jo voltat, Atya Isten elöt valo kedves aldozattyat. 102

Dicsöseg mennyegben az Ur Istennek, Atya, Fiu, Szent Leleknek mind örökke, Amen.

M A S.

Nota: Emlekezzünk ez na: &c.

CHristus föl tamada, ki ertünk megh holt vala, mindennek utat nyita, az örök bodogsagra, Irgalmazz nekünk.

Az halallal meg viva, diadalmot vün rayta, kigyo fejet meg ronta, talpa ala nyomoda, Irgalmazz:

Az törvenynek nagy atka, oly igen vadol vala, de az Christus halala, minket meg igazita, Irgalmazz:

Oh mely igen nagy vala, az Istennek haragja, mely rettenetes vala, bünnek szamtalan volta, Irgalmazz:

Kit Ghristus mikor lata, hogy imatkozik vala, retteg es rekket vala, vérrel veritezik vala, Irgalmazz:

Az Istennek jo volta, ö nagy irgalmassaga, vesedelmünket lata, Fiat erettünk ada: Irgalmazz:

Noha bünteles vala, de engedelmes vala, mint szent Attya akarta, mene az aldozatra, Irgalmazz:

Ez aldozat oly draga, oly méltosagos vala, kivel Isten haragja, engesztelletik vala, Irgalmazz:

Erre senki nem vala, sem talaltatik vala, hogy ki eleg lött volna, csak az Istennek Fia, Irgalmazz:

Io szemmel nez az Atya, ily kedves aldozatra, kiert irgalmassaga, uyjonnan reank salla, Irgalmazz:

Szent testet koporsoban, mint az Propheta mond-

gya, nem hagya ő ſent Attya, hogy juſſon rothadaſra, Irgalmazz nekűnk, &c.

Harmad nap fől tamada, mint meg mondotta vala, kinek fől tamadaſa, nagy dicsőſeges vala, Irgal:

Innep hogy el mult vala, Mariak mennek vala, reggel indultak vala, Chriſtus teſtet latnia, Irgal:

Męg el nem juttak vala, igen ſietnek vala, az Nap mar fől kőlt vala, egy-maſnak mondgyak vala, Irg:

Vallyon ſ-kicsoda volna, ki az kővet el vonna, kit Sidok tőttek vala, koporſo aytajara, Irgal:

Nezven az koporſora, latak hogy nyitva volna, kővet el vontak volna, mely kű igen nagy vala, Irg:

Be menven koporſoban, egy iffiat lattak vala, ki job felől ől vala, fejer ruhaban vala, Irgal:

Nekik Iffiu ſollala, ne fęllyetek az monda, kegyeſſen batorita, mert meg ijedtek vala, Irgalmazz:

Mar fől tamadot vala, kit ott nem leltek vala, Angyal kerdezi vala, hogy miert mentek volna, Irgal:

Azonkőzben azt mondgya, mennyetek el azt hagya, es űt Galilæaba, megh lattyatok azt mondgya, Irgalmazz nekűnk.

Az Maria Magdolna, mint az Szent Ianos irja, męg az kertben meg lata, az egy kertęſ képeben, Irgal:

Tudakozik nagy ſirvan, netalamtan ő volna, ki el reytette volna, Chriſtus neki ſollala, Irgal:

Hozza ſiet Maria, meg iſmere hogy Ura, az Chriſtus őt meg tilta, illetni ne akarna, Irgalmazz nekűnk.

Igyen irja az Szent Mark, fől kőltęt az Chriſtuſnak, az tőb Evangeliſtak, iraſat bizonyittyak, Irgal: 105

Kerjűk azert Atyankat, vegye el rolunk haragjat, nezze Fia halalat, dicső fől tamadaſat, Irgalmazz:

Adgya ſent ajandekat, iſmerheſsűk jo voltat, erthesſűk akarattyat, adgyunk neki nagy halat, Irgal:

M A S.

CHriſtus fől tamada, mi bűnűnket el moſa, ſent vęre hullaſaval, Attyat meg engeſtele, Irgalmazz nekűnk Ur Ieſus Chriſtus.

Haragnak voltunk fiai, Adamnak vetke miat, de az irgalmas Iſten, Fiat igire nekűnk, Irgalmazz:

Ez igiret lűn első, őrőm mondas mi nekűnk, kit az Iſten Fiarol, igire bűnősőknek, Irgalmazz:

Igaz Iſten beſede, igaz ő igirete, hidgyűnk az igiretnek, mert ez az őrőm mondas, Irgalmaz.

Vigaſſagunk nagy vagyon, Chriſtus ſűleteſeben, de nagyobnak kel lenni, ő fől tamadaſaban, Irgal:

Fől tamadot mi nekűnk, uralkodik Mennyegben, azokert moſt kőnyőrőg, kik csak ő benne biznak, Irgalmazz nekűnk.

Hogy bűnűnktűl ne fęllyűnk, Atya kőzőt mi kőztűnk, halala erdemevel, bekeſeget ő ſerze, Irgal:

Szent Lelek ajandekat, nekűnk nyerte Attyatul, ha igazan mi hiſſűk, meg holtát es fől kőltet, Irgal:

Mert meg hala bűnűnkert, mint az ſent iras mondgya, az utan fől tamada, mi igazulaſunkert, Irgal:

Tamadgyunk fől mar mi-is, moſt az hitnek altala, hogy az utolſo napon, egyemben tamadhaſſunk, Ir:

gya, nem hagya ő ſent Attya, hogy juſſon rothadaſra, Irgalmazz nekűuk, &c.

Harmad nap fől tamada, mint meg mondotta vala, kinek fől tamadaſa, nagy dicsőſeges vala, Irgal:

Innep hogy el mult vala, Mariak mennek vala, reggel indultak vala, Chriſtus teſtet latnia, Irgal:

Męg el nem juttak vala, igen ſietnek vala, az Nap mar fől kőlt vala, egy-maſnak mondgyak vala, Irg:

Vallyon ſ-kicsoda volna, ki az kővet el vonna, kit Sidok tőttek vala, koporſo aytajara, Irgal:

Nezven az koporſora, latak hogy nyitva volna, kővet el vontak volna, mely kű igen nagy vala, Irg:

Be menven koporſoban, egy iffiat lattak vala, ki job felől ől vala, fejer ruhaban vala, Irgal:

Nekik Iffiu ſollala, ne fęllyetek az monda, kegyeſſen batorita, mert meg ijedtek vala, Irgalmazz:

Mar fől tamadot vala, kit ott nem leltek vala, Angyal kerdezi vala, hogy miert mentek volna, Irgal:

Azonkőzben azt mondgya, mennyetek el azt hagya, es űt Galilæaba, megh lattyatok azt mondgya, Irgalmazz nekűnk.

Az Maria Magdolna, mint az Szent Ianos irja, męg az kertben meg lata, az egy kertęſ képeben, Irgal:

Tudakozik nagy ſirvan, netalamtan ő volna, ki el reytette volna, Chriſtus neki ſollala, Irgal:

Hozza ſiet Maria, meg iſmere hogy Ura, az Chriſtus őt meg tilta, illetni ne akarna, Irgalmazz nekűnk.

Igyen irja az Szent Mark, fől kőltęt az Chriſtuſnak, az tőb Evangeliſtak, iraſat bizonyittyak, Irgal: 105

Kerjűk azert Atyankat, vegye el rolunk haragjat, nezze Fia halalat, dicső fől tamadaſat, Irgalmazz:

Adgya ſent ajandekat, iſmerheſsűk jo voltat, ertheſsűk akarattyat, adgyunk neki nagy halat, Irgal:

M A S.

CHriſtus fől tamada, mi bűnűnket el moſa, ſent vęre hullaſaval, Attyat meg engeſtele, Irgalmazz nekűnk Ur Ieſus Chriſtus.

Haragnak voltunk fiai, Adamnak vetke miat, de az irgalmas Iſten, Fiat igire nekűnk, Irgalmazz:

Ez igiret lűn első, őrőm mondas mi nekűnk, kit az Iſten Fiarol, igire bűnősőknek, Irgalmazz:

Igaz Iſten beſede, igaz ő igirete, hidgyűnk az igiretnek, mert ez az őrőm mondas, Irgalmaz.

Vigaſſagunk nagy vagyon, Chriſtus ſűleteſeben, de nagyobnak kellenni, ő fől tamadaſaban, Irgal:

Fől tamadot mi nekűnk, uralkodik Mennyegben, azokert moſt kőnyőrőg, kik csak ő benne biznak, Irgalmazz nekűnk.

Hogy bűnűnktűl ne fęllyűnk, Atya kőzőt mi kőztűnk, halala erdemevel, bekeſeget ő ſerze, Irgal:

Szent Lelek ajandekat, nekűnk nyerte Attyatul, ha igazan mi hiſſűk, megholtát es fől kőlter, Irgal:

Mert meg hala bűnűnkert, mint az ſent iras mondgya, az utan fől tamada, mi igazulaſunkert, Irgal:

Tamadgyunk fől mar mi-is, moſt az hitnek altala, hogy az utolſo napon, egyemben tamadhaſſunk, Ir:

Teſteſtűl es lelkeſtűl, az örök bodogſagra, kit Atya Iſten nekűnk, ad csak az Chriſtus altal, Irgal:

Urunk Chriſtus mar nekűnk, eggyetlen egy ſoſolonk, folyamjunk csak ő hozza, nincs ketſeg idvőſſegben, Irgalmazz:

Adgyunk halat mi moſtan, Chriſtus altal Atyanak, kivel ő uralkodik, mind örökkön örökke, Irgalmazz nekűnk.

MAS.

EMlekezzűnk ez napon, Urunknak halalarol, es fől tamadaſarol, neki advan halakat, Irgal:

Chriſtus fől tamada, nekűnk idvőſſegűnkre, es fől tamadaſaval, nekűnk koza életet, Irgalmazz:

Ezen mi mind örűllyűnk, az Ur Iſtent dicsirjűk, es adgyunk nagy halakat, édes idvőzitőnknek, Irg:

Senki emberek közzűl, nem talaltatik vala, ki meg győzne az halalt, es az örők nagy poklot, Irg:

Mert mind bűnőſők valank, mellyekert az nagy halal, raytunk el hatalmazek, tőmlőczben be foglalvan, Irgalmazz nekűnk:

Közben jaro Chriſtuſunk, Atya Iſtennek ſzent Fia, jűt vala ez vilagra, es bűnűnket el moſa, Irgal:

Az ő ſzent halalaval, erős nagy hatalmaval, megh győze az nagy halalt, es az örők nagy poklot, Irg:

Szent Oſeas Prophéta, ezt regenten meg irta, hogy Chriſtus meg csufolna, illyen modon az halalt, Irg:

O te örők nagy halal, en leſek te halalod, Pokol leſek te győződ, es karhozat te rontod, Irgalmazz:

Csuda-

Csudalatos bay vivas, ketſél közötez vala, hogy 104
élet meg ütközek, az örők nagy halallal, Irgalmazz:

Chriſtus nagy kentſenvede, es el nyele az halalt, tiſztes győzedelmevel, nekűnk idvőſſegűnkre, Irgalmazz nekűnk:

Hintik vala regenten, barany vérrel az ajtot, hogy az meg ölő Angyal, űketmeg ne banthatna, Irgal:

O Törvenyben regenten, az barany vérpeldazta, mi aldot egy Urunknak, dragalatos ſent véret, Irgalmazz nekűnk.

Chriſtus nekűnk adatek, igaz Huſveti barany, ki el moſa vérevel, ez vilagnak bűneit, Irgalmazz:

Az kik ő benne biznak, nem arthatnak azoknak, ſem az meg ölő Angyal, ſem az kegyetlen örődög, Irgalmaz nekűnk.

Azertjer mi tiſtellyűk, ſivel es nagy örömmel, ez jeles innep napon, kin ertűnk föl tamada, Irgalmazz:

Mert ő ingyen meg válta, minket ſent halalaval örődögtűl, bűneinktűl, es az örők halaltul, Irgalmazz:

Neki adgyunk ezekert, nagy halakat örökke, egyetemben dicsirjűk, mondvan illyen ſozattal, Irgal:

Hala legyen te neked, mi edős idvőzitőnk, hogy minket meg mentettel, minden ellenſeginktűl, Irg:

Adgyad te ſzent Lelkedet, hogy ezeket hiheſsuk, es valhaſſuk örökke, mindeneknek előtte, Irgal:

Adgyad hogy föl tamadgyűnk, mi-is minden bűnűnkből, es jarhaſſunk előtted, uy életben örökke, Irgalmazz nekűnk.

MAS.

MAS.

Notája: Chriſtus fől tamada igaſſagunkra.

HAla adaſſokkal mi enekellyünk, az Atya Iſtennek hozzank ő nagy ſzerelmeről.

Ki mikor tekinte bűnős voltunkat, az ő ſzeretős ſent Fiat az halalra ada.

Hogy az mi bűneinket el venneje, es ſzent vęrevel vetkűnket meg moſogatnaja.

Ki bűnt nem tőtt vala ſőldőn ęlteben, az Ur Iſten mi erettünk bűnne tőtte vala.

Hogy mi ő altala meg igazulnank, es Iſten igaſſagava ő altala lennenk.

Nem lőn itt ez főldőn ollyan aldozat, ki az Iſtennek előtte oly kedves volt volna.

Mint az ő Fianak egy aldozattya, mikor kereſt faoltaran erettünk aldoznek.

Akkor nagy bűnünket es halalunkat, pokolbeli őrdőgnek nagy hatalmaſſagat.

Magas kereſt-fara ő fől feſſite, melyben ő az Ur Iſtennek akarattyat tőve.

Chriſtus halal ellen mar fől tamada, koporſobol dicsőſſeggel ſent teſte kijőve.

Mikeppen ſent David meg irta vala, hogy az főlſeges Ur Iſten ſent Fianak lelket.

Pokol főtetſegeben nem hadnaja, ſem ő draga ſent teſtenek rothadaſt nem enged.

Regen oh tőrvenyben Ionas Propheta, ez dicső fől tamadaſnak ő peldaja vala.

Mikor

Mikor az Czeth haltul el nyelettetek, csodakepen 105
az ſarazra ő ki adattatek.

Abraham Patriarcha aldozattya, lőn Atya Iſten fianak nemes peldazattya.

Eggyetlen egy fiat mikor aldozna, fegyveret Angyal kezeben erőſſen meg foga.

Es fia helyeben Koſſal aldozek, ki akkoron nem oka nelkűl cselekettetek.

Mert ő tőrvenybeli ſok aldozatok, csak az Chriſtus aldozattyat peldajul jegyzettek.

Hogy Chriſtus aldozek mind meg ſűnenek, mind az ő tőrvenyben valo nagy ſok aldozatok.

Mert ő lőn az tőrvenynek vegezetre, minden ő benne hivőknek igazulaſara.

Az ő egyſzer valo aldozattyaval, meg ſzentele mind azokat kik idvőzűlendők.

Es az kik hijendik, őrők ęletet, az mikeppen megh igirte, őrőkke meg adgya.

Azert egyſzer aldozot bűneinkert, fől tamador, ſzent Pal mondgya, mi idvőſſegűnkert.

Hogy mi rea nezven ő benne hinnenk, es mind fől ſerkennenk immar gonoſz bűneinkből.

Es meg erősittetnek az mi hitünk, mellyel vallyuk mi teſtünknek ű fől tamadaſat.

ő peldajul előttünk fől tamadot, es halalunknak idejen remenyűl adatott.

Illik azert nekünk halakat adnunk, az főlſeges Ur Iſtennek kegyelmeſſegeről.

Es ő ſent Fianak Chriſtus Ieſuſnak, ő ſentſeges halalarol, fől tamadaſarol.

Ki moſt meny-orſagban Atya Iſtennel, engeſtelőnk, eſedezőnk, es csak egy ſo-ſolonk.

Kerjük mar minnyajan, bocsaſſa nekünk, Szent Lelek Ur Iſtennek büſeges ajandekat.

Ki az mi lelkünket igazgathaſſa, es az őrők ęletnek ő utara tanitſa.

Atya Ur Iſtennek ő ſzent fölſege, dicsirteſſek Meny-orſagban az ő dicsőſege.

Es az ő Fianak ő Iſtenſege, hirdetteſſek ſent halala es fől tamadaſa.

Szent Lelek Ur Iſtennel egyetemben, velünk legyen ő orſaga, mind őrökke, Amen,

MAS

CHriſtus fől tamada, mi bünket el moſa, es kiket ő ſerete, Meny-orſagban fől vive, Ur Iſten meg valta mind vilagot ſent halalaval.

Mindenhato Ur Iſten, halottaibol fől tamada, Mi-is őtet dicsirjük vigaſſagos Enekekkel, Ur Iſten:

Koporſoban fekűvek, harmincz-hat oraiglan, az utan fől tamada, kit fől kőlte ſent Attya, Ur:

Chriſtus fől tamada, nekünk peldat ugy hagya: hogy mi-is fől tamadgyunk, vele őſve vigadgyunk, Ur Iſten meg valta mind:

O jővendő ſent biro, ki Atya-kepen vagy hato: itillyed ez vilagot, jokat es gonoſokat, Ur Iſten:

Kőzben-jaro Chriſtuſunk, Atya Iſtennek ſent Fia, kerjed

kerjed te ſent Atyadat, hogy idvőzitſen minket, Ur Iſten meg valta mind vilagot ſent halalaval.

Minden vers utan neha ezt-is iteralhatni: Mar mi mind őrűlyűnk, mert haragban kik voltunk, minket meg bekeltete, Chriſtus egy remenſegünk, aldot Atya Iſtenel.

MAS. N. K. T.

OH Ieſus mi idvőzitőnk, kiben vagyon hitünk, ki mi ertünk ſűletel, es nagy halalt ſenvedel, Irgalmazz mi nekünk.

El vőved rolunk haragjat, az te ſent Atyadnak, vęrednek hullaſaval, meg engeſteled hozzank, Irgal:

Az őrőgnek tőmlőczeből ki vővel az bűnből, az halal kőteleből, meg mentel az rabſagbol, Irgalmazz:

Te bűn nelkűl ſűlettetven, az ſűznek meheből, ertünk valladra fől vőd, az mi adoſſaginkat, Irgal:

Bűnőn, poklon es halalon, birodalmad vagyon, az ęlet es kegyelem, csak te kezedben vagyon, Irgal:

Kerünk teged azert moſtan, tekints reank menyből, kik hozzad eſedezünk, es ſegitſeget varunk, Irgalmazz mi nekünk.

ALDOZORA.

Avagy, Chriſtus Menyben fől meneſenek napjara.

CHriſtus Menyben ſől mene, nekünk helyet ſerczeni, űl Atyanak jobjara, lűn mindeneknek Ura, Chriſtus űl Atyank menyben jobjara, es uralkodik.

Chriſtus meg holt bűnünkert, fől tamadot lelkünkert, megh jelenek Peternek es tőb Tanitvanyinak, Chriſtus űl Atyanak:

Negyven napon lũn velek, ők̃et meg vigaſztala, nagy ſok bizonyſagokkal magat ęlni jelente, Chriſtus:

Nekik meg parancsola, hogy ők Ieruſalemből, addig el ne mennenek, mig ſent Lelket vennenek, Ch:

Föl megyek en Atyamhoz, ti kegyes Atyatokhoz, Föl megyek Iſtenemhez, es az ti Iſtentekhez, Chriſt:

Nektek kũldők mennyegből, vigaſztalo ſent Lelket, es ti leſtek ennekem, bizonſagim ez földön, Chriſtus ũl Atyanak menyben jobjara, es uralkodik.

Sido orſagtul fogva, Samaria orſagig, es mind az ſeles földnek utolſo hataraig, Chriſtus ũl:

Azert ti el mennyetek, mind ez ſeles vilagra, hirdeſſetek mindennek, az Evangeliomot, Chriſtus:

Tanitſatok az nepet, ők̃et meg kereſztelven, Atyanak es Fiunak, es ſent Lelek neveben, Chriſtus:

Az ki hijend en bennem, es megh kereſztelkedig, nem karhozik, idvőzũl, meny-orſagban vitetik, Chr:

Az ki penigh nem hijend, karhozatra vitetik, őrők tũzre kũldetik, kinek vege nem leſen, Chriſtus:

Vagyon nekem hatalmam, Mennyben, földön, pokolban, es en veletek vagyok, mind vilag vegezetig, Chriſtus ũl Atyanak:

Hogy ezeket meg monda, Ieſus föl emelkedek, es az fęnyes kőd őtet, ſemek elől el vőve, Chriſtus ũl:

Mikor neznek az Chriſtuſt, menyben el föl menni, kęt Angyalok fejerben, allapanak előttők, Chri:

Mondanak az Angyalok, ti Galilæabeli, firfiak mit allatok, nezven az magas menyben, Chriſtus:

Ez Ieſus ki tũletek, föl mene meny-orſagban, ezẽ kepen jũ itelni, mint föl menni lattatok, Chriſtus: 107

Uralkodik moſt menyben, rolunk viſel nagy gondot, eſedezik erettünk, az ő ſent Attya elől, Chriſtus:

Oſtogattya minekünk, az ő ſenk ajandekat, kivel minket igazgat, mind vilag vegezetig, Chriſtus:

Kőzben-jaro Chriſtuſunk, Atya Iſtennek ſent Fia, kerjed te ſent Atyadat, adgyon nekünk ſent Lelket, Chriſtus ũl Atyanak menyben jobjara, es uralkodik.

MAS.

AZ Chriſtus Menyben föl mene, nekünk helyet ſzerzenie, Attyaval megh bekelterne, ęlletre bevinne.

Mert Menyből le ſallot vala, minekünk ſũletet, vala, erettünk ſenvedet vala, föl tamadot vala.

Sokat ſenvede erettünk, ſokat nyomorga kőzőttünk, hogy meg valtana mi bennünk, kik ő benne hiſzünk.

Mindennel ſidalmasb vala, mindennek ſolgaja vala, de ő lũn mindennek Ura, hatalmas Kirallya.

Mert menyben el föl vitetek, Attya melle ũltettetek, Meny es föld neki adatek, hogy ő uralkodnek, őrdögőn, poklon, halalon, Mennyei hatalmaſſagon, Urakon es Csaſarokon, hatalmaſſagokon.

Ne ęllyünk immar Atyatul, ſe tőrvenynek ő atkatul, halaltul es karhozattul, megmentet ezektül.

De az ő Szent Attyat kerjük, hogy irgalmazzon

mi nekűnk, tegyen jol Fiaret velűnk, hogy vele ęlheſsűnk.

O mi kegyelmes Meſterűnk, emlekezzel meg mi rolunk, ki ſenvedel mi erettűnk leǵ, jelen mi velűnk.

Ki latod menyből ęletűnket, es nagy keſerűſegűnket, vigaſztald az mi lelkűnket, hogy hidgyűnk tegedet.

Mert azt fogadad mi nekűnk, hogy leſz őrőkke mi velűnk, adgyad Szent Lelked minekűnk, hogy teged higyjűnk.

Es oralmaz meg mindentűl, ſent Atyadnak haragjatul, őrdőktűl es karhozattul, minden dűhőſſegtől.

Mert megh eskűvel mi nekűnk, hogy megadod az mit kerűnk, Szent Nevedert moſt kőnyőrgűnk, tegy jol itt mi velűnk.

Tekints nagy gyarloſaginkra, ez vilag csalardſagara, vigy be az nagy bodogſagra, te ſent orſagodba.

Egyetemben Kereſztyenek, az Ur Chriſtuſt dicsirjetek, ő neki halat adgyatok, fől magaſztallyatok.

Dicsiret legyen Atyanak, es ő ſianak Chriſtuſnak, es az mi vigaſztalonknak, az ſent Haromſagnak.

MAS.

AZ Chriſtus menyben fől mene, minden egeknek fölőtte, honnet az előtt lejőve, iſmeg oda mene.

Meg ronta ellenſegűnket, őrdőgőt, poklot, bűnőket, megſerze idvőſſegűnket, őrők ęletűnket.

Az mely teſtet ſűztűl fel vőn, Iſtenſeggel eggyeſűlven, azon teſtet fől emelven, fől mene mennyegben.

No azert mi kereſztyenek, veſsűnk veget az bű- 108
nőknek, ęllyűnk immar uy ęletnek, tegyűk jelet hitnek.

Hadgyunk el minden hivſagot, őrdőgi csalardſagokat, teſtűnk beli kevanſagot, minden gonoſſagot.

Hogy mi-is Menyben meheſsűnk, Chriſtuſal eggyűt leheſsűnk, őrőkke vele ęlheſsűnk, es őrvendezheſsűnk.

Kerűnk mi Chriſtus tegedet, bocsaſd meg mi bűneinket, vigy fől menyben veled minket, adgy őrők ęletet.

Dicsőſeg legyen Atyanak, es ő Fianak Chriſtuſnak, mi kegyes vigaſztalonknak, az Szent Haromſagnak.

PŰNKŐSTRE.

Avagy Szent Lelek el boesataſa napjara valo enekek.

AZ Pűnkőſd innep napjan, Tanitvanyok egy házban, be gyűlenek minnyajan, egyenlő akaratban, Irgalmazz nekűnk.

Azonban az Mennyegből, hirtelen az Iſtentűl, nagy zugas lűn az eghből, mint egy nagy ſebes ſeltűl, Irgalmazz nekűnk.

Es be tele az házat, melyben gyűltenek vala, az hol ott űlnek vala, es űk ezt varjak vala, Irgalmazz:

Latak hogy nagy ſok nyelvek, kik mind ugyan tűzeſſek, ſok reſre oſlattattak, fejőkőn mindeniknek, Irgalmazz nekűnk.

Ottan az ſent Lelekkel, be telven egyetemben,

tani-

tanitvanyok az helyben, ſolnak kűlőmb nyelveben, Irgalmazz:

Mint az lelek tanittya, ſolni őket oktattya, mindenik ugy kialtya, Iſten dolgait mondgya, Irgalmazz:

Valanak Iſten ſęlők, ſokan varasban valok, Ieruſalemben lakok, minden nemzetből valok, Irgal:

Ez hir hogy ki terjede, az nep ot megh zőndűle, hallyak hogy minden nyelven, ezek ſolnak ſok keppen, Irgalmazz:

Csudalkoznak az nepek, es ezt mondgyak ő kőztők: mind ezek kik beſelnek, Galilæabeliek, Irgal:

Micsoda ennek oka, hogy mindenikűnk hallya, az nyelveken ſolnia, melyben ſűlettűnk volna, Irgalmazz nekűnk.

Kik lakozzak Aſiat, Parthiat es Mediat, es Meſopotamiat, Pontuſt, Cappadociat, Irgalmazz nekűnk.

Indiat es Phrigiat, Ægyiptuſt, Pamphiliat, Lybia tartomanyat, es Cyrene hatarat, Irgalmazz nekűnk.

Iőveveny Romaijak, Sidok es Elamitak, kik poganyok valamak, de Iſtenhez haylanak, Irgalmazz:

Kik lakoznak Cretaban, es az Arabiaban, ſellyel az orſagokban, es ſok tartomanyokban, Irgalmazz:

Hallyak őket ſollani, nyelveken beſelleni, az Iſtennek nagyſagos, es ſok csuda dolgait, Irgalmazz:

Almęlkodnak minnyajan, csudalkoznak magokban, es ezt mondgyak azonban, mi leſen ez dologban, Irgalmazz nekűnk.

De uemelyek csufollyak, nevetik es karomlyak, hogy

hogy beſedeket hallyak, reſegeknek mind mondgyak, Irgalmazz nekűnk.

Szent Peter hogy ezt halla, kőztők ottan fől ſoval, az ſok nepnek ezt monda, okat ennek mutata, Irg:

Ieruſalemben valo, ſirfiak kik itt vadtok, ſomat meg halgaſſatok, mellyet moſt nektek mondok, Irg:

Nem reſegſegből vagyon, hogy ſok-fęle ſo vagyon, mert harom ora vagyon, minden jozanon vagyon, Irgalmazz:

De az Iſtennek ſava, be tőlt ő fogadaſa, mellyet Ioel Propheta, regen meg mondot vala, Irgalmazz:

Hogy az kegyelmes Iſten, az utolſo űdőben, ſent Lelekből reſzteſen, az mi maradekinknak, Irgalmazz:

Ki miat Prophetaknak, iraſokatjol tudnak, nyelveket magyaraznak, ſok modon ők ſolnanak, Irg:

Sok beſeddel ſol vala, es bizonyittya vala, hogy az Iſtentűl volna, mit az nep ott hallana, Irgalmazz:

Daviddal bizonyita, Chriſtuſnak ő nagy kinnyat, halalat tamadaſad, Menyben el fől meneſet, Irgal:

Hol Atyatul nyert lelket, bőven moſtan ki őntet, ki felől igiretőt, nagy ſokſor ezeknek tőtt, Irgalmazz:

Ezt hogy hallak az nepek, ſokan meg ijedenek, meg terenek, hivenek, meg kőrőſztőlkődenek, Irg:

Ugyan az ellő napon, terenek meg nagy ſokan, ugy mint harom ezeren, Iőnek Chriſtűs hitiben, Irgal:

Ad nekűnk-is Ur Iſten, ſent Lelkedet ęltűnkben, dicsirheſsűnk tegedet, mind őrőkkőn őrőkke, Irgalmazz nekűnk.

Pünkőst napja be telven, Ierusalemben lęvő, Apostolok valanak, egyenlő akaratban, Szent Lelek Istenről Christus igireti be tellyesedek.

Hogy várnak az Szent Lelket, ott nagy hirtelenseggel, zendűles lűn az egből, mint sebes ßel zugasa, Szent Lelek Isten:

Az zendűles jele lűn, el jővő Szent Leleknek, es be tőlte az hazat, hol veßteg ülnek vala, Szent Lelek:

Apostolok latanak, sok reßre oßlott nyelvet, kik tűzessek valanak, es ßalla mindenikre, Szent Lelek:

Be telenek minnyajan, Szent Lelek Ur Istennel, s-mas nyelven ßolnak vala, mint ßolniok ád vala, Szent Lelek Istenről:

Akkor Ierusalemben, nagy sok Sidok valanak, Isten-sęlő firfiak, minden nemzetseg kőzzűl, Szent:

Ez dolog ki hirhedven, az sok nep egyben gyűle, s-azonnal eßek veße, halvan nyelvőkőn ßolni, Szent:

Mind álmęlkodnak vala, csudalkozvan mondanak, nem de ezek kik ßolnak, Galilæabol valok? Sz:

Es mikepen vagyon ez, hogy hallyuk mind ezeket, az mi nyelvűnkőn ßolni, melyben mi ßülettetűnk, Szent Lelek:

Nagy sok Orßagbeliek, valanak kőztűk akkor, kik Partiabeliek, es Mediabeliek, Szent Lelek:

Elam orßagbeliek, es azok kik lakoznak, Mesopotamiaban, kőrnyűl valo Sidosagban, Szent Lelek Istenről Christus igireti be tellyesedek.

Es

Es Kappadociaban, Pontusban, Asiaban, Phrigiaban, es az nagy Pamphilia orßagban, Szent Lelek: 110

Ægyiptus orßagaban, Lybia hataraban, mely Kőzel Cyrenehez, Romai jővevenyek, Szent Lelek:

Romaban lako Sidok, az Sido hitre tertek, Creta ßigetbeliek, Arabiabeliek, Szent Lelek:

Ez sok Orßagbeliek, ott egy-masnak mondanak, hallyuk ezeket ßolni, mind az minnen nyelvűnkőn, Szent Lelek Istenről:

Nagy fől ßoval kialtyak, batorsaggal hirdetven, az fölseges Istennek, illy nagy cselekedetit, Szent Lelek:

Egyetemben mind ezek, ott el almęlkodanak, csudalkozvan egy-masnak, ezeket mondgyak vala, Szent Lelek Istenről:

Mi akar ez lennie? es nemellyek mondanak, mind meg reßegültenek, azert bolondoskodnak, Szent:

Szent Lelek jűy mi hozzank, ted eggyesse ßivűnket, vilagosits elmenket, erősits meg az hitben, Szent Lelek Istenről Christus igireti be tellyesedek.

MAS.

AZ Pünkőstnek jeles napjan, Szent Lelek Isten küldetek, erőssiteni ßivőket, az Apostoloknak.

Mellyet Christus igirt vala, akkor az Tanitvanyoknak, Meny-orßagban mikor mene, mindenek lattara.

Tűzes nyelveknek ßolasok, ugy mint ßeleknek zugasok, le ßalla az ő fejekre, nagy hirtelenseggel.

Meg telven Szent Lelek Istennel, kezdenek ßolni

 nyel-

nyelveken, mint ő nekik az Szent Lelek, ád vala ſollani.

őrűllyűnk azert ő neki, mondvan ękes enekeket, fől magaſtalvan ő nevet, őrőkkőn őrőkke.

Dicsirteſſel Atya Iſten, vele meg valo Fiu Iſten, Szent Lelekkel egyetemben, mind őrőkke, Amen.

M. A S. Bat. And.

Iővel Szent Lelek Ur Iſten, lelkűnknek vigaſaga, ſivűnknek batorſaga, adgyad minden hiveidnek te ſent ajandekodat, jővel vigaſtalo ſent Lelek Iſten.

Iővel meg nyomorultaknak nemes vigaſtaloja, árvaknak ędes Attya, tőlts be ſiralmas ſivűnket, lelki nagy őrőmmel, jővel mi lelkűnknek ędes vendege.

Tavoztaſd el mi ſivűnknek hitetlen ſetetſeget, vilagoſits meg minket, hogy az Iſtennek igejet halhaſſuk es ertheſsűk, jővel es tanits meg az igaz hitre.

Iővel gerjezd fől ſivűnkben, ſent ſerelmednek tűzet, ronts el az gyűlőſeget, hogy mi eggyefek leheſſűnk Iſteni ſerelmedben, jővel mi lelkűnknek nagy vigaſaga.

Te vagy bizony őrők Iſten, ki Atyatul es Fiutul, mind őrőkke ſármazol, te vagy mi Urunk Chriſtuſnak aldot ſent igirete, te vagy mi lelkűnknek megh ſentelője.

Te vagy ki az Prophetaknak altala regen ſollal, Chriſtuſt nekűnk igired, te az ſent Apoſtoloknak ſivőket batoritad, te vagy erőſſege minden Szenteknek.

Te

Te vagy az nagy Ur Iſtennek Mennyei ajandeka, igaſſagnak Meſtere, tanits minket az Chriſtuſnak igaz iſmeretire, te vagy mi lelkűnknek bőlcs tanitoja.

Vilagoſits meg elmenket, hogy hiheſsűk az Chriſtuſt egy idvőſſegnek lenni, es az aldot Atya Iſtent kegyes Atyanknak lenni, teged iſmerheſsűnk vigaſtalonknak.

Adgyad ſent ajandekodat, batorits meg lelkűnket, hogy valhaſſuk az Chriſtuſt, adgyad hogy mi megh győzheſsűk őrdőgnek csalardſagat, te vagy mi biztatonk, minden otalmunk.

Biztaſd felelmes ſivűnket, hogy ketſegben ne eſſűnk, halalunknak idejen, de nag batorſaggal vigan ez vilagbol ki mullyunk, jővel vigaſtalo Sz. Lelek Iſten.

SZENT HAROMSAG NAPIARA.

Az egy harom ſemelyű Iſtenről valo vallas, es kőnyőrges.

Notaja: Legy irgalmas Ur, &c.

SZent Haromſag, es csak egy Iſtenſeg, kit emberi elme meg nem foghat, csak hiveknek hitek teged valhat, egy Iſtennek, harom ſemelyűnek.

Teged vallunk egy őrők Iſtennek, kezdet nelkűl valo termeſetnek, Atya, Fiu, Szent Lelek Iſtennek, allat ſerint de egy Iſtenſegnek.

Te teremted az Mennyet es földet, es ezekben valo ekeſſeget, te ſent Fiad vęte valtot minket, ſegitſegűl kik hivunk tegedet.

Szivűnkben bocsatad Szent Lelkedet, meg ſentelven

ven az mi ęletünket, batoritvan ßomoru ßivünket, es meg tartvan mind vegig bennünket.

Fölseges Isten kerünk tegedet, add ismernünk az te ßent Fiadat, magaßtalnunk te ßent fölsegedet, es vehetnünk az örok örömet.

Dicsirtessel tellyes ßent Haromsag, Atya, Fiu, ßent Lelek Ur Isten, ki magadat nekünk megh jelented, tarts meg minket mind vegit az hitben.

M A S.

Azon Notara.

IMadunk mi teged ßent Haromsag, kiben semmi nem lehet hamissag, hanem csak az ßent örök igazsag, segitsegre bizony nagy gazdagsag.

Te vagy Atya, Fiu, es Szent Lelek, harom ßemely, de egy igaz Isten, fogyatkozas semmi nalad nincsen, bizodalmunk ha benned nagy leßen.

Imadunk mi teget Atya Isten, Fiad altal könyörgünk ßüntelen, hogy ßent Lelked ßivünkben tellyes legyen, erösseke minket hitben tegyen.

Hitetlenseg nagy vagyon emberekben, fogyatkozas ßertelen erkolcsökben, ragalmazas ßamtalan ö nyelvekben, kik az hitet üldözik ęletekben.

Teged veßünk Ur Isten tanusagul, igaz ßamot hogy te vegy mind azoktul, kik nem fęlnek az örök karhozattul, lelkek ellen irtoznak az igaztul.

Ha igazan akarnak itilni, es eßekben jobban ök ezt venni, meg kellene ez hittel elegedni, tellyes ßivel Christushoz ragazkodni.

Nin-

Nincsen nekünk hit nelkül idvössegünk, Meny-orßagban mas altal bizony utunk, azert semmi dologban nem bizhatunk, az eletben hogy ki ne vetessünk.

Folyamjunk mar minnyajan Istenünkhöz, bekesegre Christusban vigyen minket, jamborsagra forditsa eletünket, Meny-orßagra visellye mi utunkat.

MAS.

IER dicsirjük minnyajan Urunkat, az Atya Ur Istent, neki adgyunk nagy halakat, mint mi kegyes Atyanknak, mert ü minket ßemelyere teremte, ekesite, viseli nekünk nagy gondunkat mint fiainak, azert mi tißtellyük es föl magaßtallyuk, mondvan, legyen nagy tißtesseg neked aldott Ur Isteen.

Ier dicsirjük az Ur Iesus Christust, Atya Istennek Fiat, Marianak ßep ßülöttet, az mi idvözitönket, mert ü ertünk öltözek emberi abrazatban, szerete minket, es megh mosa ü ßent verevel, azert enekellyünk ütet magaßtalvan, nagy hatalom es dicsöseg az Mennyei Kiralynak.

Ier dicsirjük az Szent Lelek Istent, ki Atyaval Fiuval mindenkoron egy fölsegben egyemben dicsirtetik, biztat minket es meg ßentel Mennyei ajandekkal, annak-okaert kerjük ütet mint Istenünket, jövel Szent Lelek Isten, vilagosits ßivünket, hogy Urunknak ßent igejet halhassuk es ertheßük.

Vigaßtallya Szent Lelek ßivünket, es ßomoru lelkünket, tanits minket az Christusnak igaz ismeretire,

re, uyjetlad meg lelkünket hitben es Beretetben, mikoron kezdünk ez vilagbol el haza menni, erősits megh minket, minden gonoß ellen, hogy lelkünket meg adhalluk vigan az mi Urunknak.

MAS.

IDvőz legy örök Ur Isten, ki vagy foghatatlan fölLegben, az Mennyei nagy dicsőlegben, Angyaloknak nagy örömekben, es dicsiretekben.

Idvőz legy Bentleges Atyank, ki Kegyessen tekintel reank, örök halalra kik meltok valank hogy vtKezek mi első Atyank, kitől mind Barmazank.

Tüled azert el nem vetel, de minket oly igen Beretel, hogy Bent Fiadnak nem engedel, ez vilagra kit ertünk küldel, kivel hozzad Berzel.

Könyörüly kerünk mi raytunk Bent igedet adgyed ertenünk. honnan teged meg ismerhessünk, örökkè hogy veled elhessünk, es örvendezhessünk.

Idvőz legy Ur Iesus Christus, es mi egyetlen egy megvaltonk, mi eletünk es közben jaronk, Bent Attyad elöt egy Bo-Bollonk, es egy bizodalmunk.

Ki Bent Atyadnak engedel, eretlünk hogy tüle el jövel, az nagy fogsagbol el ki mentel, ertünk mert mindent elBenvedel, vegre megöletel.

Tekints meg edes Mesterünk, ne hadgy bünnek mia elveßnünk, Bent hitedet erősits bennünk, hogy zeked mindenben engedhessünk, es benned bizhassunk.

Mert mi csak te tüled függünk, azert csak te neked kedi könyörgünk, hogy eletünkben legy mi velünk es csak te titled viseltetünk, el ne teveledgyünk.

Adgy igaz Fejedelmeket, es kereßtyen böles tanitokat, kik hirdessek akaratodat, es hozzank valo nagy kedvedet, irgalmassagodat.

Idvőz legy Bent Lelek Isten, ki Atyaval Fiuval vagy egy Isten, egyetemben egy dicsiretben, egy akaratbon es Bentsegben, es egy dicsőlegben.

Idvőz legy arvaknak Attya, özvegyeknek kegyes birája, tevelygőknek igazgatoja, Bonoru Biveknek biztatoja, es vigasztaloja.

Batorits minket hitünkben, adgy Beretetet mi Bivünkben, tarts meg mind vegigden ezekben, hogy mi halalunknak idejeben, ne essünk ketsegben.

De meheßünk az eletre, hol Atya Istennek fölsege, es az Fiunak dicsősege, dicsiretik veled egyetemben, örökkön örökke.

INVOCATIONIS FORMÆ,

Post alia cantica ante Contionem dicendoe.

AD DEUM PATREM.

HAlgass megh minket nagy Ur Isten, ez mostani nagy Bűnsegünkben, es tekints meg minket mi eletünkben, hogy ne essünk ez földön hitetlenségben, ördög kezeben.

Mert csak te vagy az vilagossagh, eletünkben te vagy igassag, mi sötet Bivünkben nagy vilagossag, Bonoru Bivünkben te vagy vigassag, örök Bodogsag.

Tavoztasd tőlünk az hamissagot, aid Bivünkben

az igasságot, es az mi lelkünkben, nagy batorságot, hogy
nilvan el hihessünk az bodogságot, örök orßagot.

Adgy szent Lelket az Tanitóknak, egyetemben az
halgatóknak, hogy mind engedhessünk akaratodnak, dicsiretet mi mondhassunk az te Fiadnak Iesus
Christusnak.

Hala te neked Menybeli Isten, ki vigaztalß minket eletünkben, es el nem hadß minket nagy Bűkségünkben, megh erősiteß minket az igaz hitben, igeretedben.

MAS.

MAgaßtallyuk Kereßtyenek az ür Istent, ki nekünk megh kegyelmezet nagyjo voltaert, bűnünket meg bocsattya ű Szent Fiaert, es örök eletet
íger, csak a Iesus Christusert.

Oh Istennek hozzank valo kegyessege, az mely kegyelemnek soha nem leßen vege, mint ezt meg bizonyittya Szent Pal könyve, hogy csak az ür Iesus
christus, legyen az törveny vege.

Bocsald hozzank Kerünk mi vigaßtalonkat, hadd inditsa könyörgesre az mi lelkünket epitse es ugyis gyarlo Szivünket, es elegitse meg bennünk az mi sok
Bűkségünket.

Az meg Beget nád Balat el ne tördellye, de sót a tűstölgő csepüt ű meg eleßße; az mi könyörgesünket jo
neven vegye, es az örök dicsőségre lelkünket megh
Bentellye.

Igazgallon minden jora Bent aldasa, ne tavozzek el mi

eb mi túlünk vigaßtalasa, Ballyon azmi lelkünkben batoritasa, hogy ne fogjon raytunk semmit az örelő csalardsaga.

Dicsirtessel Atya Isten magasságban, Fiaddal es Bent Lelkeddel egy meltosagban, mint hozzad lehessünk hala-adasban, es lathassunk Binről Binre az örök
bodogságban

MAS. Azon Notara. GRECA. SZEGED.

KEreßtyenek kik vagyunk, Istent kerjük adgyon Szent Lelket, eppiße mi bennünk az igaz hitet, valhassuk csak Christusban az idvőlleget, adgyon
Szent Lelket.

Szent igejet halhassuk, hatvan es el hihessük, hiven meg tarthassuk es őrizhessük, rola mind ez vilag előtt vallast tehessünk, benne bizhassunk.

Bizonsagot Bivünkben, az Bent Lelek tegyen lelkünkben, erősitsen minket Isten kedvében, tegyen minket bizonyossa nagy kegyelmeben, legyünk kedveben. Hitetlenek ű Bivet, hajtsa hozza, ne nezze bűnet hogy megh ismerhesse idvőzitőjet, es tehesse mindenekben az ű jo kedvet, adjan Szent Lelket.

Ne nezze bűneinket, nezze christust mi erdemünket, kinek ű Bentlege minden vetkünket, halalaval ebronta karhozatunkat, nagy halalunkat.

Ennyi sok jo teteről, halat adgyunk minden időben, neßesitsen minket minden javaban hogy lathassuk az Christust dicsőségeben, az Meny-orßagban.

AD FILIUM DEI.

IArullyunk mi az Istennek Szent Fiahoz, az mi idvözitö Urunk Iesus Christushoz, mint kegyes es hatalmas Babaditonkhoz, testi lelki nyavalyankban csak egy vigaßtalonkhoz.

O irgalmas megh valto Fiu Ur Isten, ki orßagolß Szent Atyaddal földön es Mennyen, te hozzad esedezünk könyörgesünkben, segitseggel legy minekünk, mostani ßüksegünkben.

Sok ßüksegink jollehet vannak mi nekünk, de most neked kivaltkepen ezen könyörgünk, ßent Lelked erössege legyen mi velünk, hogy az igaz tudomanyban epületet vehessünk.

Mi elmenknek homályat tavoztassad el, ajandekozz engedelmes ßivel, lelekkel, hogy az te ßent igedet vegyük jo kedvel, tanulhassuk es eltünkben, kövessük nagy örömmel.

öregbitsed nevellyed bennünk az hitet. es az igaz ßeretetet adgy remenseget, adgy minden jova valo igyekezetet, tißta lelki ismeretet, es ßentseges eletet.

Szent nevedet engedgyed nyilvan valhassuk, az ördögöt, s-ez vilagot meg utalhassuk, es te ßent orßagodban kevankozhassunk, fölsegeddel egyetemben örökke vigadhassunk.

Legyen neked dicsiret es nagy tißtesseg, ki Atyaval Szent Lelekkel vagy egy Istenseg, fölseges hatalmassag, örök fenyesseg, teged illet mind örökke, veghetetlen dicsösseg.

AD

AD SPIRITUM SANCTUM.

Hußar Gále.

Könyörögjünk az Istennek Szent Lelkenek, bocsassa ki magas Menyböl az ü vilagat, vegye-el mi ßivünknek minden homalyat, hogy erthessük Istenünknek, mindenben akarattyat.

Oh ßent Lelek, árváknak kegyelmes Attya, ßegeny gyarlo bünösöknek batoritoja, hitökben el esteknek erös gyamola, es az ü gyenge hitüknek, csak te vagy taplaloja.

Te vagy az mi lelkünknek edes vendege, az mi ßomoru ßivünknek igaz öröme, lelki haborninknak csendeßitöje, az örök ęletnek bennünk, csak te vagy elkezdöje.

Te tanitad regenten az Prophetakat, igazgatad ü nyelveket es iraſokat, te tötted bölcse az ßent Apostolokat, hogy megteritsek te hozzad, mind ez ßeles vilagot.

Vedd el az mi ßivünknek hitetlenseget, vilagosits meg elmenknek nagy sötetseget, rontsd el az gyülölsegnek kegyetlenseget, enged az te Szent hitednek mindenüt eggyesseget.

Valaß minket magadnak ęlö Templomul, vegyed mi könyörgesünket ßent aldozatul, vedd ki mind ez vilagot az karhozatbol, engedgy igaz hitböl valo kimulast ez vilagbol.

Dicsirtessel fölseges Atya Ur Isten, legyen aldot az te neved Fiu Ur Isten, ezekkel egyetemben Szent

Lelek

Lelek Isten, marattgyon az te aldasod, az te bünös nepeden

MAS.

Luther Martone.

IEr mi kerjünk Szent Lelket, vele ößve az igaz hitet, mikor ez vilagbol ki mulunk, aldot Isten otalmaz minket minden gonoßtul, Irgalmaz nekünk.

Te igaz vilagossag, tanits minket Urunk Christusnak igaz ismeretire, mely minket bizonnyal idvözit, es az örök halaltul meg ment, Irgalmaz.

Nemz mi bennünk Christusban valo hitet, mellyel hihessük, Christust bünösökert megh holtnak lenni, mert minden az ki ezt el hijendi bizony idvözül, Irgalmaz nekünk.

Nyomorusaginkban legy mi biztatonk es erössitönk, hogy halalunknak idejen mi meg gyözhessük az ördögöt, es nagy örömmel kimulyunk, Irgal:

Dicsirtessek az Atya Isten, ßent Fiaval Iesus Christussal, ki ßent Lelek altal az ßent irasbol, meg jelentette minckünk az igaz hitet, irgalmaz nekünk.

MAS Azon Notara.

IER mi kerjünk Szent Lelket, vele ößve az igaz hitet, mikor ez vilagbol ki mulunk, aldot Isten oltalminket minket minden gonoßtul, Iesus irgalmaz.

Oh igaz vilagossagh, tanis minket az igassagra, hitetlensegünket hadgyuk mind hatra, legyen az Ur Istennek ßent akarattya, Iesus irgalmaz.

Nagy irgalmassagodbol, hozzank valo nagy szerelmed-

relmedböl, Christust ala külded az magas Menyböl, minket meg szabadital ellenseginktül, Iesus irgalmaz.

No azert Kereßtyenek, halat adgyunk az Ur Istennek, mondgyunk mind ellene mi büneinknek, legyünk örökös fiai az Ur Istennek, Iesus irgalmaz.

Ne hadgy minket Ur Isten tevelgenünk, az sötetsegben, de tanits meg minket az igaz hitre vallhassuk idvössegünket mar csak te benned, Iesus irgal:

Hala te neked Atya Ur Isten, es Fiadnak Iesus Christusnak, es az vigaßtalo ßent Leleknek, kinek ßentelesebol mi hivattatunk, fogytig ßenteknek.

MAS.

ADgy Ur Isten szent Lelket, szent igedben oppits meg minket, adgyad megh ismernünk termeßetünket, tekents megh ßüksegünket, es könyörgesünket, adgy igaz hitet.

Te vagy Atyank örök Isten, kiben semmi ketsegünk nincsen, nevellyed hitünket te szent igedben, szent Fiadnak Christus Iesusnak ismeretiben, idvössegünkben.

Te vagy Christus idvözitönk, Szent Atyadnal bekesseg ßerzönk, te vagy mi eletünk, lakozzal mi bennünk, hogy minden dolgunkban csak teged mi dicsirhessünk, teged valhassunk.

Vigaßtalo Szent Lelek, batoritsad az mi szivünket, vigaßtaly meg minket es igazgaß minket hogy halvan meg erthessük nyilvan az ßent igeket, idvössegünket.

MAS

MAS.

Iövel ßent Lelek Isten, tarts meg minket igedben, ne legyünk sötetsegben, maradgyunk igaz hitben.

Szenteld meg mi ßivünket, vilagosits elmenket, hogy erthessük igedet, mi edes Mesterünket.

Adgy Isteni felelmet, es bizonyos ertelmet, igeddel tanits minket, gerjezd föl mi ßivünket.

Vigaßtald megh elmenket, mindenben segits minket, öregbitsed hitünket, tavoztassad bünnket.

Hogy teged az Atyaval, es az ü ßent Fiaval, dics irhessünk minnyajan az fenyes Meny-orßagban.

AZ CATECHESISBOL
valo E. nekek.

AZTIZ PARANCSOLAT.
Ex cap. 20. Exodi.

SZükseg megh tudnunk idvössegnek dolgat, es az Istennek tiz parancsolattyat, hol meg jelente hozzank akarattyat, bün ellen haragjat.

Hadgya az Isten hogy egy Istent hidgyünk, balvany imadast hogy mind hatra hadgyunk, teremtett allatban hogy semmit ne bizzunk csak egy Istent hidgyünk.

Kivan mi tülünk engedelmesseget, hitet ßerelmet, tökelletesseget, es tißta ßivet, Isteni felelmet, minden tißtesseget.

Isten haragja fejeken azoknak, kik segitseget sok Istentül várnak, Istennek kedve oltalma azoknak, kik egy Istent vallnak.

Isten

Isten nevevel gonoßul ne ęllyünk, mert az Istennek kedveben nem leßünk, haßent nevere hamissan esküßünk, nagy karomlast teßünk.

Meg tilt az Isten, Isteni karomlast, az igassagrol kivan igaz valast, hogy hatra hadgyunk minden hamis mondast, es hamis tanitast.

Innepet ßentely az Isten azt mondgya, ßent ęletünket mi nekünk kevannya, hogy ßent igejet halgassuk azt mondgya, es minden meg tartsa.

Atyank, Anyanknak tißtesseget tegyünk, Fejedelmünknek Istenert engedgyünk, es Tanitonknak tißtesseget tegyünk, minden joval legyünk.

Embert ne öllyünk Isten parancsollya, az boßßuallast közöttünk meg tiltya, harag, irigyseg, tavol legyen hagya, az ßitkot meg tiltya.

Fertelmes ęlet közöttünk ne legyen, ßent hazassagban minden ember ęllyen, ektelen bujasag tülünk tavol legyen, minden tißtan ęllyen.

Egy mas marhajat mi el ne orozzuk, usorasagtul magunkat örizzük, se hatalommal maset el ne vegyük senkiet ne bantsuk.

Oyjuk magunkat hamis tanusagtul, hamis vallastul, hamis per-patvartul, hamis esküvestül, es ragalmazastul, minden csalardsagtul.

Meg tilt az Isten minden gonoßsagot, testi indulast, gonoß kivansagot, kivan mi tülünk bellö tißtasagot, minden jamborsagot.

Ne kivand ugy-mond senki feleseget, senki marhajat,

hajat, ſenki tiſteſſeget, itt megh jelenti tőrveny nehezſeget, es erőtlenſeget.

Moyſes altal Iſten ezt ki ada, ket kű tablara ſzent uyjaval ira, rettenetteſſeggel ezeket ki ada, haſznat meg mutata.

Emberi erő ezt meg nem tarthattya, ſenki igaznak magat nem mondhattya, mert bűnős voltat minden ember lattya, az Iſtent boſſontya.

Haſzna, ereje azert az tőrvenynek, vadol mindenkor minket bűnőlőkbek, termeſzetünkben mind erőtleneknek, es hitetleneknek.

Mennyűnk fejenkent azert az Chriſtushoz, idvőzitőnkhőz, az mi ſo-ſolonkhoz, közben-jaronkhoz es igaſſagunkhoz, jutatſzent Attyahoz.

Hala te neked Menybeli nagy Iſten, hogy bűnőſőkőn raytunk könyőrűltel, ſzent Fiad altal megh engeſzteltettel, es mi hozzank tęrtel.

MAS, AZONROL.

OH Iſrael ſzeretős nepem, halgaſſad az en tőrvenyem, te ſzived meg ne kemenyűllyőn, lelked ebben győnyőrkődgyőn.

Ægyiptombeli nagy rabſagbol, iſſonyu vaſs kemenczeből, tegedet ki ſzabaditalak, es magamnak valaſztalak.

Idegen Iſtenid kivűlem, ne legyenek en ellenem, ſűkſegedben meg talaſz engem, ne ketelkedgyel en bennem.

Az Mennyen, földőn, ſ. vizben valo, teremtet allathoz haſonlo, arany, ezűſt, ſe draga kűből, balvānt ne csinaly ezek ből.

Előttők magad le ne horgazd, tęrded, fejed megh ne haytſad, ſzemedet rajok ſe forditſad, ſe tiſztellyed ſe imadgyad.

Mert boſſu-allo Ur vagyok en, ki Atyak vetket fiakon, harmad, negyed unokajokon, megh ſeddem gyulőlőimen.

Viſzontag nagy irgalmaſſagom, ezer izik unokakő, megmarad engem ſzeretőkőn, parancsolatim őrzőkőn.

Uradnak Iſtenednek neved, hiyjaban ne nevezd nevet, mert Urad ezt bűntetes nelkűl, nem ſzenvedi feddes nelkűl.

Meg emlekezzel az Szombatrol, Iſtenednek nyugodalmarol, hat napkedvedre munkalkodgyal, hetedik en meg nyugodgyal.

Te magad, fiad es leanyod, ſzolgad, ſzolgalo leanyod, es minden munkalkodo barmod, dologtul meg nyugodgyanak.

Mert mennyet, földet es az tengert, hat nap teremte, ekeſite, heted nap az Ur meg nyugovek, es őtűle megāldatek.

Az te Atyadat es Anyadat, tiſztellyed ędes ſzűleidet, hogy te nyomos leheſs ez földőn, mellyet neked ad az Iſten.

Se fegyvereddel ſe nyelveddel, embert ne őly haragoddal, hazaſag tőrő bujaſagtul, od magad paraznaſagtul.

Orzaſtul es ragadozaſtul, hamis uſoras zalagtul, od magad hamis tanuſagtul, atyafi ellen valotul.

Felebaratotnak ő hazat, ne kevannyad hazas tarſat, ſolgajat, ſolgalo leanyat, ſe barmat ſemmi marhajat.

Az Synai hegynek tetejeben, nagy fűſt es lang közepiben, trombitaknak ſok zőngeſeben, rettenetes meny-dőrgesben.

Ket kő tablara ſent uyjaval, Urad Iſtened fel ira, Moyſes altal ezt ki ada, meg őrizni parancsola.

AZ CREDO,

Nota: Oh kegyes ſűz Maria, &c.

Hiſzűnk mind egy Iſtenben, mindenhato Atyaban, Menynek, Földnek es Tengernek, es minden allatoknak teremtőjeben, ki reank oly nagy gondot viſel, ugy mint ſerelmes fiaira, bűnűnkben hogy el ne veſznenk, egy Fianak nem kedveze, ertűnk ada űt nagy kenra, hogy altala idvőzűllyűnk, ez az te hited kereſztyen ember, laſd hogy hiven meg őrizzed.

Hiſzűnk es Ieſus Chriſtusban, Atya Iſtennek ſent Fiaban, nekűnk pedig egy Urunkban, ki ſogantatek ſent Lelektűl, ſűletek es ſűz Mariatul, kenzetek ő Pilatuſtul, megh hala, el temettetek, föl tamada, menyben mene, onnat leſen el jővendő az utolſo itiletre: akkor leſen minden embernek hiti ſerint fizeteſe.

Hiſzűnk es ſent Lelekben, nyomorultaknak vigaztalojaban, ki Fiuval egy es Atyaval, ki ſolt az Prophetak altal, hiſzűnk egy kereſztyeni Sereget, ſenteknek es egyeſſeget, bűnűnknek meg bocsanattyat, Iſtentűl csak

csak Chriſtus altal, kit igere Abrahamnak es az ő Fiainak: Hiſzűk teſtnek föl tamadaſat, es az örők bodogſagot.

MAS, AZONROL.

Mi hiſzűnk az egy Iſtenben, Menynek, Földnek es az benne valoknak teremtőjeben, ki faiva minket valaſtot: ő teſtűnkről es lelkűnkről mindenkoron gondot viſel, mind ędes atya fiairol, ſemmi azert nekűnk nem arthat az ő akarattyat nelkűl, mert mindenek vannak az mi Iſtenűnknek nagy hatalmaban.

Mi hiſzűnk Ieſus Chriſtusban, ſent Fiaban es mi Urunkban, ki az Atya Iſtennel egy Iſten, es ki örektűl fogva volt: ſzűz Mariatul ſűletek, az kereſtfan ertűnk aldozek, pokolra ſalla ſabadulaſunkert, es halottaibol föl tamada idvőſſegünkert, kit mi varunk jűni az itiletre.

Mi hiſzűnk ſzent Lelek Iſtenben, ki az Atya es az Fiu Iſtennel egy Iſten, nyomorultaknak vigaztaloja, ő minket viſel, igazgat, biztat, ſeret es megh ſentel, viven Chriſtusnak ſent gyűlekezetiben, hol nekűnk meg bocsatatnak minden bűneink, az Chriſtuſert, kivel ez moſtani teſtnek föl tamadaſa utan örőkke ęlűnk,

MAS.

AZ ki akar idvőzűlni, ęletet kel jobbitani, az ſent hitet meg tanulni, es gyűmőlcset meg mutatni. Ketſeg nekűl karhoztattya, ki ęletet nem jobbittya,

es az hitet meg nem tartya, ha gyűmölcſet nem mutattya.

Eletnek megjobbitaſa, ſent igenek halgataſa, es ő neki meg tartataſa, ſivűnkben meg maradaſa.

Az ki tanit igaz hitre, es az bodog remenſegre, es az lelki bekeſſegre, Iſtenbeli nagy örömre.

Hittel bizunk egy Iſtenben, kit hiſzűnk harom ſemelyben, Atya, Fiu, Szent Lelekben, meg foghatatlan fölſegben.

Atya Iſtent bizony hiſzűk, lenni nekűnk teremtőnknek, mindenben ſegitſegűnknek, irgalmas gondviſelőnknek.

Ieſus Chriſtus mi meg valtonk, karhozattul ſabaditonk, es kegyelmes oltalmazonk, Atya Iſtennel ſo-ſolonk.

Az Szent Lelek bőlcs tanitonk, idvőſſegre igazgatonk, banatinkban vigaztalonk, lelkűnkben megh vidamitonk.

Az ki akar idvőzűlni, kel Iſtenről igy erteni, útallatban egynek hinni, harom ſemelyben tiſztelni.

Ezhit teſſen ſepſegeſſe, Ur Iſten előt kedveſſe, lelkűnkben bekeſſegeſſe, Meny-orſagban őrőkőſſe.

Ezhit kiben vraikodik, az teſt ellen tuſakodik, minden jora igyekezik, ſent dolgokat cſelekeſik.

Kik bűnőkben megh maradnak, az ſent hittűl el ſakadnak, ketſeg nelkűl el karhoznak, mert ők őrdőgnek ſolgalnak.

Mindennek kel életiben, megh maradni igaz hitben,

ben, Atyaſiűi ſereteteben, hogy legyűnk Iſten kedveben. 120

Kinek legyen az tiſzteſſeg, mind őrőkke az dicsőſſeg, ő tűle nekűnk bekeſeg, es Atyai kegyelmeſſeg.

AZ MI ATYANK.

MI Atyank ki vagy mennyegben, kik vagyunk iſmeretedben, azt parancsolad mi nekűnk, hogy mi-is egy-maſt ſzereſsuk, Atyanknak tegedet vallyunk, nagy bizvan neked ſolhaſſunk, ſivűnket batorithaſſuk.

Meg ſentelteſſek te neved, es meg tarts te ſent Igedben, hogy ſent életben élhesſűnk, tegedet Urnak vallhaſſunk, benned minnyajan bizhaſſunk: igazan hogy mi élheſſűnk, pokoltul ſabadulhaſſunk.

Mar jűjőn te ſent orſagod, lakozzek bennűnk mondaſod, az az: te hatalmaſſagod, mert az gonoſz őrdőg merge, mindnyajan ketſegben vinne, meg törd bennűnk az haragot, es adgyad te ſent orſagod.

Es legyen te akaratod, mind Menyben, földőn beſeded, adgy vigaſſagot minekűnk, kik igen megh nyomorodtunk, őrdőgtűl, gonoſz embertűl, pokoltul, hitetlenſegtűl, nagy ſok eretnekſegektűl.

Adgyad nekűnk kenyerűnket, minden-napi életűnket, lelki teſti ſűkſegűnket, meg őriz minden gonoſztul, ehſegtűl es dőg halaltul, hadaktul es höſvenyſegtől, nagy ſok ſorgalmatoſſagtul.

Bocsaſd megh mi bűneinket, mert igen rettentenek minket, mikepen mi-is bocsatunk, az kiktűl mi

megh

meg bantattunk, hogy egyeneſſek leheſſünk, tegedet igen ſereſsük, es egy-maſt ne gyülölhelsük.

Ne vigy minket kiſirtetben, de meg tarts iſmeretedben, Iſteni edeſſegedben, mikoron ördög meg kiſirt, hamiſra minket kenſerit, pokollal bünnel haborit, te neved minked ſabadit.

Szabadits minden gonoſtul, megh orizz veſedelemtül, miunyajan örök halaltul, mi halalunknak idejen, minket akkoron vigaſtaly, bodogok köziben ſamaly, te hazzad minket be fogadgy.

Hald meg Atyank vallaſunkat, engedd megh könyörgelünket, az hitben erösits minket, hogy mi ketſegben ne elsünk, fogadaſodban bizhaſſunk, nagy vigan enekelhelsünk, Ament te neked mondhaſſunk.

M A S

MI kegyes Atyank, kit vallunk hitünkben, legy ſegitſeggel ily nagy ſükſegünkben, eppits meg minket mi termeſetünkben, ki vagy Menyegben.

Az te ſent Neved ſenteltеſſek köztünk, ne uralkodgyek hamiſſag mi köztünk, az te ſent iged hirdeteſſek köztünk, hogy el ne veſſünk.

Iüyjön mi közzenk az te ſent orſagod, csak te biry minket bünös fiaidat, iſmerhelsük meg az te ſent Fiadat, Chriſtus Urunkat.

Ne legyen bennünk ördögnek orſaga, ne birjon minket az bünnek ſokſaga, ſallyon mi közzenk hitnek igazſaga, meg tiſtulaſa.

Terme-

Termeſetüuket ne adgyad követnünk, akaratodat 121
eppitſed mi bennünk, hogy mindenekben te neked engedgyünk, ne hadgy el elnünk.

Mi kenyerünket minden-napit adgyad, adgyjo Fejedelmet, marhankat meg aldgyad, es mindenekben teſtünket taplallyad, es otalmazzad.

Meg bocsaſſad nekünk gonoſ büneinket, alnokſaginkat, hitetlenſegünket, vegy ki közzülünk minden irigyſeget, es gyülöſeget.

Es ne vigy minket gonoſ kiſirtetben, ne hadgy el veſnünk az mi büneinkben, otalmaz minket ne elſünk ketſegben, ördög kezeben.

Szabadits minket minden fok gonoſtul, büntül, ördögtül, minden alnokſagtul, ellenſegintül, hirtelen halaltul, es karhozattul.

Dicsöſeg neked Menyben örök Iſten, ki mi hozzank vagy engedelmeſſeggel, halgas megh minket itt ez könyörgesben, aldgy megh hitünkben.

M A S

MI Atyank ki vagy Mennyegben, te fiaid ſükſegünkben, hozzad kialtunk ez teſtben, hiſſük meg halgatſ kertünkben, mert Atyai kegyeſſegben, vagy hatalmas Iſtenſegben.

Szenteltеſſek te ſz. neved, azaz: iſmerjünk meg teged, adgy mi nekünk igaz hitet, hitnek jeler, jo ęleter, bennünk lakozzek Sz. Lelked, tiſteltеſſek Iſtenſeged.

Iüyjön hozzank te orſagod, kedves Evangeliomod, idvözitü Szent Chriſtuſod, kiben örök bodog-

Hh ſagod,

ſagod, adgyad te ſent ajandekod, ördögtül vedd el orſagod.

Legyen te ſent akaratod, tarthaſſuk parancsolatod, mint Mennyei ſent udvarod, tellyeſiti akaratod, mi-is teheſsük mondaſod, el ſenvedheſsük oſtorod.

Minden-napi kenyerünket, minden teſti életünket, hiv ſolgat, jo Fejedelmet, egeſſeget, bekeſeget, jo hazas-tarlat, büſeget, adgyad nekünk ma ezeket.

Es bocsaſd megh büneinket, mint ellenünk vétettteknek, mi megh bocsattyuk bünöket, mely erösſitſe hitünket, es batoritſa lelkünket, hogy megh bocsattad bününket.

Ne vigy minket kiſirtetben, teſtnek, ördögnek töriben, ez vilag dühöſſegeben, ketſegben, eretnekſegben, hitetlenſegnek büneben, ne hadgy el veſznünk ezekben.

Szabadits minket gonoſtul, ördögnek csalardſagatul, karhozattul, hamiſſagtul, dragaſagtul, döghalaltul, korſagtul, haboruſagtul, mind teſti lelki gonoſtul.

Mert te vagy hatalmas Iſten, Uralkodo örök Iſten, kegyes es irgalmas Iſten, ki minket könyörgeſünkben, megh halgatal ſzükſegünkben, azert bizvan mondgyuk, Amen.

AZ UR VACSORAIAROL.

Nota: Virgo Dei Genitrix. &c.

GYakran nekünk kellenne Iſtennek halakat adnunk, ſok jo tetemenyerül kellene emlekeznünk.

Regi

Regi jo ſandekarol, hozzank valo ſerelmetöl, ö 122
buzgo nagy kedverül, dicsirnünk jo voltarol.

Ennyi nagy eſetünkrül, hog gondot viſel dolgunkrol, titkait büneinkrül, mozditotta vetkünkrül.

Gyorſan olayt hogy lele, ſebünknek gyogyitaſara, ſent Fiat el ereſte, az mi meg valtſagunkra.

Oh Iſtennek ſerelme, es el titkolt nagy tanatſa, hozzank honnan jo kedve, tetſik jo akarattya.

Reank mert annyi gondgya, hogy nem nyughatik ſerelme, mely kedvet meg mutata, hog Fiat el bocsata.

Iſtennek es embernek, kel vala erettünk jüni, Chriſtus Ieſuſnak kelle, közbe-jaronak lenni.

ö hogy fizeteſt tenne, ſamtalan adoſſagunkert, es hogy meg-is halhatna, az mi ſok büneinkert.

El jöve ſ-meg fizetö, teſteben adoſſagunkat, es mindeneſtül fogva, le kötö büneinket.

Szükſegünknek elei, ez lün idvözüleſünknek, eleg meg fizeteſe, mi nagy adoſſagunknak.

Es lelkünknek kenyere, lün nekünk az ö Szent teſte, lön örök életünknek, oka ö Iſtenſege.

Ezt Attya magas menyböl, jollatvan ſent orſagabol, ugy engeſteltetek meg, ſent fia halalabol.

Gyözödelmet engede, az poklon es karhozaton, nekünk hatalmat vennünk, ugy ada az bünökön.

Ezert Attya orſagat, erdemlette dicsöſſeget, ketkeppen örökleget, bira nagy gazdagſagat.

De maganak eggyiket, nekünk atta az maſikat, erdemevel kereſet, hitnek ſent igazſagat.

Igy ßerze ok levelet, el veßett örökſegünkhöz, mellyel jutnank hazánkhoz, el veßet joßagunkhoz.

No miert hogy jol tuda, mi feledekenſegünket, męg ez földön leteben, erről meg inte minket.

Ö teſtęt hogy erettünk, engede törveny kezeben, azt akara hogy legyen, örök emlekezetben.

Szerze azert vacsorat, teſteről hogy emlekezzünk, öki ontot vęreről, hogy el ne feletkezzünk.

Fęlt vala hoģ el veßtyük, es hoģ ugyan el feleytyük, ez nagy kencset hogy vegre, feledekenſegben veßßük.

Ez okaert akara, meg igirt irgalmaſſagat, ö be pecsetelnie bününknek bocsanattyat.

Csuda keppen ezeket, meg ßörze hogy ßána minket, mert ö jol latrya vala, mi örök el veßtünket.

Immaron ö ezekert, es ö nagy faratſagaert, mi tülünk hala-adaſt, kevan minden dolgaert.

Tellyes azert ęletünk, csak hala-adas legyen dolgunk, le fektünk es föl költünk, jaraſunk es üleſünk.

Örok örvendezesben, es Iſteni dicsiretben, foglallyuk mar magunkat, mi tellyes ęletünkben.

Mert nem mienk az banat, kik vagyunk Iſten jegyeſi, de azoke az kik az, örögöknek közöſi.

Dicsiret az Iſtennek, Atya, Fiu, Szent Leleknek, kit dicsirnek az ßentek, az hatalmas Fölſegnek.

M A S.

IER dicsirjük az Iſtennek Fiad, az ßep ßüznek aldot ßent magzattyat, ez vilagnak ędes meg valtojat, bünöſöknek kegyes ßo-ßollojat.

Ieſus

Ieſus Chriſtus kegyelmes meg valtonk, Ur Iſtentül adatot tanitonk, ßent Atyaddal föllſeges meg tartonk, ßent Lelekkel minden igazgatonk.

Teged vallunk hatalmas Iſtennek, kezdet nelkül valo termeßetnek, ßent Atyaddal egy örög Iſtennek, allattyabol ßülettel Iſtennek.

Teremteſnek te elötte valal, kezded nelkül az Iſtennel valal, Anya nelkül Iſtentől ßarmazal, örök Ige, ßajabol mondatal.

Te altalad ez vilag kezdetek, es ſemmiből ßepen teremtetek, az csillagos ßep Egh terjeztetek, Nappal Holdal meg ekeſittetek.

Ez ßeles föld te tüled adatek, termö fakkal megh gyümölcsöztetek, ßep zöldellö füvel tündöklletek, viragokkal meg csillagoztatek.

Te altalad Adam teremtetek, földből teſte ßepen alkottatek, Menyből lelke az teſtben ihletek, Eva tarſul melleje adatek.

Paraditſom kerteben vitetek, örögh mia ott megh csalattatek, minden jotul ottan meg foßtatek, az emberi nemzet karhoztatak.

Mikor Adam ott magat el veßte, es fiait halalban be eyte, Atya Iſten magat ki jelente, te Nevedet Adamnak hirdete.

Abrahamnak az utan fogada, aldot magnak akkor teged monda, ßüz Maria meheben fogada, te ßent vęred mi reank árada.

Felöltözel az emberi teſtben, ez vilagra jövel mi

kőzinkben, igaz hitet adal mi ſivűnkben, uy vilagot gerjeſtel lelkünkben.

Szent vęreddel te minket meg valtal, bűneinkből ſepen kitiſtital, Szent Lelekkel megh vilagoſital, es Atyadnak kedveben jutatal.

Az kereſt-fan erettünk megh halal, harmad napon, iſmeg fől tamadal, Meny-orſagban fől magaſtaltatal, tiſteſſeggel meg koronaztatal.

Azert vallunk teged Kiralyunknak, es őrőkke valo nagy Papunknak, Iſten előt minden gyamolunknak, ez vilagon minden oltalmunknak.

Az Iſtennek nagy haragja ellen, az őrdőgnek dűhőſſege ellen, ez vilagnak kergeteſe ellen, az bűnőknek rettenteſe ellen.

Te vagy nekűnk minden igaſſagunk, jamborſagunk es artatlenſagunk, te vagy nekűnk ſentſegűnk, valtſagunk, Iſten előt őrők bodogſagunk.

Te vagy nekűnk az mi remenſegűnk, ez vilagon mi nagy tiſteſſegűnk, Iſten előt minden diesőſegűnk, Meny-orſagban őrők idvőſſegűnk.

Oh Iſtennek draga kents-tartoja, ſzent Leleknek raytunk nyugotoja, nyomorodot arvaknak tartoja, mi hitűnknek meg koronazoja.

Oh Iſtennek kedves aldozattya, kit jo ſzemmel megh tekint az Atya, es megh marad az ő jo illattya, miud őrőkke kedves fogonattya.

Edes Ieſus előtted jarulunk, ſeked előt arczul leborulunk, keſervesen te hozzad ohaytunk, es nagy ſirvan Menyben fől kialtunk. Mert

Mert az őrdőg ellenűnk tamadot, nagy ſok gonoſ 124
kőzőttűnk arador, az mi erőnk immar el farador, jelents azert moſtan hatalmadat.

Emlekezzel gyarlo eſetűnkről, emlekezzel erőtlenſegűnkről, emlekezzel kegyelmeſſegedről, emlekezzel ſent igeretedről.

Lam te teſtben erettünk őltőzel, az ſep ſűztűl vilagraſűletel, ſent vęreddel te minket meg jegyzel, igaz hitben magadnak gyűrűzel.

Oltalmaz meg azert az őrdőgtűl, ez vilaghi ſok kegyetlenektűl, ſabadits megh az mi bűneinktűl, teſtűnk beli fertelmeſſegektűl.

Tavoztaſd el tűlűnk az vęr-ontaſt, es ſok fęle dűhős hadakozaſt, ſálitſag le az ſok nyuzaſt, foſtaſt, hogy az hitről teheſsűnk jo vallaſt.

Adgyad nekűnk az te ſent Lelkedet, terjeſteſſed az te ſent igidet, iſmerjűnk megh minnyajan tegedet, dicsirheſsűk az te ſent nevedet.

Tekents reank moſt az magas Mennyből, latogas megh Kiralyi ſekedből, tegyjol velűnk kegyelmeſſegedből, ments meg minket keſerűſegűnkből.

Vigaztald meg az mi ſiralmunkat, tellyeſits be mi kivanſagunkat, mi-is neked hala-adaſunkat, be mutattyuk mi aldozatunkat.

Edes Ieſus neked halat adunk, jo-voltodert el fől magaſtalunk, ajandekot előtted mutatunk, dicsiretet te neked eneklűnk.

Dicsirteſſek az Atya Ur Iſten, dicsirteſſek az Fiu

Ur

Ur Isten, dicsirtesseg az szent Lelek Isten, szent Haromsag egy bizony Ur Isten.

M A S, Nota, Oh mint keseregnek.

VAlaki Christusnak vacsorajat veßed, nem kel ezt te neked csak ßajaddal venned, mert lelki ez ętel es lelkünkel veßßük.

Az kőz vacsoratul tud meg valaßtani, ne keßitsed ßadat fogaddal ezt enni, lelekkel, hűseggel kel mindennek enni.

Tud meg azert ember mit veß az ßent jegyben, es mi altal veßed gondolkodgyal ebben, es az mivel veßed vegy ertelmet ebben.

Veßed az igiretben bűnőd bocsanattyat, Istennek kegyelmet Christus igassagat, az őrők ęletet, Istennek orßagat.

Ezeket hirdeti Isten az igekben, de hogy bizonyossa legyünk mind ezekben, ugyan ezeneket adgya ez ßentjegyben.

De ezeket veßed az Iesus Christusert, az ő halalanak erdelmes voltaert, es az ő vęrenek nagy haßnalattyaert.

Nem veßed ezeket az te erdemedert, sem igazsagodert, nagy męltosagodert, de Iesus Christusnak vęre hullasaert.

Es az igaz hittel veßed mind ezeket, ezzel fogodhozzad Christusnak erdemet, es tijedde teßed az ő sok jo tętęt.

Ne nezz azert ember csak az kilső jegyre, de emeld

fől lelked Christus erdemere, az ő halalara, meg romlot testere,

Az külső ßent jegyek vettetnek előnkben, hogy innet elmedet fől emellyed Menyben, hol az Iesus Christust meg latod hitedben.

Nem eßed itt ßaddal az Christusnak testet, mert az Meny-orßagban fől vitetet innet, de veßed testenek es vęrenek jegyet.

De az hittel veßed Christusnak erdemet, es lelkünkel veßßük Christus testet, vęret, nem az jelen voltat de annak erdemet.

Lasd megh azert mit veß te itt ez ßent Iegyben, ne ęly csak ßokasbol, mint nemellyek ezzel, sem kepmutatassal nem haßnalß te ezzel.

De mint ßent Pal tanit, megh probald magadat, jol megh hannyad vessed az te dolgaidat, hittel jo ęlettel jelentsed magadat.

Mit ßerzet az Christus, gondolkodgyal arrol, mi vegre ßerzette legy bizonyos arrol, el ne feletkezzel Christus halalarol.

Erts meg hogy az Christus megh valtot tegedet, nincsen itiletig tőb aldozat ennel, csak az ő halala, mely kedves Istennel.

Igy probald meg magad ha akarß itt enni, es az vacsoraval magad vigaßtalni, hanem akarß innen meltaltanul ęlni.

Mert valaki magat jol meg nem proballya, vagyo-

ne jo hiti es kegyes ſandeka, itiletet veſen ezt bizonnyal tudgya.

Tavol legyen innen az hitetlen ember, ne jarulhyon ide kep-mutato ember, mert ſemmit nem tud az itilni ezekről.

Dicsirteſſel Atya mindenhato Iſten, es az te Sz. Fiad veled egyetemben, az ſz. Lelek Iſten örökkön örökke.

KŐNYŐRGES.
Az lelki ętelnek es italnak meg adaſaert.

EMlekezzel Ur Iſten hi veidről, kik kialtunk te hozzad ſükſegünkben, viſely gondot nyomoruſaginkrol, örökke valo Szentegy-hazadrol.

Adgyad nekünk mindenkor ęletünkben, à kenyeret, mely vagyon ſent igedben, kiről ſoltal Sz. Ianos könyveben, mellyel ęlünk örökke ęletünkben.

Ne hadgy minket Ur Iſten ſomjuhoznunk, az ęlő viz adaſſek moſt minekünk, mely viz utan ſoha nem ſomjuhozunk, mert te benned örökke örvendezünk.

Az kik hallyak Ur Iſten te nevedet, itt megh ertik mindenek te kedvedet, ſent Fiadert kegyelmeſſegedet, hogy csak közlődvelünk örökſegedet.

Adgyad nekünk moſtan Szent Lelkedet, ne halgaſſuk hejaban Szent Igidet, de tiſtellyük örökke ſent nevedet, es dicsirjük mindenkor fölſegedet.

Dicsirteſſek az Atya Ur Iſten, ő Igeje az Fiu Ur Iſten, egyetemben Szent Lelek Ur Iſten, Szent Haromſag egy bizony örők Iſten.

VAL-

Az Ur Vacsorajakor.

MIndenhato Ur Iſten mi bűnős emberek, gyonaſt es valaſt teſünk, mint töredelmeſek.

Mert mi igen vetkeztünk Iſtenſeged ellen, mint teremtő, meg valto, es ſent Atyank ellen.

Eletünknek rendiben igen megh bantottunk, mi nagyſok buneinkel teged ingerlettünk.

Gonoſ ſoval, ſandekkal, lataſſal, hallaſſal, irigyſeggel, mordſaggal, ragalmazaſokkal.

Szitkos, átkos voltunkal, harag-tartaſunkal, hamiſſan mi hitünket gyakran mondaſunkal.

Iſteni karomlaſſal, es hitetlenſeggel, mi nyomoruſaginkban beketelenſeggel.

Iſtennek ſent igejet noha gyakran hallyuk, de mi bennünk gyümölcset, ſemmit nem erezzük.

Az Iſteni es atyafiui ſeretet, nincsen bennünk, de vagyon ektelen ſeretet.

Bujaſſag es torkoſſag meg foyt az kevelyſeg, telhetetlen atkozott, izgat az főſvenyſeg.

Mint Tengernek fövenye megh ſamlalhatatlan, azonkepen mi bűnünk nalunk tudhatatlan.

Azert mi-is magunkat Iſtenſeged előtt, bűnőſőknek vadollyuk, mind ez vilag előtt.

Ne nezd mi bűneinket es gonoſſakinkat, de tekints kegyelmeſſen irgalmaſſagodat.

Es el ne feletkezzel te igiretedről, te bűnőſőkhöz valo kegyelmeſſegedről.

Kit nekünk meg igirtel te ſent Fiad altal, es mondal Ezechiel Szent Propheta altal.

Hogy valamely oraban ſegeny bűnös ember, te hozzad fohazkodik, mint el veſet ember.

Az ő gonoſſagabol ha ő-is ki tęrend, es faytalanſaganak, ha ő veget vetend.

Soha az ő bűneről megh nem emlekezel, ſőt ő idvőſſegere, te-is igyekezel.

Azert neked kőnyőrgünk fölſeges Ur Iſten, ne aly boſſut ſertelen mi gonoſ bűnünkön.

De mi nekünk meg bocsas te ſzent Fiat altal, hogy mi idvőzűlheſsünk ő irgalma altal.

Hiſſük hogy meghalgattal mi kőnyőrgeſünkben, azert lelki őrőmmel mi ezt mondgyuk, Amen.

Külömb kűlömb-fele Enekek.

Az idvőſſegnek igaz mondgyarol.

Nota: Menyi ſokat ſolt. D. M.

MInden embernek illik ezt megh tudni, es ſzivében erőſſen ezt ugy hinni, Meny-orſagnak kapujat megh nem nyilni, csak azoknak kik Iſtenben tudnak bizni.

Az Hit nelkűl ſenki nem idvőzűlhet, mint az viragh Nap nelkűl nem zőldűlhet, vetkeiből ſenki ki nem ſeſelhet, orvoſſagot Chriſtus kivűl nem lelhet.

Tanuld megmoſt mi legyen az te hited, idvőſſegedre valo bizony utad, ne kőveſſed amaz őt bolond ſűzed, kik megh allak hogy igen keſőn kőltek.

Tud-

Tudnok kel hogy Iſten egy allattyaban, es hogy ha- 127
rom legyen ő ſemelyeben, Atya, Fiu, ſent Lelek nevezetben, az mikepen olvaſſuk az Credoban.

Ha neheznek tecſik ez eſmeretre, ne reſtellyed az Iraſt vedd elődbe, az megh tanit menyire lepjel ebbe, mert igazra tanitnak ez enekbe.

Iſtennek el vegezet akarattya, ſenkinek ő nem akar lenni Attya, idvőſſeget mas mondon ki ſorgattya, az ſent irasban hogy nem mint ő hadta.

Az ſent Iras az útat megh mutattya, Atya Iſten az Eghből ezt kialtya, Chriſtus Ieſus bűnőknek bocsanattya, es hogy csak ő bűnőknek aldozattya.

Sokan leſnek meg lattyuk iteletkor, kik el veſnek mikepen földről az por, idvőſſegekhez kik nem lattak akkor, mikoron męg jo rakva nem volt az kar.

De vedd elő regenten mit fogadtal, kereſt-viznel Iſtennek mit feleltel, bűneidből mikoron ki tiſztultal, jamborſagra mikoron te esküttel.

Eskűveſed laſſad hogy meg ne rontſad, es egy hited laſſad hogy megh ne feytſed, jamborſaggal mindenkoron ki jelentſed, es jo fanak gyűmőlſet te teremtſed.

Venned eſedben ember te magadat, hagynád el mar faytalan bűneidet, tanulnad az Iſtennek igaſſagat, Atyadfiahoz valo ſerelmedet.

Azt laſd meg csak mit Iſten tőled kivan, az egy hitet es igaz ſeretetet, atyad-fiahoz valo ſerelmedet, mert csak ez kettő az nagy parancsolat.

Iay azoknak, kik ſinnel Kereſztyenek, ſem nagy Urat ſem Papot ki nem veſſek, ſem paraſztot ſem ſemmi ſerzeteket, kik tiſztekben igazan el nem lępnek.

Fohazkodgyunk immar moſt csak Iſtenhez, Chriſtus altal kerjük mi moſtan ötet, oltalmazza nyomorult orſagunkat, idvöſſegre viſellye mi utunkat.

M A S, Nota: Kegyelmezz meg.

TAnul megh te az uton el menni, mellyen kel be Meny-orſagban menni, mert nem egyeb uton kel be menni, hanem Chriſtus altal kel be menni.

Bizonſaggal ezt ſent Mathe irja, hogy az Chriſtus tevelygöknek uta, kik akarjak ez utat nyomnia, es Iſtennek beſedet hallania.

En vagyok ut azt mondgya az Chriſtus, idvöſſegre valo bizony Iſten, ſent Atyammal bizony örök Iſten, egyetemben az ſent Lelek Iſten.

En altalam valaki be megyen, dicsöſegnek nyomdokara megyen, de valaki mas uton be megyen, karhozatnak torkaban be megyen.

Ez be meneſt tanullyuk az irasban, az kik bizunk csak az egy Chriſtusban, Iſtennek eggyetlen egy Fiaban, nem valami egyeb balvanyokban.

Balvanyt imad ki bizik emberben, remenſeget helyhezteti erdemeben, idvöſſeget cseleketetiben, es mind azok kik biznak az ſentekben.

önön magat igerte igejeben, hol azt mondgya ſent David könyveben, hiy engemet minden ſükſegedben, meg halgatlak te igaz hitedben.

Tud-

Tudgyad hogy en igaz Iſten vagyok, embereknek 128
remenſege vagyok, bankodoknak vigaſztaloja vagyok, Seregeknek igaz záſloja vagyok.

Ne nezzed te ember bünös voltod, csak te nezzed Chriſtus Ieſuſodot, es az te föl tamaſztott záſlodat, ki viſeli teneked utadat.

Remenſegben ne fügjünk ſekitül, hanem csak az egy Ieſus Chriſtuſtul, ki megh mentet minket az bünöktül, pokolbeli örödögnek törettül.

Iarullyunk miazert az Chriſtushoz, Atya Iſtennek eggyetlen egy Fiahoz, tevelgöknek bizonyos utahoz, kelergöknek vigaztalojahoz.

Engeſztellye megh nekünk Atyankat, hogy minekünk adgya ö ſent Lelket, igazgaſſa ęletre utunkat, es nyiſſa meg nekünk meny-orſagot.

Dicsirteſſek az Atya Ur Iſten, dicsirteſſek az Fiu Ur Iſten, Dicsirteſſek ſzent Lelek Ur Iſten, Szent Haromſag egy bizony örök Iſten.

IEREMIAS PROPHETANAK
Siralmas panaſzolkodaſa.

EMlekezzel mi törtenek Uram mi raytunk, es tekints megh mely nagy ſidalomban mi vagyunk, mert bününkert Uram tülled oſtoroſztatunk, azert ſükſeg eyjel nappal hozzad kialtunk.

örökſegünk ędes hazank mafra fordula, az mi hazunk es joſagunk idegenre ſalla, igyünk juta, jay minekünk, nagy arvaſagra, mert Iſtennek nem akarank terni urara.

Arva

Arvaſſagra nagy inſegre mikent maradank, mert nincs nekünk földon hazank, ſem pedigh Atyank, igye fogyot özvegyſegre marada Anyank, mert bününkert meg haragut Mennyei Atyank.

Arra jutank hogy męgh vizet-is penzen veßünk, es az mi erdönk fajaban nagy árron veßünk, egyeb ſele ßükſeget-is mindent ßenvedünk, mert egymaſra ſemmi gondot mi nem viſelünk.

Tereh alatt az rabſagban nyakunk le ßegek, ſemminemü nyugodalom nem engedtetek, mert ſemmi kegyeſſeg köztünk nem talaltatek, azert hitlen nępnek ßive raytunk nem eſek.

Hitlen nęp közötkereſsük mi kenyerünket, mert földünkben nem ſegellyük az ßegyeneket, nyomorultakrol el fordittyuk mi ßemeinket, azert Iſten vete reank harag ßemeket.

Atyaink-is vetkeztenek de mar meg holrag, mi-is követöi voltünk alnokſagoknak, im mint váſek megh beleje fogok fiaknak, mert ellene jarunk Iſten parancsolattyank.

Kik ßolgak voltak közöttünk moſt uralkodnak, mert gazdag leven Iſtennek mi nem ßolgalank, minden Iſteni tißteletet mi meg utalank, azert nincsen ki altal meg ßabaditatnank.

Im csak markunkban viſellyük az mi lelkünket, nagy keſerüſeggel eßük mi kenyerünket, felelem es retteges meg emęßtet minket, fegyver elöt kietlenben mentyük fejünket.

Ehſeg

Ehſeg miatt az mi teſtünk meg fogyatkozek, mint 129
egö kemencze börünk meg repedezet, az mi ßivünk banat miatt megh keſeredet, lelkünk penig bününk miatt ketſegben eſet.

Az mi Aßßony-nepeink meg gyalaztatának, nagy ſok ßüzek poganyoktul meg rontatának, mert nem engedenk Iſten parancsolattyanak, ezert Iſten külde reank ſok Poganyokat.

Fejedelmek mi közzülünk mind ki fogyanak, es aztanacs-ado nepek mind el fogyanak, az köz nepek egy-mas közöt vißßat vonanak, jegye hogy mayd vege leßen mi orßagunknak.

Nagy haragja vagyon raytunk az Ur Iſtennek, termeßeti ellen ęlünk ßent igejenek, es ellene jarunk minden ößerzeſenek, ezzel adunk minden okot bünteteſenek.

Iffiu nep hitetlenektül nagy inſeget vall, nincsen köztünk hogy ki egyben ferne azokkal, mert lam mi-is vißßat vonyank atyafiakkal, immar raytunk te oſtorod nagy ſok rabſaggal.

El tavozott mar mi tülünk az mi örömünk, mert Korona-nelkül vagyon mar az mi fejünk, azert ßükſeg hogy ßivünkben mi keſeregjünk, ßüntelenül az Iſtennek mi könyörögjünk.

Iay mi nekünk mert megh bantok mi Iſtenünket, azert fogta keſerüſeg mi ßiveinket, ſötet homaly be borita mi ßemeinket, vadak, rokak ßellyel lakjak az mi földünket.

Bizodalmunk vagyon benned fölſeges Iſten, mert megh maradſ mind örökke igeretedben, ha gyötrödünk bününk ſerint az mi teſtünkben, azert nem hadſ el ſakadnunk tőled lelkünkben.

Mire Uram mind örökke hogy elhadſ minket, illy nagy ſok keſerüſeggel buſitaſ minket, kerünk teged terits hozzad az mi ſivünket, mert nem nyerjük nalad nelkül idvöſſegünket.

Vedd el rolunk kerünk teged nagy haragodat, es uyjets meg mar mi nekünk az mi napunkat, kegyelmes Ur Iſten tarts megh mi hazainkat, dicsirhelsük mind örökke ſent fölſegedet.

SIRALMAS KÖNYÖRGESE MAGYAR Orſágnak, az Ieremias Propheta Oratiojabol.

KEſerves ſivel Magyar orſagban mondhattyuk magunkrol, az nagy ſiralmat kit Ieremias regen irt Sidokrol.

Emlekezzel meg hatalmas Iſten nyomoruſaginkrol, tekints mi reank, ály boſſut immar, mi nagy romlaſinkrol.

Mert örökſegünk tőlünk fordula pogany nemzetſegre, mi lako helyünk ſalla mi rolunk idegē nepekre.

Edes Atyanktul immar megh valtunk árvaſagra juttunk, édes Anyankal mind egyetemben özveggye maradtunk.

Meg ſomjuhazvan, minnen vizünket draga penzen iſſuk, nagy faratſaggal be gyüytöt fankat immar árron veſſük.

Mi

Mi ellenſegink çles ſablyakat fejünk felöt forgat- 130
nak, erös munkara farat teſtünknek nyugodni ſem hadnak.

Az poganyſagnak oly nagy rabſagra mi magunkat adtuk, hogy csak kenyerrel mi ehſegünket meg elegitheſsük.

Sirvan mondhattyuk fölſeges Iſten, vetkeit Attyanknak, kik mi közzülünk regen el multak mi reank ſallanak.

Kegyetlen ſolgak nagy dühöſſeggel raytunk Uralkodnak, nem talalhatunk mar remenſeget ſabadulaſunknak.

Nagy ſçlelemmel es rettegeſſel puſztaban budoſunk, eledelünket mi çletünket kezünkben hordozzuk.

Teſtünknek böre mint az kemencze el ſarat, el éget, az nagy ehſegnek ö tüze miatt ugyan meg ſült veſzet.

Aſſonyi-allatok tiſztaſagokban meg gyalaztatának, az gyenge ſüzek ſok varaſokban ſeplöket vallanak.

Az Fejedelmek akaſzto fara ſöl függeſztetenek, es vçn nepeknek ö tekintetek nem böcsültetenek.

Iffiu nepekkel es gyermekkel gonoſul çlenek, kegyetlenſeget ektelenſeget köztünk mivelenek.

Az mi ſivünknek minden öröme mar el fogyatkozek, gyülekezetünk nagy ſiralomra fordula, valtozek.

Es mi fejünknek ſep ekeſſege közzülünk ki eſek;

jay mind örökke immar mi-nekünk, mert igen vetkeztünk.

Nagy banat miat mi ſivünk, lelkünk, igen keſeredek, es az mi ſemünk ſiralõ miat mind meg ſetetedek.

Kereſtyeneknek lako helyeket kit el puſtitanak, vadak es rokak, hamis tanitok, moſt immaron lakjak.

Te penig kegyes, irgalmas Iſten, örökke meg maradſ, te orſagodban, birodalmodban örökke megh állaſ.

Miert örökke el feletkezel mi rolunk Ur Iſten, mire hadſ minket ſok ideiglen ez veſedelemben.

Terits te hozzad es mi meg terünk kegyelmes Ur Iſten, uyjets meg immar az mi naponkat mint reghi időben.

Ezkepen ſira ſent Ieremias ô könyörgeſeben, mikor az Iſten meg nyomorgata Sidokat inſegben.

Mas ſiralmas könyörgeſe Magyar orſagnak, mely lattatik ſereztetõtnek az Mohatſi veſedelem utan.

TEkints reank immar nagy Ur Iſten az Mennyegbõl, az te dicsõſeges Templomodbol, emlekezzel meg immar az te arvaidrol.

Miert hagyal minket illyen igen meg romlanunk, mi nemzetſegünkben el puſtulnunk, miert tavozal Ur Iſten illy meſſe mi tõlünk.

Tudgyuk hogy vetkeztünk, mert tegedet nem tiſteltünk, mint Atyankat teged nem ſerettünk, mint hatalmas Urunkat tegedet nem ſéltünk.

Azert kel mar tiſtelnünk poganyokat, gyilkoſokat, kat, paraznakat, balvany imadokat, kiknek el kel vi- 131
ſelnünk kemeny igajokat.

El vöved mi tulünk orſagunkat, Kiralyunkat, földhöz vered az mi Koronánkat, ſined elõl el veted mi aldozatunkat.

Meg ſünek ſok helyeken ſent nevednek dicsireti, ſep iſſaknak ekes enekleſi, mert az balvany imadas tüled ezt erdemli.

Közzülünk le vagatal nagy ſök gazdag fõ Urakat, vitezeket erõs firſiakat, kiknek köver teſtekkel hizlalal vadakat.

Közzülünk rabba tevel, ſok menyeket, özvegyeket, gyermekeket, gyenge ſep ſüzeket, mind az mi bũneinkert fizetted ezeket.

Mind ezekbõl iſmerjük bũneinknek ſulyoſſagat, haragodnak rettenetes voltat, mert lattyuk föllegednek mar boſſu-allaſat.

El tavozek mi tõlünk jo nagy Iſten mi örömünk, nincsen immar ſemmi vigaſagunk, ſiralomra fordula az mi nyajaſſagunk.

De még-is nincs mit tennünk csak te hozzad kel ſolyamnunk, mert jol lattyuk hogy mind el kel veſznünk, ha az mi bũneinkbõl hozzad megh nem terünk.

Emlekezzel meg rollunk, hogy mi földbõl teremtettünk, örõgh mia bũn ala vettettünk, mint az árnyek el mulik mi gyarlo çletünk.

De az te jo voltodbol karhozatban nem hagyat-

tunk, te ſent Fiad altal meg valtattunk, bűntől, őrők halaltul mar meg menekedtünk.

Tamadgy fől azert immar nagy Ur Iſten mi mellettünk, az te kezeidet nyuts ki raytunk, es ne veſs el előled, kik meg nyomorodtunk.

Laſſak meg az poganyok, hogy mi reank gondot viſelſ, kiket te ſent igeddel legeltetz, es noha megh bantottunk, de tőled el nem vetz.

Mert latod el hagyattunk, es csak te read maradtunk, nyavalyaſok, tudatlanok vagyunk, es el hagyot árvaknak, csak te vagy oltalmunk.

Dicsirteſſel Menyegben, ſent Haromſag egy fől-ſegben, ki megh vigaſtalſ minket lelkünkben, noha győztetünk moſtan itt az mi teſtünkben.

M A S
Nota: Dicsirlek teged, &c.

MIkor az Sido nemzet tartatnek Babiloniaban, az Mediai nagy Dariuſnak kemeny rabſagaban, az ſent Daniel illy kőnyőrgeſt tőn az ő nagy ſirtaban.

Neked kőnyőrgünk menybeli Iſten alazatos ſivel, ki Uralkodol mind mennyen, földőn nagy hatalmaſſaggal, rettenetes vagy mikor megh itilſ minket igaſſaggal.

Te mind őrőkke abban meg maradſ az mit egyſer mondaſ, es ſemmi okkal az te kőteſed mellől el nem állaſ, de az kik teged hiven ſolgalnak csak azokhoz haylaſ.

Igen vetkeztünk, nagy alnokſagot tettünk te ellened,

ned, Iſtentelenül jarank mindenkor Uram te ellened, 132
ſoha nem tudank mi ſemmi joban engedni te neked.

Mely igen ſokſor küldőtted hozzank az te ſolgaidat, de meg utaltuk es nem halgattuk te Prophetaidat, ſemminek veltünk te idvőſſeges parancsolatidat.

Menyit ſoltanak te Szent nevedben az mi Kiralyinknak, ſejedelminknek, tiſt-atartoinknak, az mi Atyainknak, de ſoha nem lőn helye mi kőztünk az te mondaſodnak.

Azert te neked męltan mondhattyuk Uram hogy igaz vagy, es nem mondhattyuk hogy tőrventelen mi nekünk rontonk vagy, ſenki nem mondgya hogy oka nelkül te boſſu-állo vagy.

Mienk Ur Iſten az ſegyenkedes es orcza pirulas, męltan erdemlyük hogy reank ſállyon minden ſzidalmazas, mi nemzetünkben minden nepek kőzt hogy legyen karolmas.

Nagy budoſaſra meg csufolaſra jutatád igyünket, mind ez vilagnak ſok hataraig el oſlatal minket, minden nepek kőztutallyak, pőkik az mi nepeinket.

Męg-is azt mondgyuk hogy pironkodas legyen mi orczanknak, mi Kiralyunknak, Fejedelmünknek, az mi Atyainknak, mert nem volt vege ellened valo ſok álnokſagoknak.

Te neked pedig Főlſeges Iſten legyen irgalmaſſag, mi hozzank valo nagy ſerelmedert legyen hala-adas, mert noha neked ellened jartunk, de męg-is el nem hadſ.

Tud-

Tudgyuk hogy ſoha mi nem engedtünk az te tanatſodnak: es helyt nem adtunk te törvenyedben valo mondaſodnak, ſemmi bőcsület nem volt mi tőlünk te Prophetaidnak.

Egeſz Izrael mind altal haga az te törvenyedet, tőledel terven, elő nem vőven az te beſzededet, męltan bocsatod azert mi reank az nagy veſzedelmet.

Mind be tőltötted az mi fejünkőn fenyegeteſedet, nagy átkaidat, ellenünk valo ſok eskűveſidet, mint ſzent Moyſes az te hiv ſolgad, ſolitott bennünket.

Reank tamaſztad az te igedet az mi bűnünk ſzerint, es mondaſodat be tellyeſited igazſagod ſzerint, azt nem mondhattyuk, hogy nem lőtt volna ez erdemünk ſzerint.

Elől talala mi Birainkat az te itileted, mert igazſaggal nem vala bennünk az te ſzent felelmed, nem ſorog vala mi ſzemünk előtt te igaz törvenyed.

Im mely kart tőnek Keresztyenſegben, mind az Magyar nepnek, ſoha nem volt igy Egh alatt dolga valamely nemzetnek, mely nagy ſzertelen veſzedelme lőn az Magyar nemzetnek.

Immar mind be tőltaz mit regen ſolt Moyſes Prophera, csak mi fejünkőn be tellyeſedek az mit Iſten monda, csak ennel inkab megh ne rontana az ő nagy haragja.

Męg ſem könyörgünk eſedezeſſel az Ur Iſten előt, alnokſaginkbol hogy ki terhetnenk az Ur Iſten előt, es meg erthetnők ő igaſſagat mi romlaſunk előt.

Sietve

Sietve hoza reank az Iſten az nag veſzedelmet, mert az Ur Iſten mindenben igaz, ſenkinek nem enged, az kik beſzedet ſemminek velik ő ſzent Főlſegenek.

De męg is kerünk teged Ur Iſten az te ſzent nevedert, ki Ægyiptomnak főldeből regen ki hozat nepedet, es hatalmaſon fől magaſztalad hiredet, nevedet.

Noha vetkeztünk es çletünkben neked nem engedtünk, de nagy Ur Iſten igaſsagodban könyörűly mi raytunk, terjen el immar az te haragod, ne maradgyon raytunk.

Ments megh immaron mi nemzetünket az te haragodtul, vegyed ki immar te hiveidet az nagy puſztaſagbol, könyörűly raytunk Menybeli Iſten irgalmaſſagodbol.

Mi bűneinkert es Atyainknak ő gonoſſagokert, męltan ſzenvedgyük az veſzedelmet az ſok alnokſaggert, męltan ſzidalmaz minden ſomſzed nep minket mind ezekert.

De halgaſſad meg őrők Ur Iſten mi imadſagunkat, mint ſolgaidnak ne veſſed hatra ő kialtaſokat, megh ne utallyad könyörgünk neked az mi ſzozatinkat.

Tekints jo kedvel az te el puſztult aldot ſzent helyedre, az Urra valo tekintetedert, nehadgy az inſegbe, az Meſsiaſert, az te nepedet terits eppüleſre.

Hayts le mi hozzank Urunk Iſtenünk az te ſüleidet, nyiſd fől immaron az mi Urunkert az te ſzemeidet, es tekintſed megh az mi kegyetlen nagy veſzedelmünket.

Tekints meg immar az magaſſagbol à te Varoſodat, kinſegitſegûl csak à te aldot neved hivattatik, kônyörûly rayta, mert im jol latod hogy mindel rontatik.

Nem hannyuk elô könyörgeſünkben mi igazſagunkat, es te elôdben mi nem tamaſztyuk mi jamborſaginkat, hanem csak az te vegheretlen nagy irgalmaſſagodat.

Halgas meg Uram, legy engedelmes, Uram legy kegyelmes, tennen magadert Urunk Iſtenünk ne legy keſedelmes, az te nevedert az te nepednek legy immar kegyelmes.

Dicsiret legyen az magaſſagban, az Mennyei Urnak, ki épitôje es nagy oltalma az mi varaſunknak, mert meg kegyelmez ô jövendôre az mi orſagunknak.

AZ ECCLESIANAK
Kereſtinek okairol.

SZükſeg Kereſtyeneknek tudakozni, Iſtennek dolgairol emlekezni, jo voltarol nem kel el feletkezni, irgalmaſſagarol kel ertekezni.

Ennyi kegyeſſeget édes Atyanknak, tanullyuk meg okat ſok oſtoranak, veſsünk veget mar az ſok gonoſſagnak, kiert oſtorat erdemlyük Atyanknak.

Gyakor helyen meg irtak az Prophetak, okat ennek minekünk megh mondottak, hogy fereti az kit meg vér azt irtak, az kôſſeget-is arra tanitottak.

Errôl vagyon az kit ſeret hogy veri, mert az Atya is ugyan azont teſi, az mely fiat bizonyaba ſereti, az többinel gyakortab fenyegeti.

De

De nem veri arra hogy gyülôlneje, de hogy ôtet hozzatanitanaja, es kezehôz mint fiat oktatnaja, akaratyat hogy ô neki tenneje. 134

Igyen ôrzi Iſten az mi lelkünket, mert nem akarja mi veſedelmünket, ez vilaggal eggyût el veſeſünket, azert latogat oſtoraval benünket.

Noha moſtan igen nyomorgat minket, azt akarja hogy eſmerjük bününket, könyörgeshez azzal intene minket, mert el feleytyük ſokſor Iſtenünket.

ô probalni akar ezzel hitünkben, hogy megh laſſa mint bizunk mi ô benne, remenſegünk vagyone nalanal többben, az tûz altal proballya meg éltünkben.

Sokſor Iſten embereket bünteter, tanuſagert ſokat oſtoroztatot, kivel maſnak ô azzal peldat adot, hogy mi terjünk moſt azert verettettet.

Gyülôlte ô mind örökke azokat, az nagy Iſten beſede utalokat, poganyoknak az mi édes hazankat, ezert ada kezeben orſagunkat.

Raytnnk eſet nagy ſok nyomorûſagot, bekeſeggel ſenvedgyük ez ſok oſtort, hidgyünk mi még jövendô itileret, mikor Iſten koronazza az Hitet.

Ezt regulta miſemünkel jol lattyuk, az igaznak itt nincs helye jol tudgyuk, az hamiſnak elô-menetit lattyuk, azert az itilô birot el varjuk.

Gyôzôdelmek ott leſen igazaknak, ez vilagon kik csak nyomorgattatnak, ſegyenſegek leſen az hamiſſaknak, ez vilagon kik csak uralkodtanak.

Oh mely nagy örôm volna ez minekünk, hogy

az Iſten kegyes Atyank mi nekünk, oſtoroz csak hogy hozzaja hajollyunk, nem azert hogy mi tüle el futamjunk.

Rolunk mert azt mondgya nagy ſzerelmeben, ha oſtorozlak ugy-mond haragomban, megſöl veſſlek en irgalmaſſagomban, reſzeſitlek örök dicsöſegemben.

Ily ſzerelmet Iſtennek ha gondolnok, az mit gyülöl bizonyara el hadnok, hitünket egyebbe ſoha nem vetnök, igyöſſegünk ki legyen ha iſmernök.

ö mi reank örökke nem haragſzik, azt velede hogy immar csak feddözik, idvöſſegünkre bizony igyekezik, bünеinkröl többe nem emlekezik.

Segitſeget adgyon, ezt hogy hiheſsük, oſtorat hogy jora magyarazhaſſuk, kegyeſſeget kerjük mi hogy hiheſsük, ez vilagon çltig öt ſzolgalhaſſuk.

Ez igekben Iſtennek oſtoranak, oka vagyon minden nyomoruſagnak, kegyeſſege innet tetſzik Atyanknak, kiert dicsöſeg legyen ſzent Fianak.

KÖNYÖRGES AZ ÖRDÖG dühöſſege ellen.

Nota: Halgaſd meg Atya Iſten.

HAlgaſd meg Ieſus Chriſtus, az megh ſzomorodot, es az megh keſeredet, ſzegeny juhaidat, halgaſd megh kegyelmeſſen, az te Szentegy-hazadat, ki megh nyomorodot.

Ne hadd çdes Ieſuſunk, nyomorult nepedet, ſzent vçreddel megh valtot, kicsiny ſeregedet, ne hadd el puſztulnia, az te örökſegedet, az Keresztyenſeget.

Kit

Kit az Satan ſok kepen moſt megh környekezert, ſok fertelmes bünökkel es igen kiſirget, ſok ſanyaruſagokkal es mereggel kiſirge- ſidalommal illet.

Mint az ſivo Oroſlan torkat reank tartya, minden felöl ellenünk taborat jartattya, mind az ſzeles vilagot reank föl inditotta, es föl tamaſztotta.

Vagyunk mikent az juhok, az farkaſok közöt, ez vilagi nepeknek dühöſſegek között, vagyunk utalatoſſak minden emberek közöt, kegyetlenek közöt.

Mikent az megh öleſre valaſztatot juhok, bocsülletünk halalra naponkent ö nalok, nincs ſemmi könyörüles ſem kegyeſſeg ö nalok, nincs irgalmaſſagok.

Nincsen azert ſzivünket hova függeſztenünk, es keſerüſegünkben kihez ohaytanunk, mert nincsen nalad nelkül ſenki több remenſegünk, es több bizodalmunk.

Mert te vagy ki erettünk ez vilagra jövel, te vagy ki nagy kenokat es halalt ſzenvedel, kivel örökke valo bodogſagot erdemlel, es çletet nyerel.

Csak tegedet ajanla minekünk ſzent Atyad, es hozzank valo kedvet jelente tenalad, mikepen te magad is parancsolad mi nekünk, hogy ſiesſünk hozzad.

Sies las hozzank azert kegyelmes Iſtenünk, ne veſs el ſined elöl ſzerelmes jegyeſünk, ne hadgy el minket, es ne feletkezzel el rollunk, ne meny meſſe tülünk.

Maradgy meg Uram velünk mert be eſtveledik, es immaron az Nap is maydan el nyugoſzik, homa-

lyossag, sötetseg ingyen mayd követközik, az bün sokasodik.

Szamtalan sok gonoßsag köztünk el sokasult, az te ßent ßereteted igen meg hidegült, es minden rendbeli nep tüled el idegenült, az bünben el merült.

Halgass meg azert minket, es ments meg ezektül, pokolbeli ördögnek nagy dühössegetül, minden tevelygesektül es eretneksegektül, ketsegben esestül.

Ne tavozzek el tülünk az ßent Lelek Isten, legyen erös gyamolunk az mi çletünkben, tartsa megh ßent igednek szerelmet mi szivünkben, lehessünk kedveben.

Ugyan ez vezerellyen mindē igassagra, tartson meg ßent nevednek erös vallasaba, es vigaßtallyon minket minden haborusagban, es nyomorusagban.

Hogy mondgyunk diesiretet az te ßent Atyadnak, ö vele egyetemben neked mi Urunknak, mind örökkön örökke az Szent Lelek Istennek, mi vigaßtalonknak.

KÖNYÖRGES HABORUSAGNAK IDEIEN.

HAlgasd megh mostan Fölseges Isten, Menynek es földnek ßent teremtöje mi könyörgesünket, es te visellyed minden gondunkat, mikeppen megh fogadtad: Mert teged vallunk kegyes Atyanknak az Christus Iesusert.

Sok ellensegink vadnak ellenünk, fölseges Isten lelki es testi mi nagy ellensegink, kik mind lelkünkben es mind testünkben igen kesergetnek: Ne hagy te tüled hogy el ßakadgyunk ez arnyek vilagon.

Te vagy oltalmunk es bizodalmunk fölseges Isten, legy mi gyamolünk ne vigy kisirtetben, de segits minket minden idöben, hogy meg ne gyalaztassunk: Mert teged vallunk kegyes Atyanknak az Chri:

Csak te egyedül nyilvan jol tudod Fölseges Isten, az mi voltunkat nagy gyarlosaginkat, mely igen legünk mi erötlenök minden dolgainkban: Ne hadgy te tüled hogy el ßakadgyunk:

Birjad lelkünket es mi testünket Fölseges Isten, tarts meg gonoßtul minden ellensegtül, adgyad valhassuk az igaz hitet, hogy legyünk te orßagod: Mert teged vallunk kegyes Atyanknak:

Az hitetlenek es kegyetlenek fölseges Isten, semminek velik az te ßent igedet, azert üldözik te hiveidet sok külömb külömbkepen: Ne hadgy te tüled:

Nagy arvasagban es nyavalyaban Fölseges Isten, nekünk igirted hogy te minket nem hadß, kerünk legy velünk, es ßent Lelkeddel, ßivünket vigaztallyad: Mert teged vallunk kegyes Atyanknak:

Sokßor mi lelkünk meg keseredik Fölseges Isten, mert nincsen neki addig batorsaga miglen te tüled nem segittetik, mennyei segitseggel: Ne adgy:

Bizvan könyörgünk mostan te neked Fölseges Isten, hogy te visellyed minden gondainkat, jol tegy mi velünk mint fiaiddal, ßüksegünk idejen: Mert teged vallunk kegyes Atyanknak:

Diesi-

Dicsiret neked Fölſeges Iſten, es mi Urunknak te Szent Fiadnak az Ieſus Chriſtuſnak, dicsiret legyen az Szent Leleknek mind örökkön örökke, Ki vagy allatban egy bizony Iſten, Könyörüly mi raytunk.

Azon Notara.

EMlekezzel megh Menybeli Iſten, Menynek es földnek ſent teremtője, irgalmaſſagodrol, mellyet teſs vala reghi időben Izrael fiaival, Noha vetkeztünk Menybeli Iſten, azert el nem hadtal.

Te el ki hozad az te nepedet az Ægyiptusbol, az Pharahonak ő nagy inſegeből, de el feleytek te nagy jo teted, balvant imadanak, Noha vetkeztünk:

Az vörös Tenger ket fele válek, az Iordan vizet te megſaraztad az te neped előt, de el feleytek te nagy jo teted, balvant imadanak, Noha vetet:

Te el ki hozad az te nepedet, az igiretnek nemes földere le telepitetted, de el feleytek te nagy jo teted, balvant imadanak, Noha vetkeztünk:

Kerünk mar teged Atya Ur Iſten, emlekezzel meg te orſagodrol, az mi orſagunkrol, ne hadd el veſni pogany kez miatt te örökſegedet, Noha vet:

Dicsiret neked Atya Ur Iſten, es mi Urunknak te ſent Fiadnak az Ieſus Chriſtuſnak, dicsiret legyen az ſzent Leleknek, mind örökkön orökke, ki vagy allatban egy bizony Iſten, könyörüly mi raytunk.

MAS. Az *Iuſte Iudex* Notajara.

BUzgo ſűből te fiaid kegyes Atyank könyörünk, adgy mi nekünk igaz hitet, hogy tegedet imadgyunk, gyunk, tellyes hitből, ſeretetből hogy tegedet mi mind 137 aldgyunk.

Latod Atyank fölſeges jo, lelki teſti ſükſegünket, gerjezd köztünd ſent igedet, eſmerheſsünk tegedet, iſmerjük meg ſent Fiadat, az mi idvöſſegünket.

Az ſok balvany imadaſtul, rettenetes karhozattul, ſabadits megh ſent nevedert minden eretnekſegtül, Anti-Chriſtus ſerzetitül, ő ſok tevelygeſetől.

Sirvan hozzad mi ohaytunk, es föl ſoval kialtunk, kik ſent igednek altala az hitben plantatatunk, emberekat az vakſagbol vegy ki hogy teged dicsirjünk.

Iol iſmerjük buneinket, minden tevelygeſünket, kikert reank ereſtettel minden veſedelmeket, Poganyoknak dühöſſeget, Fejedelmek kemenyſeget.

Veſedelmet az poganyok orſagunkban tövenek, ſokat bennünk megh ölenek, es ſamtalant el vivenek, orſagunkbol ki üzenek, nyomoruſagot raytunk tönek.

Senkit nekünk oltalmunkra hatalmas Ur nem tamaſtal, hogy ki venne győzödelmet, poganyokon hatalmat, kemenyſeges nagy inſeget minden felől reank tamaſtal.

Rettenetes bűneinkert mindezeket ſzenvedgyük, teſsünk vallaſt föllegednek, bűneinket nem ſedezzük, kerünk terjezd ſent igedet, ſent nevedet dicsirjük.

Az te neved kegyes Atyank bizonnyal ottſentelteti, az hol az te draga iged igazan hirdettetik, mellyel emberekben az hitſepen be plantaltatik.

De Ur Iſten emlekezzel az te fogadaſodrol, melyben tőttel bizonſagot irgalmaſſagodrol, hogy ſoha nem emlekezel, az mi alnokſaginkrol.

Azert hitből valamikor te hozzad kialtandunk, es az Chriſtuſnak altala mindeneket kerendűnk, megh adod es el nem fordulſ, ſemmikepen mi tulűnk.

No azert főlſeges Iſten terjezd el ki igedet, hogy minnyajan dicsirheſsűk az te Iſtenſegedet, kinek legyen az tiſteſſeg, mind őrőkkőn őrőkke, Amen.

MAS, AZONROL.

KEgyelmez meg nekűnk nagy Ur Iſten, ne hadgy minket el veſnűnk bűnűnkben, kik mindenkor bizunk ſent nevedben, bűnűnk ſerint ne bűntes tőmlőczben.

Hitűnk erőſſődik dolgaidbol, mert meghozad nepedet fogſagbol, Sido nepet Babiloniabol, el nem hadgyad irgalmaſſagodbol.

Az te nepeidnek vetket vedd el, es fedezd el bűnűnket erdemeddel, mert ſent Fiad meg valtá vęrevel, nem akara el veſſűnk bűneinkben.

Tavoztaſd el rolunk haragodat, terits hozzank irgalmaſſagodat, ſabadits meg az ſegeny foglyokat, kik nevedert hordoznak vaſakat.

Idvőzitő Iſten kerűnk teged, jelennyek meghraytunk kegyeſſeged, tavozzek el rolunk gyűlőſeged, legyen velűnk az te ſent főlſeged.

Nem de őrőkke haragſole, firol fira, nemzetről nemzetre, az te nagy haragodat nyuytode, es mi reank baraggal tekintheſe?

Vallyon egyeb naladnal ki volna, hogy fogſagbol 138
ki ſabaditana, hanem csak te Iſtennek ſent Fia, ki magadat adad nagy fogſagra.

Csak te magad vagy főlſeges Iſten, őrők ęlet az hivemberekben, mellyet kinek ha te adſ ęlteben, győnyőrkődik te Iſtenſegedben.

Mutaſd mar te irgalmaſſagodot, kegyes Iſten es te jo voltodat, add iſmernűnk az te ſent Fiadat, ki kedvejert mutaſd meg magadat.

Halgathaſſuk az te ſent igedet, es hiheſsűk te igiretedet, adgyad nekűnk te bekeſſegedet, ſabadits ki fogſagbol nepedet.

Kőzel vagyon Iſten az hivekhez, mert nem mulokepen jő kőzinkben, de őrőkke lakozik ſivűnkben, nem hágy eſnűnk az hitetlenſegben.

Ha mi hiſſűk hogy Iſten irgalmas, es mit igirt meg adni hatalmas, hogy ſent Fia előtte jutalmas, ellenſegűnk nem leſ diadalmas.

Menyből nekűnk ſent Fiu adatek, tiſta ſzűztől fődőn es ſűletek, idvőſſegnek, valtſagnak mondatek, ki altal Iſten velűnk meg bekellek.

Hidgyűnk azert az Ieſus Chriſtusban, ne maradgyunk balvany imadasban, nem hágy minket Ur Iſten fogſagban, es nem adgya nepet nagy rabſagban.

Kerűnk teged kegyelmes Ur Iſten, terits hozzad erőtlenſegűnkben, ne nez minket az mi bűneinkben, csak tekents meg ſent Fiad erdemeben.

Atya Iſten, valto Fiu Iſten, vigaſtalo Szent Lelek

Ur Iſten, neked örök dicsöleg Mennyegben, mert mit kerünk meg adtad lelkünkben.

M A S.

NAgy Ur Iſten ne hadgy minket, ne akarjad veſſeſünket, Pogany kezre ne adgy minket, kik csufollyak ſent nevedet.

Mi bününkert el ſenvedgyük, mert bününkböl ki nem terünk, Fölſegedet nem iſmerjük, azert tüled büntettetünk.

Mi hazunkban bekeſſeggel, nem lakhatunk egyeſſeggel, környül vöttek ellenſegek, el puſtitnak tellyeſſeggel.

Prophetaknal vagon irva, mint Fölſeged meg mondotta, ha ki igedet halgattya, es ha terend, igazittya.

Annak utat te megh tartod, ü öſvenyit igazgatod, minden joval latogatod, ellenſegtül oltalmazod.

Es nagy eröt adſ ö neki, futnak neki ellenſegi, ſaz közzül ök el kergeti, Ezert bennek mind el veri.

Ha pediglen nem halgattya, ſent igedet nem fogadgya, es ö utat nem jobbittya, ellenſeget reja hozza.

Es oly nepet hoz ö reja, kinek nyelvet nem tudhattya, viſik ötet nagy fogſagra, es ö elik nagy rabſagra.

Ezenkeppen moſt mi vagyunk, meg fertezet az mi utunk, es iſmerni nem akarjuk, azert nyilvan el puſtulunk.

De könyörgünk nagy Ur Iſten, nez mi reank kegyelmeſſen, kik fertezünk nagy bünökben, ſ-nem jobbulunk életünkben.

Orſa-

Orſagunkban tarts megh minket, vedd el rolunk 139
ellenſeginket, es adgy nekünk bekeſſeget, ſent Fiadert eggyeſſeget.

Töb ſegitönk ninesen nekünk, hanem csak te nagy Ur Iſten, kik mi vagyunk csak beſedben, oltalmazhatſ te ſep rendben.

Dicsirteſſel örök Iſten, ſent Fiaddal egyetemben, vigaztalo ſent Lelekkel, mind örökke Dicsöſſegben.

M A S.

Nota: Fölſeges Iſten Menynek.

ATya Ur Iſten Menybeli teremtönk, az Chriſtus altal jo akaro Urunk, lelki es teſti gonoſtul vedelmünk, es oltalmazonk.

Kinek jo kedve mi reank áradot, az Fiu altal megh nyilatkoztatot, kit moſt minekünk igazan hirdetnek, ö Igejeböl.

Gerjezd föl azert az te ſent Lelkeddel, az mi ſzivünket taplallyad igeddel, oltalmazhatſuk dicsöſeged ezzel, minden idöben.

Es vedd el rollunk az mi büneinket, es könnyebbitſed ſörnyü oſtorodat, ne tekints nekünk nagy bünös voltunkat, alnokſaginkat.

Mert mi fejenkent mi kitſinſeginkben, bünben fogontunk anyanknak meheben, az kik nyomorgunk ez keſerves völgyben, Adam teſteben.

Ha megh tekented az mi büneinket, es fizetſ nekünk alnokſaginkſerint, ki viſelheti ennek el fulyſagat, iſſonyu voltat?

Ur Iſten, neked örök dicsöſeg Mennyegben, mert mit kerünk meg adtad lelkünkben.

M A S.

NAgy Ur Iſten ne hadgy minket, ne akarjad veſſelünket, Pogany kezre ne adgy minket, kik csufollyak ſent nevedet.

Mi bününkert el ſenvedgyük, mert bününkböl ki nem terünk, Fölſegedet nem iſmerjük, azert tüled büntettetünk.

Mi hazunkban bekeſſeggel, nem lakhatunk egygyeſſeggel, környül vöttek ellenſegek, el puſztitnak tellyeſſeggel.

Prophetaknal vagon irva, mint Fölſeged meg mondotta, ha ki igedet halgattya, es ha terend, igazittya.

Annak utat te megh tartod, ü öſvenyit igazgatod, minden joval latogatod, ellenſegtül oltalmazod.

Es nagy eröt adſz ö neki, futnak neki ellenſegi, ſaz közzülök el kergeti, Ezert bennek mind el veri.

Ha pediglen nem halgattya, ſent igedet nem fogadgya, es ö utat nem jobbittya, ellenſeget reja hozza.

Es oly nepet hoz ö reja, kinek nyelvet nem tudhattya, viſik öket nagy fogſagra, es ö eſik nagy rabſagra.

Ezenkeppen moſt mi vagyunk, meg fertezet az mi utunk, es iſmerni nem akarjuk, azert nyilvan el puſztulunk.

De könyörgünk nagy Ur Iſten, nez mi r[illegible]nk kegyelmeſſen, kik fertezünk nagy bünökben, ſ-nem jobbulunk életünkben.

Orſa-

Orſagunkban tarts megh minket, vedd el rolunk ellenſeginket, es adgy nekünk bekeſſeget, ſent Fiadert eggyeſſeget. 139

Töb ſegitönk ninesen nekünk, hanem csak te nagy Ur Iſten, kik mi vagyunk csak beſzedben, oltalmazhatſz te ſep rendben.

Dicsirteſſel örök Iſten, ſent Fiaddal egyetemben, vigaztalo ſent Lelekkel, mind örökke Dicsöſegben.

M A S.

Nota: Fölſeges Iſten Menynek.

ATya Ur Iſten Menybeli teremtönk, az Chriſtus altal jo akaro Urunk, lelki es teſti gonoſztul vedelmünk, es oltalmazonk.

Kinek jo kedve mi reank áradot, az Fiu altal megh nyilatkoztatot, kit moſt minekünk igazan hirdetnek, ö Igejeböl.

Gerjezd föl azert az te ſent Lelkeddel, az mi ſzivünket taplallyad igeddel, oltalmazhaſſuk dicsöſeged ezzel, minden idöben.

Es vedd el rollunk az mi büneinket, es könnyebitſed ſörnyü oſtorodat, ne tekints nekünk nagy bünös voltunkat, alnokſaginkat.

Mert mi ſejenkent mi kitſinſeginkben, bünben fogontunk anyanknak meheben, az kik nyomorgunk ez keſerves völgyben, Adam teſteben.

Ha megh tekented az mi büneinket, es fizetſz nekünk alnokſagink ſerint, ki viſelheti ennek el fulyſagat, iſſonyu voltat?

Igaz vagy azert Abrahámnak Ura, Kereſztyenek-nek kegyelmes oltalma, ne bűnteſs minket az te haragodban, igaſſakodban.

Halate neked kegyes Atya Iſten, dicsiret neked aldot Fiu Iſten, tiſteſſeg neked ſent Lelek Ur Iſten, moſt es örökke.

M A S, Nota: Mi kegyes Atyank.

HAyts meg Ur Iſten kegyes fűleidet, kereſztyenek-nek ő Imadſagokra, fogadgyad kerünk nagy könyörgeſunket, te ſolgaidnak.

Az Meny-orſagbol nezz ala Ur Iſten, te ſent Igednek ad vilagoſſagat, es tavoztaſd el az mi ſiveinkből, te velygeſünket.

Kegyeſſegedből bocsaſd megh bűnünket, oldozz meg minket bűnnek köteleből, könyörüly raytunk es helyheztes minket, oltalmad ala.

Te nalad nelkül pokol az mi helyünk, te nalad nelkül karhozatra megyünk, kerünk legy velünk, hogy mi viſelteſsünk, az Meny-orſagra.

Te Ieſus Chriſtus igaz vilagoſſag, élet, es öröm, jo es nagy kegyeſſeg, ki az halalbol az te ſent véreddel, minket meg valtal.

Olts be elmenkben kerünk ſerelmedet, az mi ſivünkben te adgy igaz hited, öregbits bennünk, az atyafui ſent ſeretetet.

Az ſent Leleknek adgyad ajandekat, az igaz vallaſra adgy bátorſagot, az mi teſtünknek vedd el undokſagat, te ſent Igeddel.

Az

Az csalárd örög legyen tavol tűlünk, kinek erejet te mind el rontodtad, de Meny-orſagbol legyen mi mellettünk, te ſegitſeged. 140

Dicsöſseg legyen az örök Atyanak, dicsöſseg legyen neked ő Fianak, ki ſent Lelekkel Uralkodol moſtan, es mind örökke.

Aufer immenſam. Magyarul.

VEdd el Ur Iſten rolunk haragodat, es az te kemeny véres oſtorodat, nagy bűneinkert mi reank ne ontlad, boſſu-allaſodat.

Ha bűnünk ſerint kezdünk mi fizetni, vereſegedet nem alhattya ſenki, mint ez vilagnak első veſedelmi, nekünk megjelentik.

Mire mi reank gerjedez haragod, oh mi Szent Atyank raytunk nagy csapaſod, kik nem különbek vagyunk mint árnyekok, rothadandó porok.

Megh ſertéſtettünk Atyanknak vetkevel, gyarlo mi lelkünk teſtünknek ſebevel, mi romlaſunkat nagy veſedelmünket, nezd kegyelmes ſemmel.

Adgyad minekünk az te ſzent Lelkedet, iſmerhéſsük meg mi közben-jaronkat, mert megiſmertük mi gonoſſaginkat, vedd el haragodat.

Ne hadd el veſni illyen nagy munkajat, ne had hejaban az ő ſent halat, az mi Urunknak keſerves nagy kennyat, az ő aldozatty at.

Vegye el rolunk az mi bűneinket, es moſogaſſa véreivel vétkünket, ki az Atyaval es az Szent Lelekkel, bizony örök Iſten.

MAS

MAS KÓNYÓRGES.

Kőnyőrgűnk nekek Istennek Szent Fia, nyomorultaknak bizony oltalma, ki most uralkodol Meny-orßagban, tekints reank Christus Iesus megh nyomorultakra.

Sertelen megh rontot minket az poganysag, el hagyot minket minden hatalmassag, vagyunk immar sokaknak boßßusag, legy minekűnk Christus Iesus mindenben batorsag.

Istallokat te ßent Templomodban, csinaltanak te boßßusagodra, kiben keßek minden gonoßsagra, tekints mostan ßent Atyaddal meg nyomorultakra.

Oltalmazzad Kereßtyen nepedet, ronts meg immar az pogany nepeket, kik foglalnak bűnben sok időket, tilts meg immar Christus Iesus ßertelensegeket.

Legy minekűnk kegyelmes Kiralyunk, ne birassek poganytul orßagunk, es ne nezzed az mi bűnős voltunk, sz. Atyaddal Christus Iesus emlekezzel rolunk.

Te hiveid te hozzad kialtunk, igaz hittel te hozzad folyamunk, poganysagban ęlni nem akarunk, Meny-orßagban uralkodni te altalad bizunk.

Vigasogos időket adgy erni, ßolgaidnak kik tudnak tißtelni, ßent Atyadnak mondasaban jarni, batorsagot adgy ő nekik ellenseget győzni.

Segedelem te tűled adassek, hogy dicsirjen tegedet az kősseg, hozzad illik az bizony Istenseg, es te neked esedezik egeß Kereßtyenseg.

Te nepednek legy oltalmazoja, teged kerűnk Istennek szent Fia, enekellyűnk neked vigasagban, Szent Atyaddal, ßent Lelekkel, ki vagy Meny-orßagban.

MAS.

Hatalmas Isten kőnyőrgűnk, Szent főlsegedhez kialtunk, mert igen meg nyomorodtunk, fejűnket nincs mar kihez haytanunk.

Kegyelmes Isten halgas megh, bűnűnket nekűnk bocsasd megh, az te hitedet eppits meg, es Szent Lelkeddel kerűnk vigaßtaly meg.

Regenten Paraditsomban, Fiad igered mondasodban, nekűnk adnad jo voltotban, hogy ne maradnank őrők karhozatban.

Ezt hittek az Patriarchat, bizonynak mondtak az Prophetak, az Christus Iesust vallottak, idvőssegekre igyen kialtottak.

Ebben hűn az regi Adam, ebben hűn az jambor Noë, Abraham, Isaak es Iakob, Samuel, Illyes, az ßent Esaias.

Erőssek voltak az hitben, nem biztak soha senkiben, hanem csak az egy Istenben, ki meghjelente magat jo kedveben.

Ebből ismerjűk jo voltodat, veghetetlen irgalmadat, hogy nekűnk adad ßent Fiadat, es megh őleted erettűnk ő magat.

Akaratodat jelented, kivansagodat hirdeted, hogy bűneinket el venned, szent orßagodban lelkűnket be vinned.

Csak hinnenk Iesus Christusban, maradnank meg

meg mondaſaban, ſent Evangeliomaban, nem vet-
ne minket örök karhozatban.

Nagy jo volt mindenkor az Iſten, ſeretet minket
mint Iſten, hozzahi minket mint Iſten, kegyes beſed-
del ſol nekünk az Iſten

Iertek en hozzam bűnöſok, fiaim nekem legyerek,
mert en-is Atyatok leſek, ha bűnöktöl ti en hoz-
zam tertek.

Azert ertſük megh mondaſat, iſmerjük megh bű-
neinket, kövelsük megh mar Iſtenünket, ezkepen
mentyük ördögtül lelkünket.

Hadgyuk el az nagy vakſagot, vegyük elö az igaz-
ſagot, mert gyülöli az hamiſſagot, es csak ſereti az egy
igazſagot.

Igazſag ö maga az Chriſtus, igazſag az ö beſede,
maradgyunk azert ezekben, ne ketelkedgyünk Iſten
beſedeben.

Meghidgyük valamit mondot, az mit ſzentivel
irator, idvöſſegünkre kiador, Apoſtolival kit Prædi-
caltator.

Dicsirjük az Atya Iſtent, magaſtallyuk Fiu Iſtent,
egyetemben ſent Lelek Iſtent, ki allattyaban csak
egy bizony Iſten.

MAS KÖNYÖRGES.

OH Mennyei nagy bodogſag, te vagy fenlö vi-
lagoſſag, Meny-orſagban egy Uraſag.

Teged vallunk es dicsirünk, te vagy örök idvöſ-
ſegünk, te vagy Iſten egy erdemünk.

Nin-

Nincsen nekünk töb Iſtenünk, csak te tüled viſel-
tetünk, teged immar meg eſmertünk.

Uralkodo ſent Haromſag, te vagy ęlö hatalmaſſag,
földön, Mennyen egy Uraſag.

Adgy mi nekünk igaz hitet, ſeretetöt, egyeſſeget,
orſagunkban bekeſſeget.

Dicsirheſsük ſent nevedet, tanulhaſſuk ſent igedet,
nyerheſsük örökſegedet.

Tarcs meg köztünk az böſcseket, latod Iſten ſük-
ſegünket, öregbitſed mi hitünket.

Benned legyen bizodalmuuk, rollad legyen tanu-
ſagunk, igaz legyen tudomanyunk.

Legy minekünk egy erdemünk, ujitaſſek mi ſent-
ſegünk, ne arthaſſon ellenſegünk.

Batoritſad mi lelkünket, birjad jora mi ſivünket,
jövel tarts meg ęletünket.

Dicsirteſſek Iſtenſeged, megh adaſſek tiſteſſeged,
maradgyon meg dicsöſſeged.

MAS.

HAlgaſd meg Ur Iſten mi beſedinket, Sz. Fiadert
mi könyörgeſünkert, hogy csak te vezerlyed az mi
lelkünket, meg jobbitſad az mi ęletünket, hogy vehef-
ſük az te Sz. igedet, es vallhaſſuk Sz. Iſtenſegedet.

Siralmaſſon moſt te hozzad kialtunk, mindenko-
ron te neked könyörgünk, vedd el haragodat immar
mi rollunk, ne biraſſek pogantul orſagunk, csendeſ-
ſedgyek vęr-ontas közöttünk, tavoztaſſek fertelmeſ-
ſeg tülünk.

Ha irgalmazal lelkünkben minekünk, ne hadgy teſtünkben is hogy el veſſünk, ſent Igedet adtad moſtan minekünk, nagy vakſagot ki vővel kőzzülünk, ezzel kedvedet mutattad nekünk, hogy nagy gondod volna itt mi rollunk.

Emlekezzel azert Szent-egyhazadrol, Szent Fiadnak vęre hullatarol, reghi atyainknak igeretedről, velek valo kegyelmeſſegedről, őrőkke valo fogadaſodrol, ſzentegy-hazadnak meg maradaſarol.

Ne nezzed azert mi gyarloſaginkat, ved el rolunk moſt az Poganyokat, forditſad reajok te haragodat, hogy ne rontſak te ſentegy-hazadat, hogy lathaſſuk az te hatalmadat, őrőkke valo irgalmaſſagodat.

Igaz vagy Ur Iſten igiretedben, mit igirtel az te ſent igidben, hogy meg halgatz minket mi kéréſünkben, es el nem hadſz az miſükſegünkben, csak mi hidgyünk az te ſent igedben, es dicsirjünk az mi ęletünkben.

Azert föl ſerkennyünk mi ęletünkben, es csak kerjük Iſtent ſzükſegünkben, es meghjobbullyunk az mi ęletünkben, akarattyat halgaſſuk ęletünkben, es dicsirjük Iſtent főlſegeben, igy halgat meg minket kereſünkben.

HALA-ADAS, ES KŐNYŐRGES.
Nota: Az Iſraelnek nepe, &c.

ADgyunk halat mindnyajan az Atya Ur Iſtennek; es mondgyunk dicsiretet mi teremtő Iſtenünknek, ki őſſve gyűtőtt moſt minket, hogy innepet ſenſellyünk, es ſent igejevel ęllyünk.

Kegyel-

Kegyelmes Atya Iſten, te vagy Ur mindenekben, 143
ki meghjelented magad ſent igidben it ez főldőn, es ſok csuda tetelitben, az te aldot Fiadban, mi kegyes idvőzitőnkben.

Legy kegyelmes mi nekünk, az te aldot Fiadert, az Ur Ieſus Chriſtuſert, mi ſentſeges meg valtonkert, es ne aly boſſut mi raytunk, az nagy hitetlenſegnek ſok ſertelmes bűneijert.

Deſſentely meg bennünket, biry es ſegits meg minket, gerjezd föl mi lelkünket, es az mi gyarlo ſivünket, hogy teged meg eſmerheſsünk, ſegitſegül hihaſſunk, neked halakat adhaſſunk.

Ennyi ſok romlaſokban, es ſok vęr-ontaſokban, az kegyetlen őrdőgnek illyen nagy dűhőſſegeben, tarts meg az te taborodat, es te ſentegy-hazadat, az te gyarlo haidat.

Vilagoſits megh minket, az ſent Lelek Iſtennel, hogy mindenkor tűndőklyek bennünk az Evangeliom, es erősits meg Ur Iſten az te aldot igeddel, minden tevelygeſek ellen.

Igazgaſſad elmejet es minden tanuſagat, vezerlyed utat, nyelvet az mi lelki paſtorunknak, es oktaſſad elmejeket az te Sz. beſzedednek, figyelmes halgatoinak.

Tarts meg minden időben minket az igaz hitben, es igaz ertelmeben az ſent Evangeliomnak, legyen foganatos köztünk az te kedves beſzeded, es minden jora inteſed.

Hogy ſok nepek te hozzad megh terjenek bűnők-

ſból, es teged ſolgallyanak āz ő ſővekből lelkekből, hogy mindenek imadgyanak, csak teged tiſtellyenek, hogy őrőkke ęlheſſenek.

M A S.

HAla-adaſunkban rollad emlekezűnk, kegyelmes Iſtenűnk, tegedet tiſtelűnk, te nagy jo-voltodert el fől magaztalunk, haſontalan ſolgak mert ezzel tartozunk.

Hayts le fűleidet, erts meg kereſűnket, mi ędes Iſtenűnk ne nezd bűneinket, tiſta ſivel kerűnk mi kőnyőrgeſűnket, vedd hozzad Ur Iſten eſedezeſűnket.

Gerjezd fől Igednek ſzerelmet lelkűnben, ſzent Lelek Iſtennek ſzentſeget ſzivűnkben, adgy igaz ertelmet bűſeggel elmenkben, teged ſolgalhaſſunk ez főldőn ęltűnkben.

Tanuſaghra erőt csak te tűled kerűnk, kire mi moſt gyűlűnk minnyájan keſűlűnk, hogy te Iſtenſeged dicsirteſſék tűlűnk, engedd ſzent Fiadért ezeket mi nekűnk.

Igaſſágnak Attya ki lakol Mennyęgben, magad kőtelezted ſzent igiretedben, ſzent Máthé kőnyvének hatodik rėſėben, tudgyuk hogy meg marads őrőkké ezekben.

Ha ki ſzent orſágod előſőr kereſi, az te beſededet mindenben bőcsűlli, vagy teſtit vagy lelkit tud tűled kivánni, ſemmiben nem leſen fogyatőzás néki.

Azert gyorſaſagot el kezdet dolgunkban, vegigh meg maradáſt mi hivatalunkban, ſzorgalmatoſſágoſ hivſe-

hivſéget tiſtűnkben, egy más ſzeretetet plántály itt ęltűnkben. 144

Enged meg ezeket ſent Atyank Chriſtuſert, mi idvőzitőnkert, kegyes taplalonkert, ki egy hatalomban ſz. Lelek Iſtennel, ęlő es uralkodol, őrőkkőn őrőkke.

M A S.

Nota, őrők Atya Iſten, &c.

HAlat adunk neked mindenhato irgalmas Ur Iſten, hogy ez el mult eyjel megh őriztel minket kegyelmeſſen, es ez mai napot adtad ernűnk az mi ęletűnkben.

Kőnyőrgűnk te neked otalmaz megh ez napon-is minket, te Szent Lelked altal igazgaſſad lelkűnket teſtűnket, hogy te kedved ſzerint viſelheſsűk az mi ęletűnket.

Mikent ez vilagot meg uyjetod az Napnak fęnyevel, az mi ſivűnknek-is ſetetſeget es homalyat ved el, es vilagoſits meg mi ſivűnket az te ſent Lelkeddel.

Ne hadgy el tavoznunk Uram minket az te ſzent Igedtűl, ſent igazſágodnak megh jelentet igaz őſvenyetűl, ne hadgy el ſakadnunk ſemmi okkal az te ſent Igedtűl.

Add bizonnyal hinnűnk hogy reja neſ minden dolgainkra, cselekedetűnkre, beſedűnkre, es gondolatinkra, es itiled napjan elő allunk mind az ſámadáſra.

Enged azt-is Uram hogy ęlheſsűk te Iſtenſegedet, es ſenkit ne ęllyűnk ollyan igen mint te főlſegedet,

hogy

hogy ſemmi dologban meg ne bántſuk Atyai kedvedet.

Valamihez kezdünk ez világi cselekedetünkben, mindenkor ez legyen el-vegezet akarat ſivünkben, hogy dicsőiteſſek az te neved az mi életünkben.

Azt-is meggondollyuk hogy haſznallyunk felebaratinknak, es miert hogy csak te vagy vezere az mi tanacsinknak, adgy elő-menetelt, jo ſerencset az mi ſandekinknak.

Kegyelmes ſent Atyank ſegely minket, ſok faratſaginkban, ez életre valo nyughatatlan nagy ſok gondainkban, ne hadgy el csüggednünk az Mennyei joknak dolgaiban.

De minden időben leg-előſőr az te orſagodat, mi tellyes ſivünkből követheſsük te igazſagodat, nagy bizonnyal várvan ezek utan az te áldáſodat.

Oltalmazzad Uram eyjel nappal mi gyarlo lelkünket, irgalmaſſagodbol tarts megh Atyank mi gyarlo teſtünket, es az őrdög ellen Szent Lelekkel erősits bennünket.

Latod minden felől az retteges meg emeſt benünket, menyi veſedelem keſergeti az Kereſztyeneket, csendesits meg azert ſzelelmünket es veſedelmünket.

Mit haſznal tovabba te előtted az jot cselekedni, es minden naponként vigyazasban, abban nem eppülni, ſegits azert minket minden napon hogy nevekedheſsünk.

Vegy otalmad ala nem csak ez Nap, de minden idő

időben, legy te mi hadnagyunk es vezerünk tellyes 145
életünkben, mig megh koronazod mi lelkünket az őrők életben.

Te megſanal minket bünőſőket, veſet embereket, kit nem erdemlettünk; ſz. Fiadert hogy igy ſeretſ minket, es hogy ennyi jokkal őrette ſerettel bennünket.

Azert migh be jutunk az őrőmre, melyre minket hittál, es az mi fejünkel eggyé leſzünk az Chriſtus leſuſſal, kit igaz Nap ſényül hiveidnek te ajandekoztal.

Adgy minden időben igaz, ſjambor lelki Paſtorokat, kik te ſent igeddel legelteſſék az te hiveidet, az te lelked altal vezerellyed az mi életünket.

Ted fogonatoſſa mi ſivünkben az te ſent igedet, rontſad ez vilagon te az altal az csalard őrdőgőt, es ſerez magadnak nagy büſeggel mikdenüthiveket.

Adgy jo Fejedelmeket, jo Urakat, jambor tiſt-tartokat, Iſten-ſélő, jambor polgarokat, es igaz birakat, Iſteni erőddel igazgaſſad az ő tanacsokat.

Hogy nagy ſivők ſerint ſeretheſſek az te ſent nevedet, minden erejekkel polgalhaſſák te ſent ſőlſegedet, es jo törvenyekkel oltalmazzák az te nepeidet.

Irgalmaſſagodbol legy kegyelmes minden büneinknek, az ſegeny rabokat ſabadits megh kik el epetinknek, az te ſent igeddel legelteſſék az te hiveidet, az te lelked altal vezerellyed az mi életünket.

Ted fogonatoſſa mi ſivünkben az te ſent igedet, rontſad ez vilagon te az altal az csalard őrdőgőt, es ſerez magadnak nagy büſeggel, mikdenüthiveket.

Adgy jo Fejedelmeket, jo Urakat, jambor tiſt-tartokat, Iſten-ſélő, jambor polgarokat, es igaz birakat, Iſteni erőddel igazgaſſad az ő tanacsokat.

Hogy nagy ſivők ſerint ſeretheſſek az te ſent nevedet, minden erejekkel polgalhaſſák te ſent ſőlſegedet, es jo törvenyekkel oltalmazzák az te nepeidet.

Irgalmaſſagodbol legy kegyelmes minden büneinknek, az ſegeny rabokat ſabadits megh kik el epetinknek, minden nyomorultat, egyebet-is az kik keſeregnek.

Legy kegyelmes Attyok az arvaknak, es az özvegyeknek, legy vigaſztaloja, az koroknak es az betegeknek, az uton-jaroknak legy otolmok es erős vezerők.

Hogy tűled ezeket meg nyerhessük, bocsáss meg bűnűnket, az Christus Iesusnak szent Nevejert halgas megh bennűnket, es az mit igirtel ő eretre add megh keresűnket.

Iosaphat Kiralynak könyörgese az Ammonitak es az Moabitak ellen. 2. Paral: 20.

Nota: Fölseges Isten neked jel:

MOstan Ur Isten hozzad kialtunk keserűségűnkben, halgas meg minket könyörgelűnkben, ily nagy szűkségűnkben.

Te vagy Istennűnk teged tiztellűnk mint ędes Atyankat, Mennynek es földnek hatalmas Urat, nepeknek Kirallyat.

Az te kezedben minden erősség es hatalom vagyon, senki nem alhat neked ellened, mint ez nyilvan vagyon.

Te parancsoltad fölseges Isten, hogy hozzad folyamjunk mi szűkségűnkben, teged keressűnk, neked könyörőjűnk.

Avagy segyverrel, avagy ęhséggel avagy dög-halallal, nyomorgattatunk, igerted nekűnk, hogy megh mentes attul.

Azert Ur Isten mostan mi reank sok felől tamadtak, dulnak, pusztitnak, ölnek, fogdosnak, mindenkeppen rontnak.

Nincsen mi bennűnk annyi erősség hogy ellene allyunk, ily sokasagnak mely reank tamatt, föl zendült ellenűnk.

Do hol

De hol ne legyen semmi gyamolunk illy sokasag 146
ellen, azert csak read vettyűk szeműnket, Fölseges Ur Isten.

Igyen könyörge Iosaphat Kiraly ellensegi ellen, mikoron volna kelerűsegben, az Ierusalemben.

Dicsiret legyen Atya Istennek es Fiu Istennek, az vigasztalo es meg szentelő szent Lelek Istennek.

MAS. Nota: Draga dolog az Ur, &c.

IEsus Christus mi kegyelmes hadnagyunk, könyörgessel te elődben jarulunk, kik ez siralomnak völgyen nyomorgunk, oltalmat segitseget tűled varunk.

Be merültűnk sok nyomorusaginkban, vagyunk ejel nappal somorusagban, szamtalon sok-fęle szanyarusagban, az ellensegnek vagyunk ő torkaban.

Ellensegűnk szanyargattya testűnket, csufollya es karomllya Istenűnket, gyalazattal illeti szent nevedet, ne szenved el kerűnk Uram tegedet.

Read hadtuk minden mi dolgainkat, hiszűk hogy jol latod nyavalyainkat, ne hadd el merűlni kicsin hajodat, parancsoly es csendesits az habokat.

Ebredgy föl Uram mert maydel merűlűnk, vesedelmes habokban el sullyedűnk, szűkségűnkben te hozzad esedezűnk, Iesus Christus halgas megh, teged kerűnk.

Kerűnk Uram maradgy meg szalasunkon, jary mi velűnk nepeiddel egy uton, latod immar vagyon Nap-enyesztkor, tery mi hozzank, jary mi velűnk egy uton.

Iarulunk te elődben batorſaggal, előtted enek lűnk nagy vig orczaval, egeſ Kereſtyenſegh egy ſivel, ſayjal, eſedezűnk előtted buzgoſaggal.

Ne hadgy kerűnk eggyetlen egy Ieſuſunk, juſſanak előtben mi imadſaginк, tekents reank eggyetlen egy ſo-ſolonk, tekents teank hatalmas kőzben-jaronk.

Vedelmezzed az te kicsin bárkadat, kiert halalra adad te magad, ſent vęredet erettűnk ki ontottad, ne had el merűlni ha meg valtottad.

Sőt erős kő-fala legy nepeidnek, ſaporitſad ſamokat hiveidnek, vezerlyed nyelvőket hirdetőidnek, kik nevedert gyarkran boſſut ſenvednek.

Szent az Atya mindennek megh tartoja, ſent az Fiu mindennek megh valtoja, oh Szent Lelek hivek batoritoja, Szent Szent, Szent az te neved minden vallya.

M A S.

Nota: Mi Urunk Ieſus Chriſtus, &c.

Iővel legy velűnk Ur Iſten, ſegits megh minket igyűnkben, adgy erőt az ellenlegőn, ki reank tőr mind ſűntelen, haborgat minket hitűnkben.

Fől ſualkodot ellenűnk, kevelykődik hogy bir velűnk, valamig tavul vagy tűlűnk, veſt es ront, mert nem fęl tűlűnk, lattya hogy nincs erőſſegűnk.

Bizik ő ſokaſagaban, fegyvereben, jo lovaban, el hitte azt ő magaban, hogy nincsen mar ez vilagban, ki meg rontſa hatalmaban.

Batran kergeti nepedet, oſtorozza hiveidet, puſtittya

tittya őrőkſegedet, oſtromollya ſeregedet, nem fęlj bűnteteſedet.

Azert te neked kőnyőrgűnk, tamadgy fől moſt mi mellettűnk, emeld fől zaſlodat kőztűnk, viadalmunkban legy velűnk, biztaſd hogy meg ne rettennyűnk.

Batoritſad mi ſivűnket, igazgaſſad fegyverűnket, tűlűnk el ne vedd eſűnket, egyengeſſed seregedet, rettents meg ellenſeginket.

Nekűnk nincs annyi hatalmunk, hogy ő ellenők alhaſſunk, te legy azert mi oltalmunk, fegyverők ellen paiſunk, erőſſegűnk, diadalmunk.

Nem ſokaſag az mi erőnk, egyedűl vagy remenſegűnk, noha ſokan nem lehetűnk, ha te velűnk vagy nem fęlűnk, ſokat kevefen megverűnk.

Harom ſáz tizen-nyolcz vala, Abrahamnak nepe ſama, őt Kiraly ellen indula, el ere, velek meg viva, nagy győződelemmel jara.

Erőtlen Iſrael nepe, vőrős tengerre hogy erc, Pharahotul megh rettene, mikor tovab nem mehetne ąlita hogy mind ott veſne.

Az tengert kettő ſakaſtad, őked azon el bocsátad, Pharahot melyſęgre hozád, az vizet reja boritad, nepedet meg ſabaditad.

Amorrhæuſok hadara, az Eghből ſok kő le ſalla, Iofue hogy parancsola, az Nap az Eghen meg alla, miglen őket le vagata.

Harmicz egy Kiralt ſekiből, le vete dicsőſſegeből, el puſtita nepe elől, pogany nepet hirtelnűl, az igiretnek főlderől.

Gedeonak-is ſerege, kihinne hogy hadat vẽrne; de hogy te lõl ſegitſege, erõſſege, gyõzedelme, ſanta-lán nepet meg vere.

Goliathnak magaſſaga, hat ſingnincl nagyob vala, David kiſded gyermek vala, batran, vele ſemben ſalla, mert te benned bizik vala.

Goliat talpig fegyverben, David csak egy kõntõſkeben, bot es parittya kezeben, gyõzõdelme lũn ezekben, es egy kicsin kõvetskeben.

Sennacheribnek ſereget, egy Angyallal megh õleted, ſaz nyoczvan õt ezer nepet, egy oraban mind el veſted, Kiralyſagabol le veted.

Gyenge vala Iudith aſſony, nem ugy termet hogy harczollyon, keze ſoha nem volt kardon, de te batoritad azon, hogy batran kardhoz nyulhaſſon.

Holopherneſt meg ragada, nyakat csak ketſer vaghata, feje kezeben marada, ſolgalo leannak ada, Bethuliaban hozata.

Gyakorta keves nép altal, nagy hadakat le vagattal, erõſſeket le tapodtal, kevelyeknek torkan jartal, kegyetleneket rontottal.

Ugy tegy ezekkel Ur Iſten, mint Madiannal regenten, aly boſſut az pogany nepen, alazd meg kevelyſegekben, ronts meg kegyetlenſegekben.

Õk vinak uralkodaſert, prædajert, ragadomanyert: Mi, Hitũnkert, ſent Nevedert, õzvegyekert, es arvakert, meg romlott ẽdes hazankert.

Õk keresik ẽletünket, rabollyak az mi fõldünket: mi oltalmazzuk fejünket, tulaydon õrõkſegünket, 148 feleſegünk, gyermekünket.

Nem nezik ũk az vẽneket, le vagjak az gyermekeket, meg rontnak ſok ſep ſüzeket, ſzand megh Ur Iſten ezeket, ne ſenved ez nagy vetkeket.

Aly boſſut raytok nepedert, meg nyomorult hiveidert, verd megh ũket Szent nevegert, Templomodnak romlaſaert, ſent Fiadnak ſidalmaert.

Ne mondgyak azt mi felõlünk, hogy nekünk ninesen Iſtenünk, mutaſd megh erõdet bennünk, viaſkodgal eggyût velünk, magaſtald fõl kezed kõſtünk.

Hogy mindenek kik ezt hallyak, gyõzõdelmedet, esudallyak, jo voltodat magaſtallyak, hatalmaſſagodat aldgyak, erõdet meg ne utallyak.

Mi-is innen viſſa terven, jo ſerencsenken õrülven, adgyunk halat fõl emelven ſemeinket, es dicsirven teged, mind õrõkke, Amen.

VIGYAZASRA VALO INTES.

AZ mi Meſterünk minket arra int ſüntelen vigyazzunk, kik Kereſztyennek vallyuk magunkat az mi ẽletünkben.

Kereſztyeneknek az õ ẽletek ſüntelen vigyazzon, lelkek függeſtven mindenkor legyen az Iesus Chriſtusban.

Az ſ. Mathenal Urunk azt mondga ſüntelen vigyazzunk, hogy eſtelenül ne talaltaſſunk halalunk orajan.

Mert tudhatatlan az mi Urunknak az õ eljövefe, mikent loponak az õ jaraſa es nagy okoſſaga.

Miko-

Mikoron tudna cseledes ember, az or el jüveſet, bizony vigyazna, es az ő hazat nem hadna meg aſni.

Azert mindnyajan mi ſél ővedzűk az mi agyekinkat, es kezeinkben mindenkor legyen éghő ſővetnekünk.

Hogy ne történnyek akkepen nekünk, mint az ő bolond ſűznek, kik olay nelkül viſelik vala az ő lampaſokat.

De cselekedgyünk mi azonkepen mint az ő eſes ſűz, kik lampaſokban az ő utokban olyat viſelenek.

Legyenek keſen az mi lampaſink, es meg igazitvan, hogy be meheſsünk az vő-legennyel à menyekezőben.

Hogy mi varhaſſuk az vő-legenynek az ő eljőveſet, az etſakanak az ő közepin mikoron eljővend.

Mert ha ugy leſünk mint az ő bolond ſűz, olajunk nem leſen, mig az adoktul mi meg jővendünk, az aytot be zarjak.

Ayto be zárvan ha mi zörgetünk, mi nekünk azt mondgyak, bizony nem tudom hogy kik legyetek, ottan ki rekedünk.

De kerjük ezen à mi Urunkat az Ur Ieſus Chriſtüſt, hogy be meheſsünk ő vele eggyüt az lakodalomban.

Dicsiret neked Atya Ur Iſten az teſz. Fiaddal, es egyetemben azſz. Lelekkel, örökkön örokke.

M A S.

GYarlo emberekkel feddőzik az Iſten, kik ő magok miat veſnek el bűnőkben, nem akarnak bizni az egy idvőzitőben.

En

En kezemben mikor legyenek mindenek, kiket 149
ugy-mond, tartnak földek es az Mennyek, mondgyatok meg nekem ti halando emberek.

Oltalmat mikoron maſunnan kereſtek, es italra vizet maſunnan ki mertek, hogy nem az mely kutat adot nektek Iſtentek.

Ritka mert ki engem kővet közzűletek, noha mindeneknek en vagyok Iſtenek, de csak keveſeknek halgat engem ęletek.

Gazdaſagſ-abrazat lam kedves mindennel, de hol lehet dragab ſepſegh en nalamnal, mire közzűletek hat engem keves csudal?

Ime csak en vagyok földnek, menynek Ura, minden gazdagſagnak bűſeges udvara, mire hat nem ſiet vilag en udvaromban?

Vagyok en Atyamnak veghetetlen fia, hatalmas Iſtennek örők bőcseſege, mire hat nem jűtők hozzam tanacs kerdeni.

Szeretem azokat kik engem ſeretnek, es tiſtelem őket kik engem tiſtelnek, mire tiſteletem nem kel az embereknek.

Segitſeget az kik csak en tűlem varnak, engem ęletőkben csak azok tiſtelnek, mire hat keveſek az kik en tűlem fűgnek.

Zaloga en vagyok örők ſabadſagnak, es bizonyos uta Atyam orſaganak, mire hat keveſſek az kik hozzam jarulnak.

Az egy igazſagnak vállnak Iſtenenek, mert nem

tagad hattyak ezt meg az emberek, mire beſedemben hát nekem ketelkedtek.

Nincs több diadalom ſohol en nalamnal, idvözitö Iſten ſenki több nalamnal, mire hát en nepem hogy ſok fele ſantikal.

Tellyes Menynek, földnek, en vagyok Iſtene, ſenkinek kivülem nincsen idvöſſege, mire hát kevesnek füg ram ſeme vilaga.

Oh ti kemeny nepek en vagyok Iſtentek, es csak en altalam vagyon bekeſegtek, mire ſükſegtek ben en hozzam nem ſiettök.

Fene oroſlannál, oktalan allatnál, lam te mind feneb vagy vadak, madaraknal, ki hozzam nem ſiet ember en jo voltomert.

Az vadak, madarak lam egy-maſt ſeretik, egyik az maſikrol el nem feletkezik, tarſa jo teterül mindenkor emlekezik.

Csudalok en ember igen te dolgodon, hogy ezt el feleyted ily oktalan modon, hogy en keserülek te nyomoruſagodon.

Iutna jol eſedben mit mivelek veled, mert en ez vilagon mindent tök te veled, irgalmaſſagombol meg-is halek eretted.

Ez hala-adaſod mert en jo teremert, hogy engem hatra hadſ mulando vilagert, nem akarſ követni nagy türhetö voltomert.

Bizol egyebekben, mert ime kivülem, ſegitſeged varod ſoktul, nem en tülem, maga mond meg nekem mit nem vöttel en tülem.

Az

Az oktalã allat meg iſmeri Urat, mindenfele barõhal- 150
gattya Paſtorat, mire hát az ember nẽ halgattya Iſtenet.

Tellyes menynek földnek en vagyok vilaga, Atyam juhainak en vagyok Paſtora, mit kivanſ egyebet ha en vagyok oltalmad.

Engedelmes ſivü es kegyelmes vagyok, bünöſt hozzam venni en örömeſt vagyok: ſ-mire hát bünöſök en hozzam nem ſiettek?

Igaz el hidgyetek hogy en nyilvan vagyok, fertelmes bünöſön boſſu-allo vagyok, mire hát nem ſüntök meg azſok gonoſſagtül?

Azert mondom nektek kik engem el hadtok, kegyeſſegem mellöl mashuvaſantaltok, ream ne veſſetek ha ti meg nyomorodtok.

Veſedelẽ oka ti magatok vattok, ſegitſeget hogha en tülẽ nẽ vartok, à tẽnẽ bünöktök nektek örök foglagtok.

Ream ne veſſetek az ti fogſagtokert, mert en hozzam hilak hallyotok fejenkent, meggyek, jo voltomat ha ti megutallyatok.

Oh ti kemeny ſivök hogy föl nem ſerkentek, en tiſteſſegemet ſemminek velitek, fenyegeteſem-is csak ſemminek velitek.

Haörök çletnek ſep igiretivel, vagy pokol torkanak fenyegeteſevel, hogy föl nem ſerkentek ez vilagi ſegyennel.

Meggyen kegyeſſegem ſ-mire vigyen engem, hogy azokkal tartſam kik nem ſçlnek engem, en ſent lgaſſagom nem boesat arra engem.

Mert te hol hallottal kerlek teged ember, hogy halalbol mentet valakit oly ember, mikor nem kivanta ȯnnȯn maga az ember.

Azert ki halalbol akar menekedni, en ſzent orſzagomban mind ȯrȯkke ęlni, annak ęleteben csak engem kel kȯvelni.

Dicsiret Atyanak ſ-az Iesus Chriſtuſnak, es az vigaßtalo ßent Lelek Iſtennek, tellyes ſzent Haromſag Egy bizony Iſtenſegnek.

AZ ISTENNEK SZERETETIRȯL.

AZ mely embernek jo hiti vagyon, annak ßent Lelek ßiveben vagyon, az Chriſtuſnak-is lakaſa ott vagyon.

Csudalok raytad te hiv Kereßtyen, mely nagy kegyeſſen hozza hij Iſten, ſzent Fiat adgya te neked az Iſten.

Ember draga vagy te az Iſtennel, Chriſtus meg moſa teged vęrevel, bizzal ȯ hozza immar te ßiveddel.

De mit kivannal tȯbbet Iſtentül, nem kimęle meg Fiat embertȯl, kegyelmeſſeget nem tiltya ſenkitül.

Bizd az Chriſtuſra tennen magadat, te veled kȯzli irgalmaſſagat, es meg mutattya neked ȯ ßent Attyat.

Ki az Chriſtuſnak záßlojat tartya, nagy haboruſag gyakorta bantya, mert ez vilagnak mindenkor ez mondgya.

ȯrvendezzetek es vigadgyatok, kik az Chriſtuſert haborgattattok, csak az Iſtenhez ti foháßkodgyatok.

Senki igaznak magat ne vellye, mert bünbȯl lȯttünk, tünk minden meg ertſe, bünȯſnek magat hat minden itillye.

Dicsiret legyen az Ur Iſtennek, az Atya, Fiu es Sz. Leleknek, kit minden ßentek ȯrȯkke dicsirnek.

DȮG HALALNAK MEG SZÜNTETEſEJERT. Ex 2. Sam. 24.

MI Urunk Ieſus Chriſtuſnak, ßerelmes Attya Ur Iſten, kerünk ßünnyek megh immaron, ez vilagon nagy haragod, mint ßent David idejeben.

Ki ßent igireted ellen, el külde Ioab Herczeget, hogy megh ßamlalna orßagat, ßamat venne az Sidoknak, ki ezt monda az Davidnak.

Az fȯlſeges nagy Ur Iſten, megh ſokaſitſa nepedet, miert akorod ezt Uram? bizony meg büntet az Iſten, de David ezt nem gondola.

El mene azert az Herczeg, nagy buval es nagy banattal, kezde az nepet ßamlalni, megh haraguzek az Iſten, es meg vere az Sidokat.

Monda az ßent David Kiraly, bizony en igen vetkeztem, bocsaſſad meg nagy Ur Iſten, ßegeny ßolgadnak büneit, mert en vetkeztem ellened.

Ime az fȯlſeges Iſten, hozza bocsata Prophetat: azt mondgya neked az Iſten, ez haromban tegy valaßtaſt, valamellyiket kevanod.

Az het egeß eßtendeig, akarode hogy büntеſſek, orßagod az nagy ęhſeggel, avagy hogy harom holnapig, ellenſeged kezeben legy.

Avagy hogy harom napiglan, dȯg halal legyen fȯlded-

detben, es az Iſtennek Angyala, csapdoſa az te nepedet, laſſad azert mit akarſ moſt.

Monda az ſent David Kiraly, minden felől raytam halal, de job ennekem hogy eſſem, az Ur Iſtennek kezeben, hogy nem mint ember kezeben.

Mert ő termeſeti ſerint, igen irgalmas, kegyelmes, hogy ez mondaſt el vegeze, az Iſten az Sidoſagban, mindgyaraſt dög halalt ſerze.

Es csak egy nemzetſeg közzül, hetven ezeren halanak, el bocsattatek az Angyal, Ieruſalem varoſaba, hogy ott-is halalt ſerzene.

De mihelt az haragos Angyal, őket üldöznie kezde, könyörüle az nagy Iſten, es ezt monda az Angyalnak, eleg, hadgy beket ő nekik.

Szent David lata az Angyalt, az egh alatt es föld fölött, ő kezeben egy éles tört, monda David az Iſtennek, en vagyok az ki vetkeztem.

Fordullyon ream haragod, es az en hazam nepere, monda ő neki az Angyal: Megh kegyelmezett az Iſten, ſemmit ne fély David Kiraly.

Kerünk mi-is nagy Ur Iſten, Szent, erős, irgalmas Iſten, hathatatlan, idvözitő, es nagy türhető Ur Iſten, fünnyek meg az te haragod.

Azert mi moſt emlekezünk, regen tört kegyeſſegedről, mert moſt-is ugyan azon vagy, nem kiſſeb az te hatalmad, halgaſd meg könyörgeſünket.

Ur Iſten, ki megh hoſſabitad, Ezechiaſnak életet, hoſſabits megh kerünk teged, minekünk-is életünket, hogy bününkből meg terheſsünk. Ha-

Halalos bünben ne eſsünk, büneinket ſirathaſſuk, 152
hogy te veled uralkodgyunk, Chriſtus Ieſuſſal örülyünk, mind örökkön es örökke.

Ex Matthæi cap. 5. De octo Beatitudinibus.
Nota: Fölſeges Iſten hozzad, &c.

Követi vala nepnek ſokſaga Chriſtuſnak csudajat, mert ſok korokat ő meg gyogyit vala.

Mikoron azert Urunk az nepnek ſokſagat meg lata, ottan föl mene az Thabor hegyere.

Es ő le ülven az Apoſtolok menenek hozzaja, tanitvan őket, imezt mondgya vala:

Bodogok az kik lelki ſegenyek, ſüből könyörögnek, mert az Meny-orſag adatik azoknak.

Bodogok az kik kegyes emberek es nem haborognak, mert ők ez földön örökſeget birnak.

Bodogok az kik ſirvan bankodnak, es karokat valnak, mert ők Iſtentül meg vigaſtaltatnak.

Bodogok az kik az igaſſagot éhezik ſomjuzzak, mert ők Iſtentül meg elegittetnek.

Bodogok azok kik irgalmaſok maſon könyörülnek, irgalmaſſagot mert Iſtentül nyernek.

Bodogok az kik ſiſta ſivüek, hitből meg tiſztultak, mert meg iſmerven az Iſtent ük lattyak.

Bodogok az kik bekeſeg ſerzők mert ük hivattatnak, az igaz hitben Iſten fiainak.

Bodogok az kik az igazſagert üldözeſt ſenvednek, mert az Meny-orſag adatik ezeknek.

Bodogok leſtek mikor Chriſtuſert emberek gyülölnek, meg ſidalmaznak, közzülök ki üznek.

Akko-

Akkoron azert örvendezzetek es ti vigadgyatok, mert Menyben leßen nektek jutalmatok.

Szent Mathe irta ez nehany iget Chriſtuſnak altala, az ö könyvenek ötödik reßeben.

SIRALMAS PANASZSZA AZ Eccleſianak.

IStenünkhöz fohazkodvan, könyörögjünk eſedezven, panaßunkat nagy ohaytvan, beßellyük elö nagy ſirvan.

Mert ez vilagon çltünkben, vagyunk csak nyomorußagban, az Poganyok birtokaban, im maydan eſünk markokban.

Lako földünkböl immaron, el kergettek mar mindnyajan, ßüleinket az fogſagban, el be vittek orßagokban.

Ketſegben-is ſokan eſtek, ezt latvan el ijedtenek, az te ßent tudomanyodnak, ſokan ellene mondottak.

Mig ſeleyteß el Ur Iſten, las immar hozzank nagy Iſten, könyörüly te nepeiden, aly boßßut ellenſegiden.

Enged az te jo voltodat, lathaſſuk nagy hatalmadat, mindenüt az te nevedet, hirdetheſsük jo tetedet.

Szent igednek tanitaſat, ne vedd el prædikallaſat, hirdetteſſed gazdagſagat, ßent Fiadnak igazſagat.

Nevely minket az çletben, nevednek iſmeretiben, ne hadgy minket az vakſagban, az elöbbi tevelygesben.

De adgy igaz tanitokat, kik az te akaratodat, hirdeſſek nagy jo kedvedet, bünoſökhöz ßerelmedet.

Enni

Ennyi nagy ſok banatinkban, vigaſztaly meg ſziveinkben, csendeſſeget mi ßivünkben, adgy mind egeß çletünkben. 153

Tanulhaſſuk ßent igedet, halhaſſuk kegyeſſegedet, igedböl akaratodat, ertheſsük tejo kedvedet.

Ezert örök tißteſſeggel tartozunk hala-adaſſal, az okaert nagy föl ßoval, dicsirünk egy akarattal.

Hatalmas Atya Ur Iſten, meg vaito Fiu Ur Iſten, az vigaßtalo Ur Iſten, legyen allatban egy Iſten.

MAS.

Nota: Iollehet nagy ſokat ßoltunk:

MEnybeli nagy Iſten hozzad kialtunk, keſeredet ßivel hozzad folyamunk, mert veſzedelmünkben nincs hova-lennünk.

Soha nem mondhattyuk meg mi nyelvünkel, meg ſem gondolhattyuk az mi ßivünkel, menyi veßedelem vagyon fejünkön.

Mint az bü árvizek ugyan áradnak, retteges, çlelem, fizetes raytunk, ſem eyjel ſem nappal nincs bekeſegünk.

Csak keſerüſeg mar az mi çletünk, ſemmi joßagiokbol mi nem çlhetünk, ne hadgy nagy Ur Iſten ketſegben eſnünk.

Ugyan el faradtunk az nagy banatban, meg epedtünk immar az karvallasban, csak hogy mçgh nem fekßünk az koporſoban.

Kemelletlen minket azert rontottal, mi ellenſeginkel el puſztittatal, mint az baranyokat meg ßagattatal.

Nincsen immar nekünk semmi örömünk, nagy keserüseggel rakva ęletünk, nyomorusaginkban ßolni sem merünk.

Meg alazal Isten, à földhöz verel, minden vigassagot tülünk el vövel, gonoß büneinkert az tüzben vetel.

Im fejet haytottunk Istensegednek, igaz voltat lattyuk iteletednek, mi vagyunk okai büntetesednek.

Könyörüly mar raytunk kerünk Ur Isten, mert meg emeßt minket az veßedelem, tekints reank azert, legy segitseggel.

Az te ßent Fiadert Iesus Christusert, adgy mindenjot nekünk az mi Urunkert, ne vess el örökke tüled bününkert.

Mutasd megh immaron ez vilag elöt, hogy nagy gondod vagyon teseregedre, ugy-mint az te magad ßemed fęnyere,

Hozd el az örömet es bekesseget, az ßegeny kössegnek adgy csendesseget, vedd el immar rolunk az ellenseget.

Ne dicsekedhessek mi ellensegünk, ne mondgyak hogy nincsen nekünk Istenünk, kerünk mi Szent Atyank tamadgy mi mellenk,

Dicsiretet azert mi neked mondunk, nagy hala-adassal föl magaztalunk, az Szent Angyalokkal aldotnak mondunk.

VIGASZTALAS.

SEgitsegül hijuk az Menybeli Istent, hogy minket ne hadgyon nyomorusaginkban, batoritson minket az ö szent Lelkevel, tavoljarjon tülünk az nagy hitetlenseg.

Parancsola Isten nyomorusaginkban, hogy csak ötet hiyjuk hitböl segitsegre, irvan hatta nekünk sz. David könyveben, senkinek nem illik rola ketelkedni.

De az hitetlen ßiv mindenkor gondollya, hogy el feletkezet rola az Ur Isten, es hogy tüle igen meßße el tavozot, nem varhat ö tüle Menyböl segitseget.

Szükseg azert hinni minden nyomorultnak, hogy Isten ßemei menyböl rea neznek, es ki menti ötet minden nyavalyabol, de hatart ne vessen ö segitsegenek.

Ioseph Patriarchat Ægyiptus Orßagban, ket eßtendeiglen tartak az fogsaghban, onnet Isten ötet el ki ßabadita, Ægyiptus Orßagban Fejedelme töve.

David Paßtor vala, de nagy csudakepen, ötet el valaßta Kiraiyi fölsegre, es mind holtaiglan lün neki oltalma, mert Istenben vala neki bizodalma.

Minket-is nem hágy el az fölseges Isten, mert igiretivel magat kötelezte, csak vessük ö benne mi remensegünket, ez vilagon leßen mi kegyelmes Atyank.

Iusson jo eßedben Szent Peter mondasa, holott ö azt irja eggyik leveleben, Istenben vessetek szorgalmatoslagtok, mert ö neki vagyon mi rolunk nagy gondgya.

Christus-is azt mondgya Evangeliomban, ętünkröl itunkrol es ruhazatunkrol, nekünk hog ne legyen ßorgalmatoslagunk, hanem kivaltkepen Isten Orßagarol.

Azert adgyon nekünk Isten igaz hitet, ßivünkböl ki

ki vegyen nagy hitetlenſeget, ſomoruſaginkban vigaſztallyon minket, halalunk orajam legyen mi mellettünk.

MAS.

SEmmit ne bankodgyal Chriſtus ſent ſerege, mert nem arthat neked ſenki gyülöſege, noha ez vilagnak raytad dühöſege, nem hagy teged ſegyenben Chriſtus ö ſölſege.

Kiralyi nemzet vagy, noha te kicsin vagy, az Atya Iſtennel bizony te kedves vagy, ö ſent Fia altal mar te-is fia vagy, minden dicsöſegben hidgyed hogy reſes vagy.

Hogyha te igazan az Chriſtusban bizol, hidgyed hogy lelekben Iſtennel meg hizol, ha Chriſtus vęreben igaz hittel iſol, hidgyed hogy örökke megh nem ſomjuhozol.

Akar mint haláſſon az öröcög utannad, az ö tagjaiban dihösködgyek raytad, mind törrel, fegyverrel ſieſſen utannad, ha Chriſtusban bizol neked az ſem árthat.

Raytad ſemmit nem fogh az pogan ellenſeg, noha nehez neked az retteneteſſeg, bator konczra hannyon az hitlen ellenſeg, föltamaſt az Chriſtus neked nagy remenſeg.

Oltalmazza Chriſtus az ö ſentegy-hazat, mikent az jo paſtor az ö juhotskajat, valaki halgattya az Chriſtus mondaſat, viſeli mindenkor ſorgalmatos gondgyat.

Sies

Sies moſt mi hozzank Chriſtus ſegely minket, az 155
te ſzent igeddel nevellyed hitünket, az te ſzent Lelkeddel birjad çletünket, hogy minden dolgunkban dicsirheſsünk teged.

Igaz fogadaſod es minden beſzeded, nyilvan vagyon immar minden dicsöſſeged, ne hadd el puſztulni ez kicsin ſeteget, kiert az kereſt-fan vallal nagy kenokat.

Ne nezzed Ur Iſten ez vilag vakſagat, te nagy jo voltodrol haladatlanſagat, az te iged ellen ily nagy karomlaſat, nezzed az Chriſtuſnak artatlan halalat.

Vedd el mar mi rolunk az ſok ellenſeget, vedd ki mi közzülünk az ſok gyülöſeget, eſnek nagy ſegyenben minden ellenſegünk, az kik meg tagadgyak az te dicsöſeged.

Senkiben nem bizik az Anyaſzent-egyhaz, hanem csak te benned ki minket oltalmaſz, es igazſagoddal mindenkoron taplaſz, te ſent ſebeiddel minket megh vigaſztalſz.

Halat adunk neked Menybeli nagy Iſten, ki vagy egy allatban es harom ſemelyben, ne hadgy minket rettegnünk az keſerüſegben, hallunk orajan ne eſſünk ketſegben.

KÖNYÖRGES.

NEz mi reank Ur Iſten kegyelmeſſen, es könyörüly te nepeden, mert maydan el fogyunk ez földön, ha te meg nem látſz nagy Ur Iſten.

El áradtak Ur Iſten ſok inſegink, mint az Tenger

veßedelmink, mint az vizek kőny-hullatasink, megh sokasultak nyavalyaink.

El pußtultak Ur Isten te Templomid, el oßlottanak juhaid, megh kevesedet te sereged, mayd el fogy Uram tißteleted.

Mindezek most Ur Isten vannak raytunk, senki nem kőnyőrül raytunk, gyalazat, ßidalom mi raytunk, az te nevedert rutoltatunk.

Aly boßßut mar Ur Isten te nevedert, viaskodgyal ßent Igedert, az hitetlen nepeket ezert, verd megh Ur Isten, te nepedert.

Sok ideje Ur Isten hogy verß minket, mire nem keserülß minket, miert ßenveded kissebsegedet, kőnyőrgünk Uram verd meg őket.

Szidalmazzak Ur Isten te nevedet, es csufollyak ßent Fiadat, el pußtittyak őrőksegedet, halgasd megh Uram panaßunkat.

Tekints reank Ur Isten magas Menyből, lasd meg őket haragodbol, ments megh minket nyavalyainkbol, keserüseges rabsaginkbol.

Hogy tegedet Ur Isten bekesegben, dicsirhessünk mi ßivünkben, vallast tehessünk igaz hitben, aldot legy Ur Isten magas Menyben.

M A S.

Dicsirjed, aldgyad en lelkem az Ur Istent mindenekben: ßep enek ßoval ßád zőngjen, valamig ęlhetß ez földőn, Remenseged emberekben, semminemü rendben, ne legyen Bőlcsben, erősben, sem Fejedelmekben, mert nincs idvőssegezekben, hanem csak Istenben, azert bizzal fölsegeben, hogy ęllesś Mennyegben.

Lelkünk ki mulik testünkből, ki adatot volt mennyegből, testünk vetetet az földből, az hova tęrerőtlenül, gondolattya-is ezekről el veß mindenestül, de boldogsag csak Istentül, kővetkezik Menyből, az Iacobnak Istentül, mi remensegünktül, mert Meny, föld, Tenger, es minden teremtetet attul.

Az igassagot ki meg őrzi, es őrőkke őregbiti: boßßu-allokat meg veri, ßegenyeket megh segiti, az ęhezőket ęlteti, foglyokat meg menti, vakok ßemet föl eppiti, az bennat föl emeli, az igazakat ßereti, az jővevent őrzi, arvat, őzvegyet föl veßi, az bünőst teriti.

Uralkodik az Ur Isten mind őrőkke fölsegeben: hatalmas cselekedetiben, Sionon kegyelmessegeben: minden rendbeli nepekben, es nemzetsegekben, azert mi dicsirjük ßepen, őtet enekünkben, legy aldot Atya Ur Isten, es Fiu Ur Isten, tarts megh mind vegig az hitben, Szent Lelek Ur Isten.

Oh ßent Haromsagh egy Isten, halat adok neked ezen: hogy vőttel ismeretedben, be ßamlalta seregedben: be irtal ęlő kőnyvedben, hiveid kőziben, ne hagy ketelkednünk ebben, tarts meg remensegben, nagy batran az itiletben, alhaslunk elődben, hogy az jővendő ęletben, dicsirhessünk Menyben.

Az-

KErlek es intlek moſtan tegedet, az nagy Iſtennek ſent ſemelyere teremtetet ember, hogy viſely gondot idvőſſegedről, őrők çletedről, Mert el jű az nap, mely nap ez vilag tűz miatt mind meg ęgh.

Mely nagy felelem akkoron leſen, mikor az Chriſtus az itilette el jővendő leſen, hogy mindeneket megh hannyon veſſen, igazan itellyen, El jű bizonnyal az Iſten Fia ſep ſęnyes főlhőben.

Elől ſől pedig az ſent Angyalok, az nagy ſep ſavu hangos trombítat ęgben föl fuvallyak, kinek ſavara minden hallottak hamar föl tamadnak, Mert el jű az nap, mely nap:

Nem kel akkorom ſenki aranya, ſem ſep ruhaja, ſem gazdagſaga, mert föld meg rothaſtya, csak bodog leſen az ki moſt meg tęr, Chriſtus Urunk mondgya, El jű bizonnyal az Iſten Fia, ſep:

Ezt nyilvan hidgyed hogy ez igy leſen, mihelt az igette megh ertended, es Iſtent halgatod, ſent David altal: ſent Ianos altal Iſten ſavat hallod, Mert el jű:

Elő hozatnak ſam-tarto könyvek, kikből az Iſten mindent megh itil mindennek lattara, az titok dolgok megjelentetnek, bizony nyivan leſnek, El jű bizonnyal az Iſten Fia:

Ott mit fellyek en bűnős ember, kihez folyamjanr, es eſedezzem az en bűneimert, hol męg az jo-is retteg es lappangh, Chriſtus Urunk elől, Mert el jű:

Oh te Főlſeges hatalmas nagy Ur, ki mindeneknek csak te vagy Ura, Kiralyok Kirallya, kerűnk moſt te- 157
ged, hogy üdvőzitſed ſegeny bűnoſőket, Eljő bizonnyal az Iſten Fia:

Emlekezzel meg kegyelmes Iſten hogy en erettem emberre lőttel, ſőrnyű kintſenvedtel, nagy faratſagot, keſerűſeget en ertem föl vőttel, Mert el:

Kerlek en teged el ne veſs tűled, az veghetetlen őrőkke valo nagy keſerű kinra, kerlek ne legyen hajaba ertem az te Sz. halalod, El jű bizonnyal az Iſten:

Csak fohaſkodom en ędes Uram, mint Iſtenemhez kegyes Atyamhoz, ędes megh valtomhoz, hogy legy kegyelmes ſegeny juhodhoz, megh terő bűnőſhőz, Mert el jű az nap:

Nam meg bocsatad Magdalenanak, undok, fertelmes gonoſ bűnőſnek, te hozzad terőnek, es meg bocsatal bűnős tolvaynak halala idejen, El jű bizonyal az Iſten Fia:

Allas engemet az jok kőziben, es valaſ el ki gonoſok kőzzül főlſeges Ur Iſten, hogy las engemet job kezed felől, en ędes Iſtenem, Mert el jű az:

Siralmas leſen nyilvan megh hidgyed, ſamlalhatatlan ſok embereknek itiletnek napja: de nagy vigaſag es őrőm leſen akkor az hiveknek, El jű bizőnnyal az Iſten Fia:

Ennek okaert intlek tegedet, Iſten kepere ekeſitetet oh emberi allat, ſies es viſely igen nagy gondot itilet napjarol, mert el jű az nap, mely nap ez vilagh tűz miatt mind meg ęgh.

Ne ved csuſſsagra es ſiketſegre, az nagy Iſtennek fenyegeteſet aldotſent Igejet, mellyet neked moſt lok jambor altal bizonſagul hirdet, El jü bizonnyal az Iſten Fia ſep fęnyes felhőben.

TEMPLOMBAN MENESKORRA
valo Enek.

EL be megyünk nagy örömmel, fölſeges Iſten, az te Szentidnek gyülekezetiben, az te Templomodban, Fölſeges Atya Iſten.

Ot meg allunk te előtted Fölſeges Iſten, igaz hitből aldozunk te előtted, vallaſt teſünk rolad, Fölſeges Atya Iſten.

Ugy kevankozot mi lelkünk az te ſent igidhez, mint az ſomjuhozot ſarvas az vizhez, az hideg kut főhöz, Fölſeges Atya Iſten.

örvendezünk öröminkben Fölſeges Iſten, mert el be jutottunk immar előbben, az te Templomodban, Fölſeges Atya Iſten.

Csak ez nekünk vigaſagunk Fölſeges Iſten, hogy lakozik az te neved közöttünk, dicsirtetel tülünk, Fölſeges Atya Iſten.

Tarts meg azert bekeſegben Fölſeges Iſten, ez kicsin ſeregetsket igaz hitben, te tiſteletedben, Fölſeges Atya Iſten.

Prædikaltaſd ſent igedet Fölſeges Iſten, ne had ſomjuhozni az mi lelkünket, ald meg ęletünket, Föl:

Zengedezneck mi ajakink, Fölſeges Iſten, örvendetes ſokban, dicsirekben, ękes enekekben, Föl:

Aldot

Aldot vagy te magas Menyben, Fölſeges Iſten, kit illet dicsiret az ſent Templomban, Anyaſent-egyhazban, Fölſeges Atya Iſten. 158

PRÆDICATIO UTANRA
valo Enekek.

TI Kereſtyenek dicsirjetek Iſtent, kik az Ieſuſnak ſolgaltok ez földön, kik mindenkoron az ſzent helyre gyültök, Dicsirjetek Iſtent.

Imatkozzatok az Atya Iſtennek, könyörögjetek Ieſuſnak neveben, föl emellyetek tiſta ſiveteket, Dicsirjetek Iſtent.

Aldgyon meg titeket az Atya Ur Iſten, megh igazitſon az Fiu Ur Iſten, es meg ſentellyen az ſent Lelek Iſten, Dicsirjetek Iſtent.

Ezt nekünk irta Szent David Propheta, dicsiretinek ſaz harmincz-egy reſeben, hogy mindenkoron az Ur Iſtent ſęllyük, dicsirjük az Iſtent.

AZ ECCLESIANAK ELLENSEGI ELLEN.
Ex Germanico M. Luth.

ATya Iſten tarcs meg minket, es ſzent Igidben hitünket, ronts meg mi ellenſegünket, es minden kegyetleneket.

Kik az Chriſtuſt haborgatni, es ſent ſekiből le vetni, akarjak őtet rontani, ő hiveiben kergetni.

Chriſtus ki vagy Uraknak Ura, es Csaſaroknak Csaſara, jelentſed Iſtenſegedet, es tőrd meg ellenſegidet.

Tarts meg minden hiveidet, te ſegeny kereſtyenidet, hogy dicsirheſsünk tegedet, tarts eggyeſſegben nepedet.

Oh Szent Lelek aldot Isten, vigaßtaly minket ez fȯldȯn, legy jelen mi ßűsegűnkben, es minden keserűsegűnkben.

Nevely minket az igaz hitben, Christusnak esmeretiben, vigy minket ßent ßerelmedben, es holtunk utan ȯrȯmben.

M A S.

OH mint kesereghnek most az kereßtyenek, nincsen ȯ nekiek semmi bekesegȯk, mert el hatalmaztak az sok hitȯtlenek.

Kik az Iesus Christust el nem ßenvedhetik, es az ȯ ßekibol ȯtet el le vetik, az ȯ erdemeben hitȯket nem vetik.

Egy felȯl kȯrnyűlűnk az ßent erdemesek, mas felȯl kȯrnyűlűnk idegen nemzetseg, kiknek az Christusnak ßolgai nevetseg.

Szidalmazzak ezek az Christusnak nevet, nem kűlȯmben tartyak mint eretnekeket, az kik az Christusban vetettek hitȯket.

Ne hadgy azert minket hatalmas Ur Isten, mert az te nepednek nincsen segitsege, nincsen oltalmazoja, nincsen fejedelme.

Hogy ezt meg ertheße Christusnak egy-haza, hogy csak te vagy neki kegyelmes Istene, es minden árvaknak kegyes taplaloja.

Dicsirteßel Atya mindenhato Isten, es az te ßent Fiad veled egyetemben, az ßent Lelek Ur Isten ȯrȯkkȯn ȯrȯkke.

Kȯ-

MEnynek es fȯldnek nemes teremtȯje, es mindeneknek kegyelmes Istene, sohult senki nincs ki teged nem fęlne, es nem rettegne.

Ne bűntes minket az mi bűnűnk ßerint, es ne karhoztas az mint erdemlenȯk, mert ugy fejenkent mi pokolra mennenk, es mind el veßnenk.

Az mi Atyaink vetkeztek ellened, mi-is sok bűnnel karomlottunk teged, de bűneinket te meg engedheted, es el veheted.

Ne gerjedgyen fȯl haragod ellenűnk, te ßined elȯl hogy mi el ne veßßűnk, az te nevedert legy kegyelmes nekűnk, mi jo Istenűnk.

Sok ideje mar hogy nyomorgattatunk, veszedelműnkben igen meg faradtunk, azert Ur Isten csak te tűled varunk, kȯnyȯrűl mi raytunk.

Halgas meg minket kegyelmes Istenűnk, mert segitseget csak te tűled kerűnk, nincsen egyebnek kinek esedezzűnk, es remenkedgyűnk.

Bocsasd meg bűnet az te seregednek, vedd el romlasat az te hiveidnek, hogy nagy ȯrȯmmel teged dicsirjenek, es tißtellyenek.

Dicsȯseg neked kegyes Atya Isten, es uralkodo aldot Fiu Isten, az vigaßtalo ß. Lelek Istennel, ȯrȯkke, A.

AZ BALVANYOZOK ELLEN.

FȯlSeges Isten Menynek fȯldnek Ura, es embereknek kegyelmes vezere, minden allatoknak kegyes taplaloja, es ęltetȯje.

Te-

Tegedet vallunk kegyelmes Atyaknak, bűnös emberek mi oltálmazonknak, Christus Iesusert kegyes taplalonknak, gond-viselőnknek.

Mostan Ur Isten mi nagy nyavalyankban, hozzad kialtunk keserűllegűnkben, hogy ne hadgy minket ily nagy fűkségűnkben, arvaságunkban.

Igireteder tellyesits meg raytunk, hogy dicsirtessek ſent Neved kőzőttűnk, ne őrűllyenek Poganyok mi raytunk, te legy mi velűnk.

Ronts megh Ur Isten az balvanyozokat, kik hatalommal kergetik leikűnket, es kik csufollyak az te ſent Fiadat, Christus Urunkat.

Atya Istennek őrőkke dicsőség, es az Christusnak adassek tiſztesség, az Szent Leleknek egyenlő męltoság, Menyben dicsőség.

AZ KEGYETLENEK ELLEN.

CSAK te benned Uram Isten vagyon bizodalmunk, mert sem Egen sem ez földön nincs több segitségűnk, azert halgas megh minket, mert neked könyörgűnk, es tekints le magas Menyből, könyörűly mi raytunk.

Legy vezerűnk kegyes Isten, legy erős Hadnagyunk, legykő-varunk, legy paisunk, legy minden oltalmunk, ne mondgyak azt az poganyok hogy nincsen Istenűnk, ne karomlyak boſſusagra Szent Nevedet nekűnk.

Oltalmaz meg mostan minket minden ellensegtűl, tamadgy mellenk mert igirted magad segitségűl, szabadits megh immaron az hitetlenségtűl, dicsirhessűnk 160
mindenkoron teged igaz hitből.

Vedd el rolunk kegyes Isten ez nagy sok inseget, mert latod hogy mind Pharahok mostan az fű nepek, lagyits hozzank mint az viaſt ő kemeny ſivőket, hogy lehessűnk mi ő velek lelekben eggyesek.

Ezt engedgyed Atya Isten az te Szent Fiadert, az meg valto mi Urunkert, az Iesus Christusert, kit bocsatal ez vilagra halalra bűnűnkert, es megh aldal mind őrőkke minket ő kedvejert.

IMADSAG.

HAlat adunk teneked őrők Isten, ki Mennyegben vagy őrők dicsőſegben, megh epiteſ minket te ſent igedben, hogy ne essűnk ketsegben, fűkségűnkben.

Kerűnk teged minden imadsaginkban, ne hadgy minket el veſnűnk vaksaginkban, tarts meg minket az hitnek agaiban, ſent Fiadnak Iesusnak vallasaban.

Ez vilagnak ne nezzed nagy vaksagat, ſent igedhez nagy haladatlansagat, minden bűnben tűled tavozasat, ſent nevednek illyen nagy karomlasat.

De tekints meg Christusnak męltosagat, ſent Fiadnak kereſt-fan kęn-vallasat, dragalatos ſent vęre kiontasat, az hiveknek bűnőkert aldozasat.

Tarts meg kőztűnk meg ertet ſent igedet, vigasztallya ſent Lelked mi szivűnket, epitsed meg romlot termeszetőnket, dicsirhessűk őrők-
ke Főlségedet.

Kő-

KŐNŐYRGES AZ ISTENNEK
oltalmazaſaert. Steph. Szeged.

O Hmindenhato Iſten, ki az te kegyeſſegedbŐl,az te ſent igedben magadat meg jelented, az te akaratodat hiveidnek ki jelentetted, hogy teged iſmerjünk es ŐrŐkke dicsirjünk.

KŐnyŐrgünk moſtan neked, bocsaſd meg mi bűneinket, oltalmaz megh minket minden-fęle gonoſztul, ŐrdŐgűtes az bűntűl, az halaltul es karhozattul, az Ieſus Chriſtuſert, mi megſabaditonkert.

Oltalmazd hiveidet kik teged fŐl magaſtalnak, es csak te benned biznak, minden nyavalyajokban, hogy az hitetlen nepek, megh iſmerjek hatalmaſſagodat, hogy az te hiveid ŐrŐkke tiſtellyenek.

Dicsiret az Iſtennek, Atyanak es az Fiunak, es az ſent Leleknek, az egy bizony Iſtennek, kit dicsirnek Mennyegben, mindenkoron az ſent Angyalok, jer mi-is dicsirjűk, mert irgalmas mi nekűnk.

INTES.

EBredgyel fŐl vilag bűneidbŐl, vedd eſedbe magad az nagy bűnbŐl, mellyet neked utolſo űdŐrŐl, magyarazot Chriſtus Ieſus, itilet napjarol.

Minden iraſok immar betőltenek, az Prophetak valamit hirdettek, az ſent Atyak az mit remenlettek, Urunk Ieſus Chriſtus altal, veghez vitettenek.

Nem keſik mar az Ő eljŐveſe, kŐzel vagyon ez vilagnak vege, minden dolgoknak mar eljŐveſe, Chriſtus Ieſus ez vilagra el jű itilnie.

Ez

Ez vilagnak Iſtentelenſege, az Uraknak nagy kegyetlenſege, az kŐſſegnek engedetlenſege, jegye bizony hogy kŐzel mar Chriſtus eljŐveſe.

Minden rendek vannak batorſagban, gyŐnyŐrkŐdnek csak az alnokſagban, ſeretet nincs az Atyaſiakbă, es kevefen vannak immar kik hiſnek Chriſtusban.

Eſnek, iſnak, nagy batran lakoznak, Meny-orſagrol de nem gondolkodnak, el mulando dolgokban forgodnak, azt ſem tudgyak mely oraban azoktul meg valnak.

Siketſegre veſnek minden inteſt, megh vetettek mindenjo rendeleſt, az Tanitók nem latnak eppűleſt, ſent iratbol mikor teſnek idvŐſſeges inteſt.

Adgyunk halat az Atya Iſtennek, mondgyunk dicsiretet ſent Fianak, vele egyetemben ſent Leleknek, mind ŐrŐkkŐn es ŐrŐkke, az Szent Haromſagnak.

MAS.

HAlgas meg minket Ur Iſten, tekints reank Uram Iſten, ne hadgy el minket inſegűnkben, Halgas meg minket Uram Iſten.

El hatalmaztak mi raytunk, kik ſolgak voltak kozŐttűnk, azert neked hitbŐl kŐnyŐrgűnk, Halgas:

Aldgy megh minket nepeidet, oltalmazzad ſeregedet, fŐl maſtallyuk ſent nevedet, Halgas meg:

Mutaſd megh kegyeſſegedet, laſſuk irgalmaſſagodat, ved el mi rolunk haragodat, Halgas:

Ne nezzed ſok buneinket, es megh ne ſamlallyad Őket, te ſent Fiadert ſegely minket, Halgas:

Azt mondgyak az pogan nepek, Iſtene nincsen, cz̄ nepnek, legy ſegitſeggel te nepednek, Halgas:

Ved hozzad imadſagunkat, verd meg mi ellenſegūnket, es meg oldozzad rabſagunkat, Halgas:

Dicsiret Atya Iſtennek, Fianak Chriſtus Ieſuſnak, es vigaſztalo Szent Leleknek, Dicsirūnk teged ōrōk Iſten, Dicsirūnk teged ōrōk Iſten.

DICSIRET ES KŌNYŌRGES.

ALdot az Ur Iſten ōrōkke Menyegben, ki minket vezerlet ō dicsiretiben, meg halgatot minket mi kōnyōrgeſūnkben, Neve dicsirteſſek ōrōkke Menyegben.

Erōtlenek vagyunk mi termeſzetūnkben, minden romlandoſag mi emberſegūngben, az nagy ellenſegtūl valo rettegesben, csak te tūled varunk oltalmat eletūnkben.

Vezerly Uram minket az te jo kedvedben, es igazgaſs minket az mi eletūnkben, eletūnknek rende legyen ſent igedben, hogy ne tevelegjūnk ez árnyek vilagban.

Dicsirteſſel Uram irgalmaſſagodert, ki minket kedvelel az te ſent Fiadert, dicsōſeg te neked Atyai voltodert, az te ſent Fiadnak vigaſztalaſaert.

VALLAS ES KŌNŌYRGES.

MEG bantunk Iſten ſūntelen tegedet, mert nem ōrizzūk az te ſzent igedet, ſok būneinkel ingerlūnk tegedet, De kegyelmes vagy, ne hadgy azert minket.

Mert

Mert mi emberek fōldbōl teremtetūnk, az̄ gonoſ- 162
ſagra es haylandok vagyunk, Mennyeiekre nem igyekezhetūnk, mint fōlvetett kō az fōldre ſietūnk.

Halgas meg azert kegyelmes Ur Iſten, tekints mi reank, ki vagy erōs Iſten, te ſent Lelkeddel vigaſztaly Ur Iſten, hogy te ſent iged legyen bōcsūletben.

Dicsiret legyen neked ōrōk Iſten, ki moſtan reank neſz nagy kegyelmeſſen, es nem hadſz minket ſent igeretdeben, de meg latogatſz ſent Lelek Iſtenben.

KŌNYŌRGES.

HAlgaſd meg moſtan mi kōnyōrgeſūnket, fordiſad reank kegyes ſemeidet, jelents meg hozzank az te ſent kedvedet, es oltalmadat.

Kerūnk Ur Iſten hogy legy ſegitſeggel, gondot viſelven az mi eletūnkrōl, lelki es teſti minden ſūkſegūnkrōl, es bekeſegūnkrōl.

Ne nezzed az mi ſamtalan būnūnket, birjad lelkūnket es az mi ſivūnket, csak te viſellyed minden gondainkat, ne hadgy el bennūnket.

Senki būnūnkbōl megh nem ſabadithat, ſenki lelkūnkben meg nem vigaſztalhat, ſenki kivūled megh nem oltalmazhat, es meg nem nyugothat,

Mert te egyedūl eretūnk faradal, az mi būnūnkert csak te ſomjuhozal, kegyetlen halalt mikoron koſtolal es ertūnk aldozal.

Te vagy csak azert à mi oltalmazonk, te vagy megvaltonk es meghſabaditonk, te vagy eletūnk es egy bizodalmunk, minden joſagunk.

Ss 2 Di-

Dicsiret legyen Atya Ur Istennek, es ő Fianak te Istenſegednek, es egyetemben mi vigaßtalonknak Szent Lelek Istennek.

INVITATIO,
Ad laudandum Deum.

MOndgyatok dicsiretet, Kereßtyenek az Ur Istennek, ſentſeges tißteletet, adgyatot ő Nevenek.

Őrvendgyetek ő neki, igaz Isteni ſęlelemmel, mert kőztetek lakozik, az Anyaßent-egyhazban.

Es megh elegiti, lelketeket lelki kenyerrel, biztat ő igejevel, ędes igiretivel.

Szent Uram az te neved, ſent vagy te az magas Menyben, Szent vagy es rettenetes, minden nemzetſegekben.

Tegedet illet Uram mi tißteletűnk, hala-adaſunk, az mi gyűlekezetűnk, innepi ſenteleſűnk.

Hala legyen te neked, hogy meg jelented te magadat, hogy meg ertettűnk Uram az te akaratodat.

Dicsiret es dicső leg, legyen neked az magas Menyben, dicsiret es tißteſleg, az Anyaßent-egyhazban.

M A S.
Nota: Urnak ſolgai no dicsir:

SZent vagy őrőkke Atya Ur Isten az magas Menyegben, ki teremtettel es megh tartottal ez nyomorult teſtben.

Szent az mi Urunk Ur Ieſus Chriſtus, kit ertűnk bocsatal, kivel meg valtal hogy teſtűnk mia lelkűnk el ne veßßen.

Szent

Szent az Szent Lelek, ki az Atyaval egy es az Fival, az ki vigaßtal es tanit minket az őrők ęletre. 163

Szentſeg dicső ſeg legyen tißteſſeg az Szent Haromſaghnak, ki uralkodik egy Istenſegben moſt es mind őrőkke.

TE DEUM LAUDAMUS SUMMA SZERINT.
Nota: Főlſeges Isten hozzad:

TEged Ur Isten mi Kereßtyenek dicsirűnk es aldunk, Atya es Fiuſent Leleknek vallunk.

Neked az tißta es nagy hatalmu Angyalok ſolgalnak, ſűntelen valo főlſőval kialmak.

Szent, Szent, Szent Isten, te ſeregeknek vagy Ura, Istene, tellyes az Meny, ſ-főld, nagy dicső ſegeddel.

Apoſtoloknak es Ppropheteknak dicső ſent ſerege, Martyromoknak dicsirnek ſeregi.

Teged ez főldőn Kereßtyeneknek ſzent gyűlekezeti, Atya Ur Isten mindenkoron dicsir.

Es tißteletes te ſent Fiadat, az Ur Ieſus Chriſtuſt, es vigaßtalo Szent Lelek Ur Istent.

Te dicső ſſegnek Ur Ieſus Chriſtus vagy őrők Kirallya, Atya Istennek eggyetlen egy Fia.

Oltalmazzad megh veßedelemtűl az te nepeidet, oltalmaz bűntűl mindenkoron minket,

Dicsirűnk teged Mennyei Atyank az te ſent Fiaddal, es mind őrőkke ſent Lelek Istennel.

ETEL UTAN VALO HALA-ADAS.

ADgyunk halat az Urnak mert erdemli,
Mert minden gazdagſagat velűnk kőzli.

Dicsiret legyen Atya Ur Istennek, es ő Fianak te Istenſegednek, es egyetemben mi vigaſztalonknak Szent Lelek Istennek.

INVITATIO,
Ad laudandum Deum.

MOndgyatok dicsiretet, Keresztyenek az Ur Istennek, ſentſeges tiſzteletet, adgyatot ő Nevenek.

őrvendgyetek ő neki, igaz Isteni ſzelelemmel, mert köztetek lakozik, az Anyaſent-egyhazban.

Es megh elegiti, lelketeket lelki kenyerrel, biztat ő igejevel, ędes igiretivel.

Szent Uram az te neved, ſent vagy te az magas Menyben, Szent vagy es rettenetes, minden nemzetſegekben.

Tegedet illet Uram mi tiſzteletünk, hala-adaſunk, az mi gyülekezetünk, innepi ſenteleſünk.

Hala legyen te neked, hogy megjelented te magadat, hogy megertettünk Uram az te akaratodat.

Dicsiret es dicsőleg, legyen neked az magas Menyben, dicsiret es tiſztelleg, az Anyaſent-egyhazban.

M A S.
Nota: Urnak ſolgai no dicsir:

SZent vagy őrőkke Atya Ur Isten az magas Menyegben, ki teremtettel es megh tartottal ez nyomorult teſtben.

Szent az mi Urunk Ur Ieſus Chriſtus, kit ertünk bocsatal, kivel megvaltal hogy teſtünk mia lelkünket el ne veſſen.

Szent az Szent Lelek, ki az Aryaval egy es az Fival, az ki vigaſztal es tanit minket az őrők ęletre. 163

Szentſeg dicsőſeg legyen tiſztelleg az Szent Haromſaghnak, ki uralkodik egy Istenſegben moſt es mind őrőkke.

TE DEUM LAUDAMUS SUMMA SZERINT.
Nota: Fölſeges Isten hozzad:

TEged Ur Isten mi Keresztyenek dicsirünk es aldunk, Atya es Fiuſent Leleknek vallunk.

Neked az tiſzta es nagy hatalmu Angyalok ſolgalnak, ſüntelen valo fölſöval kialmak.

Szent, Szent, Szent Isten, te ſeregeknek vagy Ura, Istene, tellyes az Meny, ſ-föld, nagy dicsőſegeddel.

Apoſtoloknak es Ppropheteknak dicső ſentſerege, Martyromoknak dicsirnek ſeregi.

Teged ez földön Keresztyeneknek ſzent gyülekezeti, Atya Ur Isten mindenkoron dicsir.

Es tiſzteletes te ſent Fiadat, az Ur Ieſus Chriſtuſt, es vigaſztalo Szent Lelek Ur Istent.

Te dicsőſſegnek Ur Ieſus Chriſtus vagy őrők Kirallya, Atya Istennek eggyetlen egy Fia.

Oltalmazzad megh veſedelemtül az te nepeidet, oltalmaz bűntül mindenkoron minket,

Dicsirünk teged Mennyei Atyank az te ſent Fiaddal, es mind őrőkke ſent Lelek Istennel.

ETEL UTAN VALO HALA-ADAS.

ADgyunk halat az Urnak mert erdemli,
Mert minden gazdagſagat velünk közli.

Es mint bű irgalmu kegyelmes Atya,
Fiait testben lelekben meg aldgya.
Enekellyűnk ennek egy akarattal,
Dicsőség Atya Isten ſent Fiaddal.
Ki etelt adtal alkolmas időben,
Meg ruhaztal mezitelenségünkben.
Adgyad hogy tegedet meg esmerhessűnk,
Szent Fiad altal tűled meg nyerhessűk,
Hogy ſent iged hirdetessek kőzőttűnk,
Hogy ęhel meg ne hallyon az mi lelkűnk.
Halat adgyunk ezekert mint Atyanknak,
Jesus Christusnak mint kőzben-jaronknak.
Szent Lelek Istennel egyelőkepen,
Ki minket vigaſtallyon, mondgyuk Amen.

PSAL. 149.

Dicsiretet mondgyatok Istennek az Szenteknek gyűlekezetiben.

ANTIPHONA PRO PACE, ex Latino.

ADgy bekeseget Ur Isten, az mi időnkben ez főldőn, mert nincsen nekűnk tőbsenki bay-vivonk, hadakozonk, hanem csak te Ur Isten.

ANTIPHONA PRO REMISSIONE peccatorum, ex Latino.

NE emlekezzel meg Ur Isten az mi bűneinkről, se Atyainknak vetkekről, ne ály boſſut mi raytunk, ſent Fiadnak kedvejert.

Reg-

IESUS Christus ſep ſęnyes haynal, ki főltamadſ uy vilaggal, es meg aldaſ minden jokkal.

Te vagy nekűnk egy remenségűnk, Isten elől Prokatorunk, ſep Koronank, ekességűnk.

Vilagositz az mi ſivűnket, ismerhessűnk megh tegedet, tanulhaſſuk ſent igedet.

Az őrdőgnek csalardsagatul, lelki teſti nyavalyaktul, őrizz hamis tudomanytul.

Az Atyaval es Szent Lelekkel, hogy tegedet tiszta ſivel, mind őrőkke aldgyunk, Amen.

HYMNVS AD VESPERAS, ex Latino.

CHriſtus ki vagy Nap es vilag, Minket seretsegben ne hadgy, Igaz vilagoſſag te vagy, Karhozatra mennűnk ne hadgy, Karhozatra men:

Teged kerűnk Szent Ur Isten, Oltalmaz minket ez eyjel, Nyugodalmunk benned legyen, Az mi lelkűnk el ne veſſen, Az mi:

Nehez alom el ne nyomjon, Az ellenseg megh ne csallyon, testűnk hozza ne hajollyon, Es haragodban ne hozzon, Es haragod:

Miſemeink ha aluſnak, Szivűnk read vigyazzanak, Te hatalmadnak ereje, Legyen hiveknek őrzője, Legyen hivek:

Ur Isten hozzad kialtunk, Legy kegyelmes gondviselőnk, őriz meg ellenseginktűl, őrdőgnek csalardſagatul, őrdőgnek csal:

Paran-